

R E I Z E N

D O O R D E

S T A A T E N

V A N

NOORD-AMERIKA.

R E I Z E N
D O O R D E
S T A A T E N
V A N
NOORD-AMERIKA,
E N D E
P R O V I N T I Ë N
V A N
OPPER- EN NEDER-CANADA;
IN DE JAAREN 1795, 1796 EN 1797.
ONDERNOMEN DOOR
ISA Ä C W E L D, JUNIOR.
NAAR DEN DERDEN DRUK.
UIT HET ENGELSCH VERTAALD
D O O R
S. V A N H O E K,
Predikant te *Aalborg* en *Heesbeen*.
MET PLAATEN EN KAARTEN.
I N D R I E D E E L E N.

T W E E D E D E E L.

I N D E N H A A G E, BIJ
J. C. L E E U W E S T I J N,
M D C C C I I.

I N H O U D

V A N H E T

T W E E D E D E E L.

EEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

Inscheeping op het Meir Champlain. —
Moeiëlijkheid, om zich op de Land-
hoeven aan hetzelfde gelegen van voor-
raad te voorzien. — Ticonderoga. —
Crown Point. — Groote schoonheid
van het gezigt. — Algemeene be-
schrijving van het Meir Champlain,
en der omliggende Landstreek. —
Aankoomst van Kapitein THOMAS, en
deszelfs Indiäanen te Crown Point. —
Caracter van THOMAS. — Aan-
koomst

koomst te St. John. — Beschrijving van deze plaats. — Groot onderscheid, dat men waarneemt in het voorkomen van het Land, de Inwoners, enz. te Canada, en in de Vereenigde Staaten. — Kasteel van Champlain. — Calashes. — Bons Dieux. — De Stad La Prairie. — Groote snelheid van de Rivier de St. Lawrence. — Overtogt naar Montreal. — Verwondering bij het zien van groote schepen te Montreal. — Groote diepte van de rivier. bladz. 1

TWEE EN TWINTIGSTE BRIEF.

Beschrijving van de Stad Montreal. — Openlijke Gebouwen. — Kerken. — Begraafenis-plegtigheden. — Kloosters. — Barakken. — Werken — Inwoners meestäl Franschen. — Derzelver Character en Gewoonten. — Bekoorelijke gezigten in den omtrek der Stad. — Uitspanningen, gedurende den zomer. — Gezelschappen van vermaak op de bergen. — Han-

del

del in Pelterijën. — Wijze, op welke dezelve gedreeven wordt. — Groote onderneeming van de Noord-west Compagnie van Kooplieden. — Schets van de reizen van den Heere KENZIE over land naar den Stillen Oceaan. — Onderscheid tusschen de Noord-west en Hudson's Baai Compagniën. bladz. 31

DRIE EN TWINTIGSTE BRIEF.

Reis naar Quebec, de rivier, de St. Lawrence, af. — Een Bateau verkieslijk boven een' boot met eene kiel. — De Stad Sorelle. — Scheepstimmerwerven aldaar. — Beschrijving van het Meir St. Pierre. — Baliscon. — Treffende gezigten langs de oevers van de St. Lawrence. — In welk opzigt dezen verschillen van die langs den oever van eenige andere rivier in Amerika. — Huizen van Cañada. — Schets van het Character en de Zeden der laagere Volks-Clasfis in Canada. — Derzelver Bijgeloovigheid. — Anecdote. — St. Augus-

tin Calvaire. — Aankoomst te Quebec. *bladz. 62*

VIER EN TWINTIGSTE BRIEF.

Ligging van de Stad Quebec. — Verdeeld in de Boven- en Beneden-stad. — Beschrijving van beide. — Grootte sterkte van de Boven-stad. — Aanmerkingen op het inneemen van Quebec door de Engelsche Armée onder den Generaal WOLFE. — Aanmerkingen op den aanval van MONTGOMERIJ en ARNOLD op Quebec gedurende het Amerikaansche Oorlog. — Getal van Inwoonërs te Quebec. — Het Kasteel, de verblijfplaats van den Gouverneur. — Klooster der Recolletten. — Collegie van de Jesuiten. — Er is maar één oud man meer van deze Orden. — Deszelfs groote rijkdom en Character. — Vrouwen-Kloosters. — Zaal voor de Ingenieurs. — Staatshuis. — Arsenaal. — Barakken. — Marktplaats. — Honden voor karren gebruikt.

I N H O U D.

v

bruikt. — Schoonheid van de gezigten op zommige plaatsen van de Boven-stad. — Bekoorlijkheid van den omtrek. — Beschrijving van de Watervallen Montmorenci, en la Chaudiere. Bladz. 77

VIJF EN TWINTIGSTE BRIEF.

Van de Staatsregeling, het Bestuur, de Wetten en den Godsdienst in de Provinciën van Opper- en Neder-Canada. — Begrooting van de kosten voor de Civiele Lijst, het Krijgswezen, en de geschenken aan de Indiëanen. — Bezolding van zekere Ambtenaaren der Kroon. — In- en Uitvoer. — Belastingen. , . . Bladz. 105

ZES EN TWINTIGSTE BRIEF.

Grondgesteldheid en voordbrengzels van Neder-Canada. — Aanmerkingen op het maaken van zuiker uit den Mastboom. — Lugtsgesteldheid van Neder-Canada. — Vermaaken van het

Folk van onderscheidene Classen gedurende den winter. — Carioles. — Wijze, om zich tegens de koude te beveiligen. — Groote gehardheid der paarden. — Toestand van de Rivier de St. Lawrence, bij het eindigen van den winter. — Snelle voordgang van het grociën in het voorjaar. — Aangenaamheden van den Zomer en den Herfst Bladz. 129

ZEVEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

Ingezetenen van Neder-Canada. — Voorwaarden op welken de gronden worden uitgegeeven, niet bevoordelijk voor den bloci en welvaart des Lands. — Aanmerking daaröver. — Vergelijking tusfchen de voordeelen van zich in Canada, of in den Verenigden Staat nedertezetten. — Waarüm de verhuizingen naar het laatste Land meer algemeen zijn. — Beschrijving van eene reis naar Stonham, dicht bij Quebec. — De Ri-

vier

*vier St. Charles. — Het Meir St.
Charles. — Stoneham. . Bladz. 156*

AGT EN TWINTIGSTE BRIEF.

Vertrek van Quebec. — Gemaklik reizen tusſchen deze Stad en Montreal. — Posthuizen. — Calashes. — Voerlieden. — Groote geſchiktheid der Canadiſche paarden. — Pligtleegingen bij het aankoomen aan onderscheidene Posthuizen. — Schoone gezigten langs den weg op den top der oevers van de St. Lawrence. — Boerinnen. — Wijze van Landbouw in Canada. — Merkelijke verbeteringen daarin zedert einigen tijd. — Traagheid der Canadiërs in het ontginnen van meer Lands. — Contrast tusſchen hun Character, en dat van het Volk van den Verëenigten Staat. — Aankoomst van den Schrijver te Trois Rivières. — Beſchrijving van die Stad en derzelver ontrek. — Bezoek in het Klooster van ST. URULE. — Manuſacturen van de ſchors van Berkenboomen.

men. — Cano's van dezen bast gemaakt. — Vertrek van Trois Rivieres, en aankoomst te Montreal. Bladz. 197

NEGEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

Het gezelschap maakt de gewoone tosbereidzelen, om de St. Lawrence op te vaaren. — Vellen van Buffels. — Hoe gebruikt bij de Reizigers. — Moeiëlijkheid, om, anders dan' te water, naar het Meir Ontario te koomen. — Snelheid van den stroom boven Montreal. — Het Dorp la Chine. — Koninglijke Magazijnen aldaar. — Indiäansche Dorpen aan de overzijde van de Rivier. — Overeenkoomst tusschen de Fransche Canadiërs en de Indiäanen, ten aanziene van hun perzoon en gemoedsgefel. — Dit is de oorzaak van het gezag der Franschen over de Indiäanen. — Beknopen beschouwing der Indiäanen in Neder-Canada — Het gezelschap gaat te La Chine scheep in een Bateau. — Wijze om met een Bateau tegens eenen ster-

sterken stroom optevaaren. — Groote arbeid, die daar aan vast is. — De Canadiërs zijn zeer verslaafd aan het rooken van Tobak. — Gewoonte, om den afstand der plaatzen van elkanderen aanteduiden. — Beschrijving van het Meir St. Louis. — Meenigte van Insecten boven de plaatzen met riet bewasfen. — Nagtverblijf van het gezelschap op het Eiland Perot. — Pasage van de Watervallen, genoemd les Cascades. — Derzelver verschrikkelijk voorkoomen. — Beschrijving van het Dorp op den Heuvel Cedar. — Watervallen du Coteau du Lac St. Francois. — Verbaazende snelheid van den stroom. — Nagtverblijf van het gezelschap. — Het Meir St. Francis. — Point au Badet. — Isle aux Raifins. — Eilanden in de Rivier, tot nog toe het eigendom der Indianen. — Het is tot dus verre nog niet bepaald, of dezelve tot het Britsche grondgebied, of tot dat der Vereenigde Staaten behooren. — Derde nacht der reize. — Storm. — On-

aangenaame toestand van het Gezelschap. — Verder vertrek. — Berigt van meer snelle stroomen. — Kanaalen op verscheidene plaatsen van de St. Lawrence. — Ontzettende vlugten van Duiven. — Verhuizing der Eekhorentjens en Beeren. — Beschrijving van de Rivier Oswegatchee, en het Fort la Galette. — Voordeelige ligging van het laatste. — De stroom is boven hetzelfde zagt en langzaam. — Batcaux zeilen den geheelen nacht. — Gezangen der Canadiërs. — Musicaal gehoor van dezelve. — Het Meir van Thousand Isles. — Aankoomst te Kingston aan het Meir Ontario — Aanmerkingen over de vaart op de Rivier de St. Lawrence. — Beschouwing van de onderscheidene Rivieren, die eene gemeenschap openen te water, tuschen de groote Meiren, en de Atlantische Zee. — Meerderheid van de St. Lawrence boven alle de overigen. — Handel op de Meiren. Bladz. 224

D E R T I G S T E B R I E F.

Beschrijving van de Stad Kingston, eertijds genoomd het Fort Cadaragua. — Uitgebreidheid van derzelver koophandel. — Aart van denzelven. — Herbergzaamheid van de Ingezetenen. — Havens aan het Meir Ontario. — Oorlogschepen op dit Meir. — Koopvaardij-schepen. — Zee-Officieren. — De kosten van het lounwen en onderhouden der schepen zijn zeer groot. — Redenen daarvan. — Er zijn nog geene IJermijnen in het Land geöpend. — Koper kan men gemakliker vinden dan ijzer. — Wordt in eene groote meenigte gevonden aan de oevers van het Meir Superior. — De Schrijver gaat aan boord van een Koopvaardij-schip op het Meir Ontario. — Beschrijving van dat Meir. — Aanmerkingen over eene zevenjarige afwisseling der hoogte van het water, welke men zegt, dat hier wordt waargenomen, als ook eene Eb en Vloed om

de

de twee uren. — De vaart over dit Meir is gelijk aan eene Zeereis. — Koomst in het gezigt van het Fort Niagara. — Land aan Missisaguis Punt. — Missisaguis Indiëanen. — Een van hunne Hoofden in een oproer omgebracht. — Hoe behandeld door het Britsche Gouvernement. — Derselver geneigdheid tot wraak. — De Missisaguis zijn goede Jaagers. — Wijze om de Zalm te dooden. — Verscheidenheid van Visch in de Meiren en Rivieren van Canada. — Zeeswollen. — Zeekoeiën. — Beschrijving van de Stad Niagara, of Newark. — De tegenwoordige zetel van het Gouvernement. — Ontwerp om denzelve naar elders te verpleatsen. — Ongezondheid der Stad Niagara, en het omliggende land. — Navy-Hats. — Het Fort Niagara ingevolge het verdrag overgegeeven. — Beschrijving van hetzelfde. — Beschrijving van de andere Forten, overgegeeven aan de Ingezetenenen van den Verëenigden Staat. — Dezelve

schij-

ſchijnen niet zoo voordeelig voor hun te zijn, als men verwacht had. — Voordeelige ligging der nieuw aangelegde Britſche Poſten. Bladz. 272

EEN EN DERTIGSTE BRIEF.

Befchrijving van de Rivier en de Watervallen van Niagara, en het land grenzende aan het bevaarbaar gedeelte dezer Riviere, beneden de Watervallen. Bladz. 331

TWEEN DERTIGSTE BRIEF.

Befchrijving van het Fort Chippewaij. — Ontwerp tot het graaven van een kanaal, ten einde het transport bij de Watervallen van Niagara voortekoomen. — Vertrek van Chippewaij. — Verbaazende warmte van het weder. — Befchrijving van het Land grenzende aan de rivier de Niagara boven de Watervallen. — Waarneemingen omtrent de lugtsgeſteldheid van Opper-Canada. — Het
Fort

Fort Erie. — Ellendig onthaal aldaar. — Eekhorentjens-jagt. — Seneka's Indiëanen. — Derzelver vaardigheid in het gebruiken van de Blaaspijp. — Beschrijving van deze Blaaspijp. — Uitflap naar het Dorp der Seneka's, waar al het Volk afweezende is. — Passage van eene zeer gevaarlijke zandbank aan den ingang van de kreek Buffalo. — Vertrek van het Fort Erie. — Ankeren onder Punt Abineau. — Beschrijving van dezen Uithoek. — Zonderlinge zandduinen aldaar. — Beeren-jagt. — Hoe dezelve gedreeven wordt. — Welke soort van honden men gebruikt. — Verandering van den wind. — De schepen lijden veel door den storm, terwijl zij ten anker liggen. — Vertrek van Punt Abineau. — Algemeene beschrijving van het Meir Erie. — Aneedote. — Aankoomst aan de Eilanden aan het westlijk uiterste van het Meir. — Ankeren aldaar. — Beschrijving van deze Eilanden. —

Ver-

Verscheidene soorten van slangen, die daar gevonden worden. — Ratelslangen. — Geneeskundig gebruik, aatmen van dezelve maakt — Leugenachtige verhaalen van slangen. — Vertrek van de Eilanden. — Aankomst te Malden. — De Rivier de Detroit. Bladz. 379

BERIGT VOOR DEN BINDER.

Kaart van OPPER- en NEDER-CANADA,	
tegen over	bladz. 25
CANADISCHE CALASH of <i>Marche-donc</i> .	— 27
Plan van de Stad QUEBEC.	— 77
Gezigt van Kaap DIAMOND van de kant	
van <i>Wolfe's Cove</i> bij QUEBEC . . .	— 83
Schets van de WATERVALLEN van NIA-	
GARA	— 343
Gezigt van de HOEF-IJZERS WATERVAL	
van NIAGARA	— 344
— den KLEENEREN WATERVAL	
van NIAGARA	— 344
Algemeen gezigt van de WATERVALLEN	
van NIAGARA	— 348

REI-

R E I Z E N
DOOR DE
S T A A T E N
V A N
NOORD-AMERIKA.

EEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

Inscheeping op het Meir Champlain. — Moeielijkheid, om zich, op de Landhoeven aan hetzelfde gelegen, van voorraad te voorzien. — Ticonderoga. — Crown Point. — Groote schoonheid van het gezigt. — Algemeene beschrijving van het Meir Champlain, en der omliggende Landstreek. — Aankoomst van Kapitein THOMAS, en deszelfs Indianen te Crown Point. — Character van THOMAS. — Aankoomst te St. John. — Beschrijving van deze plaats. — Groot onderscheid, dat men waarneemt in het voorkoomen van het Land, de Inwooners enz. te Canada, en in de Verëenigde Staaten. — Kasteel van Chambly. — Calashes. — Bons Dieux. — De Stad La Prarie. — Groote snelheid van de Rivier de St. Lawrence. — Overtogt naar
 II. DEEL. A Mont-

Montreal. — Verwondering bij het zien van groote schepen te Montreal. — Groote diepte van de Rivier.

Montreal, Julij.

Kort na onze aankoomst te *Skenesborough*, huurden wij een klein vaartuig van omtrent tien ton, om daar mede het Meir *Champlain* overtefleeken. Wij verlangden zeer, om onmiddelenlijk op reis te gaan, maar, de Eigenaar van den boot ons verzekerende, dat het, zoo lang de wind in dien hoek bleef, waar uit dezelve thands woei, volstrekt onmogelijk was, uittevaaren, wierden wij, geduurende drie dagen, te *Skenesborough* opgehouden, en strekten tot een niet onāangenaam feest voor de hongerige *Musquitoes*. De wind verānderde van tijd tot tijd, maar geenszins ten genoegen van onzen Schipper, die denzelven aanhoudende ongunstig oordeelde. Eindelijk, het, in ons verblijf, ten uiterste moede zijnde, en oordeelende, dat hij zijn beroep geenszins naar behooren verstond, beslooten wij, ons niet langer aan zijn gevoelen te onderwerpen, maar eene pooging te doen, om hem, ware 't mogelijk, tot vertrekken te beweegen; en wij hadden groote reden, om ons te verheugen

gen, dat wij! dit gedaan hadden, daar wij *drie* dagen eer te *Canada* aankwamen, dan een van de andere vaartuigen, die niet hadden durven afvaaren voor zij den wind geheel van agteren, en ten hunnen voordeele gehad hadden.

Wij voeren af omstreeks één uur in den middag; maar, het kanaal zeer eng zijnde, was het onmogelijk, om, laveerende, veel wegs te kunnen afleggen; en wij waren, bij het ondergaan der zonne, niet meer dan zes mijlen gevoorderd. Hier legden wij het neder, en, aan land gegaan zijnde, wandelden wij naar eenige Landhuizen, die wij, op eenen afstand, aan den oever van *Vermont* zagen. Ons oogmerk was, ons hier van voorraad voor de reis te voorzien, wijl de Schipper ons verzekerd had, dat het volstrekt onnoodig was, er eenigen van *Skenesborough* medteneemen, daar men, geduurende de geheele reis, overal, digt aan den oever, huizen aantrof, waar wij alles konden krijgen, wat wij begeerden. In het eerste, waar wij ingingen, zijnde eene vrij goede houtene Wooning, konden wij noch brood, noch vleesch, noch melk, noch eiëren bekoomen: het huis was opgepropt met kinderen van allerleiën ouderdom, en de Huisgenooten oordeelden, denk

ik, dat zij voor zich zelven weinig genoeg hadden. In een tweede huis vonden wij, aan de deur, eenen cerwaardigen Grijsaart, bezig zijnde met het leezen eener nieuwstijdinge, die hij ons zeer beleefd aanbod, terwijl hij over het staatkundige van den dag begon te spreken. Wij bedankten hem voor zijne vriendelijke aanbieding, en gaven hem, ten gelijken tijde, te verstaan, dat een brood ons veel aangenaamer zoude zijn. Brood was er niet; maar wij kreegen eene versche *Vermontsche* kaas. Nog eene derde woning zagen wij; en ook hier deden wij nog eene pooging, om ons van eenigen voorraad om te eten te voorzien. Dit huis lag, omtrent eene halve mijl, van ons af, maar, helaas! wij vonden er nog minder dan in het laatste: men had niets, om ons te geeven, dan alleen een weinig melks. Met onze melk en kaas keerden wij deshalven naar ons vaarttuig terug; en, er eenige beschuit en wijn, die wij gelukkig aan boord hadden, bij voegende, leverde het geheel ons een maatig Avondmaal op.

Het volk in de Landwooningen in *Amerika* legt zich gewillig, ten getale van drie, in één bed, om te slaapen, liever dan te gedoogen, dat een vreemdling, die hun om nachtverblijf ver-

verzoekt , zal henengaan. Daar egter alle de huizen , welken wij bezogt hadden , met Inwooners opgevuld waren , voelden wij geene sterke neiging , om , in een van dezelve , een verblijf te vraagen , maar beflooten , om aan boord van ons kleen vaartuig te slaapen. Wij maakten deshalven hetzelfde , op eene geschikte plaats van den oever , vast , en , elk van ons zich in eene deken , van welke men ons , bij het vertrekken van *New York* , geraaden had , ons te voorzien , ingewikkeld hebbende , legden wij ons te slaapen. De Boot was van vooren , voor twee derde van deszelfs lengte , overdekt , en had een vrij goed ruim : wij gaven egter , om de lugtigheid , de voorkeur aan de kajuit , of het agterste gedeelte van het vaartuig , dat met banken voorzien , en met een houten verdek gedeekt was , onder het welk een man , mids hij niet zeer lang was , juist regtöp zitten kon. De banken , die in de lengte van den Boot geplaatst waren , dienden voor twee van ons ; maar de derde was genoodzaakt zich op den grond van de Kajuit nederteleggen : eene deken , en eene naakte plank , bevrijd van het gekwel der *Musquitoes* , waren egter , na 't gene wij te *Skenesborough* geleden hadden ,

zuivere wellust: onze ooren wierden, den geheelen nacht, niet geplaagd, noch vermoeid door het gebrom van eenen eenigen, en wij genooten eenen veel beteren en meer verkwikkenden slaap, dan wij, in verscheidene nachten te vooren, hadden mogen genieten.

Den volgenden morgen bleef de wind, ten naasten bij, in denzelfden hoek; maar, het bleef breeder zijnde, hadden wij gelegenheid, om meer wegs te voorderen. Wij lagen stil, aan het eene huis, om te ontbijten, en aan het andere, om ons middagmaal te houden. In geene van deze beide wooningen, offchoon zij den naam van Herbergen droegen, konden wij veel meer krijgen, dan in die, waar wij den avond te vooren ons hadden opgehouden. In de eerste kreegen wij een weinig melks, en omtrent twee pond brood, volstrekt alles, wat in huis was; en, in de laatste, eenige weinige eiëren, en eenig koud vet gezouten spek; maar brood konden wij hier geheel niet bekoomen. Het ellendig voorkoomen van dit huis was daarteboven zeer aandoenlijk. Hetzelve bestond uit houtene raamen, tegen welken men eenige weinige planken had aangespijkerd: de reeten tusschen deze planken waren, behalven de deur, de eeni-

eenige openingen, om het licht doortelaaten, en het dak was zoo ondig, dat wij, niettegenstaande wij bij het vuur zaten, door den regen nat wierden. Het is waarlijk te bewonderen, hoe een Volk, dat de noodwendigheden en gemakken van het leven zoo zeer binnen zijn bereik heeft, als eenig Volk in de geheele Waereld, egter op zulk eene wijze kan leeven! dan dit moet men toeschrijven aan de hevige begeerte, om geld te verzamelen, die, in het algemeen, de heerschende trek is in het Character van den *Amerikaan*, en, in het bijzonder, den geringen Landman, zichzelven gewillig, aan ontelbaare ongemakken en moeielijkheden, doet onderwerpen, indien hij slegts, daar door, zijn oogmerk in dezen kan bereiken. Wanneer hij de vrugten van zijn land, tot zijn voordeel, verkoopen kan, houdt hij daar van, voor zijn huisgezin, een zoo gering gedeelte, als slegts eenigzins mogelijk is, en leeft, het geheele jaar, van gezouten voorraad, slegt brood, en de visch, die hij, in de Rivieren of Meiren in zijnen omtrek, vangt. Heeft hij, voor zich zelve, een goed huis gebouwd, hij verlaat het, zoo ras het voltooid is, voor geld; en gaat, in de bosschen, in eene slegte hut wonen, tot

dat hij tijd heeft, om weder een ander te timmeren. Geld is zijn Afgod; en, om dit te bekoomen, doet hij blijmoedig afstand van alle eigene genoegens.

Wij verlieten deze ellendige wooning, van welke ik zoo even sprak, zoo ras de regen ophield; en, de wind ons gunstig wordende, kwamen wij dien nacht te *Ticonderoga*. De eenige wooning, die men hier vindt, is eene Herberg, zijnde een groot huis van steen gebouwd. Bij het inkoomen bracht men ons in een ruim vertrek, waar wij eene groote meenigte matroozen en ander volk vonden, die, zoo even, van *St. John in Canada* waren aangekoomen. Zulk een aantal Vreemdingen in het huis ziende, stelden wij ons niet anders voor, dan dat wij, ten minste een uur, zouden moeten wagten, eer het avondēeten, voor het geheele gezelschap, gereed ware, en als dan, met alle de gasten, aan ééne tafel aanzitten, 't gene, zoo als ik te vooren gezegd heb, de gewoonte is ten platten lande in de Verēenigde Staaten. Onze verwondering was deshalven niet gering, ziende eene zindelijke tafel, en een klein aangenaam Avondmaal voor ons gereed, en geene toebereidzelen gemaakt, om het overige gezelschap te ver-

verzorgen, voor wij volkoomen gedaan hadden. Dit was zoo vreemd en verschillende van het stelsel van gelijkheid, als wij nog nooit ergens gezien hadden: eenen geruimen tijd wisten wij niet, wat daarvan te denken; maar nu hoorden wij, dat de vrouw van het huis, geduurende het grootste gedeelte van haar leven, eene Herberg gehouden had te *Quebec*; en dit ontwikkelde den knoop, en loste het geheele raadsel op. De vrouwen zijn, in het algemeen, in *Amerika*, de bedrijvende perzoonen in het bestuur van eene Landherberg, terwijl de man op zijne boerderij acht geeft, of eenige andere, daarvan onderscheidene, bezigheden aan de hand heeft. De man van dit huis was een Rechter, een somber, deestig man: hij zat bij het vuur (*), met gescheurde klederen en hangende hairen, en las in een boek, zonder eenige de minste acht te slaan op iemand, die in het vertrek was.

Het oude Fort en de Barakken van *Ticonderoga* liggen op den top van eenen verhevenen grond, juist agter de Herberg. Dezel-

ven

(*) Niettegenstaande wij den 14den Julij hadden, was het weder egter zoo koud, dat wij het vuur zeer aangenaam vonden. *Aanmerk. van den Schrijver.*

ven zijn geheel vervallen, en het is niet waarschijnlijk, dat zij immer weder zullen worden opgebouwd, zijnde de ligging zeer onveilig, wijl zij geheel, van eenen hoogen Heuvel, genaamd *Mount Descance*, kan bestreeken worden. Gedurende het laatste oorlog, veroverden de *Engelschen* deze plaats, door Kanon en Mortieren op dezen Heuvel te brengen, en daarmede het Fort van daar te beschieten.

Vroeg in den volgende morgenstond verlieten wij *Ticonderoga*, en vervoorderden onze reis naar *Crown Point*, waar wij aan land gingen, om het oude Fort te bezien. Men vindt hier niets dan eene groote menigte puinhoopen, veroorzaakt doordien, even voor hetzelfde door de *Engelschen* wierd overgegeven, het Kruitmagazijn in de lugt vloog, bij welk toeval een groot gedeelte der werken geheel verwoest wierd. Daarteboven heeft het volk uit den omtrek, na dat het Fort verlaaten was, geduurig, op verscheidene plaatsen, gedolven, zich vleiënde looden en ijzeren kogels te zullen vinden; en eens heeft men ook, uit den grond bij de magazijnen, die, bij de uitbarsting, verbrand waren, eene groote meenigte van dezelve opgegraaven.

De

De Gewelven, die veilig waren tegens bomben, heeft men vernield, om steenen te hebben tot het metzelen van schoorsteenen. Aan de zuidzijde alleen zijn de Gragten in heur geheel gebleeven. Dezelven zijn wijd en diep, en gegraven dwars door verbaazende rotzen van steenkalk, en hebben, daar zij, naar boven toe, met verscheidene soorten van heesters bewasfen zijn, een grootsch en schilderachtig voorkoomen. Het gezigt van dit gedeelte van het Fort, en der oude gebouwen in hetzelfde, overdekt met klimöp, is, wanneer men hetzelfde van het Meir, en van de Bergen boven hetzelfde beschouwt, in de daad, zeer schoon en verrukkende. Het Fort, en zeven honderd *Acres* zeer goed lands bij hetzelfde zijn het eigendom van den Staat van *New-York*, en worden verhuurd tegen honderd en vijfzig Dollars in het Jaar, zijnde drie en dertig pond, en tien schellingen Sterlings, welken bestemd zijn tot onderhoud van een Collegie. De Landman, die het in huur heeft, zeide ons, dat hij dit land meestäl gebruikte tot het weiden van beesten, die hij, in den winter, wanneer het Meir bevroozen was, over het ijs naar *Albanij* dreef, en aldaar verkogt.

Crown

Crown Point is de voordeeligste plaats aan den oever van het Meir *Champlain*, tot het aanleggen van eenen militairen post, als kun- nende niet, gelijk *Ticonderoga*, bestreken worden van eenige hoogte in den omtrek, en zijnde het Meir hier, uit hoofde van eene punt, aan de overzijde uitsteekende, zoo nauw, dat het voor elk vaartuig volstrekt on- mogelijk zoude zijn, ter dezer plaats te pasfeeren, zonder aan het vuur van het Fort te zijn blootgesteld. De *Indiäanen* noemen deze plek gronds *Tek-ya-dough-nigarigee*, dat is, de twee punten onmiddlenlijk tegen elk- anderen over. Die aan de overzijde van *Crown Point* wordt genoemd *Chimney Point*; en op deze vindt men eenige huizen, een van welken eene Herberg is. Terwijl wij hier ver- toefden, wierden wij aangenaam verrast door het eerste gezigt van eene groote *Cano* van een Berkenboom, bestuurd door twee of drie *Indiäanen*, in de kleeding van hunne Natie. Zij voeren aan land, en kwamen spoedig aan den wal, waar zich, kort daarop, eene an- dere partij, zes of zeven perzoonen sterk, die te voet gekoomen waren, bij hen voegde.

Aan boord van ons kleen vaartuig hadden wij eenen ongelukkigen *Canadiër*, dien wij

te

te *Skenesborough* hadden ingenomen. Deze man, bekoord door het gene hem, aangaande de Verëenigde Staaten, verhaald was, had zijn eigen verblijf te *Canada*, waar hij, onder de magt van eenen Heer, leefde, verlaaten, en was naar *Albanij* gegaan, daar hij, in den omtrek van deze plaats, eenigen tijd, bij eenen Landman geärbeid had; maar, bevindende, dat, offchoon hij hier grooter loon verdiende, zijn onderhoud hem egter veel meer koste dan te *Canada*; dat hij daarteboven zeer bedroogen wierd door het volk, en bijzonder door hem, in wiens dienst hij was, daar hij van dezen geenszins zijn verdiend loon kon krijgen, en zich niet in staat ziende, om hierin eenige verändering te maaken, daar hij met de *Engelsche* Taal geheel onbekend was, besloot deze ongelukkige, weder naar *Canada* terug te keeren. Wij ontmoetten hem op zijne reis derwaards, geen en enkelen schelling in zijne zak hebbende.

Eenige vraagen, met betrekking tot de *Indiäanen*, aan dezen man gedaan hebbende, gaf hij ons onmiddlenlijk een omstandig bericht aangaande Kapitein THOMAS, een Opperhoofd der *Cachenonaga* Natie, in den omtrek van wiens Dorp hij zeide te behooren. „THOMAS,” zei-

zeide hij ons, „ is één rijk man, en heeft een „ zeer schoon huis, waarin hij als een Heer „ leeft, en waar gij,” — verzekerde hij ons, — „ zeer wel zult ontvangen worden, „ wanneer gij u de moeite wilt geven, om „ hem aldaar te gaan zien.” Hij verhaalde ons verder, dat deze man eene Kerk gebouwd had, en een Christen was, dat hij zeer milddaadig handelde, en, indien hij met zijne tegenwoordige behoeftige omstandigheden bekend ware, hem zeker vier of vijf Dollars zoude schenken. „ *Oh je vous assure, Mesieurs!*” — riep hij uit — „ *que c'est un bon sauvage!*” Het was onmogelijk, niet te glimlagchen op het gezicht van dezen kleenen *Canadiër*, die, zelve half naakt, en bijna zoo zwart als een Mulat, zijne lofrede op THOMAS besloot, met ons te verzekeren: „ *hij was een goede Wilde:*” en te gelijk gevoelden wij eene sterke begeerte, om dit Opperhoofd te zien, van wien wij zoo veel gehoord hadden. Het duurde niet lang, of onze nieuwsgierigheid wierd, ten dezen opzigte, voldaan: de *Indiëanen*, die te *Chimney Point* aankwamen, terwijl wij ons aldaar ophielden, waren uit het Dorp *Cachenonaga*; en aan derzelver hoofd bevond zich Kapitein THOMAS.

THO-

THOMAS schijnt omtrent vijf en vijftig Jaar oud te zijn: hij is bijna zes voet hoog, en, naar evenredigheid, zeer gezet, iets, dat zeer zeldzaam is onder de *Indiäanen*, die, in het algemeen, schraal en tenger zijn. Hij was gekleed even gelijk een Blanke, had laarzen aan, en droeg zijne hairen los, maar kort afgesneeden. Het volk, dat bij hem was, en hem vergezelde, hadden allen de *Indiäansche* kleeding. Niemand onder deze laatsten kon een enkel woord *Engelsch* of *Fransch* spreken; maar THOMAS zelve sprak beide deze Taalen: het *Engelsch* met eenige moeite, en niet nauwkeurig; maar het *Fransch* kwam ons voor hem even zoo gemeenzaam te zijn, als zijne eigene Moedertaal. Zijne voornaamste aandacht scheen gevestigd te zijn op den Koophandel, dien hij met een bijzonder goed gevolg dreef, zoodanig in de daad, dat, gelijk wij naderhand hoorden, hij, bij alle de Kooplieden van *Montreal*, een Crediet kon krijgen van vijf honderd Ponden. Hij had dertig paarden, en eene groote meenigte peltterijën in eene *Cano*, mede naar *Chimney Point* gebragt, welk alles hij te *Albanij* wilde verkoopen. Zijn volk, verhaalde hij ons, had slegts weinige behoeften, en hij droeg zorg,

om

om altijd in dezen te voorzien. In vergelding daar voor, bragten zij hem Pelterijën, die zij op de Jagt kreegen, pasten zijne paarden op, en vergezelden hem gewillig, wanneer hij op eene handels-onderneeming uitging: zijne voordeelen moeten deshalven verbaazende zijn. Gedurende den loop van ons gesprek, zeide hij ons, dat, indien wij hem wilden bezoeken, hij ons zeer gelukkig zoude maaken; dat er eenige zeer fraaie *Squaws* (*) in zijn Dorp waren, en dat elk van ons eene vrouw zoude hebben. Wij beloofden het hem, indien het in ons vermogen was, en scheidden zeer goede vrienden. THOMAS, zoo als wij naderhand bevonden, is geenszins een geächt man onder de *Indiëanen* in het algemeen: dezen hebben grootere denkbeelden, en maaken meer werks van een Opperhoofd, die een goed Krijgsman en een goed Jaager is, en de kleeding van zijne Natie behoudt, dan van eenen, die zich op den koophandel toelegt, en zijne gewoonten en zeden naar die der Blanken inrigt.

Het Meir *Champlain* is omtrent honderd en
twin-

(*) *Indiëanische Vrouwen.*

twintig mijlen in de lengte: de breedte is zeer verschillende. Gedurende de eerste dertig mijlen, dat is, van de *Zuid-Rivier* tot aan *Crown Point*, is hetzelfde nergends wijder dan twee mijlen: boven deze plaats, tot op den afstand van twaalf mijlen, heeft het eene breedte van vijf of zes mijlen, maar dan wordt het weder nauwer, terwijl het zich, ten einde van eenige weinige mijlen, wederom meer uitbreidt. Dit gedeelte, het breede Meir genoemd, wijl het breeder is dan eenig ander, begint, omtrent vijf en twintig mijlen ten Noorden van *Crown Point*, en heeft, op de wijdeste plaatsen, eene breedte van agttien mijlen. Hier is het Meir bezaaid met een groot aantal Eilanden, waarvan het grootste, te vooren *Grande Isle*, thands *South Hero* genoemd, vijftien mijlen lang, en, door een gerekend, vier mijlen breed is. De grond van dit Eiland is vrugtbaar, en men zegt, dat hetzelfde vijf honderd Inwoonërs bevat. Het groote Meir heeft bijna vijftig mijlen in de lengte, en wordt, trapswijze, enger, tot dat het eindigt in eene wijde Rivier, *Chambly*, *Richelieu* of *Sorelle* genoemd, die zich in de *St. Lawrence* ontlast.

In het algemeen is het Meir *Champlain*,
 II. DEEL. B uit-

uitgezonderd in de enge gedeelten aan beide de einden, zeer diep: op veele plaatsen zestig en zeventig, en op zommigen zelfs honderd vademmen. Naar maate van deszelfs breedte en diepte, is het water meer of minder helder: op de breedste plaats is het zoo zuiver en doorschijnende, als het met mogelijkheid zijn kan. Aan de Westzijde tot aan de Baai van *Cumberland* is het Meir, op de meeste plaatsen, tot digt aan den rand van het water, omzoomd met hooge bergen, maar bij de Baai van *Cumberland* loopt deze keten van bergen ten Noordwesten; en de wal verderop is laag en moerasfig. De Oostlijke of *Vermontsche* oever is niet zeer verheven, uitgezonderd in eenige weinige strecken: op den afstand van twaalf mijlen van het Meir vindt men egter eenen verbaazenden berg. Aan beide de zijden is de grond zeer rotsächtig: aan dien kant, waar de bergen zijn, steeken deze rotzen zeer hoog uit, maar aan de Oostzijde, waar het land laag is, vertoonen zij zich slegts even boven het water. Behalven dit zijn de Eilanden omringd met Rotzen, hier en daar schuins afhellende in het water, zoo dat het, op zommige plaatsen, zeer gevaarlijk is, die, digter dan op den afstand van eene
of

of twee mijlen, te naderen. In sommige gedeelten van den Oostlijken Oever strekken deze klippen zich ook, op dezelfde wijze, tot op eenen merklijken afstand uit. Langs het strand zeilende, wanneer er eene lustige koelte waait, hoort men een geduurig dof, murmelend geraas, veröorzaakt door het water, dat aanhoudende in de roeten en scheuren dezer rotzen slaat. Er zijn verscheidene stroomen, die zich in dit Meir ontlasten; maar, de monden van die aan de Westzijde, allen, door watervallen belemmerd zijnde, is er, aan dien kant, geen van dezelve bevaarbaar. Onder die aan de Oostzijde, of de zijde van *Vermont*, is er eene enkele bevaarbaar voor kleene vaartuigen, en slegts tot op eenen korten afstand.

Het tafreel, dat de onderscheidene gedeelten van dit Meir aan het oog voorstellen, is buitengemeen grootsch en schilderächtig, bijzonder boven *Crown Point*. De oevers zijn hier overheerlijk versierd met hangende bosschen en rotzen, en de bergen aan de Westzijde verheffen zich in rijen, de eene agter de andere, op de treffendste wijze, zoo dat zij voor het gezigt het schoonste Amphitheater uitmaaken. Het was een der verrukkend-

ste avonden, die men zich kan voorstellen, toen wij langs dit gedeelte van het Meir voorbijvoeren: de Zon, in allen haaren luister, agter de bergen ondergaande, verspreidde de leevendigste en heerlijkste coleuren over elk gedeelte van dit tooneel; en de Maan, bijna vol zijnde, kort na het eindigen van den dag, zich vertoonende, gaf ons eene nieuwe gelegenheid, om den geheelen omtrek, met versche offchoon min sterke coleuren versierd, te beschouwen. Onze kleene Bark gleed thands langzaam langs den oever voort, terwijl elk van ons in eene stille en verrukkende beschouwing van dit staatlijk tafreel was opgetoogen, wanneer zij, onverwagt en zeer schielijk, op eene der afhellende rotzen stiet. Nu zag men niets aan boord dan ontfeltenis en verwarring, terwijl elk van ons hulp bood, en handen aan het werk sloeg. Ten laatste kreegen wij het vaartuig, offchoon met eenige moeite, er weder af; maar binnen eene minuut stiet het weder, en, na dat wij andermaal vlot geraakt waren, eene derde, en eene vierde reis: eindelijk raakte het zoo vast, dat wij, eenigen tijd, wanhoopten, in staat te zijn, om het te beweegen. Na verloop van een kwartier uurs kwamen wij eger, ter,

ter, gelukkig, weder in diep water. Wij hadden te vooren onzen Schipper reeds verdagt gehouden, van weinig kennis te hebben omtrent de vaart op het Meir; en nu, na dit toeval, hem daar over onderhoudende, kwam het uit, dat hij, geduurende zijn geheel leeven, een Schoenlapper geweest was, tot nu voor ongeveer negen maanden, wanneer hij geoordeeld had, in staat te zijn, om zijn voorig beroep te verlaaten, en Schipper te worden. Al de kundigheid, die hij van de oevers van het Meir had, bestond in 't gene hij, geduurende den tijd, dat hij tusschen *St. John* en *Skenesborough* had heen en weder gevaaren, had opgedaan. Ditmaal had hij, in ons geval, de eene Baai voor de andere genomen; en, waren thands de golven zoo groot geweest, en zoo hoog gegaan, als dezelve zoms zijn, zou het vaartuig onvermijdelijk zijn verbrijzeld geworden.

Het laage en nederige dak van eenen anderen Rechter, een eenvoudige Arbeider, en een *Schotschman* van geboorte, strekte ons, dezen nacht, tot een verblijf. Het was egter digt bij elf uren, toen wij aldaar aankwamen, en, het huisgezin zich reeds ter ruste gelegd hebbende, moesten wij, ten minsten

een half uur, kloppen en roepen, eer wij eenig gehoor konden krijgen. Eindelijk, het volk wakker geworden zijnde, opende men ons de deur, maakte ons vriendlijk eenig Avondëeten gereed, en spreidde ons het beste bed. In den morgenstond, onze rekening aan den Rechter betaald hebbende, ging hij naar zijnen ploeg, en wij naar ons vaartuig, om onze reis te vervolgen.

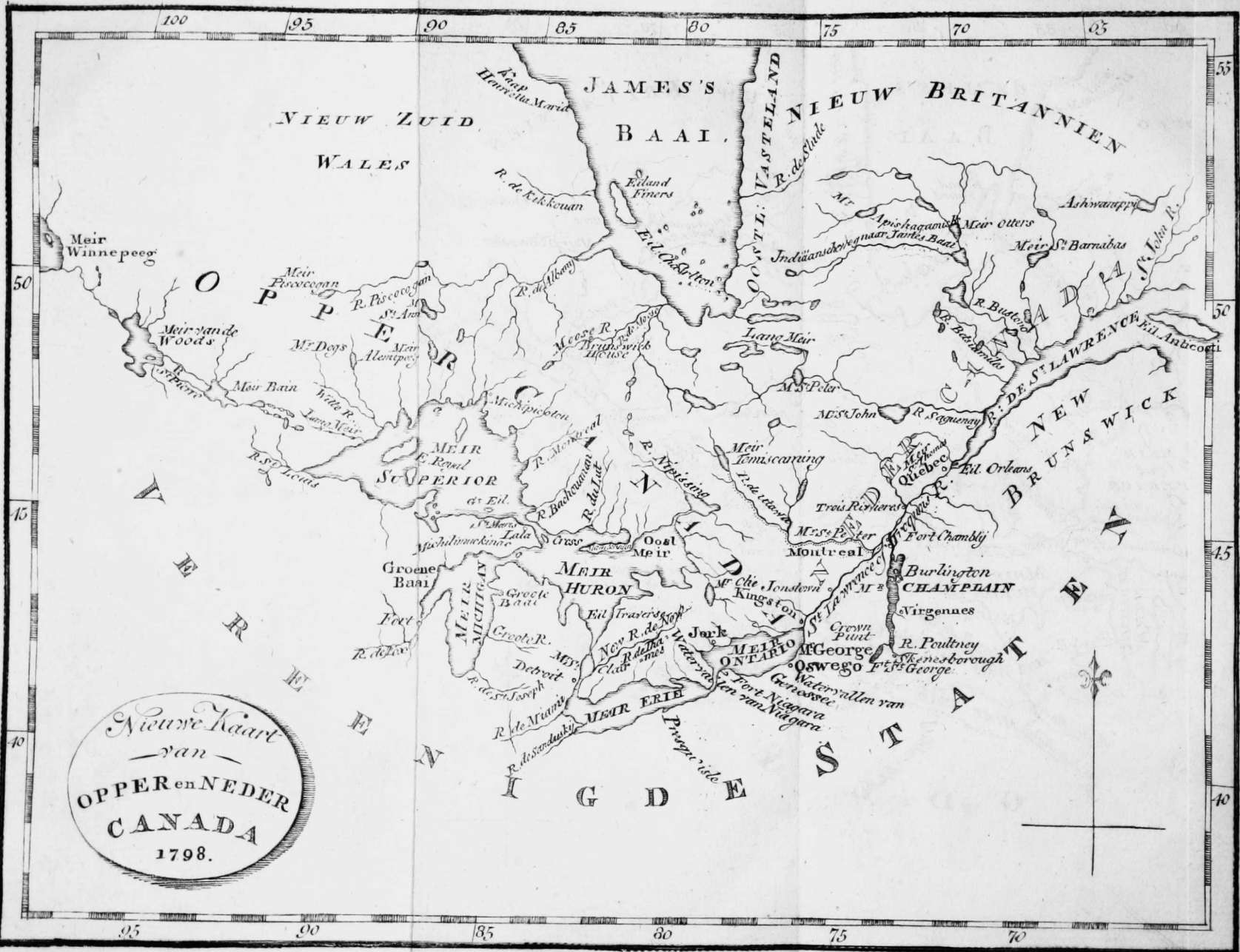
Wij vertrokken dezen dag met eene schoone en aangename koele, en, begeerig zijnde, om onze reis, die ons nu eenigzins begon te verveelen, zoo spoedig mogelijk te volbrengen, legden wij, gedurende dezen dag, maar eens stil, en beslooten, den geheelen nacht doorteavaaren. Kort na het ondergaan der zonne, pasfeerden wij de grenscheiding tusschen de *Britsche* Bezittingen en de Verëenigde Staa-ten. Hier wierden wij gebragt bij eene gewapende Brik van twintig stukken, eene *Engelsche* vlag voerende, en aldaar geplaatst, om alle vaartuigen, die het Meir op- en afvaaren, te onderzoeken. Onze andwoorden op de onderscheidene vraagen, die men deed, voldoende zijnde, vergunde men ons gevolg-lijk, onze reis voortzetten. Zedert dat deze post, ingevolge het tractaat met de Ver-
eenig-

eenigde Staaten, is overgegeeven, heeft men deze Brik van daar, en hooger op te *St. John*, verplaatst. Toen de nacht aankwam, wikkelden wij ons zelven, even gelijk wij den eersten nacht van onze reis gedaan hadden, in onze dekens in, en legden ons neder op den grond der Kajuit, waar wij mogelijk zouden geslaapen hebben, tot dat wij te *St. John* gekoomen waren, indien wij niet, om midden-nacht, waren opgewekt, door het luide geroep van den Schildwagt van het *Britsche* Fort op het Eiland *aux Noix*. De oorzaak van dit geroep onderzoekende, bleek het, dat de Boot, terwijl onze slaaperige Stuurman bij het roer zijne nagtrust nam, was aan den wal gedreven; en de Schildwagt, niet in staat, om te begriipen, wat ons oogmerk was, het vaartuig digt bij het Fort ziende naderen, en eenen verrasfenden aanval vreezende, had, zoo als ik onderstel, de geheele wagt gaande gemaakt, en buiten geroepen. Wij wierden verscheidene maalen door dezelve onderzocht, en wederonderzocht; maar eindelijk geheel ontslagen. Nu namen wij zelven het bestuur van het vaartuig op ons, wijl de Schipper, niettegenstaande hij ruim zoo verlangende was, dan een van ons allen, om te *St. John* te koomen, en

zelve ons eenigzins had aangezet, om voortgang te maaken, zoo vermoeid en slaaperig was, dat hij zijne oogen nauwlijks kon open houden. Wij losten elkanderen aan het roer af, en, bij het aanbreeken van den dag, bereikten wij *St. John*, honderd en vijftig mijlen van *Skenesborough* gelegen.

Oogenbliklijk na onze aankoomst aan den wal, wierden wij gebragt in het wagthuis, daar wij, door den Sergeant van de wagt, bij den bevelhebbenden Officier gebragt wierden, om dezen onze naamen, ons beroep, en de plaats, werwaards wij gingen, te zeggen, wijl door den Gouverneur, de strengste orders gegeven waren, om aan geenen *Franschman*, of eenig ander Vreemdling, wie hij ook ware, die geen nauwkeurig berigt kon geeven van de reden, die hem bewoog naar *Canada* te koomen, den toegang in het Land te vergunnen.

St. John is eene garnizoen plaats, en bevat omtrent vijftig slegte houtene huizen, en Barakken, in welken gewoonlijk een geheel regiment is ingekwartierd. De werken zijn geheel vervallen en in wanorde, zoodanig, dat het minder kosten zoude, geheel nieuwen aan te leggen, dan de ouden te willen herstellen. Er is hier eene Koninglijke scheepstijm-

Nieuwe Kaart
— van —
OPPER en NEDER
CANADA
1798.

timmerwerf, die, ten minste toen wij dezelve
 zagen, zeer wel voorzien was van timmer-
 hout; maar, gedurende den zomer, na dat
 de Brik, van welke ik zoo even sprak, is
 verplaatst geworden, heeft men al dit hout
 verkogt, en de oude rompen van verscheide-
 ne Oorlogs-schepen aan de overzijde van deze
 Werf gelegd. Naar maate de Koophandel
 tusfchen *New-York* en *Neder-Canada* aanwast,
 moet deze Stad toeneemen, als zijnde de eeni-
 ge *Britfche* Zeehaven, om in het Meir *Cham-
 plain* te koomen.

Het Land in den omtrek van *St. John* is
 zeer vlak en ontbloomt van boomen, hebbende
 een geweldige brand, die, ten Jaare *zeventien
 honderd agt en tagtig*, uitbarstte, ongemeene
 fchade gedaan, en de bosfchen, tot op den
 afstand van verscheidene mijlen, geheel ver-
 woest. In zommige plaatzen van de Nabuur-
 fchap lijdt het Volk, gedurende den winter,
 zeer veel gebrek aan brandhout.

Te *St. John* huurden wij eenen ligten wa-
 gen, even gelijk die, van welken men, in
 den Verëenigden Staat, gebruik maakt, en ver-
 trokken, omftreeks den middag, naar *La Pra-
 rie*, aan den oever van de Rivier *St. Law-
 rence*. Langs den gewoonen weg is dit niet

verder dan agttien mijlen, maar de aangenaamste derwaards, en die flegts eenige weinige mijlen om is, loopt langs *Chamblij*, waar men het oude Kasteel ziet, dat door de *Franfchen* gebouwd is. Dit Kasteel staat digt aan den froom van de *Chamblij* of *Sorelle* Rivier, en heeft, op eenen kleenen afstand, een trotsch voorkoomen, en, het omliggende land te gelijk zeer fchoon zijnde, maakt het geheel eene treffende vertooning. Het gebouw is in eenen taamelijken toestand, en men heeft in hetzelfde aanhoudende eene bezetting.

Wanneer men, langs dezen weg, naar *La Prarie* reist, na dat men eerst zoo even, over het Meir *Champlain*, uit den Verëenigden Staat is aangekoomen, wordt men door eene meëningte voorwerpen, als met geweld, herinnerd, dat men in een ander en nieuw Land is. De *Britfche* Vlag; de Soldaaten op de wagt; de *Franfche* Inwooners, gindsch en herwaards loopende, met hunne roode mutzen; de kinderen aan de deur koomende, om de voorbijgaanden te groeten, iets, dat in geen gedeelte van den Verëenigden Staat bekend is; de hegtheid en het zindelijk uitwendig voorkoomen der gebouwen; de *Calashes*; de *Bons Dieux*; de groote Roomsche-catholijke Kerken,
en

Een Kanadische Kales of Marche-donc.

H. Roosing, sculp.

en Kapellen; de Kloosters; de Priesters in hunne rokken; de Nonnen; de Monniken; alles strekt, om u te overtuigen, dat gij niet meer in eenig gedeelte van den Verëenigden Staat zijt; daarteboven is de Taal onderscheiden, wordende het *Fransch* hier in het algemeen gesproken.

De *Calash* is een rijdtuig, waarvan men zich in *Neder-Canada* zoo algemeen bedient, dat er nauwelijks, in de daad, één Landman op het Land is, die er niet één heeft. Het is eene soort ven Chais voor één paard, waar in twee menschen kunnen zitten, behalven den Voerman, die zijne plaats heeft op eene soort van koffer, opzetlijk tot dat einde op den bodem van het rijdtuig geplaatst. Het lichaam van de *Calash* hangt op breede lederen riemen, die van agteren zijn vastgemaakt aan ijzeren raden, door middel van welken men deze riemen verlengen en verkorten kan. Aan beide zijden heeft men een klein portier, omtrent twee voet hoog, waar door men in het rijdtuig gaat, en dat, wanneer het wel sluit, zeer geschikt is, om te verhinderen, dat men iets verlieze. Het gareel van het paard is geheel gemaakt op de oude *Fransche* wijze, en ongemeen zwaar. Het is versierd met

met koperen nagels, en, op zommige plaatsen, zijn er kleene bellen aan vast gehegt, die, zoo ver ik ooit heb kunnen ontdekken, geene andere uitwerking hebben, dan de Reizigers te verveelen.

De *Bons Dieux* zijn groote houtene kruizen, zoms meer dan twintig voet hoog, aan den gemeenen weg geplaatst. Eenigen van dezelve zijn ongemeen versierd en beschilderd. Wanneer het Volk dezen voorbijgaat, neemen zij hunne hoeden af, of bewijzen, op eenigen anderen aart, hunnen eerbied aan dezelve.

La Prarie de la Madalene bevat omtrent honderd huizen. Na ons, aldaar, een paar uren te hebben opgehouden, gingen wij fcheep in een vaartuig, dat ons naar *Montreal* bragt.

Montreal is gelegen op een Eiland van den zelfden naam, aan de andere zijde van de Rivier de *St. Lawrence*, tegen over *La Prarie*, maar iets meer naar beneden. De beide Steden liggen negen mijlen van elkanderen, en de Rivier tusschen dezelve is omtrent twee en een vierde mijlen breed. De stroom is hier verbaazende snel, en, op eeniige plaatsen, worden de booten, die van den eenen

oe-

oever naar den anderen overvaaren, zoms, door deze snelheid van het water, zoodanig weggefleekt, en met zulk een geweld tusſchen de rotzen geworpen, dat het bijna onmogelijk ſchijnt, dat dezelve niet verbrijzeld worden. En, in de daad, dit zou zeker het geval zijn, indien de Schippers niet zoo buitengemeen bedreeven waren; maar de *Canadiërs* zijn, wellicht, het bekwaamſte Volk van de geheele Waereld, om een vaartuig in den ſnelſtvlietenden ſtroom te beſtuuren. Na zulk een gezigt van de Rivier de *St. Lawrence*, was het, niet zonder verbaazing, dat wij, bij het naderen van de Stad *Montreal*, ſchepen zagen van meer dan vier honderd ton, welken dicht aan den wal lagen. De moeiëlikheden, met welken deze Schepen te worstelen hebben, om, tegens den ſtroom op, te *Montreal* te koomen, zijn ontzettende. Meer dan eens zag ik, dat-zij, met volle zeilen, en eenen ſterken en voordeeligen wind, meer dan één uur, tusſchen het Eiland *St. Helene* en het Vasteland, even beneden de Stad, onbeweegelijk ſtil lagen, niet in ſtaat zijnde, den ſtroom te kunnen ſtoppen. Om dit ter dezer plaatze te doen, hebben de Schepen bijna eenen ſtorm noodig. Het opkoomen is, op verſcheidene

andere plaatzen van de Rivier, even zoo moeiëlijk. Dit is de reden, dat de vaart van *Quebec* naar *Montreal*, in het algemeen, langwijliger en meer verveelende is, dan die over de *Atlantische* zee. De schepen, die tusfchen *Europa* en *Montreal* handelen, onderneemen even daarom ook niet meer dan ééne reis in het jaar. Niettegenstaande deze snelheid van den stroom, is egter het bed der Riviere zeer diep, bijzonder tegenöver de Stad. De grootste koopvaardij-schepen kunnen hier zoo dicht aan den oever, die in zijnen natuurlijken stand is, liggen, dat men dezelve, op den wal staande, bijna met de hand bereiken kan.

TWEE

TWEE EN TWINTIGSTE BRIEF.

Beschrijving van de Stad Montreal. — Openlijke Gebouwen. — Kerken. — Begraafenis plegtigheden. — Kloosters. — Barakken. — Werken. — Inwooners meestal Franschen. — Derzelver Character en Gewoonten. — Bekoorelijke gezigten in den omtrek der Stad. — Uitspanningen, gedurende den zomer. — Gezelschappen van Vermaak op de Bergen. — Handel in Pelterijën. — Wijze, op welke dezelve gedreeven wordt. — Grootte onderneeming van de Noord-west Compagnie van Kooplieden. — Schets van de reizen van den Heere KENZIE over land naar den Stillen Oceaan. — Onderscheid tuschen de Noord-west en de Hudson's Baai Compagniën.

Montreal, Julij.

De Stad *Montreal* is aangelegd ingevolge de order van eenen der Koningen van *Frankrijk*, welke medebragt, dat men eene Stad zoude flich-

stichten aan de Rivier de *St. Lawrence*, ter plaatse, waar dezelve ophield, voor Zeefschepen bevaarbaar te zijn. In het bepaalen van de plaats, waar dezelve thands staat, heeft men dit bevel, met de grootste nauwkeurigheid, in het oog gehouden, en volvoerd. De Stad bevat, voor het tegenwoordige, omtrent twaalf honderd huizen, waarvan alleen vijf honderd binnen de muuren, maar de overigen in de voorsteden, aan de Noord-oost en West Poorten, gelegen zijn. De huizen in de Voorsteden zijn meestäl gebouwd van hout, maar de overigen zijn allen van steen. Geenen van dezelve kunnen gezegd worden, eigenlijk schoon te zijn; egter vindt men er verscheidene aangename wooningen. In het benedenste gedeelte van de Stad, naar den kant der Rivier, waar men de meeste winkels aantreft, hebben dezelve een somber en akelig voorkoomen, gelijkende zeer veel naar zoo veele gevangenissen, als zijnde allen, van buiten voor de deuren en vengsters, voorzien van blinden van plat ijzer, welken, uit vrees voor brand, tegen den avond geregeld geslooten worden. Deze Stad heeft, op verscheidene tijden, zeer veel geleeden door brand, en de Inwooners hebben daarvoor zulk eene vrees, dat

dat zij, die het eenigzins doen kunnen, zich, tot het dekken van hunne huizen, van blikken platen, in plaats van iets anders, bedienen. Ook zijn zij, door eene wet, verplicht, altijd eene of meer ladders, naar maate van de grootte der huizen, op hunne daken in gereedheid te hebben.

De straatn zijn allen zeer eng: drie van dezelve loopen parallel met de Rivier, en worden, door anderen, in regte hoeken, maar niet op eenen geregelden afstand, doorsneden. Aan de, verst van de Rivier gelegene, zijde der Stad, en omtrent tusschen derzelver Noordlijke en Zuidlijke uitersten, ziet men eene kleene vierkante plaats, genaamd *la Place d'Armes*, welke, naar het schijnt, bij derzelver aanleg, aan den kant naar den wal opengelaaten, en tot de wapenöeffening der bezettinge bestemd is. De troepen maaken egter, voor het tegenwoordige, geheel geen gebruik van dezelve, maar vergaderen op eene lange wandelplaats, agter de wallen, en nader bij de Barakken gelegen. Aan den anderen kant van de Stad, naar de zijde van het water, heeft men een ander vierkant plein, op 't welk de markt gehouden wordt.

Er zijn zes Kerken te *Montreal*: eene voor
 II. DEEL. C de

de *Engelfche Epifcopaalen*, eene voor de *Presbyteriëanen*, en vier voor de *Roomfch-Catholijken*. De Hoofdkerk, behoorende aan de laafte, en aan de eene zijde van *la Place d'Armes* ftaande, is een zeer ruim en lugtig gebouw, en heeft vijf Altaaren, die allen zeer rijk verfierd zijn. De deuren van deze Cathedraale Kerk worden, het grootfte gedeelte van den dag, opengelaaten, en meefläl vindt men, ook wanneer er geen geregelde dienf gefchiedt, een aantal oude mannen en vrouwen in dezelve, die aldaar hunne gebeden doen. Des zondags in den zomer, wanneer het fchoon weder is, koomt er zulk eene menigte naar deze Kerk, dat de floepen voor dezelve bedekt zijn met menfchen, die, er niet in kunnende koomen, zoo lang de Godsdienft duurt, aldaar, geknielt en met den hoed af, blijven liggen. Het is in deze Kerk, dat alle de Doopsverrigtingen, de Huwlijken, en Begraafenisfen der *Roomfch-Catholijke* Ingezeten en van *Montreal* plaats hebben; en bij deze gelegenheden zoo wel, als voor, en geduurende de Misfen, houden zij niet op met het luiden der klokken, iets dat voor elk, die geen vriend is van wanörde, ten uiterfte verveelende is, daar zij, in plaats van deze klokken, die vijf in getal zijn,

zijn , en eenen goeden klank hebben , geregeld te luiden , dezelve allen te gelijk trekken , en daarin volstrekt geene de minste maat houden. Bij toeval hadden wij onzen intrek genomen in een huis op *la Place d'Armes* , en , gedurende de drie weeken , die wij hier vertoefden , geloof ik niet , dat dit on aangenaam gelui ooit twee uren agter den anderen stil hield , uitgezonderd alleen bij nacht.

De Begraafenisfen gaan , even gelijk in andere *Roomsche-Catholijke* Landen , gepaard met zeer veele plegtigheden. Het Lijk wordt , tot aan de deur der Kerke , vergezeld , door een aantal Priesters , zingende zekere gebeden , en eenige jonge kinderen , in het wit gekleed en met zwarte kappen op het hoofd , draagende waschlichten. Nauwlijks ging er een morgen voorbij , dat wij niet ééne of meer zulke Lijkstaatsen onder onze vengsters zagen pasfeeren , terwijl wij aan het ontbijt zaten. De reden hier van was , dat er , aan de zijde van het plein , waar wij onze herberg hadden , tegen over de Hoofdkerk , eene soort van Kappel stond , in welke alle lijken van de zoodanigen , wier overblijvenden niet in staat waren , om de kosten van eene rijke begraafenis goed te maaken , wierden nedergelegd ,

(waarschijnlijk bij nacht, wijl wij daar van nooit eenig gewag zagen) van waar zij dan, in den morgenstond, naar de Cathedraale Kerk gebragt wierden. Wanneer men de Priesters er voor betaalt, gaan zij aan de huizen der overleedenen, hoe ver dezelve ook zijn, en begeleiden het Lijk, van daar, tot aan de Kerk. Voor eenige weinige Jaaren had men nog de schadelijke gewoonte, om de dooden in gewelven onder den grond der Kerke te begraven; maar thands is dit, door eene wet, verboden, wijl men bevreesd was, dat eene zoo groote meenigte ligchaamen, op ééne plaats bijeengelegd, eene besmetlijke ziekte in de Stad zouden kunnen veröorzaaken. Tegenwoordig zijn alle de Kerkhoven, buiten de wallen, in den omtrek der Stad.

Er zijn vier Kloosters te *Montreal*. Een van de zelve is van de Orden van St. FRANCISCUS; dan het getal der Monniken in hetzelfde is thands reeds verminderd op drie of vier, en, daar het, door eene Wet van de Provincie, aan elk verboden is, in eenige geestlijke Orden te gaan, kan het niet misfen, of dit Klooster moet, binnen weinige jaaren, geheel vervallen, en vernietigd zijn. De vrouwlijke Orden aan zulk eene bepaling niet onderworpen

pen zijnde, zijn derzelver Kloosters steeds zeer vol. Het *Hotel Dieu*, dat, ten jaare *zestien honderd vier en veertig*, aangelegd wierd, tot ondersteuning van zieken, die arm zijn, en het oudste is van alle de Kloosters, bevat dertig „*Religieuses*” — Nonnen. *La Congregation de Notre Dame*, gesticht voor de opvoeding van jonge Dogters, heeft vijftien Zusters, eene andere soort van Nonnen; en in het *Hospital-Generale*, waarin zwakke en onvermogene Armen ontvangen worden, telt men agttien Zusters.

De Barakken zijn zeer aangenaam gelegen, dicht bij de Rivier, aan het beneden einde van de Stad: zij zijn omringd met hooge muuren, en ingerigt, om omtrent drie honderd man te kunnen bergen.

De muuren rondom de Stad zijn zeer vervallen, en liggen, op zommige plaatsen, geheel in puinhoopen; de poorten zijn egter nog volkoomen in eenen goeden staat. Deze muuren zijn hoofdzakelijk bestemd, ter beveiliging tegens de *Indiëanen*, welken zeer talrijk in het Land waren, toen *Montreal* wierd aangelegd; en men vond dezelve, tot aan het jaar *zeventien honderd zes en dertig*, hoogst noodzaaklijk, ter afweeringe van de openlijke

aanvallen van dit Volk. Oók waren dezelve zeer dienftig en van het grootfte nut, zoo lang men gewoon was, te *Montreal*, de grootste Jaarmarkten, op welken de *Indiënen*, van alle zijden, met hunne bonten kwamen, te houden, wíl de Ingezetenen, daar door, in ftaat gefteld wierden, om dit Volk, dat, wanneer men het vergund had, in de Stad te blijven, daar zij zoo zeer aan den drank zijn overgegeeven, de grootste wanörde zou hebben kunnen aanregten, en de Burgerij in eene geduurige vrees en opfchudding gehouden hebben, des nagts buiten de poorten te fluiten. In derzelver beften toefland zouden deze muuren niet in ftaat geweest zijn, om de Stad te befchermen tegens het geweld van kanon, zelfs niet van eenen zesponder; ja de fterkfte wallen zouden niet voldoende, noch van eenig nut zijn, om dezelve te verdedigen tegens Artillerij, daar zij volkoomen beftreken wordt van de hoogten op het Eiland *St. Helene* (*), in de Rivier de *St. Lawrence*. *Montreal* is altijd een zeer gemaklijk conquest geweest

voor

(*) Dit Eiland was de laafte plaats, die de *Fransen* aan de *Engelfchen* overgaven. *Aanmerking van den Schrijver*,

voor geregelde troepen, die zich daarvan wilden meester maaken.

Ver het grootste aantal van Ingezetenen te *Montreal* zijn *Franschen* van afkoómst; maar de voornaamste Kooplieden, en de Aanzienlijksten der Stad bestaan uit *Engelschen*, *Schotten en Ieren*, of derzelver Nakoomelingen, die allen bij de *Fransche* Inwooners, voor *Engelschen* doorgaan. De *Franschen* behouden, voor het grootste gedeelte, standvastig de gewoonten en zeden, zoo wel als de taal, hunner Vooröuderen. Zij hebben eenen onöverwinnelijken afkeer van het *Engelsch* te leeren, en maar zeer zelden vindt men iemand onder hen, die deze taal eenigzins wel spreekt: de *Engelschen* daarëntegen zijn, in het algemeen, zeer bekend met het *Fransch*.

Het Volk van deze plaats is, over het geheel, buitengemeen herbergzaam en vriendlijk omtrent Vreemdlingen; zij leeven zeer gezellig en gemeenzaam onder elkänderen, en zijn groote vrienden van onderlinge tafelvermaaken. In den winter houden zij zulk een gezet, en vriendlijk verkeer onder elkänderen, dat men zou zeggen, dat de geheele Stad, door eene enkele familie, bewoond wierd. Geduurende den zomer zijn deze bezoeken

wel wat minder, en leeven zij eenigzins meer afgezonderd; maar, gedurende dit jaargetijde, kooft een gezelschap, bestaande uit de voornaamste Ingezeten van beide Sexen, wekelijks, of om de veertien dagen, bijeen, om, op de eene of andere aangename plaats in den omtrek der Stad, met elkanderen te eeten.

Het Eiland *Montreal* heeft agt en twintig mijlen in de lengte en tien in de breedte, en is het grootste van de verscheidene Eilanden in de *St. Lawrence*, aan den ingang van de Rivier de *Utawa*. Deszelfs grond is vrugtbaar, en, op zommige plaatsen, zeer wel bebouwd, en sterk bevolkt. Overal ziet men eene meenigte heuvels en dalen, die zeer veel tot deszelfs schoonheid en aangenaamheid toebrengen, en omstreeks het midden, in den omtrek van *Montreal*, treft men twee hooge bergen aan. De grootste van deze beide ligt op den afstand van omtrent ééne mijl van de Stad, die van denzelven haaren naam ontleent. De voet van dezen berg is omringd met fraaie Landhuizen, en tuinen, en wordt, tot op eene derde van deszelfs hoogte, bebouwd: het overige is geheel bedekt met zwaare hooge boomen. Aan de zijde naar de Rivier vindt men een groot oud

Kloos-

Klooster, met verscheidene opene plaatzen, omringd met muuren, rondom welken de grond, tot op eenigen afstand, geheel ontbloot is. Deze ontbloote vlakte is overdekt met een schoon groen, en de boschen, die dezelve omringen, zijn, tot op den grond, geheel schoon gemaakt, zoo dat men hier, in plaats van, gelijk gewoonlijk, door het kreupelhout belemmerd te worden, integendeel, verscheidene mijlen, onder de schaduw van dit majestueuse geboomte, bedekt voor de brandende stralen der zonne, aangenaam kan rondwandelen.

Het uitzigt ter dezer plaatze is boven alle beschrijving grootsch en schoon. Eene verbaazende uitgestrektheid lands, te gelijk met de schoone Rivier de *St. Lawrence*, die, kronkelende, door hetzelfde loopt, en, tot op den versten afstand, langs den Gezigtsëinder kan gezien worden, vertoont zich, op eenmaal, aan het met verrukking staarende oog. De Rivier kooft van de rechte zijde, en vloeit, na het pasfeeren der verschrikkelijke watervallen boven de Stad, waar zij over verbaazende rotzen wordt voorgestuwtd met een geraas, dat men het zelfs op de bergen hooren kan, langzaam en even voord. Aan de

linkerzijde , nevens zich , ziet men de Stad *Montreal* met derzelver Kerken , Kloosters , glinsterende spitzen , en vloot onder haare oude muuren liggende , terwijl verscheidene kleine Eilanden in de Rivier in den omtrek der Stad , gedeeltelijk bebouwd , gedeeltelijk met houtgewas bedekt , niet weinig tot de schoonheid van het geheele tooneel bijdraagen. Aan de overzijde van de Rivier vertoont zich *la Prairie* , met haare groote Kerk , in den meesten luister , en op de treffendste wijze , en , agter dezelve , ontmoet het oog eene rij verbaazende bergen , tegen welke het gezigt terug sluit. Zulk eene onëindige verscheidenheid , en trotschheid van voorwerpen , ziet men van dit gedeelte van dezen berg , dat zelfs zij , die aan deze gezigten het meest gewoon zijn , hier , bij elke beschouwing , telkens nieuwe stof tot bewondering vinden ; en het is ter dezer plaatze , dat het Gezelschap , waar van ik straks gesproken heb , gewoonlijk bijeenkoomt. Men zendt twee afgevaardigden vooraf , welken altijd eene nieuwe plaats , bij eene fontein , of een beekjen , en in een schaduwrijke streek uitkiezen : elk gezin brengt als dan kouden voorraad , wijn enz. mede : dit alles voegt men bij elkanderen , en daarop zet
men

men zich, zoms meer dan honderd perzoonen sterk, neder, om te eeten.

De handel in pelterijën is het voornaamste bedrijf te *Montreal*; en het is hier, dat het meeste bontwerk, dat men uit *Canada* naar *Engeland* verzendt, wordt ingescheept.

Deze voordeelige Koophandel is verdeeld tusfchen een Gezelschap, dat zich noemt de *North-west Compagnij*, en eenige bijzondere perzoonen, die denzelven, voor hunne eigene rekening, voeren. De Compagnie bezit geene voorrechten boven de laatsten, noch heeft, door de wetten, eenigen voörrang boven dezelve; maar, door haare groote rijkdommen, is zij in staat, om haaren handel uittebreiden tot verscheidene afgelegene plaatzen van het Vasteland, en wel met uitsluiting van hun, die in haar geen deel hebben. Deze Maatschappij wierd oorspronkelijk opgeregt door de Kooplieden van *Montreal* zelve, welken, ten rechte, begreepen, dat zij hunnen handel op deze afgelegene oorden van het Vasteland, die alleen door *Indiëanen* bewoond worden, met meer veiligheids en grooter voordeel konden drijven, wanneer zij zich in één ligchaam verëenigden, dan wanneer zij elk op zich zelve en afgezonderd bleef-

bleeven. Het fonds van dit Gezelschap was verdeeld in veertig aandeelen, en, daar het geral der Kooplieden in de Stad, in dien tijd, niet zeer groot was, gaf deze inrigting aan elk, die dit dienstig voor zich oordeelde, eene voegzaame gelegenheid, om in deze Maatschappij deel te neemen. Thands zijn alle deze Aandeelen in de handen van eenige weinige perzoonen gevallen.

De voornaamste handel van de Compagnie wordt gedreeven, langs de Rivier de *Utawa*, of de groote Rivier, die, omtrent dertig mijlen boven *Montreal*, in de *St. Lawrence* valt, en, bij derzelver verëeniging met dezen, het Meir *de Deux Montagnes*, en het Meir *St. Louis*, (het Meir van de twee Bergen, en het Meir *St. Louis*) waarin verscheidene groote Eilanden gevonden worden, formeert. Om de Pelterijën, langs deze rivier, aftevoeren, gebruiken zij *Cano's*, gemaakt van den bast van Berkenboomen, onder welken er zijn, zoo groot, dat zij eenen last van twee ton kunnen voeren; maar zeldzaam laaden zij zoo veel in dezelve, vooräl op deze Rivier, wijl dezelve zeer ondiep, snel en vol rotzen is, en het transport, door niet minder dan twee en dertig plaatzen, waar de
goe-

goederen over het land moeten worden gevoerd , belemmerd wordt.

Deze *Cano's* worden bestuurd door *Franfche Canadiërs* , die , in het algemeen , op dit beroep zeer gesteld zijn , en het verre boven den Land- en Akkerbouw verkiezen. Omstreeks de maand Majj vertrekt eene geheele Vloot van dezelve van *Montreal* , voorzien van voorraad , meestäl bestaande in beschuit en gezouten spek , genoegzaam , om het scheepsvolk geduurende de geheele reis , tot op hunne terugkoomst , te spijzigen , en gelaaden met de noodige goederen , om , in ruiling , aan de *Indiäanen* te geeven. Wanneer zij aan de ondiepten in de Rivier koomen , is het zoms genoeg , dat het volk alleen uit de vaartuigen gaat , en dezelve voordsleept , tot dat zij weder in vlot water zijn ; maar zomwijlen , vooräl op plaatzen , waar men gevaarlijke stroomen en scherpe rotzen heeft , zijn zij genoodzaakt , die te ontladen , en *Cano's* en laading op hunne schouders te draagen , tot dat zij wederöm aan eene veilige plaats der Riviere zijn. Bij nacht trekken zij hunne *Cano's* op den oever , leggen vuur aan , kookten hunnen voorraad , en slaapen , in hunne dekens ingewikkeld , op den grond. Wanneer
het

het gebeurt, dat het zeer sterk regent, verzamelen zij eenige takken van boomen, en schuilen daar onder, maar meestal verblijven zij onder den blooten hemel, zonder eenig ander dekzel, dan hunne dekens. Bij deze togten volgen zij nauwkeurig de gewoonten der *Indiäanen*, en veelen van hun gebruiken ook derzelver kleeding, die zij gemaklijker vinden, dan hunne eigene.

De Rivier de *Utawa*, twee honderd en tagtig mijlen opgevaaren zijnde, waartoe zij omtrent agttien dagen noodig hebben, koomen zij, dwars over eene Landëngte, in het Meir *Nispis-fing*, en van daar, over eene andere Landëngte, in de *French* Rivier, die, aan de Noord-oost zijde, in het Meir *Huron* valt. Vervolgens de kust of den oever van dit Meir langs vaarende, pasfeeren zij de straat van *St. Marij*, waar zij eene andere Landëngte aantreffen, die hen brengt in het Meir *Superior*, welks oevers zij volgen tot aan de grootë Landëngte, die, aan de Noord-west zijde van hetzelfde, gelegen is. Van hier verwoorderen zij hunne reis, langs eene keten van kleene Meiren en Rivieren, naar het Meir *Rainij*, het Meir *the Woods*, en vier honderd mijlen agter hetzelfde, door het Meir *Winnipeg*, enz.

• De

De *Cano's*, die zoo verre landwaards in vaaren, koomen nooit het zelfde jaar weder terug. Zij, die bestemd zijn, om de laadingen onmiddellijk terug te brengen, gaan niet verder dan de groote Landëngte, waar de Agenten der Compagnie de pelterijën voor dezelve verzamelen, en gereed maaken. De bonten worden in baalen van een bepaald gewigt ingepakt, en in elke *Cano* laadt men een zeker getal van dezelve. Het gewigt van elke baal dus nauwkeurig bekend zijnde, kan er geen bedrog plaats hebben, en behoeft men, aan de Landëngten koomende, geenen tijd te verspillen, met aan elk man zijnen last aantewijzen, wetende ieder bij zich zelve, hoe veele baalen hij verplicht is, te draagen.

Op de groote Landëngte, en langs die verbaazende keten van Meiren en Rivieren, welke zich aan gene zijde van het Meir *Superior* uitstrekken, heeft de Maatschappij, overal, geregelde Comptoirs, waar haare Agenten hun verblijf houden; en deze Maatschappij heeft haaren handel, met zulk eene verbaazende kloekmoedigheid en ijver, voortgezet, dat er nu, zelfs tot binnen de vijf honderd mijlen van den stillen Oceaan, allerwege handel

del-comptoiren aangelegd , en gevestigd zijn. Zeker perfoon , een deelgenoot in de Compagnie te *Montreal* , en die thands ver de meeste aandeelen in dezelve bezit , is zelve tot aan de oevers van den stillen Oceaan doorgedrongen. Het Journaal, door dezen man, op dien togt gehouden, is, zegt men, vervuld met berigten van de grootste aangelegenheid. Dat hetzelfde niet, te gelijk met eene nauwkeurige kaart van zijne reis, aan het Publiek is bekend gemaakt, moet alleen worden toegeschreeven aan een ongelukkig misverstand, dat plaats had tuschen hem en eenen edelen Lord, die bij het Bestuur in eene blaakende gunst stond.

Bij de eerste pooging, die deze ondernemende man, de Heer M. KENZIE, deed, om tot aan den stillen Oceaan doortedringen, vertrok hij, vroeg in het voorjaar, van den laatsten post aan de Maatschappij toebehoorende. Hij nam met zich ééne enkele *Cano*, en eenige uitgeleezene manschappen, en, na eene groote uitgestrektheid lands, welke nooit door eenig Blanke bezocht was, te zijn doorgetrokken, kwam hij eindelijk aan eene wijde Rivier. Hier de *Cano*, die het volk op de schouderen gedraagen had, in het water

tet gelaaten , en zich allen ingescheept hebbende , voeren zij den stroom af.

De streek , welke deze Rivier , tot op eenen aanmerkelijken afstand hield , bragt den Heer KENZIE in het denkbeeld , dat dezelve ééne was van die Rivieren , naar welken hij zegt , te weeten , ééne van die , die zich in den stillen Oceaan ontlasten ; dan , na verloop van verscheidene weeken , gedurende welken tijd zij hunne reis , de rivier af , met den grootsten ijver hadden voortgezet , wierd hij , door de traspwijze verandering van derzelver loop naar eenen anderen kant , overtuigd , dat hij had misgetast , en dat deze ééne was van die verbaazend groote Rivieren , welken , op het Vasteland van *Noord-Amerika* , zoo talrijk zijn , en in de *Baffin's* Baai , of de Noordelijke Zee uitloopen.

De toestand van het Gezelschap was thands ten hoogsten hagchlijk : het jaargetijde was verloopen , en de lengte van den weg , dien zij moesten terugkeeren , ontzettende. Ondernam men , om terug te keeren , en overviel hen , op dezen terugtocht , de winter , dan was het hoogst waarschijnlijk , dat zij , door gebrek aan noodigen voorraad en mondbehoef-

men : besloot men , aan de andere zijde , ter plaatze , waar men nu was , te overwinteren , dan hadden zij geenen tijd te verzuimen , om hutten te bouwen , en op de jagt en vischvangst uittegaan , ten einde eenen genoegzaamen voorraad voor het ongunstige jaargetijde te verzamelen . De Heer KENZIE stelde de geheele omstandigheid openhartig aan zijn gevolg voor , en liet het aan hun zelve over , te beslissen , welk eene partij zij kiezen zouden . Men verkoos het te waagen , en , trots alle gevaaren , de terugreis te onderneemen ; en de uitslag was , dat zij het geluk hadden , behouden te huis te koomen , en hunne vrienden in welstand te ontmoeten . De moeiëlijkheden , met welken zij te worstelen hadden , en de arbeid , dien zij , bij het terugkeeren , besteedden moesten , gaan intusfchen alle geloof te boven .

Eene tweede reis van den Heere KENZIE , welke hij ondernam voor nu omtrent drie Jaaren , viel gelukkiger uit , en beëindwoordde volkoomen aan zijne verlangen . Hij vertrok op dezelfde wijze , maar wel voorzien van verscheidene dingen , welker noodzaaklijkheid hij op den eersten togt had leeren kennen ; onder anderen van eene meenigte Astronomische werktuigen , en vooräl van een zeer goed
uur-

uurwerk, dat hij van *London* had doen koo-
 men. Zijne strek nam hij eenigzins verschil-
 lende van die, welke hij, op zijne voorige
 reis, gehouden had, en pasfeerde door eene
 meenigte *Indiïansche* Natiën, die te vooren
 nooit eenen Blanken gezien hadden, en onder
 zommigen van welken hij, eenen tijdlang, in
 het grootste gevaar was, doch waaruit hij middel
 vond, zich te redden, en zich in derzelver
 gunst intedringen. Van zommigen dezer *Indi-
 aanen* vernam hij, dat er, op eenen kleenen
 afstand van daar, eene keten van bergen ge-
 vonden wierd, agter welke men eenige rivie-
 ren aantrof, die allen westlijk liepen. Eenig-
 en van deze *Indiïanen* tot Gidsen aangenom-
 en hebbende, vervolgde hij zijnen weg,
 overëenkoomstig het onderrigt, dat zij hem
 gaven, tot dat hij aan deze Bergketen kwam,
 en, na deze, met de grootste moeite en het
 meeste gevaar, te zijn overgetrokken, zag hij,
 tot zijne uiterste voldoening, dat het gezegde
 der *Indiïanen* waarheid was, en de Rivieren,
 aan dien kant der Bergen, in de daad allen
 eene westlijke rigting hadden. Met genoeg
 volgde hij den loop van éenen dezer stroom-
 en, en kwam aan den *Stillen Oceaan*, niet
 ver van den Inham *Nootka*.

Hier kreeg hij berigt van de Inboorlingen, en wierd, door het zien van verscheidene kleine dingen, die hij bij hen vond, overtuigd van de waarheid van hun gezegde, dat er aldaar een *Engelsch* Schip geweest was, 't welk, flegts zes weeken voor zijne aankoomst, de kust weder verlaaten had. Het was zeer onāangenaam voor den Heere KENZIE, deze schoone gelegenheid gemist te hebben, daar, indien hij hier een schip gevonden had, hij zich veel liever zou ingescheept, en de terugreis ter zee gedaan hebben, dan weder met dezelfde moeiëlijkheden te worstelen, en zich aan dezelfde gevaaren bloot te stellen, die hij, op zijne reis derwaards, ondervonden had. Daar er egter hier niet te kiezen, en geen ander middel was, nam hij, na een kort verblijf op deze plaats, de terugreis weder aan, en zijne *Cano*, en den voorraad, dien hij, bij den mond der Riviere, onder eenig kreupelhout verborgen had, uit vrees, dat de Inboorlingen, van verblijf verānderende, denzelven ontdekken, en hem, door het wegneemen daarvan, den terugtocht onmogelijk maaken mogten, wedergevonden hebbende, voer hij de Rivier op, en kwam eindelijk behouden aan eenen der Handelposten terug. Toen ik te

Mont-

Montreal pasfeerde, was de Heer KENZIE afwezig, en naderhand heb ik nooit eenige gelegenheid gehad, om hem te zien. 't Gene ik hier, aangaande zijne beide reizen, verhaald heb, is, zo mijn geheugen mij niet bedriegt, het zaaklijke van 't gene mij, door zijne Reisgenooten, berigt is.

Verscheidene andere perzoonen, behoorende tot de *North-west* Compagnie, waren, reeds lang voor den Heere KENZIE, op reis gegaan, met oogmerk, om, hier en daar, Handelcomp-toiren aan te leggen, en waren, tot dat einde, in verscheidene rigtingen, zeer ver in het Land ingedrongen, veel verder, dan ooit iemand te vooren. Op eenigen van deze togten ontmoetten zij de Agenten van de *Hudson's* Baai Compagnie, die ook ten oogmerke hadden, hunne posten van eenen anderen kant uittebreiden. Deze onverwagte ontmoeting der beide Maatschappijën gaf, op zekeren tijd, aanleiding tot zeer hevige onāangenaame verschillen; en die van de *Hudson's* Baai dreigde de andere met eene onmiddellijke vervolging over de inbreuken in haare rechten gedaan.

Ingevolge haare voorrechten scheen het, dat de *Hudson's* Baai Compagnie een uitsluitend

recht van Koophandel had op de Baai, en langs alle de rivieren en wateren, die met dezelfde gemeenschap hebben. Maar dit recht was haar vergund, in eenen tijd, dat de Noordelijke deelen van het Vasteland veel minder bekend waren, dan zij thands zijn, want eenen uitsluitenden handel te hebben langs alle de wateren, die met de *Hudson's* Baai gemeenschap hebben, is, in de daad, eenen uitsluitenden handel te hebben op het grootste gedeelte van het Vasteland van *Noord-Amerika*. De *Hudson's* Baai is, door eene meenigte rivieren en meiren, nauw verëenigd met het Meir *Superior*; en van die keten van Meiren, waarvan het Meir *Superior* er één is, heeft men eene gemeenschap te water door geheel *Canada*, en een zeer groot gedeelte van den Verëenigden Staat. Met dit alles is het egter zeker, dat, indien de Agenten van de *North-west* Compagnie, op zommige Rivieren, die onmiddlenlijk in de *Hudson's* Baai uitloopen, handelcomptoiren aanlegden, dit eene openlijke inbreuk ware op de rechten der Maatschappij van de *Hudson's* Baai; en zoodanig zou het ook zeker zijn aangemerkt, indien niet de laatste zelve haare voorrechten het eerst verkracht, of, ten minste, verwaarloosd had, de bepalin-

gen

gen daarin voorkoomende te vervullen. Het schijnt, dat er in het Voorrecht, waar bij aan deze Compagnie een uitsluitende handel op de *Hudson's* Baai, en alle de daarmede verëenigde wateren, wierd toegeestaan, ten gelijken tijde bepaald was, dat zij zou verplicht zijn, jaarlijks, eenen nieuwen handelspost, twaalf mijlen verder naar het *Westen* dan de laatste, aan te leggen, of dat anders deze haare Privilegie zou vervallen zijn. Aan deze voorwaarde had de Maatschappij van *Hudson's* Baai nagelaaten, te voldoen, en dus beschouwde de *North-west* Compagnie alle derzelver bedreigingen met een effen en gerust gelaat, het daar voor houdende, dat zij, in de daad, geheel niet in het bezit was van, noch eenig recht had op die voordeelen, op welken zij aanspraak maakte.

De *Hudson's* Baai Compagnie, de zwakheid van haare zaak zeer wel kennende, deed, welke bedreigingen zij ook gedaan had, egter nooit eene pooging, om dezen daadlijk in het werk te stellen, maar ging te gelijk niet minder voort, met de beweegingen van haare mededingster met een afgunstig oog te beschouwen; en, daar bij het uitbreiden van den handel der beide Maatschappijen, de weder-

zijdsche posten , jaarlijks , nader aan elkanderen kwamen , en grensden , had men alle redenen , om te vermoeden , dat derzelver verschillen , in plaats van te verminderen , van tijd tot tijd , zouden toeneemen , en heviger worden , en eindelijk gevolgen hebben , die ten hoogste nadeelig en verderflijk zouden zijn. Dan onverwagt , en op eenen tijd , dat de afgunst en vijandschap tuschen de beide partijen ten hoogsten top geklommen waren , gebeurde er iets , dat haar gelukkig met elkanderen bevredigde , en een einde maakte aan heure verschillen.

Eene zeer magtige Natie van *Indiäanen* , *Asiniboins* genoemd , en die eenen uitgestreken grond ten Zuidweste van het Meir *Winnipeg* bewoonen , bespeurende , dat de Compagnie van *Hudson's* Baai , zonder eenige redenen , op haar grondgebied was doorgedrongen , een gedeelte van hetzelfde in bezit genomen , en verscheidenen van haaren stam zeer slegt behandeld had , nam het besluit , om ormmiddenlijk eenen post te verwoesten , welken deze Compagnie in haare nabuurschap had aangelegd. Spoedig eene groote meenigte bijeen gebragt hebbende , en niets dan de felle woede en wraak ademende , marcheerden zij onge-

gemerkt, en zonder dat zij, tegens wie hunne onderneeming gerigt was, daarvan iets vermoedden, tot op eenen kleenen afstand van derzelver bezetting. Hier hielden zij, volgens gewoonte, halte, alleen wagtende op eene gunstige gelegenheid, om hunne prooi te kunnen aanvallen en verflinden. Eenige Agenten van de *North-west* Compagnie, die, in dezen omtrek, omzwierven, kreegen eger gelukkig de lugt van hunnen toeleg; en dezen, de zwakheid der plaatze kennende, alle partijfchap, die tusfchen hen bestond, vergeetende, en alleen aan het behoud en de veiligheid hunner Landsgenooten denkende, zonden terftond iemand af, om den post, tegens welken de aanflag bestemd was, daarvan kennis te geeven, terwijl zij te gelijk eenen anderen bo- de afvaardigden naar eene van hunne eigene bezettingen, eifchende, dat men onmiddenn- lijk de noodige hulp en onderftand zou zen- den aan die van de *Hudfon's* Baai, die ge- vaar liepen van geplunderd te worden. De Detachementen kwamen in tijds, eer de aanval gefchiedde, en de *Indiäanen* wierden afgefla- gen, 't gene het volk van de *Hudfons's* Baai zelf erkende, dat, zonder den tijdigen bijftand van hunne Mededingfter, niet zou gefchied zijn;

daar zij, zonder dezen, zeker ter prooie voor de woede der *Indiäanen* zouden gestrekt hebben.

Deze buitengemeene dienst wierd niet vergeeten, noch miskend door hun, aan wie de zelve beweezen was, en, daar de *North-west* Compagnie veel magtiger was, en veel beter stond met de *Indiäanen*, dan haare Mededingster, bleek het nu duidelijk, het belang der laatste te zijn, de bezettingen der eerste zoo nabij de haaren te hebben, als eenigzins mogelijk is. Dit heeft men gevolglijk, tot wederzijdsche veiligheid, gedaan, en de beide Maatschappijën leeven thands in de beste verstandhouding, en voeren heuren handel in elkanders omtrek.

De *North-west* Compagnie onderhoudt, op haare posten in het Bovenland, omtrent twee duizend man. Die, welken op den afgelegentsten geplaatst zijn, leiden een zeer woest leven, weinig beter, in de daad, dan de *Indiäanen*. Sommigen blijven vier of vijf jaaren agter elkanderen zeer ver binnen in het Land. Het Opperhoofd van den post, of de voornaamste Agent, trouwt gewoonlijk eene *Indiäansche* Vrouw, de dogter van een of ander Opperhoofd; en hier door wint hij buitengemeen

meen de achting en toegenegenheid van den geheelen Stam, dat van zeer veel aanbelang is. Deze huwlijken, zoo als men zich gemakkelijk kan voorstellen, zijn niet zeer verbindende voor den man; maar dit is niets in het denkbeeld van een *Indiüansch* Opperhoofd, die gereedlijk zijne Zuster of Dogter overgeeft, terwijl, ten zelfden tijde, niets dan eene bloedige wraak hem kan te vrede stellen, wanneer iemand zich eenige onbetaamelijke vrijheden bij zijne vrouw heeft aange-maatigd. Er is geen Volk, waar de vrouwen kuifcher, en meer aan hunne mannen gheegt zijn.

Behalven de bonten en de pelterijën, die, uit de Westlijke gedeeltens van het Vasteland, langs de Rivier de *Utawa*, naar *Montreal* gevoerd worden, koomt er nog veel aldaar over de Meiren, en langs de Rivier, de *St. Lawrence*. Dit laatste wordt verzameld in de onderscheidene Steden en op de Comptoirs langs de Meiren *Huron*, *Erie*, en *Ontario*, waar de handel voor elk openstaat, wordende deze posten, voor rekening van het Bewind, beschermd door geregeld krijgsvolk. En bij dit alles, dat, op deze wijze, door de Agenten van de Compagnie, en de bijzondere koop-

kooplieden verzameld wordt, moet men nu nog voegen de verbaazende hoeveelheid dezer stoffen, die door zommige kooplieden, voor hunne eigene rekening, te *Montreal* wordt ter markte gebragt. Ecnigen van deze kooplieden koomen uit de afgelegenfte oorden van het Land der *Illinois*, grenzende aan de *Mississippi*. Deze rivier vaaren zij op tot aan de *Onisconsing*, en van daar koomen zij, over eene Landēngte van drie mijlen, in de Rivier de *Fox*, die zich in het Meir *Michigan* ontlast. In het najaar treden deze rivieren, zoo als ik te vooren gemeld heb, buiten haare oevers, en als dan gebeurt het zomwijlen, dat zij, met eene ligte *Cano*, van de eene rivier, over deze Landēngte, in de andere kunnen koomen. Van het Meir *Michigan* koomen zij in het Meir *Huron*, vervolgens in het Meir *Erie*, en zoo in de rivier de *St. Lawrence*. Voor het eindigen van de maand September zijn alle de Pelterijēn te *Montreal*, waar zij terstond worden ingescheept; en deze scheepen vertrekken in October, wijl het na deze maand gevaarlijk zou zijn, op de rivier te blijven, uit hoofde van den naderenden winter, en het ijs.

Men verzendt ook eene groote meenigte
bont-

bontwerk uit *Quebec*, en de Steden aan de *Trois Rivières*, van waar hetzelfde, door de *Indiënen*, langs de rivieren, die, aan de Noordzijde, in de *St. Lawrence* vallen, wordt afgevoerd.

DRIE EN TWINTIGSTE BRIEF.

Reis naar Quebec de rivier, de St. Lawrence, af. — Een Bateau verkieslijk boven een boot met eene kiel. — De Stad Sorelle. — Scheepstimmerwerven aldaar. — Beschrijving van het Meir St. Pierre. — Baliscon. — Treffende gezigten langs de oevers van de St. Lawrence. — In welk opzigt dezen verschillen van die langs den oever van eenige andere rivier in Amerika. — Huizen van Canada. — Schets van het Character en de zeden der laagere Volksclasis in Canada. — Derzelver Bijgeloovigheid. — Anecdote. — St. Augustin Calvaire. — Aankoomst te Quebec.

Quebec, Augustus.

Wij bleeven te *Montreal* tot den eersten Augustus, wanneer wij van daar, in een *Bateau*, vertrokken naar *Quebec*, omtrent honderd en zestig mijlen laager op de rivier de *St. Lawrence*.

Een

Een *Bateau* is eene soort van vaartuig , waarvan men zich , in *Canada* , op de groote rivieren en meiren vrij algemeen bedient. De bodem van hetzelfde is volkoomen vlak , en beide de einden zijn zeer spits en aan elkanderen geheel gelijk getimmerd. De zijden of boorden zijn omtrent vier voet hoog , en , tot gemak van de roeiërs , liggen er vier of vijf banken dwars in hetzelfde , zoins meer naar maate van de lengte van het vaartuig.

Deze vaartuigen zijn zeer ongeschikt , zoo wel om te roeiën , als om te zeilen , maar men verkiest dezelve boven anderen met eene kiel , om twee in het oog loopende redenen. Voorëerst , om dat dezelve minder diep gaan , en te gelijk meer last kunnen draagen , en vervoeren ; ten anderen , om dat zij , op de meiren en breede rivieren , waar men dikwils stormen heeft , aan minder gevaar zijn bloot gesteld. Een bewijs hier van hadden wij den dag van ons vertrek van *Montreal*. Wij bevonden ons op eene zeer breede plaats in de rivier , zeilende langs dezelve met eenen gunstigen wind , wanneer de lugt , op eenmaal , zeer betrok en donker werd , en wij , door eenen hevigen storm , vergezeld van zwaare donderslagen en eenen geweldigen stortregen , overval-

vallen wierden. Eer men de zeilen kon inneemen, braken de touwen, met welken dezelve waren vastgemaakt, in stukken, en het water, dat, vijf minuten te vooren, volkoomen effen en stil was, begon, met zwaare golven, over de boorden van den *Bateau* te slaan. Het was onmogelijk nu, met de riemen, tegens het geweld van den wind bestand te zijn, en gevolglijk dreeven wij aan den wal; maar, de bodem van het vaartuig volkoomen vlak zijnde, gleed hetzelfde zagtkens op het strand, zonder eenig letzel te krijgen, terwijl het volk, er uitspringende, het vervolgens op het drooge van den oever trokken, waar wij, buiten eenig gevaar, bleeven, tot dat de storm over was. Een boot van dezelfde grootte, maar met eene kiel, zou, in zulk een geval, den oever zeker niet verder, dan op den afstand van dertig voet, hebben kunnen naderen, waar hij ontwijffelbaar in het zand vastgeraakt, en vol water geslagen zou zijn.

Het *Bateau*, waarin wij ons bevonden, had, uit hoofde van deszelfs inrigting, nog iets, dat niet weinig toebragt, om ons de reis te ver aangenaamen. Hetzelve was van de grootste soort, en, over het wijdfte gedeelte, had men een geölied kleed van zeildoek gespannen,

on-

ondersteund door hoepen, even gelijk het verdek van eenen wagen. Dit verdek vormde eene uitmuntende kajuit, groot genoeg, om eene tafel, en een half dozijn stoelen in dezelve te kunnen plaatzen, en, terwijl zij ons eene voldoende bescherming tegens de onbarmhartigheid van het weder opleverde, te gelijk lugtig en genoegzaam open, om de verrukkende schoonheden der gezigten langs de beide oevers, in derzelver meesten luister, te kunnen beschouwen.

Het was omtrent elf uren des voormiddags, toen wij van *Montreal* vertrokken, en, om vijf uren in den agtermiddag, bereikten wij de Stad *Sorelle*, vijftien uren afstands van de eerste plaats. De stroom loopt, tuschen deze beide plaatzen, overäl met eene verbaazende snelheid.

Sorelle ligt aan den ingang van de rivier van denzelfden naam, die haaren oorsprong neemt uit het Meir *Champlain*, en zich ontlast in de Rivier de *St. Lawrence*. Deze Stad wierd aangelegd, omstreeks het jaar *zeventien honderd zeven en tagtig*, naar een zeer groot plan, met wijde straten, en een ruim plein; maar, voor het tegenwoordige, bevat dezelve slegts honderd huizen, allen van weinig aanbelangs,

en ver van een staande. Deze is de eenige Stad tusfchen *Montreal* en *Quebec*, waar het *Engelsch* de heerschende taal is, en in het algemeen gesproken wordt. De Ingezetenen bestaan, voor het grootste gedeelte, uit *Loyalisten* van den Verëenigden Staat, die naar *Canada* gevlugt zijn. Het voornaamste bedrijf, dat hier plaats heeft, is het bouwen van fchepen: jaarlijks loopen er alhier verfcheidenen, van vijftig tot twee honderd ton, van stapel, die vervolgens, de rivier af, naar *Quebec* vervoerd, en aldaar opgetuigd en uitgerust worden. Het bouwen van fchepen brengt egter aan *Canada* geenszins zoo veel voordeels aan, als men zich misfchien wel zou voorftellen. De bouten en andere zoorten van ijzerwerk, de blokken, en het touwwerk moeten allen van buiten worden ingebragt, zoo dat, 't gene men wint door het fchoone timmerhout, dat men op de plaats zelve heeft, weder verlooren wordt door het uit *Europa* overvoeren van alle de gezegde goederen, die zoo zwaar zijn. De Rivier, de *Sorrelle*, is diep bij haaren ingang, en levert, bij het eindigen van den winter, eenè veilige fchuilplaats voor de fchepen tegens het gevaar van het ijs. Dezelve is egter, uit hoofde van de
fnel-

fhelheid van den ſtroom, niet ver boven de Stad bevaarbaar, zelfs niet voor boots.

Den volgenden morgen verlieten wij *Sorelle*. Deze Stad voorbij zijnde, breidt de *St. Lawrence* zich uit tot eene groote breedte, en is vervuld met eene meenigte kleene Eilanden, die zoo nabij aan elkanderen gelegen zijn, dat het niet mogelijk is, er zonder verbaazing aan te denken, hoe ſchepen, zoo groot als die, welken naar *Montreal* vaaren, tuiſchen dezelve kunnen paſſeeren, daar het kanaal zeer moeiëlijk is. Dit wijde gedeelte van de Rivier wordt genoemd het Meir *St. Pierre*. De grootſte breedte van hetzelve is omtrent vier en een half uur, en deſzelfs lengte, van het Eiland aan den ingang van het Meir, tot aan het beneden einde, omtrent agt uren. Van hier tot aan *Quebec* is de Rivier nergends breeder dan twee mijlen, en, op zommige plaatzen, vernauwt dezelve tot op drie vierde eener mijle. Het water waſt en ebt in de rivier tot op eenige weinige mijlen aſtands van het Meir *St. Pierre*, terwijl de groote uitgeſtrektheid van het water op dit Meir, en de geweldige ſtroom, die uit hetzelve kooft, dit hoogeröp verhinderen.

Van *Montreal* tot aan de Stad de *Trois Ri-*

vieres, die omtrent vier uren beneden het Meir *St. Pierre* ligt, is de oever aan beide zijden van de *St. Lawrence* zeer vlak; maar vervolgens begint de grond te rijzen, en, aan de Zuid-oost zijde, is dezelve zeer hoog en steil, den geheelen weg langs, tot aan *Quebec* toe. Aan den anderen kant egter, beneden *Trois Rivieres*, is de oever zeer onderscheiden: op zommige plaatsen is dezelve hoog en steil, maar op anderen zeer laag, tot dat men op eenige uren afstands van *Quebec* komt, waar zij, aan beide zijden, een trotsch en schoon voorkoomen krijgt. Het gezigt langs verscheidene plaatsen van deze Rivier is zeer grootsch en treffende; en, in de daad, het is niet mogelijk, of deze schoone Rivier, die, verscheidene honderden mijlen, een rijk Land, dat bezaaid is met hooge Bergen, Boschen en bebouwde vlakten, in verschillende rigtingen doorloopt, moet eene meenigte van schoonheden, en treffende tafreelen aan het oplettende oog opleveren. 't Gene egter, bij het afvaaren van dezen stroom, de aandacht het meeste trekt en gaande houdt, is de trotsche vertooning, die de Steden en Dorpen, aan deszelfs boorden liggende, maaken. Bijna alle de Plantagiën in *Neder-Canada* zijn
ge-

gelegen digt aan de oevers van de rivieren; en dit is de oorzaak, dat het gezigt, langs de *St. Lawrence* en de overigen, zeer veel verschilt van, en schooner is dan dat op de rivieren in den Verëenigden Staat. De boorden van de *Hudson* Rivier, die veel meer bebouwd zijn, dan eenigen der andere groote rivieren aldaar, zijn woest en eenzaam in vergelijking met die van de *St. Lawrence*. Tot op verscheidene uren beneden *Montreal* staan de huizen zoo digt bij elkanderen, dat het schijnt, als of dezelve slegts één Dorp uitmaakten, dat zich den geheelen weg langs uitstrekt. Op eenigen afstand hebben alle deze woningen een net en fraai voorkoomen, en in elk Dorp, hoe kleen het ook zij, ziet men eene Kerk. De Kerken worden allen in den besten staat onderhouden, en de meesten van dezelve hebben toorens, die, volgens de gewoonte van het Land, gedekt zijn met tin, dat, door de wijze, waarop hetzelfde er wordt opgelegd, nimmer aan eenig roest onderworpen is (*). Men kan zich geen denkbeeld

vor-

(*) De tinnen platen worden diagonaal vast gespijkerd, en de hoeken zorgvuldig over de koppen der nagels geboogen, zoo dat er geen vogt kan indringen,
Aanmerk. van den Schrijver.

vormen van de schoonheid van het gezigt, wanneer men, bij het ondergaan der zonne, eenen uithoek lands, met bosfchen bedekt, omzeilende, het oog op een dezer Dorpen gevestigd houdt: de woningen fchijnen, als 't ware, in de rivier overtehangen, en de spitzen der kerken vertoonen hunnen fchitterenden glans door het geboomte, waarmede deze gebouwen omringd zijn.

Nauwlijks is er eenig gedeelte van deze rivier, waar men, langs dezelve vaarende, niet, binnen den afstand van één uur, een Dorp, en eenen Tooren ziet.

Den tweeden nacht van onze reis ftapten wij aan land bij het Dorp *Batiscon*. Dit Dorp ligt aan de Noord-west zijde van de rivier, omtrent tagtig mijlen beneden *Montreal*. De oever is hier zeer vlak en moerasfig, en het water, wanneer het getijde verloop is, tot op eenen verren afstand van denzelven, zoo laag en ondiep, dat, op dat tijdstip, zelfs een *Bateau*, tot op geene honderd *yards*, aan den wal kan koomen. Meer naar beneden van de rivier is de kust egter, op zommige plaatsen, zeer klippig, en rotsächtig.

Het eerste huis, daar wij te *Batiscon* aankwamen, was eene Boerenwooning, waar wij,
voor

voor dien nagt, gereedelijk een goed onthaal vonden. De huisgenooten waren buitenge-meen vriendlijk, en deden alles, wat in hun vermogen was, om ons te dienen. Men zette spoedig eene kleene tafel gereed, dekte die met een zuiver wit tafellaken, en bragt ons brood, melk, eieren, en boter; het beste, dat men in huis had. Dit alles vindt men altijd in elke Boerenwooning in overvloed; maar zeldzaam is het, dat men, op dezen weg naar *Canada*, eenig vleesch, welk ook, bekoomen kan, en de meeste Reizigers zijn daarom gewoon, genoegzaamen voorraad van hetzelfde op reis medeteneemen. De woningen in *Neder-Canada* zijn, in het algemeen, wel voorzien van bedden, allen in den *Franfchen* fmaak, zeer wijd, en vier of vijf voet hoog, met een' stroozak, eene matras, en een bed van veeren.

De meeste huizen zijn gebouwd van flammen van boomen, maar veel hechter en beter, dan die in de Verëenigde Staaten. De flammen der boomen bewerkt men zoodanig, dat zij digter en vaster in een fluiten, en, in plaats van die, zoo wel aan de binnen als buitenzijde, geheel ruuw en onbewerkt te laaten, zoo als in den Verëenigden Staat, fchaaft men

dezelven aan den buitenkant glad, en wit ze, terwijl men ze aan de binnenzijde met greene planken'bekleedt. Eene omstandigheid maakt egtër de wooningen der *Canadiërs* zeer onaangenaam, te weeten, hunne nalaatigheid, om dezelve bij gelegenheid, door het openzetten der vengsters, te lugten, zoo dat zij altijd eenen walgelijken reuk in dezelve hebben, en eene dikke en bedompte lugt inademen. Gedurende onze reis van *Quebec* naar *Montreal*, die wij te land dedden, zagen wij, langs den geheelen weg, nauwlijks tien huizen, van welken de vengsters open stonden, niettegenstaande het weder zeer warm was. Wanneer men het volk vraagt, waaröm zij geene versche lugt in hunne huizen inlaaten, is hun antwoord bestendig, even gelijk op alle andere vraagen van dezen inhoud, „ *ce n'est pas la maniere des habitants* ” — dit is de gewoonte niet van de Ingezetenen.

Zommigen van de langere Clasfis van *Fransche Canadiërs* bezitten al de vrolijkheid en leevendigheid van het volk van *Frankrijk*: zij dansen, zingen, en schijnen volstrekt geene zorg te willen kennen. Anderen daarentegen hebben, naar het schijnt, in hunne Cha-

rac-

racteristieke zeden en gewoonten, zeer veel van de lompheid, stuurschheid en stijfhoofdigheid van het volk in de Verëenigde Staaten. Hoogmoed en ijdelheid zijn egter de hoofdtrekken in hun Character, en, indien men dezen flegts weet te vleien, kan men zeker zijn, alles met hun te kunnen doen, wat men wil. Weinige Mansperzoonen kunnen leezen of fchrijven: de geringe kunde, die men bij dit volk nog vindt, huisvest onder de vrouwen, en nooit zal een *Canadiër* eenig verdrag aangaan, of eenige zaak van aanbelang onderneemen, zonder vooraf te raadpleegen met zijne Vrouw, wier gevoelen, in het algemeen, wordt opgevolgd. Beide mans en vrouwen liggen in de diepfte onkunde en het laagfte bijgeloof verzonken, en zijn blindlings onderworpen en gehoorzaam aan hunne Priesters. De volgende gebeurtenis kan daarvan genoegzaam ten getuige ftrekken.

Den avond voor onze aankoomst te *Quebec* legden wij aan bij een Dorp *St. Augustin Calvaire*. Na eenigen tijd te hebben omgezworven, keerden wij terug naar het huis, waar wij onzen intrek genomen hadden, om er dien nacht te vertoeven. Het volk had eenige visch gekookt, dien zij zoo even, terwijl wij op

onze wandeling waren, gevangen hadden; en, alles, bij onze terugkoomst, in gereedheid zijnde, zetteden wij ons neder om, bij het licht van eene lamp, die aan den zolder hing, te eeten. Het scheemereñde licht van deze lamp was egter nauwlijks genoeg, om te kunnen onderscheiden, wat er op de tafel stond: wij klaagden deshalven onzen nood aan den Hospes, die de lamp deed afneemen, schoonmaaken, met olie vullen, en bij ons op tafel zetten; maar het licht was en bleef slegt. „*Sacre Dieu!*” — riep hij uit, — „gij, zult uwen visch niet in het donker eeten!” — met een ging hij naar een kleen buffet, nam er eene kaars uit, stak die aan, en plaatste dezelve voor ons. Alles ging nu wel, wanneer het wijf, die eenige minuten was weg geweest, schielijk kwam instuiven, en eene meenigte van de verschrikkelijkste vloeken tegens haaren armen man uitbraakte, wijl zij vermoed had, dat hij zoo zou gedaan hebben, als hij daadlijk gedaan had. De onnoozele Bloed stond wezenloos, zonder een enkel woord te kunnen andwoorden, niet wetende wat hij gedaan had, om haar te beleedigen, en wij zelven waren, in het eerst, verlegen, waaraan wij dezen schielijken en onverwagten storm moesten toeschrijven,

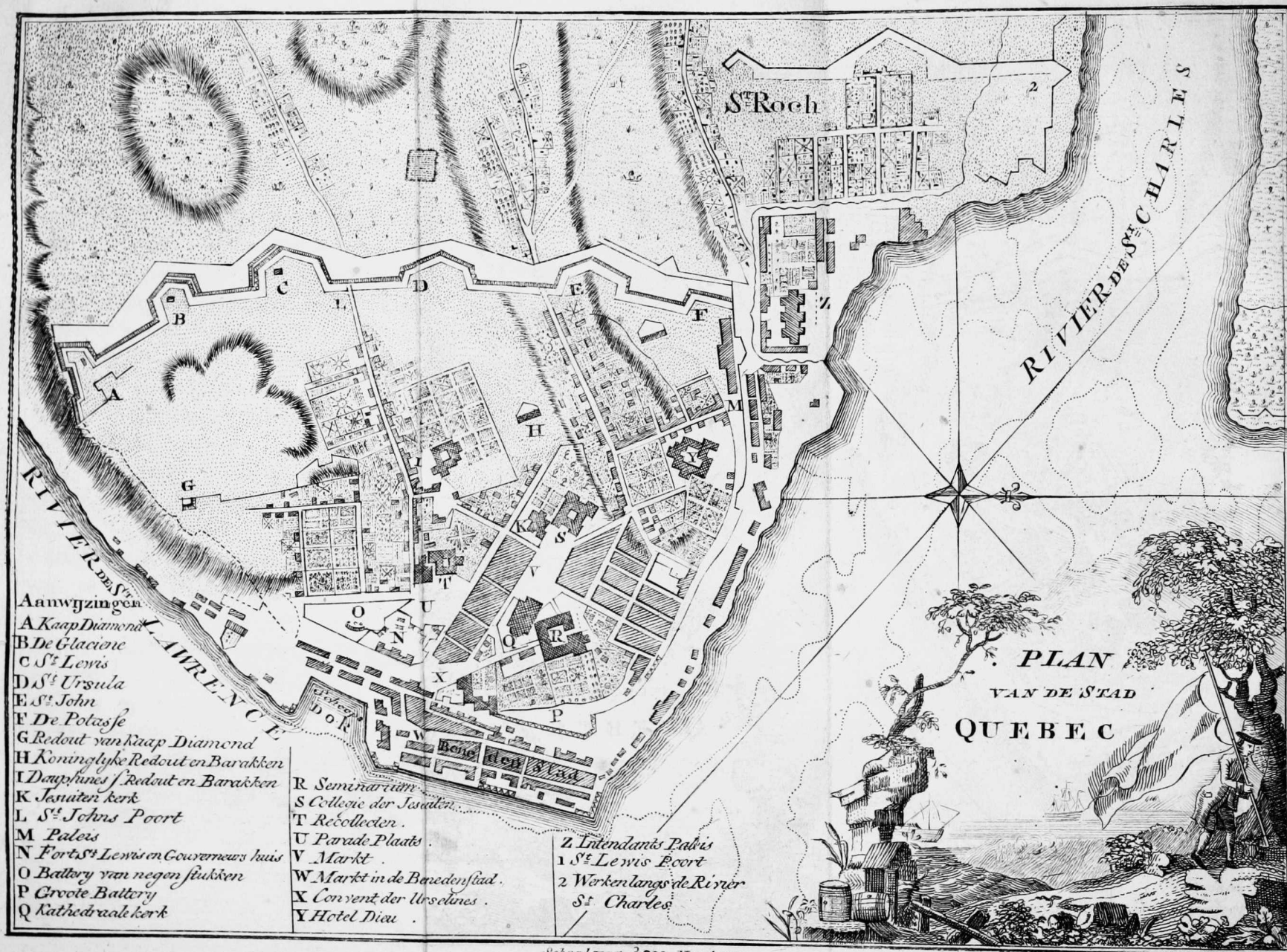
ven, wanneer het wijf, te gelijk de kaars wegrukkende en fchielijk uitblaazende, zich in eens, op eenen klaagenden toon tot ons wendde, en ons de geheele zaak onrdekte: het was — — — de Heilige Kaars, — „*la Chandelle benite*” — die haar domme man op tafel gezet had; dezelve was, in eene nabuurige Kerk, gewijd, en, wanneer het eens gebeurde, dat er een onweder opkwam, met donder en blikzem, hoe zwaar dat ook zijn mogt, indien men dan deze kaars flegts liet branden, zoo lang het onweder duurde, dan waren het huis, de fchuur, en alles, wat tot dezelve behoorde, volkoomen veilig; of, wanneer er iemand van het Huisgezin ziek wierd, en men ftak deze kaars aan, dan wierd de zieke terftond weder gezond: de Priester had haar dezelve dien morgen gegeven, en haar verzekerd, dat zij de mirakuleuze kracht bezat, om het geheele Huisgezin tegens alle gevaar te beveiligen; en zij geloofde zeker, dat, 't gene hij haar zeide, waarheid was. — De onnoozele vrouw tegen te fpreken zou geheel vrugtloos geweest zijn: om onze ooren te fpaaren, tragtten wij egter, haar tot bedaaren te brengen; en, dit ons gelukt zijnde, zetteden wij

ong

ons weder aan tafel, en aten het meeste van onzen visch in het duister.

Het Dorp *St. Augustin Calvaire* ligt omtrent vijf uren van *Quebec*, op welke laatste plaats wij vroeg in den volgenden morgen, den vierden dag van onze reis, aankwamen. Wanneer de wind en het getijde gunstig zijn, heeft men niet meer dan twee dagen noodig, om van *Montreal* naar *Quebec* te vaaren.

VIER EN TWINTIGSTE BRIEF.

Ligging van de Stad Quebec. — Verdeeld in de Boven- en Beneden-stad. — Beschrijving van beide. — Grootte sterkte van de Boven-stad. — Aanmerkingen op het innemen van Quebec door de Engelsche Armée onder den Generaal WOLFE. — Aanmerkingen op den aanval van MONTGOMMERIJ en ARNOLD op Quebec geduurende het Amerikaansche Oorlog. — Getal van Inwooners te Quebec. — Het Kasteel, de verblijfplaats van den Gouverneur. — Klooster der Recolletten. — Collegie van de Jezuïten. — Er is maar één oud man meer van deze orden. — Deszelfs groote rijkdom, en Character. — Vrouwenkloosters. — Zaal voor de Ingenieurs. — Staatshuis. — Arsenaal. — Barakken. — Marktplaats. — Honden voor karren gebruikt. — Schoonheid van de gezigten op sommige plaatsen van de Boven-stad. — Bekoorlijkheid van den omtrek. — Beschrijving van de Water-vallen Montmorenci, en La Chaudiere.

Que-

Quebec, Augustus.

De Stad *Quebec* ligt, op eenen verhevenen uithoek van het land, aan de Noord-west zijde van de Rivier de *St. Lawrence*. Ten naasten bij tegenöver denzelven, aan den overöever, heeft men eenen anderen uithoek, en tusfchen deze beide is de rivier niet breeder dan omtrent drie vierde eener mijle; maar, wanneer men deze engte gepasfeerd is, breidt zij zich uit tot de breedte van vijf of zes mijlen. De Stad ontleent haaren naam van het woord *Quebec* of *Quebeio*, dat, in de *Algonquinsche* taal, beteekent, eene fchielijke vernauwing of zamentrekking eener riviere. Het wijde gedeelte der Riviere voor de Stad wordt genoemd *The Bafon*, de Baai, en is ruim en diep genoeg, om eene Vloot van meer dan honderd fchepen van linie te kunnen bergen.

Quebec is verdeeld in twee deelen: de Boven-ftad, gelegen op eene rots van Steenkalk op het hoogst van den uithoek; en de Beneden-ftad, gebouwd aan den voet van de rots, digt aan het water. De Rots, op welke de Boven-ftad geficht is, verheft zich, op zommige plaatzen naar de zijde van het water,

ter, bijna loodlijnig, zoo dat dezelve volstrekt ongenaakbaar is; op andere plaatzen is dezelve niet zoo steil, of men heeft eene gemeenschap tuschen de beide deelen der Stad, door middel van straaten, die aan de zijde der rots gemaakt zijn. De schuinsche helling is hier egter zoo groot, en de opgang zoo moeilĳk, dat men, aan de eene zijde der straaten, tot gerief der voetgangers, groote trappen heeft moeten maaken.

De Beneden-stad ligt veel meer bloot voor eenen vijāndigen aanval, hebbende geene andere verdediging dan, aan de zijde van *The Bafon*, eene kleene Batterij, die, wanneer het hoog water is, ten naastenbij gelijk ligt met het water, — en, naar den kant van de Rivier, eenige Barrieres, in welken men geschut kan plaatzen, wanneer men bevreesd is voor eenen aanval van den vijānd.

De Boven-stad integendeel is eene plaats van de verbaazendste sterkte. Naar de zijde van het water is dezelve zoo zeer beveiligd en verzekerd door de Natuur, dat men het onnoodig geoordeeld heeft, er iets bijtevoegen, dan zeer kleene zwakke muuren, en, op zommige bijzondere plaatzen, waar de rots ongenaakbaar is, heeft men zelfs geheel geene muu-

muuren: er zijn egter aldaar verscheidene Redouten en Batterijën. De voornaamste Batterij, die *The Bafon* bestrijkt, bestaat uit twee en twintig vier-en-twintig ponders, twee *Fransche* zeven-en-dertig ponders, en twee groote Mortieren, en wordt, van de zijde, gedekt door eene andere Batterij van zes stukken, die te gelijk den weg van de Beneden- naar de Bovenstad beschermt.

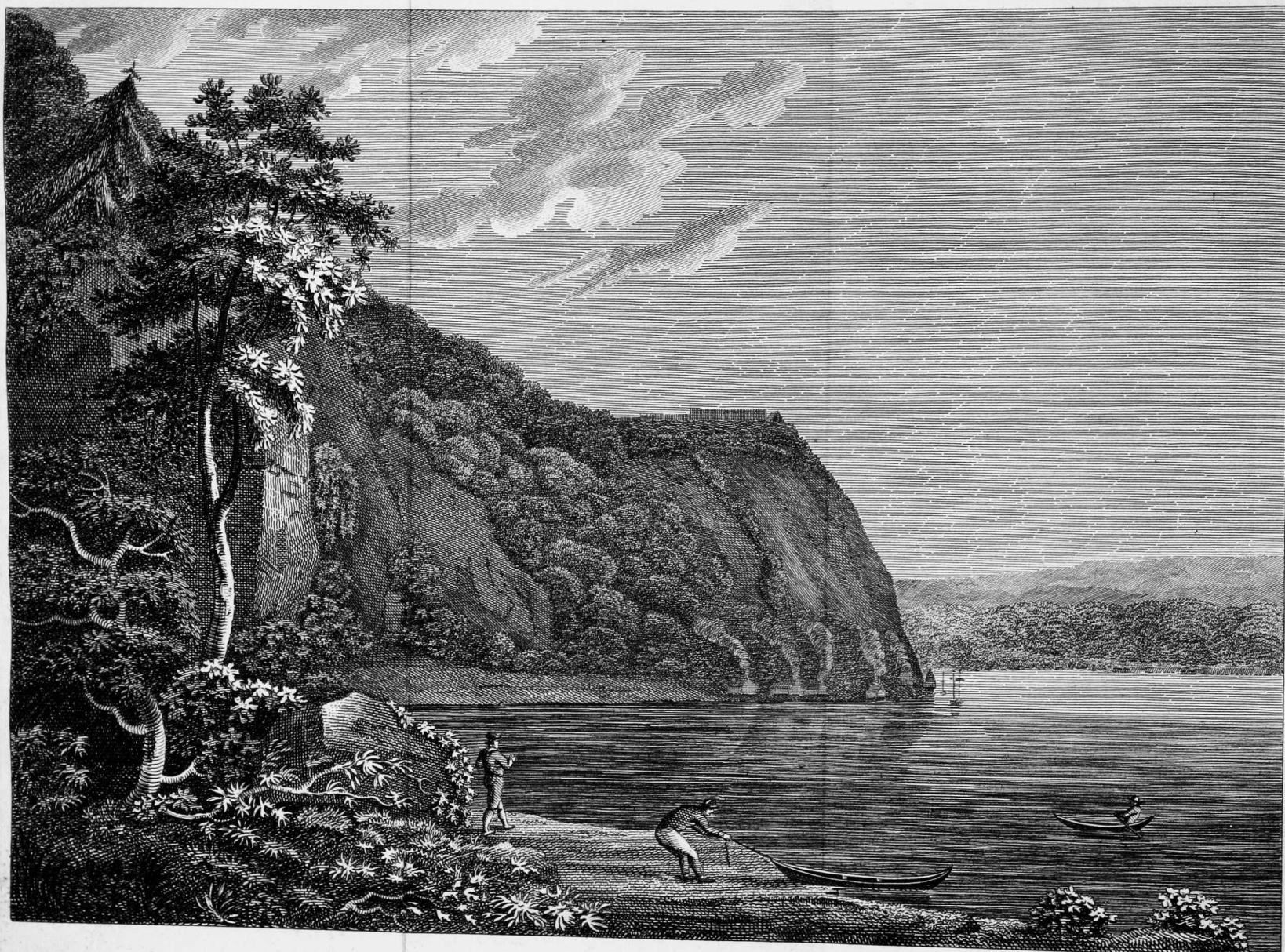
Aan de landzijde is de Stad haare sterkte alleen en geheel schuldig aan de kunst, en aan dezen kant zijn de Vestingwerken verbaazenden. Na dat deze plaats in de magt der *Engelschen* gekoomen is, heeft men deze werken nog ongemeen vermeerderd en verbeterd, maar, zelfs in hunnen ouden staat, toen zij nog in de handen van *Frankrijk* was, waren dezelve reeds zoo sterk, dat, zonder den mislag en het verkeerd beleid van den *Franschen* Generaal DE MONTCALM, het hoogst twijfelachtig is, of niet zelfs het vernuft van den onsterffelijken WOLFE, bij de onderneeming, om deze plaats te overmeesteren, zou zijn te kort geschooten.

Indien de Heer DE MONTCALM, zoo ras hij de eerste tijding kreeg, dat de *Engelsche* Armée de hoogstens van *Abraham* beklommen had, in

In plaats van met dit berigt den spot te drijven, en het zelve, als iets geheel onmogelijks, in den wind te slaan, terstond op weg gegaan ware, om het vijändlijke Leger te ontmoeten, eer de Generaal WOLFE tijd had, om zijn volk in orde te brengen; of had hij, toen men aan den voordgang van den Vijänd, en deszelfs schaaring in de vlakke niet meer kon twijfelen, gewagt tot de aankoomst van een aanmerkelijk gedeelte van zijne troepen, die beneden de Stad lagen, en zich in een paar uren bij hem konden voegen, in plaats van nu, zoo als hij deed, met de weinige manschappen, die hij bij zich had, den Generaal WOLFE tegen te trekken, en denzelven aantetasten, dan zou misfchien het lot van dezen dag geheel anders zijn uitgevallen. Of ware hij, in plaatze van een algemeen gevegt te waagen, met zijn volk in de Stad teruggetrokken, om deze te verdedigen, dan was het, uit hoofde van de fterkte der plaatze, zeer waarfchijnlijk, dat hij het zou hebben kunnen uithouden tot den winter, wanneer de *Engelfche* fchepen genoodzaakt zouden geweest zijn, de Rivier te verlaaten, en de Generaal WOLFE dus van zelfs, om het beleg optebreeken.

De Generaal WOLFE, oordeelende, dat het eene vergeeffche, en dwaaze onderneeming zoude zijn, de Stad, aan de zijde naar het water, te willen bestormen, wyl de rots aldaar zeer steil is, en met weinige moeite kan verdedigd worden, besloot agter dezelve omtrekken, tot aan eene uitgestrekte vlakte, die aan de Stad grenst, en weinig laager is dan het hoogste gedeelte van den Uithoek, om van daar den aanval te doen. Met dit oogmerk tragtte hij allerëerst, zijn volk, eenige mijlen beneden de Plaats, dicht bij de wtervallen van *Montmorenci*, aan land te zetten. De oevers van de Rivier zijn hier; op verre na, niet zoo moeiëlijk om te beklimmen, als boven de Stad, maar dezelve werden door eene sterke Divisie van de *Fransche* magt, die verscheidene vaste werken hadden opgeworpen, zoo wel verdedigd, dat de Generaal WOLFE, de landing onderneemende, met verlies wierd terug geslagen.

Boven *Quebec* zijn de oevers van de Rivier buitengemeen hoog, en te gelijk zoo steil, dat de *Franschen* dezen volstrekt ongenaakbaar oordeelden. De Generaal WOLFE, bij zijne eerste onderneeming om te landen, te leur gesteld, verloor daarom geenszins den
moed,

Gericht van Kaap Diamond.

moed, maar vormde het stoutmoedig ontwerp, om den top van dezen oever, gewoonlijk genoemd de Hoogten van *Abraham*, te beklimmen. Om den weg hier toe te baanen, namen men bezit van *Point Levi*, den uithoek tegen over dien van *Quebec*, aan de andere zijde der Riviere, en begon, van daar, de Stad hevig te beschieten, ten einde, daar door, den Vijand te misleiden. Terwijl men hier mede bezig was, wierden er boots gereed gemaakt, en het volk in dezelve ingescheept, waar mede men vervolgens, gedurende den nagt, in stilte voorbij de Stad pasfeerde, en, in eene Kreek of kleenen Inham, omtrent twee mijlen boven dezelve, landde. De Soldaaten beklommen de hoogte met zeer veel moeite, en trokken het geschut, met touwen en katrollen, die aan de boomen, met welken de oever, van den top tot aan den voet, bedekt is, waren vastgemaakt, op dezelve. Op deze hoogte begint de vlakte, die zich uitstrekt tot onder de muuren der Stad, en hier was het, dat de merkwaardige slag voorviel, in welken de Generaal WOLFE ongelukkig sneuvelde, op het zelfde oogenblik, dat zijne luisterrijke poogingen stonden bekroond te worden met dat gevolg, dat zij zoo uitneemende

verdienden. De plaats, waar de moedige en edele Held zijn leven, en zijne roemvolle loopbaan eindigde, is geteekend door eenen grooten steen, op welken men eenen waaren middaglijn getrokken heeft.

Niettegenstaande de groote WOLFE het zoo bezwaarlijk vond, zich van *Quebec* meester te maaken, en derzelver werken, zedert dien tijd, nog zoo zeer vermeerderd en verbeterd zijn, verbeelden egter de Ingezeten van den Verëenigden Staat zich, nog tegenwoordig, vast en ontwijfelbaar, dat, wanneer het tot eene vredebreuk met *Groot Britaniën* kwam, zij slegts noodig zouden hebben, een Leger derwaards te zenden, en de plaats onmiddlenlijk in hunne handen zoude vallen.

Na dat ARNOLD van de onderneeming tegens deze Stad onder MONTGOMERY, ten Jaare *zeventien honderd vijf en zeventig*, was terug gekoomen, kon hij niet nalaaten, te verklaren, dat, indien hij niet ware gewond geworden, hij dezelve zeker zou hebben ingenomen. Dan, offchoon deze onderneeming, uit hoofde van derzelver stoutheid, moet bewonderd worden, was het er egter, in de daad, ver van daan, dat men zich daar

van

van een zoo gunstig gevolg kon belooven, als de verwaandheid van ARNOLD zijne Landgenooten bewoogen heeft, zich te verbeelden.

Toen de *Amerikaanen* voor de Stad kwamen, gaven zij alle gedagten, om dezelve, door middel van eene geregelde belegering, inteneemen, geheel op: de eenige mogelijkheid, of waarschijnlijkheid, die zij zich konden voorstellen, om dezelve op de *Engelschen* te vermeesteren, bestond daar in, dat zij eenen storm waagden, en de plaats overrompelden op een tijdstip, dat men dit het minst zou verwagten. De nacht van den *een en dertigsten* December werd gevolglijk tot deze gewaagde onderneeming bepaald, en de Stad, ten gelijken tijde, op drie onderscheidene plaatsen aangevallen. Dan, niéttegenstaande de bezetting volkoomen verrast wierd, en het grootste gedeelte van het geschut der wallen was weggenomen, en in de Magazijnen gebragt, wjl men begreep, dat het, geduurende den winter, voor eenige Armée volstrekt onmogelijk was, de plaats zoodanig aan te vallen, dat men kanon zou noodig hebben, om dezelve af te keeren, wierden de *Amerikaanen* egter in hunne verwagting geheel te leur gesteld, en met verlies afgeslagen. ARNOLD,

die den aanval deed op de Poort *St. John*, die naar het beneden gedeelte der Stád leidt, niet ver van de vlakte van *Abraham*, wierd gewond, en, na het verliezen van zeer veel volks, terug gedreeven. MONTGOMERIJ gelukte het, de Wagt aan de eerste Barriere, aan het eene einde van de Beneden-stad, te overrompelen, en dezelve voorbij te trekken; maar, aan de tweede koomende, wierd hij doodgeschooten, en zijn Volk terug geslagen. De derde Divisie der *Amerikaanen* drong, het ijs passeerende, op eene andere plaats, de Beneden-stad, die, zoo als ik te vooren gezegd heb, veel meer bloot ligt, in, en hield zich daar een paar dagen staande, geduurende welken tijd zij eenige gebouwen, en daar onder een Klooster, in de asfche legden, maar eindelijk wierden zij, met weinige moeite, ook van daar verdreeven. De beide Colonne's onder MONTGOMERIJ en ARNOLD wierden terug geslagen door eene kleene handvol volks: de onderscheidene Detachementen, die ult de Boven-stad tegens den Eersten wierden afgezonden, bedroegen, zoo als men zegt, met elkanderen geene twee honderd man. Wat den aanval van ARNOLD betreft, deze was de dolfte onderneeming, die men zich met mo-
ge-

gelijkheid kan voorstellen, daar de Poort *St. John*, en de wallen bij dezelve ontzettende zijn, zoo dat men flegts noodig heeft, die te zien, om volkoomen overtuigd te zijn, dat een storm tegens dezelve volstrekt vruchteloos moet zijn, ten zij deze ondersteund worde door eene zwaare Artillerij; en daar van waren de *Amerikaanen* niet voorzien.

Behalven het gene *Quebec* aan haare werken, en haare ligging op den top van eene rots verschuldigd is, wordt zij beveiligd en zeer versterkt door de strengheid en groote langduurigheid van den winter, gedurende welk jaargetijde het voor eene belegerende Armée, in den engsten zin, onmogelijk is, eenige werken aanteleggen, of zelfs de Stad te blokkeeren.

Om de werken van *Quebec* volkoomen te verdedigen worden er omtrent vijf duizend Soldaaten vereischt, en men heeft hier ook altijd eene zwaare bezetting en Magazijnen van allerlei noodwendigheden, die zeer wel voorzien zijn. De Troepen liggen, deels, in Barakken, deels in Blokhuisen dicht bij Kaap *Diamond*, dat het hoogste gedeelte is van den geheelen Uithoek, en gerekend wordt meer dan duizend voet boven het gewoone

waterpas der Riviere verheven te zijn. Deze Kaap is buitengemeen versterkt, en mag worden aangemerkt als de Citadel van *Quebec*: zij bestrijkt de geheele Stad en de vlakten buiten derzelver wallen, in allerleië rigtingen. De avond- en morgenschoten, en alle andere eer- of teekenschoten worden van deze Kaap gedaan. Niettegenstaande de groote hoogte van deze Rots' boven de oppervlakte der Riviere, kan men egter, zelfs, tot op derzelver hoogsten top, zeer gemakkelijk water hebben, door het maaken van putten van eene maatige diepte; en, op zommige plaatzen aan de zijden der Rotze, ziet men dit zelfs, door de Natuur, in groote stroomen, uit dezelve voordvlociën. Dit water is van eene uitnemende hoedanigheid.

Zedert eenen geruimen tijd is het getal der huizen en Inwooners te *Quebec* niet opgenomen; maar men verönderstelt, dat er, de Beneden- en Boven-stad, en de Voorsteden zamen gerekend, ten minste twee duizend wooningen in dezelve gevonden worden, zoo dat, elk huisgezin op zes perzoonen gerekend, het getal der Ingezetenen op twaalf duizend zielen zou moeten geschat worden, van welken, omtrent twee derden, *Franfchen* van afkooms zijn.

zijn. De omgang in *Quebec* is aangenaam, en, voor eene Stad van die grootte, zeer uitgebreid. Dit moet men daarāan toeschrijven, dat zij de Hoofdstad is van de Beneden-Provincie, en dus de verblijfplaats van den Gouverneur, verscheidene burgerlijke Ambtenaaren, voornaame Rechtsgeleerden, enz.; terwijl ook de sterke Bezetting, die steeds in dezelve gehouden wordt, haar eene groote vrolijkheid, en leevendigheid bijzet.

De Benedenstad wordt meest bewoond door Kooplieden, die zich met de scheepvaart bezig houden, en is eene zeer onāangename plaats. De straaten zijn nauw en morsig, en de lugt in de meesten van dezelve is, uit hoofde van de groote hoogte der huizen, zeer eng besloten, terwijl men, nog daarteboven, in die, welken dicht bij het water staan, dikwils eenen ondraaglijken stank gewaar wordt, dien men aan de vuiligheden moet toeschrijven, welken de Rivier, bij het afloopen van het water, op den oever agterlaat. De Bovenstad is integendeel ongemeen aangenaam. Door de hoogte, op welke dezelve gelegen is, is de lugt aldaar zoo zuiver, als zij met mogelijkheid zijn kan, en de Inwooners worden nooit gekweld door de hitte in den zomer. Het is er egter zeer ver van

daan, dat dezelve wel zou zijn aangelegd: de straaten zijn nauw en ongeregeld, en de huizen, die, voor het grootste gedeelte, zijn gebouwd van steen, zijn, eenige weinige uitgezonderd, die in latere jaaren gesticht wierden, klein, leelijk en ongerieflijk.

Het Kasteel, waarin de Gouverneur zijn verblijf houdt, is een eenvoudige Gebouw van gewoon steen, staande op eene opene plaats, maakende met de huizen, die om hetzelfde liggen, en drie zijden beslaan, een langwerpige vierkant plein. Dit kasteel bestaat uit twee gebouwen, het oude en het nieuwe, die, door eene ruime binnenplaats van elkanderen gescheiden zijn. Het eerste staat op den rand van een ongenaakbaar gedeelte der Rotze, en agter hetzelfde, aan de buitenzijde, heeft men eene Gaanderij, zoo hoog, dat, wanneer men een steentje van dezelve wierp, het ten minste zestig voet lijnrecht zou nedervallen. Dit oude gedeelte strekt bijzonder ten gebruike voor de publieke Collegiën, en de vertrekken in hetzelfde zijn klein, en zeer slegt betimmerd; maar in het nieuwe, dat tegen het oude over staat, het vierkant plein uitmaakt, en door den Gouverneur en deszelfs huisgezin bewoond wordt, zijn dezelve ruim, en taamelijk wel
in-

ingerigt: geen een kan egter gezegd worden, fraai of sierlijk te zijn. Het geheele gebouw is zonder eenige orde, of plan aangelegd, hebbende zelfs, noch het oude, noch het nieuwe gedeelte, eenige eenvormigheid in het front. Ook is het geene sterkte noch plaats van eenige verdediging, zoo als men het gewoonlijk wil doen voorkoomen, ten ware men daar voor hield, dat de tuin, die tot hetzelfde behoort, met eene borstweering op den rand der rotze omringd is, in welke eenige schietgaten gemaakt zijn, waarin men kleine stukken kanon kan plaatzen, om daarmede een gedeelte van de Beneden-stad te bestrijken. Elken avond geduurende den zomer, komt er, wanneer het schoon weder is, een Regiment van de Bezetting, op de opene plaats voor het kasteel, bijeen, en wordt er een paar uren muziek gemaakt: iets dat een groot deel van de aanzienlijkste Ingezetenen der Stad, op dien tijd, op die plaats bijeenlokt, en voor dezelve eene aangename en vrolijke uitspanning is.

Tegen over het Kasteel staat een Klooster behorende aan de *Recolletten* of *Franciscaner*-Monniken, van welke Orden er egter tegenwoordig maar eenige weinigen meer over zijn. Naast aan dit Gebouw is het Collegie der

der *Jesuiten*, welker getal nog spoediger verminderd is, dan dat der *Recolletten*, leevende er thands van deze geheele Broederschap slegs maar één oud man, die, daar door, tegenwoordig alleen in het bezit is van de onmeetelijke rijkdommen, welken dat, eens zoo magtig, Ligchaam in *Canada* bezat, bedraagende, jaarlijks, een inkoomen van *tien duizend* Ponden Sterlings. Deze oude man, wien het te beurt gevallen is, alle de overigen van zijne Orden te overleven, is van geboorte een *Zwitzer*. In zijne jeugd was hij niet meer dan Poortier van het Collegie; maar, eenige verdiensten en bekwaamheden in hem bemerkte zijnde, wierd hij tot eenen meerderen rang bevoorderd, en eindelijk Leekebroeder. Of-schoon eenen hoogen ouderdom hebbende, is hij egter zeer gezond, en bezit een uitneemend en beminnelijk karakter; ook is hij bij allen zeer gezien en geliefd, uit hoofde van het edel gebruik, dat hij van zijne ruime inkomsten maakt, besteedende dezelve grootendeels tot weldaadige oogmerken. Bij zijnen dood vervalt het eigendom van alle deze bezittingen aan de Kroon.

De Vrouwen-Kloosters zijn drie in getal, en, daar er omtrent de Geestlijke Orden van
Vrou-

Vrouwen geene bepalingen plaats hebben, zijn dezelve allen wel voorzien van Nonnen. Het grootste van dezelve, genoemd *L'Hospital General*, staat in de Voorstad buiten de wallen, en een ander van de Orden van ST. URSULE niet ver van het Kasteel.

De zaal der Ingeniëurs, waar eene meenigte van Modèles, en plans van de Vestingwerken van *Quebec*, en andere sterkten in *Canada* bewaard worden, is een oud Gebouw, digt bij de voornaamste Batterij. Naast hetzelfde staat het Huis, waar het Wetgeevende Ligchaam, en de Vergadering der Vertegenwoordigers bijeenkoomen. Dit is ook een oud Gebouw, dat alleen verbeterd en ingerigt is tot gerief der Regeeringe.

Het Arsenaal is gelegen digt bij de Barak van de Artillerij, in een ander gedeelte van de Stad. In hetzelfde vindt men omtrent tien duizend geweeren, die aldaar, op dezelfde wijze, als die in den *Tour van London*, geplaatst zijn, en bewaard worden; maar, zo het mogelijk is, nog zindelijker, en in eenen beteren smaak,

De Barakken der Artillerij zijn geschikt tot verblijf voor omtrent vijfhonderd man, maar de voornaamste Barakken worden gerekend een
veel

veel grooter aantal te kunnen huisvesten. Zij staat op de Markt, niet ver van het Plein, waarop men het Kasteel ziet, maar meer in het midden van de Stad.

De Markt van *Quebec* is bijzonder wel voorzien van voorraad en mondbehoeften van allerlei aard, welken men aldaar, tot eenen veel laagere prijs, kan koopen, dan in eenige Stad van den Verëenigden Staat, waar ik geweest ben. Het is een voorwerp van nieuwsgierigheid en verwondering voor eenen vreemdeling, het groot getal te zien van honden voor kleine karretjens gespannen, met welken zij, die daar van hun werk maaken, hunnen voorraad ter markte brengen. Men heeft bevonden, dat de honden van *Canada* zeer geschikt zijn, tot het vervoeren van lasten, en er is nauwelijks eene familie in *Quebec* of *Montreal*, die niet, tot dat einde, één of meer van deze dieren houdt. Zij hebben eenige gelijkheid met het ras van *Newfoundland*, maar zijn breeder over het kruis, en hebben kortere en dikkere pooten. In het algemeen zijn zij fraai, en bijzonder leerzaam, en vernuftig; en derzelver krachten zijn zeer groot. Meer dan eens zag ik eenen enkelen hond een' mensch, zeker niet minder dan honderd en vijftig pond wegen-

gende, tot op eenen merklijken afstand, voorttrekken, en het gebeurt niet zelden, dat het Volk, in den winter, op de sneeuw, met een half dozijn of meer van deze beesten voor eene slede gespannen, geheele reizen aflegt.

Ik kan dezen brief niet eindigen, zonder gewag te maaken van de gezigten, die zich, op verscheidene plaatzen van de Bovenstad, aan het oog voordoen, en die, door hunne grootscheit, schoonheid en verscheidenheid, verre weg alles overtreffen, wat ik, tot hier toe, in *Amerika*, ja op eenige plaats van den geheelen Aardbodem, gezien heb. In de wijde en geschakeerde uitgestrektheid, die voor het oog open ligt, wordt de aandacht van den Beschouwer beurtlings bezig gehouden door het gezigt van verbaazende rotzen, groote rivieren, onmeetelijke boschen, uitgebreide bebouwde vlaktens, meiren, steden en dorpen, die hij aan alle zijden ontwaart, en zijne aandoeningen worden, als 't ware, verward bij het zien van dit treffend en groot tooneel. De Natuur vertoont zich hier in haaren grootsten luister, en het is voor de verbeelding nauwelijks mogelijk, zich iets verheveners voortestellen, dan de verschillende gezigten die zich hier aan het bewonderend oog van den ver-
ruk-

rukten Aanschouwer voorstellen. Veelen verkiezen het uitzigt, dat men heeft op Kaap *Diamond*, gelegen duizend voet boven de oppervlakte van de Rivier, en het hoogste van de Rots, op welke de Stad is aangelegd, boven dat van eenige andere plaats. Het is waar, men heeft hier eene grootere uitgebreidheid lands voor zich open, en het oog kan meer voorwerpen te gelijk zien, dan op eenige andere plaats; maar het kooft mij voor, dat het gezigt op deze Kaap in verre na niet zoo schoon is, als dat, bij voorbeeld, op de Batterij: de onderscheidene voorwerpen, van zulk eene verbaazende hoogte, zoo ver beneden zich beschouwende, verliezen dezelve zeer veel van hunnen luister en grootheid, en men schijnt meer eene kaart van het Land, dan wel het Land zelve te zien. Het is de bovenste Batterij, die op *the Basin* uitziet, en omtrent drie honderd voet boven de oppervlakte van het water verheven is, welke ik bedoel. Wanneer men hier, op eenen kleenen afstand van den rand der Rotze, staat, ziet men, met een' opslag van het oog, de Rivier; en de schepen, op dezelve naar den wal voor de Benedenstad vaarende, schijnen, als 't ware, onder de voeten van den Aanschouwer voorbij te zeilen.

De

De Rivier zelve, die tusfchen de vijf en zes mijlen breed is, en tot aan het uiterfte einde van het Eiland *Orleäns* kan nageëogd worden, waar zij zich tusfchen de bergen, met welken de oevers aan beide zijden bezet zijn, verliest, is een van de fchoonfte voorwerpen in de Natuur. In eenen fchoonen zomerfchen avond zou men dezelve dikwils voor eenen grooten fpiegel houden, in welken de verfchillende rijke koleuren der lugt, en de onderfcheidene voorwerpen, die zich op den oever bevinden, met eenen onbegrijpelijken luster worden teruggekaatst. De Zuidlijke oever der Riviere, die eene meenigte baaiën en uit- hoeken bevat, heeft nog bijna deszelfs oorspronglijke gedaante, en is bedekt met hooge zwaare boomen; maar de overzijde is verfiert met een groot aantal huizen, die, zoo als ik reeds omtrent andere gedeelten der Riviere verhaald heb, het voorkoomen hebben van flegts één Dorp te zijn, dat zich, zoo ver het oog kan reiken, in ééne onafgebrokene linie langs de Rivier uitftrekt. Aan dezen kant wordt het gezigt bepaald door eene reeks van bergen, die, daar het vlakke land tusfchen dezelve, en de Dorpen aan den oever, door den afftand, voor het oog van den Befchou-

wer te *Quebec* niet zichtbaar zijn, onmiddellijk uit het water schijnen opterijzen, terwijl de huizen zich vertoonen, als waren zij aan derzelver steile, en onëffene afhellingen gebouwd.

Doen de omstreken der Stad zich aan het oog schoon voor, wanneer men dezelve, op eenen afstand, ziet, zij verliezen niets van deze heure fraaiheid, offchoon men die meer van nabij beschouwt. De Reiziger dezelve passeerende, vindt zich verrast door de vermaaklijke verscheidenheid der Landtafreelen, terwijl zijn geest zich verlustigt in het voorkoomen van genoeg en welvaaren, dat op de aangezichten der Ingezeten gezien wordt, en in derzelver geheele houding doorstraalt. En, in de daad, indien een Land zoo vrugtbaar als schilderächtig, indien eene vrolijke en gezonde luststreek en eene betaamelijke vrijheid in het burgerlijke en godsdienstige geschikt zijn, om een Volk gelukkig te maaken, en het daadlijk gelukkig maaken, dan kan geen het meer zijn, dan de *Canadiërs* geduurende dit vermaaklijk jaargetijde.

Eer ik van dit onderwerp geheel afftap, moet ik u een kort bericht geeven van twee gezigten in de nabuurschap van *Quebec*, welken

ken meer dan alle anderen eene bijzondere opmerking waardig zijn. Het eene is, de waterval op de Rivier de *Montmorenci*; het andere, die op de Rivier de *Chaudiere*. De eerste Rivier loopt in de *St. Lawrence*, omtrent zeven mijlen beneden *Quebec*; de andere vereenigt zich met dezelve, ten naasten bij even zoo ver boven de Stad.

De Rivier de *Montmorenci* loopt, in eene zeer onregelde en verschillende rigting, door een woest en met boschen bedekt land, over een bed van scherpe stukken van rotzen, tot dat zij kooft aan den rand van de diepte, in welke zij, met eenen onverhinderden, en bijna perpendicularen val van omtrent twee honderd en veertig voet hoog, neerstort. Het water in deze Rivier is, uitgezonderd ten tijde der vlooden, flegts weinig; maar, door, met zulk eene snelheid, als het doet, over de rotzen, aan den rand dezer diepte neertestorten, in schuim veranderd, schijnt het, in deszelfs val, eene niet onaanzienlijke hoeveelheid te zijn. De breedte van de Rivier aan den top der Cascade is, van den eenen oever tot den anderen, flegts omtrent vijftig voet. In deszelfs val heeft het water juist het voorkoomen van sneeuw, die in hoopen van het dak van

een huis valt, en schijnt, even gelijk deze, slegts langzaam naar beneden te koomen. De stroom en de om hoog spattende wolken van water, die, door deszelfs geweldigen val, op den bodem van dezen afgrond gemaakt worden, zijn aanmerkelijk, en, wanneer men dezen, op het midden van den dag, bij eenen helderen zonneschijn, beschouwt, vertoonen zij aan het oog alle de verhevene koleuren van het Prisma in derzelver meesten luister. Het water valt, aan den voet van deze Cascade, in eene soort van kom, die door eene rots, welke zich bijna dwars voor den waterval uitstrekt, gemaakt wordt, en deze voorbij zijnde, stroomt het, met eenen langzaamen en staartigen loop, naar en in de Rivier de *St. Lawrence*, slegts drie honderd *yards* van daar. De oevers van de *Montmorenci* beneden den waterval zijn, aan de eene zijde, bijna perpendiculair steil, en, aan beide zijden, ontoegankelijk, zoo dat, wanneer men begeerig is, om, beneden aan den voet, de Cascade van nabij te bezien, men genoodzaakt is, om dien van de *St. Lawrence* afteklommen, en dezen langs te gaan tot dat men aan den mond van de *Montmorenci* koomt. Wanneer men, de Rivier de *St. Lawrence* langs vaarende, voor den in-

gang

gang der *Montmorenci* is, ziet men dezen waterval in deszelfs grootste schoonheid.

De Generaal HALDIMAND, eertijds Gouverneur van *Canada*, vond zoo veel genoegen in het zien van dezen waterval, dat hij, digt bij denzelven, een huis liet bouwen, uit welks vengsters men een zeer schoon gezigt heeft op denzelven. Voor dit huis is eene fraaie laan van boomen, die zich uitstrekt tot aan den oever van de *St. Lawrence*, en, op verscheidene plaatsen, van kleene zomerhuisjens voorzien is, welke allen het uitzigt hebben op de *Cascade*. Behalven dit heeft hij een zomerhuis doen bouwen bijna aan den top van den waterval, geheel over de diepte hangende, zoo dat, wanneer men uit deszelfs vengsters een kogel wierp, deze ten minste twee honderd voet perpendiculair zou neervallen. Dit Gebouw rust op zwaare houtene balken, die in de wanden van deze diepte in de rots zijn vast gemaakt, en, om in hetzelfde te koomen, moet men verscheidene trappen afklimmen, en over twee of drie gaanderijën van hout gaan, die allen, op dezelfde wijze, ondersteund worden. Men moet erkennen, dat het gezigt,

't welk men hier heeft, zeker grootsch en treffende is, maar te gelijk eene aandoening van ontroering en angst verwekt, die men niet ontgaan kan. Men zegt, dat de balken, op welken dit kleene gebouw gevestigd is, zeer in verval zijn, en veele menschen zijn deshalven beschroomd, om in het zelve te gaan, uit vrees, dat dezen zich begeeven mogten. Onkundig van het gevaar, indien er eenig is, gingen wij egter allen te gelijk in het zelve, en bleven er eenen geruimen tijd, niettegenstaande het, bij elken stap, dien wij deeden, schudde en zich bewoog. Het is intusfchen zeker, dat deze balken niet eeuwig kunnen duuren; en het zou dus billijk en voorzigtig zijn, dat men hetzelfde, in tijds, of geheel sloopde, of verbeterde; want zoo lang het staat, zullen er gevonden worden, die het waagen, om in het zelve te gaan; en, valt het eenmaal op het oogenblik, dat er menschen in zijn, dan moet de uitflag verschrikkelijk, en dezen onvermijdelijk de slagtoffers van hunne onvoorzigtigheid zijn.

De waterval van de Rivier *de Chaudiere*, is niet half zoo hoog als die van de *Montmorenci*, maar dezelve is daarëntegen niet minder

der dan tweehonderd en vijftig voet breed. De omstreek van dezen waterval is, in alle opzigten, veel schooner en fraaiër, dan die van de Cascade van *Montmorenci*. In den omtrek van deze laatste ziet men niet dan eenen enkelen boom van eenige zwaarte, hier en daar, verstrooid: er is niets, dat het oog vermaakt; men ziet den waterval, maar dit is ook alles; buiten dezen beschouwt men niets, daar integendeel de oevers van de *la Chaudière* met de zwaarste boomen bedekt zijn, en men, in het midden van de opéengestapelde stukken van rotzen, die, hier en daar, in den omtrek verspreid liggen, de schoonste en betooverendste gezigten aantreft, die men zich kan voorstellen. Wat den waterval zelven betreft, deszelfs grootte verschilt naar maate van de onderscheidene jaargetijden. Wanneer de Rivier vol is, stort er eene massa van water over de rotzen van dezen afgrond neder, die den aanschouwer verbaast; maar, bij droog weder, en, in de daad, geduurende het grootste gedeelte van den zomer, kan men zeggen, dat de meenigte van water zeer gering is. Er zijn weinige menschen, die niet, in dit jaargetijde, den voorrang geeven aan den

waterval van de *Montmorenci*, en ik ben zeer genegen, om te gelooven, dat, over het geheel, het Volk dezen in alle tijden, in het algemeen, boven dien van de *la Chaudière* verkiest.

VIJF EN TWINTIGSTE BRIEF.

*Van de Staatsregeling, het Bestuur, de Wet-
ten en den Godsdienst in de Provinciën van
Opper- en- Neder-Canada. — Begrooting
van de kosten voor de civiele lijst, het Krijgs-
wezen, en de geschenken aan de Indiëanen. —
Bezolding van zekere Ambtenaaren der
kroon. — In- en- Uitvoer. — Belastingen.*

Quebec.

Zedert het afstaan van *Canada* aan *Groot-
Brittaniën* tot aan het jaar *zeventienhonderd
vier en zeventig*, wierden de inwendige zaa-
ken van de Provincie bestuurd op gezag en
door de bevelen van den Gouverneur alleen;
maar toen werd er, bij eene acte, bekend on-
der den naam van *the Quebec Bill*, door den
Koning een Wetgeevende Raad aangesteld,
welks leden tot het getal van *drie en twintig*
bepaald zijn. Deze Raad kreeg volkoomene

magt, om alle zoodanige wetten en schikkingen te maaken, als men voor het welzijn van de Provincie dienstig en nuttig oordeelde, maar het was aan denzelven verbooden, eenige belastingen te heffen, uitgezonderd, tot het maaken van wegen, het herstellen van publieke gebouwen, en dergelyken. Elke wet moest, binnen zes maanden, na dat dezelve gemaakt was, aan den Gouverneur worden ter hand gesteld, om daarop des Konings goedkeuring te hebben, en geen vonnis, eene zwaarere straf dan die van geldboete, of eene gevangenis van drie maanden, aan iemand opleggende, kon ten uitvoere gebragt worden, zonder de toestemming van zijne Majesteit, die door den Gouverneur aan den Raad bezorgd wierd.

In dezen staat waren de zaaken van de Provincie tot aan het jaar *zeventienhonderd een en negentig*, wanneer het *Britsche* Parlement eene acte daarstelde, waar bij alles herroepen wierd, wat door *the Quebec Bill*, ten aanzien van het aanstellen van den Raad, en de magt aan denzelven verleend, bepaald was, en het tegenwoordige Bewind wierd vastgesteld.

Het Land wierd, ten zelfden tijde, verdeeld in twee onderscheidene Provinciën: de Provincie van *Neder-Canada*, en die van *Oppe-*
Ca-

Canada. De eerste bestaat uit het Oostlijke gedeelte van de oude Provincie van *Canada*; de laatste uit het Westlijke gedeelte, aan de Noordzijde van het groote Meir en de Rivieren, door welken de grenscheiding loopt, die het *Engelsch* grondgebied van dat van den Vereenigten Staat afscheidt. De beide Provinciën worden van elkanderen gescheiden door eene linie, die Noord 24° westlijk loopt, beginnende aan *Point-au-Baudet*, in dat gedeelte van de Rivier de *St. Lawrence*, dat genoemd wordt het Meir *Francis*, en van daar voortloopt tot aan de Rivier de *Utawa*, of de Groote Rivier. De Stad *Quebec* is de Hoofdstplaats van *Neder-*, en *Niagara* die van *Op-per-Canada*.

De uitvoerende magt in elke Provincie is opgedraagen aan den Gouverneur van dezelve, die ondersteund wordt door eenen Uitvoeren den Raad, aangesteld door den Koning. De Wetgeevende magt van elk der beide Gewesten berust bij den Gouverneur, eenen Wetgeevenden Raad, en eene Vergadering van Vertegenwoordigers uit het Volk. Derzelver besluiten zijn egter onderworpen aan het onderzoek des Konings, en, in zommige bijzondere gevallen, aan dat van het *Britsche* Parlement.

De

De Bills worden in dezen Raad en in deze Vergadering eenigzins op dezelfde wijze overwoogen en vastgesteld, als in de Huizen van het *Britsche* Parlement plaats heeft. Vervolgens worden dezelve allen aan den Gouverneur vertoond, die daaraan zijne toestemming geeft, of weigert, of dezelve houdt, om daar over het goedvinden van zijne Majesteit te hooren.

Zoodanige Acten, waarāan hij zijne toestemming geeft, worden terstond in werking gebragt; maar hij is verpligt, van dezelve een echt afschrift overtezenen aan den Koning, die het recht heeft, om, binnen den tijd van twee jaaren, na dat dezelve ontfangen zijn, in den Raad te verklaaren, dat hij die afkeurt, in welk geval zij geheel ophouden, eenige kracht te hebben.

Die Acten, die hij terug houdt, om daarover het goeddunken van zijne Majesteit te verneemen, mogen niet in werking gebragt worden, eer dit goedvinden, en het antwoord van den Koning zijn teruggekoomen.

Daarteboven moeten alle Acten van de Vergadering, en den Raad, welken strekken ter herroeping of veranderinge van wetten of schikkingen, die plaats hadden, toen de tegen-

woor-

woordige Staatsregeling in het Land gevestigd wierd, betrekkelijk de Tienden, de Toeëigening van Land tot onderhoud van eene *Protestantsche* Geestlijkheid, het aanstellen en begunstigen van Predikanten en Preekers, het recht van voorstelling tot hetzelfde, en de wijze, hoe de Bezitters die genieten zullen, het genot en de uitoeffening van eenigen Godsdienst, het opleggen van eenige lasten, en het verliezen van waardigheden uit hoofde van dezelve, de rechten van de Geestlijkheid omtrent het invorderen van hunne gewoone bezolding, het bepalen en vergunnen van eenige verdere rechten of emolumenten aan eenige Geestlijkheid, den staat en het bestuur van de kerk van *Engeland*, de voorrechten van den Koning, betrekkelijk het vergunnen van onbebouwde landen van de Kroon binnen de Provincie; alle zoodanige Acten moeten, eer zij de Koninglijke goedkeuring verkrijgen kunnen, vooraf aan de beide Huizen van het Parlement van *Groot-Brittaniën* worden voorgelegd, en de Koning vermag aan dezelve zijne toestemming niet geeven, dan na verloop van dertig dagen, na dat dezelve, in het Parlement, zijn in overweeging genomen. In geval een der beide Huizen een verzoek aan den Koning

in-

indient, om zijne toestemming aan zoodanig eene Acte te weigeren, kan hij dezelve niet geeven.

Ingevolge eene Acte, verleend in het agtiende jaar der Regeeringe van den tegenwoordigen Koning, heeft het *Britsche* Parlement daarteboven de magt, om alle zoodanige schikkingen te maaken, als het noodig en nuttig oordeelt, ten aanzien van den Koophandel en de scheepvaart van *Canada*, en het bepaalen van belastingen op den In- en Uitvoer van goederen; maar de voordeelen en inkomsten daarvan mogen tot geen ander einde gebruikt worden, dan ten nutte van de Provincie zelve, en overëenkoomende de bepalingen van den Raad, en de Vergadering der Vertegenwoordigers.

De Wetgeevende Raad bestaat in *Neder-Canada* uit *viijftien*, en in *Oppper-Canada* uit *zeven* Leden. Dit getal mag, in elke Provincie, niet verminderd, maar, wanneer de Koning dit noodig oordeelt, en goedgevondt, wel vermeerderd worden.

De Raadsheeren worden voor hun leven aangesteld, door eenen lastbrief, dien zij daar toe krijgen, onder het groot zegel der Provincie, en onderteekend door den Gouverneur,
aan

aan wien de Koning deze magt verleend heeft. Niemand kan egter tot dezen post worden aangesteld, dan die den ouderdom heeft van *een en twintig* jaar, en een geboren Ingezeten, of, door eene Acte van het Parlement, genaturalizeerd is.

Wanneer de Koning het noodig oordeelt, kan hij aan elk, dien hij verkiest, erflijke Eertitels verleenen, aan welke Eertitels het recht vast is, om in dezen Raad zitting te hebben. Dit recht kan de Erfgenaam invoeren, zoo ras hij den ouderdom van *een en twintig* jaar bereikt heeft; maar, wanneer hij, in den tusschentijd, dat hij op dit voorrecht aanspraak kreeg, en den tijd, dat hij dit daadlijk opeischt, zonder bijzonder verlof van den Koning, door den Gouverneur bij den Raad onderteekend, vier jaaren agter elkanderen buiten de Provincie geweest is, of, wanneer hij, voor het invoeren van zijn recht, zonder de toestemming van zijne Majesteit, hem, onder het groot Zegel der Provincie, gegeven, in den dienst van eene andere Mogendheid geweest is, en derzelver den eed van trouwe en gehoorzaamheid gedaan heeft, verliest hij het zelve.

Wanneer een Raadsheer, na dat hij zitting
ge-

genomen heeft, twee jaaren agter een, zich uit de Provincie verwijdert, zonder dat hem dit, door eene Acte van den Koning, door den Gouverneur in den Raad bekrachtigd, is toegestaan, wordt zijne plaats voor ledig staande, en vervallen verklaard.

Alle erflijke rechten van zitting in den Raad, die, op deze wijze, verbeurd zijn, worden egter alleen opgeschort, geduurende het leven van den Overtreeder, zoo dat deze straf alleen perzoonlijk is: bij deszelfs dood vallen dezen, te gelijk met de eertitels, op den naasten Erfgenaam (*).

Ingevallen van verraad worden beide, de titels en het recht van zitting in den Raad, voor altijd verlooren, en geheel uitgewischt.

Alle verschillen, welken er, omtrent dit recht van zitting in den Raad, ontstaan, worden bij den Raad zelven beslist; egter heeft hij, die oordeelt, verkort te zijn, het recht, om zich te beroepen op de uitspraak des Konings in het Parlement van *Groot-Brittaniën*.

De

(*) Tot dus ver heeft zijne Majesteit van dit voorrecht geen gebruik gemaakt, noch aan iemand in *Canada* deze erflijke titels met het daaraan verknogte recht verleend. *Aanmerking van den Schrijver.*

De Gouverneur heeft de magt, om den Spreekcr (den President) van den Raad te be-
noemen, en weder te ontslaan van zijnen post.

De Vergadering van *Neder-Canada* heeft *vijftig*, en die van *Oppey-Canada* *zestien* leden; geene van beide Vergaderingen mag uit een minder getal bestaan.

De Leden voor Districten, Ringen, of Graafschappen worden verkoozen bij meerderheid van stemmen van zulken, die bezitters zijn van land, of van huizen in vrijen eigendom, of in leen, of bij eene verklaring, onder gezag van den Gouverneur en den Raad van *Quebec* gegeven, jaarlijks opbrengende *veertig* schellingen, vrij van alle renten, lasten, enz. De Leden voor de Steden of Stadsgebieden worden benoemd door de meerderheid van hun, die voor hun eigen gebruik land of huizen bezitten ter jaarlijksche waarde van *vijf pond Sterling*; of die één jaar in de Stad of het Stadsgebied hun verblijf gehouden, en, gedurende dien tijd, voor een huis de som van *tien pond*, in het jaar gerekend, betaald hebben.

Geene leden van den Wetgeeveniden Raad, Predikanten, Priesters, Kerklijke of Geestlijke perzoonen, tot de Kerk van *Engeland*, van

Romen, of eenige andere Godsdienstige gezindheid behorende, zijn verkiesbaar tot leden van de Vergadering.

Niemand vermag te stemmen, of kan verkozen worden, die niet het *één en twintigste* jaar zijns levens vervuld heeft, geen geboren onderdaan, of, door eene wet, of overwinning van het land, genaturaliseerd is. Ook zijn hier van uitgeslooten alle de genen, die, in eenig Gerechtshof van zijne Majesteit's landen, van verraad beschuldigd en overtuigd, of, door eene Acte van de Vergadering en den Raad, onbevoegd verklaard zijn.

Elk Stemgerechtigde moet, wanneer hij wordt opgeroepen, met eede verklaaren, dat hij *één en twintig* jaar oud is, de, bij de wetten bepaalde, vereischten om te stemmen bezit, en te vooren over deze verkiezing zijne stem niet gegeven heeft.

De Gouverneur heeft het recht, om de plaats tot het houden der zittinge te bepalen, en de Vergadering bijeen te roepen, uitstellen, en te ontbinden.

Geene Vergadering duurt langer dan vier jaaren, maar kan eer gescheiden worden: de Gouverneur is verplicht dezelve, ten minste eens in het jaar, te doen zamenkoomen

De

De Eed, dien een Lid, bij het neemen van zitting in de Vergadering, aflegt, is vervat in weinig woorden: hij belooft, getrouw te zijn aan den Koning, als wettig Opperheer van *Groot-Brittaniën* en de Provincie van *Canada*, daarvan afhangende; denzelven te verdedigen tegens alle zamenzweeringen van verraad, en onderneemingen tegens deszelfs perzoon; en alle zoodanige zamenspanningen en aanflagen, wanneer die, ten eenigen tijde, tot zijne kennis koomen, te zullen ontdekken; al 't welk hij belooft, zonder eenige geheime uitzondering, agterhouding, of dubbelzinnigheid, ten gelijken tijde plegtig afstand doende van alle kwijtschelding, of vergiffenis van iemand, of van eenige magt, welke die ook zij.

De Gouverneurs van de beide Provinciën zijn, ten aanzien van hunne burgerlijke betrekkingen, volstrekt onafhankelijk van elkanderen; maar in Krijgszaaken, en 't gene hier toe behoort, heeft die van de Neder-Provincie het oppergezag, als zijnde gewoonlijk aangesteld tot Kapitein-Generaal van des Konings magt in *Noord-Amerika*.

Het tegenwoordig stelzel van Rechtspleeging in beide de Provinciën was vastgesteld door de *Quebec Bill* van het jaar *zeventienhonderd vier*

en zeventig. Bij deze *Bill* was bepaald, dat elk Ingezeten van het Gewest zijn recht zou behouden op zijn land en eigendommen, op dezelfde wijze, als voor de overheersing, overeenkomstig de wetten en gebruiken des tijds in *Canada* plaats hebbende, en dat dus alle verschillen over eigendom en burgerlijke voorrechten, volgens deze wetten en gebruiken, zouden beslist worden. Deze oude wetten en gewoonten moesten egter niet worden uitgestrekt tot zoodanige landen, welken de Koning van *Engeland*, in vervolg van tijd, tot een vrij en gemeen bezit en gebruik zou gelieven uittedeelen en te vergunnen: hier moesten de *Engelsche* wetten in volle kracht zijn; zoo dat de *Engelsche* (*) Ingezetenen, die zich, voor het grootste gedeelte, op zulke nieuwe gronden hebben nedergezet, geenszins onderworpen zijn aan de uitspraak dier *Fransche* wetten, die, ten tijde van het overwel-

(*) Ik moet hier eens vooral aanmerken, dat ik door *Engelsche* Ingezetenen dezulken versta, die het *Engelsch* tot hunne moedertaal hebben, in tegenstelling van de *Canadiërs* van *Fransche* afkomst, die, in het algemeen, het *Fransch*, en geene andere taal spreken.
Aanm. van den Schrijver.

weldigen van het Land, in *Canada* stand gree-
 den, uitgezonderd alleen, wanneer er iemand
 van deze *Engelsche* Ingezetenen met eenen
Franschen Inwoonër verschil krijgt over eeni-
 gen eigendom of andere burgerlijke rechten,
 in welk geval de zaak, volgens de *Fransche*
 wetten, beoordeeld en beslist wordt. Elk waar
 vriend van burgerlijke vrijheid zou wenschen,
 dat deze wetten wierden afgeschaft, daar de-
 zelve voor de rijken en armen geheel niet
 gelijk, noch even voordeelig zijn; maar, zoo
 lang de *Fransche* Ingezetenen zoo aan de oude
 gebruiken gehegt, en zoo onkundig blijven,
 als zij tegenwoordig zijn, is er weinig hoop,
 dat er immer eene verandering van dezen aart
 tot stand zal koomen. Ten zelfden tijde, dat
 men, door de *Quebec Bill*, vergunde, dat de
Fransche wetten in kracht zouden blijven,
 ten einde, door deze toegeevendheid, de ge-
 moederen der *Fransche* Ingezetenen, die zoo
 zeer op dezelve gesteld waren, in rust te
 houden, werd de lijfstraffelijke wet van *Engel-*
land in het geheele Land ingevoerd en vast-
 gesteld, en „dit was,” — zoo als de Abt
 RAIJNAL zegt, — „eene der gelukkigste om-
 „standigheden, welken *Canada* konden te
 „beurt vallen, daar voorzigtige, redelijke,

„ en openlijke onderzoekingen de plaats ver-
 „ vongen van de ondoorgrondelijke geheim-
 „ zinnige rechtspleegingen eener wreede In-
 „ quisitie, en een Gerechtshof, dat tot daar-
 „ toe verschrikkelijk en bloeddorstig geweest
 „ was, nu vervuld wierd met menschlijke
 „ Rechters, meer geneigd, om der onschuld,
 „ waar zij die vinden, hulde te doen, dan om
 „ de misdaad te onderstellen.”

De Gouverneur, de Lieutenant-Gouverneur,
 of de Perzoonen, die het Gouvernement in
 handen hebben, de Leden van den Uitvoeren-
 den Raad, de Opperrechters van het Gewest,
 en de Rechters van het Hof van des Konings
 Bank, of alleen vijf van dezelve, maaken het
 Hof van Appél uit: de Rechters van het Dis-
 trict, waar uit de beroeping op dit Hof ge-
 schiedt, zijn egter daarvan uitgezonderd. Van
 de uitspraak van dit Hof kan men zich, in
 zekere gevallen, nog beroepen op den Ko-
 ning in zijnen Raad.

Alle Godsdiensten zijn, in beide de Provin-
 ciën, in de ruimste beteekening van het woord,
 vrij en toegelaaten, en niemand heeft, uit hoof-
 de van zijnen Godsdienst, eenige voorrechten
 boven anderen. Verre weg de grootste meer-
 derheid der Ingezeten behoorren egter tot de
 Roomsch-

Roomsch-Catholijke Kerk, en, bij de *Quebec Bill* van het jaar *zeventienhonderd vier en zeventig*, is der Geestlijkheid van deze kerk, door eene wet, het recht vergund, om alle de inkomsten, welken zij, voor dat tijdperk, gewoon waren te genieten, intevorderen, zelfs ook de Tienden; wel te verstaan egter van de *Roomsch-Catholijke* Ingezetenen, kunnende zij geene lasten of eenige Tienden vorderen van de *Protestanten*, of van het land, dat door *Protestanten* bezeten wordt, offchoon zoodanig land te vooren ook verpligt tot, en onderworpen was aan het betaalen van lasten en Tienden, ten behoeve van de *Roomsch-Catholijke* kerk. De lasten en Tienden van deze laatste landen moeten egter, ook tegenwoordig, nog voldaan worden, maar dezelve worden betaald aan perzoonen, die daartoe door den Gouverneur zijn aangesteld, en het beloop daarvan wordt gesteld in handen van des Konings algemeenen Ontfanger, tot onderhoud van de *Protestantsche* Geestlijkheid, die thands in de Provincie gevonden wordt.

Bij de Acte van het jaar *zeventienhonderd één en negentig* was daarteboven vastgesteld, dat de Gouverneur, van alle Landen tot de Kroon behoorende, die, na dien tijd, zouden

worden uitgegeeven, een zeventiende zou be-
dingen ten voordeele van de *Protestantsche*
Geestlijkheid, 't welk alleen ten haaren nutte
zou besteed worden, en dat dit in alle gift-
brieven van landen zou worden uitgedrukt,
zullende dezelve zonder dit van geene kracht
zijn.

Met goedvinden van den Uitvoerenden Raad
is de Gouverneur gemagtigd tot het slichten
van Parochiën, tot het begiften van dezelve
uit deze inkomsten, en tot het voorstellen van
Predikanten, geërdend overeenkomstig de ge-
bruiken der *Engelsche* kerke; welke Predikan-
ten verschuldigd zijn, dezelve pligten waarte-
neemen, en hunne Parochiën op dezelfde wij-
ze te bezorgen en te bedienen, als die van de
kerk van *Engeland* in dat Land.

De Geestlijkheid der *Engelsche* kerke bestaat
voor het tegenwoordige uit niet meer dan
twaalf perzoonen, de Biskhop van *Quebec*
daar onder begreepen. Die van de *Roomsch-*
gezinden is egter veel sterker en niet minder,
dan *honderd zes en twintig* perzoonen; te wee-
ten, een Biskhop, die zijnen titel ontleent
van de Stad *Quebec*, deszelfs Medehelper en
Opvolger, *Coadjuteur élu*, die Biskhop is van
Canada, drie Vicarissen Generaal, en *honderd*

en

en zestien Kapellaanen en Zendingen, welken allen, uitgezonderd vijf Kapellaanen en Zendingen, hun verblijf hebben in de Beneden-Provincie.

Het getal van de Geestlijkheid der *Disfenters* is, in beide de Gewesten, aanmerkelijk minder, dan dat der Geestlijkheid van de kerk van *Engeland*.

De uitgaaven van de civiele Lijst in *Neder-Canada* worden begroot op twintig duizend pond Sterling in het jaar, waarvan de eene helft is voor rekening van *Engeland*, en de andere helft betaald wordt door de Provincie uit de belastingen, die op den invoer van zommige goederen gelegd zijn. De kosten van de civiele Lijst in *Oppeer-Canada* belooopen ongelijk minder, mischien geen vierde van die in de Beneden-Provincie.

Het onderhoud van het Krijgswezen, en dat der Vestingwerken in beide Gewesten wordt gerekend, jaarlijks, aan *Groot-Brittaniën* te kosten honderd duizend ponden Sterling: ook worden de geschenken, die onder de *Indiäanen* worden uitgedeeld, en de soldij aan de onderscheidene Ambtenaaren in de *Indiäansche* Departementen begroot op, jaarlijks, eene gelijke som van honderd duizend ponden.

De Ambtenaaren in de *Indiïanſche* Departementen zijn , Generaale Superintendenten, Onderintendenten, Inspecteurs Generaal, Onderinspecteurs Generaal, Secretarissen, Ondersecretarissen, Pakhuismeesters , Klerken , Agenten, Tolken, Proviäntmeesters, Chirur-gijns, Geweermaakers, enz. enz. enz., de meesten van welken in de Beneden-Provincie thands zeer weinig te doen hebben, uithoofde dat aldaar niet veele *Indiïanen* gevonden worden; maar in *Opper-Canada* hebben dezelve zeer veel werks. In het vervolg zal ik u meer ſchrijven over de Staatkunde van het Bewind in het uitdeelen van zulke aanzienlijke geſchenken onder de *Indiïanen*.

Het volgende is eene Lijst van eenige Tractementen, die aan de Ambtenaaren van het Beſtuur in *Neder-Canada* betaald worden.

	ℒ
Gouverneur Generaal . . .	2,000.
Lieutenant Gouverneur . . .	1,500.
Raadsheeren van den Uitvoerenden Raad, elk	100.
Procureur Generaal	300.
Solliciteur Generaal	200.
Secretaris en Griffier van de Provincie	400.

Klerk

ℒ

Klerk van het Hof van Appel, bene-	
vends vuur, hout, en wooning .	120.
Secretaris van den Gouverneur .	200.
<i>Franfche</i> Secretaris van den Gouver-	
neur	200.
Opperrechter van <i>Quebec</i> , die Opperech-	
ter is van de Provincie. .	1,200.
Opperrechter van <i>Montreal</i> .	900.
Opperrechter van <i>le Trois Rivieres</i> .	300.
Algemeene Ontfanger	400.
Algemeene Opzigter van Landen .	300.
Stedehouder, en jaargeld voor een ver-	
trek	150.
Opzigter der Bosfchen. . . .	200.
Superintendent van de Provinciâle	
Posthuizen	100.
Klerk van het Landregister van 's Ko-	
nings Domeinen	90.
Klerk van de Kroon	100.
Inspecteur van de Politie te <i>Quebec</i>	100.
Inspecteur van de Politie te <i>Montreal</i>	100.
Vier Zendelingen bij de <i>Indiânen</i> , elk	50.
Een Zending bij de <i>Indiânen</i> .	45.
Schoolmeester te <i>Quebec</i> . . .	100.
Schoolmeester te <i>Montreal</i> .	50.

School-

	℔
Schoolmeester te <i>Carlisle</i> , Baai van <i>Chaleurs</i>	25.
Wijkmeesters, tot het voorkoomen van Brand, en het veegen der Schoorsteenen van de Arinen	60.
Salaris van den Bisschop van <i>Quebec</i> , die Bisschop is van beide de Provinciën	2,000.

De Pensioenen beliepen, tusschen Januarij 1794 en Januarij 1795, ℔ 1,782, 6^s 7^d.

LIJST van de goederen, bij het invoeren in *Canada*, aan belastingen onderworpen, en welke lasten daarvoor betaald worden.

	f. d.
Brandewijn en andere sterke dranken in <i>Groot-Brittaniën</i> gestookt, voor de <i>Gallon</i>	0 - 3 -
Rum en andere geestrijke dranken, uit de Coloniën in de <i>West-Indiën</i> ingevoerd, voor de <i>Gallon</i>	0 - 6 -

Bran-

f. d.

Brandewijn en sterke dranken van vreemde toebereiding, uit <i>Engeland</i> ingevoerd, voor de <i>Gallon</i>	 1 - 0 -
Verhoogde lasten op dezelve, voor de <i>Gallon</i>	 0 - 3 -
Rum of geestrijke dranken in de Verëenigde Staaten gestookt, voor de <i>Gallon</i>	 1 - 0 -
Vogten en Sijroopen, ingevoerd in <i>Britsche</i> schepen, voor de <i>Gallon</i>	0 - 3 -
Verhoogde lasten, voor de <i>Gallon</i>	0 - 3 -
Vogten en Sijroopen, wettiglijk ingevoerd in andere, dan <i>Britsche</i> schepen, voor de <i>Gallon</i>	 0 - 6 -
Verhoogde lasten voor de <i>Gallon</i>	0 - 3 -
Maderawijn voor de <i>Gallon</i>	 0 - 6 -
Andere wijnen	 0 - 3 -

NB. Wijn mag onmiddellijk uit *Madera* of uit eenigen van de *Afrikaansche* Eilanden in *Canada* worden ingevoerd, maar geene *Europeesche* wijnen of Brandewijnen mogen er worden ingebracht dan alleen over *Engeland*.

Zuikerbrooden of Lompen, voor het pond 0 - 1 -
Mus-

	f.	d.
Muscovado, of ruuwe-Zuiker . . .	0	$\frac{1}{2}$ -
Koffij, voor het pond . . .	0	2 -
Bladen Tobak, voor het pond . . .	0	2 -
Speelkaarten, voor het pak . . .	0	2 -
Zout, voor de <i>Minot</i> . . .	0	4 -

NB. De *Minot* is eene maat, die gewoonlijk in *Canada* gebruikt wordt, en in evenredigheid tot het *Winchester's* schepel staat als 100 tot 108, 765.

De invoer in *Canada* bestaat in alle zulke goederen, die een eerst opkoomend Land, dat nog in zijne kindschheid is, en voor zijn eigen gebruik weinig vervaardigt, kan veröndersteld worden, noodig te hebben; zoo als aardenwerk, ijzerwerk, fraaië huismeubelen, laaken, linnen, hoedestof, kouzen, enz. papier, boeken, leder, en 't gene van leder gemaakt is, kruidenierswaaren, wijnen, sterke dranken, *West-Indische* producten, enz. enz., touwwerk van allerleiën aart, en zelfs grof gereedschap van ijzer, welk alles van buiten wordt ingebracht.

De

De grond van het Land is zeer geschikt, tot het voordbrengen van hennip, en men heeft zich zeer veel moeite gegeven, om de aankweeking daarvan intevoeren, zelfs heeft men Billetten, de wijze voorschrijvende, om, met het meeste voordeel, hennip te bouwen, en te teelen, onder de Landlieden doen uitdeelen, en aan alle openbaare Gebouwen doen aanplakken; maar het is ten hoogste bezwaarlijk, eenen *Franschen Canadiër* van zijnen ouden weg, en zijne vaderlijke gewoonten aftebrengen, en men heeft dus ten dezen aanziene, tot nog toe, weinig vrugts gezien van alle de poogingen, die men heeft aangewend, en het is niet waarschijnlijk, dat men dit nog, in eenen geruimen tijd, zien zal: er wordt in *Canada* slegts zeer weinig hennips geteeld.

Op verscheidene plaatzen van het Land heeft men ijzerërts ontdekt, maar, tot dus verre, is er slegts ééne werkplaats in de Nabuurschap van *le Trois Rivières* aangelegd, om hetzelfde te smelten, en te beärbeiden. Deze werkplaats wierd, eenigen tijd voor de overmeestering van het Land, op kosten van den Koning van *Frankrijk*, aangelegd; thands is zij het eigendom van het *Britsche* Bestuur,

dat

dat dezelve aan eenige perzoonen verhuurd heeft, die daarvan thands gebruik maaken. Wanneer deze huur geëindigd is, dat omstreeks het jaar *agttienhonderd* zijn zal, is het niet te vermoeden, dat er iemand zal gevonden worden, om hetzelfde weder te aanvaarden, wijl de Mijn, waaruit de erts gehaald wordt, bijna is uitgeput. Men heeft hier eenen oven, en eene gieterij, in welke laafte voornaamlijk kagchels gegooten worden, maar die, op verre na, niet zoo geëcht zijn als die uit *Engeland*.

Huislijke manufactuuren, bestaande in linnen en grof laaken, worden in de meeste streken van *Canada* vervaardigd; maar het grootste gedeelte dezer soort van goederen, die in het Land gebruikt worden, koomen uit *Groot-Brittaniën*.

De goederen, die men uit *Canada* uitvoert, zijn bonten en pelterijën in eene groote menigte, tarw, meel, lijnzaad, potäsch, timmerhout, duigen, drooge visch, olie, ginseng, en verscheidene medicinaale droogerijën.

Men zegt, dat de Koophandel tusfchen *Canada*, en *Groot-Brittaniën* jaarlijks een aantal schepen bezig houdt, genoeg tot het vervoeren van zeven duizend ton.

ZES

ZES EN TWINTIGSTE BRIEF.

Grondsgesteldheid en voortbrengzels van Neder-Canada. — Aanmerkingen op het maaken van zuiker uit den Mastboom. — Lugtsgesteldheid van Neder-Canada. — Vermaaken van het Volk van onderscheidene Clasfen geduurende den winter. — Carioles. — Wijze, om zich tegens de koude te beveiligen. — Groote gehardheid der paarden. — Toestand van de Rivier de St. Lawrence bij het eindigen van den winter. — Snelle voordgang van het groeiën in het voorjaar. — Aangenaamheden van den Zomer, en den Herfst.

Quebec.

Het Oostlijk gedeelte van *Neder-Canada*, tusschen *Quebec* en de Golf van *St. Lawrence*, is bergachtig; tusschen *Quebec* en den mond der riviere de *Utawa* ontmoet men, hier en daar, ook eenige weinige bergen, maar

hoogeröp, langs de Rivier de *St. Lawrence*, is het voorkoomen des Lands vlak en effen.

De grond bestaat meestäl, uitgezonderd kleine strecken, die zandig en steenächtig zijn, uit eene losse zwartächtige aarde ter diepte van tien of twaalf duimen, onder welke men eene bedding van koude vogtige kleij aantreft. Deze losse aarde op de oppervlakte is zeer vrugbaar. Men kan daarvan geen sterker bewijs hebben, dan te zien, dat dezelve aanhoudende eenen ruimen oogst oplevert, niettegenstaande zij, door de *Franfche Canadiërs*, jaarlijks beärbeid en bezaaid, en nooit gemest wordt. Het is flegts zedert eenige weinige jaaren, dat zommige *Canadiërs* de gewoonte hebben aangenomen, om hunne landerijën te mesten: ver de meesten gaan nog voort, met, van Vader tot Zoon, hunne akkers, zonder eenige tusschenpoozing, en zonder eenigen mest op dezelve te brengen, te bebouwen; en egter zijn zij, tot dus verre, nog niet uitgemergeld, zoo als zij, in de Verëenigde Staaten, zeker zijn zouden. De mest, welken de beste Landbouwërs voornaamlijk gebruiken, is mergel, dat, op verscheidene plaatzen van de oevers van de *St. Lawrence*, in eene groote meenigte gevonden wordt.

De

De grond van *Neder-Canada* is bijzonder geschikt voor den teelt van kleen koorn; ook groeit de Tobak zeer wel in denzelven: met dit alles wordt deze egter slegts, in eene geringe hoeveelheid, en voor eigen gerief, geteeld, wordende meer dan de helft van de gene, welke men in het Land gebruikt, van buiten ingevoerd. De Tobak, die in *Canada* wast, is van eenen veel zagteren en beteren aart, dan die, welken men in *Marijland* en *Virginie* aantreft; bijzonder wordt de snuif, dien men van denzelven maakt, zeer geëcht.

Keukengroentens van allerlei soort koomen in *Canada* tot de grootste volkoomenheid, als mede de meesten der *Europeesche* vrugten. De Aalbeziën, Kruisbeziën, en Braamboozen zijn in het bijzonder zeer aangenaam: de laaften zijn een gewas van het land, en worden in meenigte in de boschen gevonden. De wijnstok is hier ook eene eigene vrugt, maar de druiven, welken deze, in zijnen natuurlijken staat, voordbrengt, zijn zeer schraal, zuur, en weinig grooter dan kleene Aalbeziën.

De verscheidenheid van boomen, die in de wouden en boschen van *Canada* gevonden worden, is verbaazende, en veele soorten van dezelve, onderstelt men, dat, tot dus verre,

nog volstrekt onbekend zijn. Men ziet hier Beuken-, Eiken-, Olmen-, Pijn-, *Egijptische* Vijge-, Kastanjen-, Okkernooten, en andere Boomen, van welke allen men hier gewoonlijk verscheidene soorten aantreft. Ook vindt men hier, in de meeste gedeelten van het Land, den Zuiker-Mastboom, eenen Boom, die nooit dan op eenen goeden en vrugtbaaren grond gezien wordt. Er zijn twee soorten van dezen voordeeligen boom in *Canada*; de eene draagt den naam van Moeras-Mastboom, om dat dezelve, in het algemeen, op laage, en in moerasfige plaatzen gevonden wordt; en de andere wordt genoemd de Berg- of gekrulde Mastboom, wijl dezelve op hooge en drooge gronden wast, en de draad van het hout, met kleene streepen en krullentjes, sierlijk gevlamd, en als gemarmerd is. De eerste levert, naar evenredigheid van derzelver zwaarte, meer sap uit, dan de laatste; maar dit sap geeft niet zoo veel zuiker, als dat van den Berg-Mastboom. Uit twee of drie *Gallons* van het sap van den gekrulde Mastboom trekt men gewoonlijk een pond zuiker, terwijl zes of zeven *Gallons* van het sap van den Moeras-Mastboom niet meer, dan deze zelfde hoeveelheid uitleveren.

De

De beste wijze, om het vogt uit den boom te verzamelen, bestaat daarin, dat men, met eene boor, aan de zijde van den boom, een gat in denzelven boort van één of anderhalven duim over het kruis, en twee of drie duim diep, schuins naar boven loopende; maar de gewoonlijkste is, om met eenen aks eene groote sneede in denzelven te hakken. In elke opening steekt men, aan den beneden kant, eene soort van kraan, onder welke men een vat zet, om het vogt daarin te ontfangen.

Een Mastboom van twintig duim over het kruis, geeft meestentijds, elk jaar genoegzaam saps tot het maaken van vijf pond zuiker, en men heeft voorbeelden van boomen, die, gedurende eene reeks van dertig jaaren, jaarlijks bijna deze hoeveelheid vogts uitleverden. De boomen, welken men met de bijl gehakt en geöpend heeft, houden niet zoo lang stand, als die, in welken men zorgvuldig met de boor een gat boort; met dit alles volgt men toch meestäl de eerste wijze, wijl het vogt veel schielijker uit eenen boom, die gehakt, dan uit eenen, die geboord is, uitvloeit, en het voor den Landman altijd van belang is, om hetzelfde, zoo spoedig mogelijk, te huis te hebben, en te kooken, om, door het maaken

van zuiker, in zijnen overigen landbouw niet verhinderd te worden. De rechte tijd, om de boomen aftetappen, is in het voorjaar, wanneer de sapp om hoog klimmen; en dit is juist ook de tijd, dat de Landman het meeste werk heeft, om toebereidzelen te maaken tot het zaaiën van koorn.

Het is opmerkelijk, dat deze boomen altijd meer vogts uitleveren, wanneer zij zes of zeven jaaren agter den anderen zijn afgetapt, dan wanneer zij eerst geöpend worden. Dit sap is egter zoo goed noch zuikerachtig niet, dan 't gene de boom de eerste reis geeft, maar, daar het zoo veel meer is, maakt men gewoonlijk, het vijfde of zesde jaar, meer zuikers van het sap van eenen boom, dan wel het eerste jaar.

De Mastboomzuiker is de eenige ruuwe zuiker, van welke men zich, in *Canada*, ten platten lande, bedient; ook wordt dezelve, in het algemeen, veel gebruikt door de burgers in de Steden, werwaards het Landvolk die, even gelijk alle andere soorten van voordbrengzels van het land, ter markte en te koop brengt. Gewoonlijk is deze zuiker in groote brooden, of dikke ronde koeken, juist in die form, zoo als zij uit het vat koomt, waarin
het

het vogt gekookt is. Deze koeken of brooden zijn in het algemeen donker van kleur en zeer hard. Wanneer men de zuiker gebruiken wil, schraapt men die met een mes, en, dus tot poeder gemaakt, schijnt zij veel ligter van kleur, en is niet ongelijk aan de *West-Indische Muscovada*, of grove poeiër-zuiker. Kookt men dezelve behoorlijk en zorgvuldig met leem, wit van eieren, bloed, of dergelijke dingen, die men gewoonlijk tot het zuiveren van zuiker gebruikt, en wordt zij nauwkeurig gedroogd en van de sijroop ontdaan, dan behoeft zij in niets, ten aanzien van sterkte, smaak, en kleur, voor eenige *West-Indische* zuiker te wijken. Eenvouwig gekookt in koeken, met melk of wit van eieren, is zij zeer aangenaam van smaak.

De schrandere Doctor NOOTH van *Quebec* die aan het hoofd is van het generaale Hospitaal van *Canada*, heeft verscheidene proeven gemaakt omtrent de toebereiding van de Mastboomzuiker: hij heeft dezelve gezuiverd, en gerafineerd, zoo, dat zij gelijk is aan de beste en schoonste Broodzuiker van *Engeland*. Om de *Canadiërs*, die, in zommige opzigten, even zoo ongeloovig zijn, als zij in andere gevallen ligtgeloovig zijn, te overtuigen, dat het ge-

ne zij dus gerafineerd zagen, in de daad zuiker van den Mastboom was, heeft hij groote brooden van deze zuiker vervaardigd, in welken de onderscheidene trappen van zuivering en verfijning duidelijk kunnen gezien worden, zijnde het onderste gedeelte hard, even gelijk de gewoone koeken, het middenste meer gezuiverd, en het bovenste volkoomen gerafineerd.

Dezelfde Doctor NOOTH heeft eene berekening gemaakt, waarin hij aantoonst, dat de verkoop van de Sijroep volkoomen toereikende zou zijn, tot goedmaaking van de kosten voor het rafineeren van deze Mastboomzuiker, wanneer daartoe eene behoorlijke Fabrick wierd aangelegd. Ingevolge hiervan heeft men poogingen gedaan, om zoodanig eene Fabrick te *Quebec* tot stand te brengen; maar deze heeft niet opgenomen, wijl de eigenaars van dezelve avonturiers waren, en geene genoegzaame middelen hadden tot zulk eene onderneeming. Men moet daaruit egter niet besluiten, dat zoodanig eene Fabrick geen goed gevolg zoude hebben, wanneer dezelve ondernomen wierd door lieden van verstand, en die een genoegzaam Capitaal hadden: integendeel het is alleszins te vermoeden, dat dezelve zeer wel

wel aan haar oogmerk zou beëindwoorden.

Er is daarteboven zeer veel reden, om te onderstellen, dat eene Fabriek tot het maaken van zuiker, zoo ten aanzien van derzelver eerste begin, als ten opzichte der verdere zuivering en toebereiding, met het grootste voordeel zou kunnen worden aangelegd.

Niet zelden ontmoet men in *Canada* verscheidene *acres* lands, geheel bedekt met enkel Mastboomen; meestal egter vindt men dezelven, hier en daar, tuschen andere boomen staan, gewoonlijk ten getale van dertig tot vijftig op elke *acre*. Binnen eenen zeer korten afstand van de rivier de *St. Lawrence* zou men duizend en duizend *acres* lands kunnen krijgen, voor minder dan eene *Engelsche* schelling de *acre*, op elke van welken men dertig Mastboomen zou vinden. Maar gerekend, dat er, op elke *acre*, slegts vijf-en-twintig zulke boomen stonden, dan zou een stuk lands van vijf duizend *acres*, ondersteld, dat elke boom vijf pond zuiker geeft, jaarlijks *zes maal honderd vijf en twintig duizend* pond opleveren.

De Mastboom bereikt eene grootte, genoegzaam, om, geduurende den tijd van twintig jaaren, jaarlijks vijf pond zuiker te geeven. Wanneer men deshalven de *Like*, en andere

zoorten van boomen, tot onderscheidene gebruiken, omhakte en uitroeide, zou men in derzelver plaats Mastboomen kunnen planten, die bekwaam zouden zijn, om afgetapt te worden, wanneer de ouden daartoe niet meer geschikt zijn. Daarteboven, indien men deze boomen geregeld in reiën zettede, zou de moeite, om het sap van dezelve te verzamelen, veel minder zijn, dan wanneer zij, zoo als in hunnen natuurlijken staat het geval is, hier en daar verspreid staan, en gevolglijk zouden de kosten tot het maaken van zuiker aanmerkelijk verminderen. Voeg hier bij, dat, wanneer men aanhoudende jonge Mastboomen in de plaats van anderen, wanneer dezen uitgeroeid waren, plantede, de grond, ten einde van twintig jaar, tienmaal zoo veel zuiker zou opleveren, dan dezelve gewoonlijk doet.

Men heeft beweerd, dat de bezwaaren, om, gedurende het jaargetijde geschikt tot het maaken van de zuiker, het volk, en de paarden, die er tot hetzelfde vereischt worden, in de bosschen te onderhouden, zoo groot zijn, dat dezen elk plan tot het aanleggen van eene uitgestrekte Zuiker-fabriek ten eenenmaale onmogelijk maaken, en vrijdelen. Dit kan misschien zeer waar zijn, in den Verëenigden Staat,

Staat, waar men dit stuk bijzonder onderzocht heeft, en deze bedenking geöpperd is; maar in *Canada* vervalt dit geheel. In verschillende gedeeltens van dit land zou men verscheidene velden van vijf duizend *acres* en meer lands, tot het planten dezer Zuiker-Mastboomen, kunnen aanleggen, van welken geen een verder dan op den afstand van zes *Engelsche* mijlen van het een of ander volkrijk dorp zou verwijderd zijn. De geheele arbeid tot het kookken der zuiker, zou, jaarlijks, niet meer dan zes weeken tijds vorderen, en dus de moeite, om, geduurende dien tijd, het noodige voor het Volk en de paarden, die in zoodanig eene Fabriek zouden gebruikt worden, uit het een of ander dorp naar de boschen te vervoeren, niet groot zijn, terwijl men ook, met geringe kosten, eenige weinige hutten tot derzelver gerief in de boschen zelveu zou kunnen opstaan.

Eene andere zwaarigheid, die men tegens het aanleggen van eene groote Zuiker-fabriek in de boschen heeft ingebracht, bestaat in de veele moeite, en den arbeid, die er verëischt worden, om het sap der boomen, op zulk eenen verren afstand staande, naar het Kookhuis te vervoeren,

Het

Het sap, zoo als ik te vooren heb aange-merkt, wordt verzameld door bijzondere huis-gezinnen, in vaten, welken zij onder elken boom zetten, en waarin het druipt, en wordt van daar, met de hand, gedraagen en gebragt naar de plaats, waar men hetzelve kookt. Maar, wanneer men eene geregelde Fabriek aanlegde, zou dit met ongelijk veel minder moeite en arbeid kunnen geschieden. Men kon kleene houtene gooten onder de openingen van elken boom plaatzen, en, door middel van dezen, het vogt zeer gemaklijk tot op den afstand van twintig *yards*, indien men dit noodig oordeelde, in daar toe geschikte vaten, leiden. Drie of vier zulke ontfangers zou men op elke *acre* kunnen zetten, en eenige toegangen in de boschen maaken, ten einde met karren, van bijzondere vaten daartoe voorzien, van het eene naar het andere te rijden, en dus het sap met weinig moeite naar de plaats, waar het gekookt wordt, te brengen. Een-vouwige Loozen zouden voldoende zijn tot Kookhuizen; en dezen zou men op verscheidene plaatzen van zulk een stuk gronds kunnen opslaan, ten einde daar door de moeite voortekoomen van het sap ver te moeten voeren.

De

De kosten tot het omhakken en uitroeien van eenige weinige boomen, om toegangen voor deze karren te hebben, zouden niet groot zijn, zoo min als die van het maaken der gooten, en de gemeene ontfangers, daar men in dit Land eenen overvloed van hout heeft; en het gene men daarbij integendeel aan arbeid zou uitwinnen, zou zeer aanmerkelijk zijn.

Wanneer men deshalven in overweeging neemt, dat bijzondere huisgezinnen, die het sap van elken boom met de hand naar hunne wooningen moeten draagen, om hetzelfde te kooken, en dit dikwils op eenen aanmerkelijken afstand van de boschen, dat dezen, niet-tegenstaande al deze arbeid, zuiker hebben, even zoo goed als die, welke uit de *West-Indiën* koopt, en dezelve tot eenen veel minderen prijs verkoopen, dan de laatste gewoonlijk geldt; wanneer men daarteboven hier bij aanmerkt, dat, door de geringe kosten, die het maaken van eenige weinige houtene gooten en vaatwerk, in het eerste jaar, veröorzaaken zoude, een aanmerkelijk gedeelte van den arbeid zou uitgewonnen worden, en gevolglijk het voordeel van de zuiker merkelijk grooter zijn, dan is er genoegzaame grond,
om

om te onderstellen, dat, indien men op die wijze, als ik gezegd heb, eene Fabriek aanlegde, dezelve zeer wel aan haar oogmerk beandwoorden, en de Mastboom-zuiker, binnen weinig tijds, een gewigtig artikel van vreemden handel in *Canada* zijn zoude.

Het sap van den Mastboom levert niet flegts zuiker uit, maar men maakt daarvan ook uitmuntenden Azijn. In gezelschap van verscheidene anderen proefde ik, bij Doctor NOOTH, Azijn van hetzelfde gemaakt, welken wij allen veel beter vonden, dan den besten witten *Fran-schen* wijnazijn, wijl dezelve, terwijl hij even zuur was, te gelijk eenen veel aangenaameren smaak had, Ook vervaardigt men van hetzelfde zeer goed Tafelbier, 'dat veelen voor bier van mout zouden drinken. Eindelijk, wanneer dit sap gedistilleerd en overgehaald wordt, krijgt men uit hetzelfde eene uitmuntende en aangename liqueur.

De lugt in *Neder-Canada* is bij uitstek zuiver, en het klimaat wordt voor buitengemeen gezond gehouden, uitgenomen in de Westlijke gedeelten der Provincie, hoog op langs de Rivier de *St. Lawrence*, waar, even gelijk in de meeste deelen van den Verëenigden Staat, ten Zuiden van *New-England*, tusschen den
Oce-

Oceaan en de Bergen, de Ingezetenen zeer veel lijden door tusfchenpoozende koortfen. Van *Montreal* tot verder naar beneden de Rivier, is het lugtgestel zeer gelijk aan dat van de Staaten van *New-England*: het Volk bereikt er, in het gemeen, eenen vrij hoogen ouderdom, en intermitteerende koortfen zijn er volstrekt onbekend. Dit groot verschil in de gezondheid dezer beide gedeelten van dezelfde Provincie moet men toefchrijven aan de onderscheidene gesteldheid van het Land: ten Oosten is *Neder-Canada*, even gelijk *New-England*, zeer bergächtig, maar ten Westen ziet men niets, dan eene uitgebreide vlakte.

De uiterften van hitte en koude in *Canada* zijn ontzettende: in de maanden Julij en Augustus rijst de Thermometer, volgens de fchaal van FAHRENHEIT, dikwils tot 96°, en egter gaat er zelden een winter voorbij, dat de kwik niet zelve befrist. Die fchielijke verwifelingen van hitte en koude, welken in den Vereenigden Staat zoo gewoon, en voor de gezondheid zoo zeer nadeelig zijn, hebben egter in *Canada* geen plaats: de jaargetijden zijn er meer geregeld.

Gewoonlijk begint de sneeuw in November te vallen, maar zomwijlen gebeurt dit ook wel
voor

voor het einde van October. Dit is de onāangenaamste tijd van het geheele jaar: de lugt is koud en guur, en de hemel donker en nevelāchtig; en zelden heeft men twee dagen agter elkānderen, dat er geene sneeuw of vogt valt. In het einde van de eerste of tweede week van December verdunnen egter gewoonlijk de wolken; de vorst neemt eenen aanvang, en de lugt krijgt eene heldere en azuure koleur, en dit duurt verscheidene weken aanēen, zonder dat dezelve door eene enkele wolk beneveld, of verdonkerd wordt.

De hoogste graad van koude, dien men in *Canada* heeft, is in de maand van Januarij, wanneer dezelve zoms eenige weinige dagen zoo geweldig is, dat het voor een menschlijk wezen onmogelijk is, eenen geruimen tijd buiten het huis in de lugt te zijn, zonder het grootste gevaar te loopen van te bevrozen. Deze zoo streng koude dagen koomen egter niet te gelijk, maar gewoonlijk met eenige tusschenpoozing na elkānderen; en tusschen beide is de lugt, in het midden van den winter, zoms zoo warm, dat zij, die eenig werk doen, zich, op het midden van den dag, geneigd voelen, om hunne dikke bonten mantels, die zij gewoonlijk buiten huis draagen, afteleggen.

Zij,

Zij, die eens eenen winter in *Canada* hebben doorgebracht, gevoelen geenszins die vrees voor deszelfs strengheid, welke hen beknelt, die nooit eenen meerderen graad van koude gevoelden, dan dien men, in het algemeen, in *Groot-Brittaniën* ontwaart. Wat de *Canadiërs* zelve betreft; dezen verkiezen den winter boven elk ander jaargetijde: nooit ontmoette ik eenen *Canadiër*, rijken of armen, vrouw of man, die niet van dit gevoelen was; en dit kan ons geenszins verwonderen, wanneer men in aanmerking neemt, dat zij den winter geheel anders doorbrengen dan wij doen. Indien een *Canadiër* veroordeeld wierd, om, slegts zes weken, op het Platteland van *Engeland* doortebrengen, wanneer alles met sneeuw bedekt is, dan zou hij even zoo zeer vermoeid zijn van het eentoonige en eenvoudige, dat als dan in de gedaante der Natuure heerscht, en even zoo begeerig om eenen groenenden akker te zien, als iemand van ons, ja nog eens zoo sterk.

De winter is in *Canada* de tijd tot algemeene uitspanningen. Zoo ras het helder vorstlig weder eenen aanvang neemt, worden alle gedagten aan bezigheden aan eene zijde gesteld, en elk geeft zich over, en wijdt zich

aan het vermaak. De Ingezetenen koomen aan elkanders huizen bijeen, en brengen den dag door met maaltijden, muzick, danspartijen, kaartspelen, en allerlei gezelschappelijke vermaakén, die den tijd kunnen korten. Te *Montreal* in het bijzonder heeft men zulk eene standvastige en vriendlijke zamenleving onder de Ingezetenen, dat, zoo als ik meermaalen heb hooren aanmerken, het schijnt, als of de Stad door eene enkele uitgebreide familie bewoond wordt.

Met hunne sleden laten de *Canadiërs* zich, op de sneeuw, van de eene plaats naar de andere voeren, op de aangenaamste wijze, en met zulk eene bijna ongelooflijke snelheid, dat een en hetzelfde paard zoms tagtig mijlen op eenen dag aflegt: zoo ligt zijn deze voertuigen, en zoo geschikt is de sneeuw voor het loopen der paarden. De *Canadische* sleden, *Carriols* genoemd, zijn ingerigt voor twee perzoonen, behalven den voerman, en worden gewoonlijk door één paard getrokken: wanneer men gebruik maakt van twee paarden, spant men dezelve voor elkanderen, wijl de sporen der wegen niet toelaaten, dat zij naast elkanderen loopen. Het maakzel dezer sleden is verschillende, naar maate van den smaak der eigenaars,

naars, en het is eene zaak van gewigt en naarlijver onder de *Canadiërs*, ten aanzien van derzelver fraaiheid, boven elkanderen uittemuntten. Er zijn egter twee onderscheidene soorten van sleden: de openen, en de overdekten. De eersten zijn gewoonlijk eenigzins gelijk aan het ligchaam van eene *Capriole*, geplaatst op twee ijzeren loopers of sleden, in gedaante gelijk aan de ijzers van een paar schaatzen. De laatsten bestaan uit het ligchaam van eenen wagen, op dezelfde wijze op loopers gesteld, en geheel bedekt met bont, 't welk men beter bevonden heeft dan eenig ander soort van dekzel tegens het indringen der koude. De overdekte *Carioles* zijn niet zeer in gebruik, dan alleen om, bij den avond, naar gezelschappen te gaan: het grootste vermaak toch bij deze sledevaarten bestaat in te zien, en gezien te worden, en de Dames kleeden zich, bij dezelve, op het pragtigst in het bont. Deze rijdtuigen glijden zoo zagt over de sneeuw, en maaken bij het rijden zoo weinig geraas, dat het, om alle ongelukken voortekoomen, volstrekt noodig is, eene meenigte van bellen aan het tuig van het paard vasttemaaken, of iemand aanhoudende op eenen hoorn te doen blaazen. De snelheid der beweeginge, en het

geluid dezer bellen en hoorns schijnen zeer geschikt, om te vermaaken, want zeldzaam ziet men een onvergenoegd gelaat in eene *Curiole*. De *Canadiërs* maaken zeer veel gebruik van het winterfaizoen, om hunne vrienden, die op eenigen afstand van hun woonen, te bezoeken, wijl het reizen, in dit jaargetijde, met zoo veel snelheids geschiedt; en dit schijnt eene tweede omstandigheid, die vermoedelijk niet weinig bijdraagt, om den winter in hunne oogen zoo aangenaam te maaken.

Offchoon de koude in *Canada* zoo gestreng is, lijden de Ingezeten en egter daar door nooit, wijl eene geduurige ondervinding hen geleerd heeft, hoe zich, met het meeste gevolg, tegens dezelve te beveiligen.

In de eerste plaats houden zij, door middel van kagchels, hunne wooningen zoo warm en aangenaam, als men kan begeeren. In grootte huizen heeft men gewoonlijk vier of vijf kagchels in de zaal, en in de benedenvertrekken, van waar pijpen, in onderscheidene rigtingen, door de bovenvertrekken geleid worden. Behalven deze kagchels heeft men dikwils nog, in de benedenkamers, opene vuuren; doch dit is meer om aan de vertrekken vrolijkheid te geven, dan om de warmte, welke zij aan de-
zel-

zelve mededeelen, daar men dezen, met de kaghels, tot zulk eenen graad verwarmen kan, als men goedvindt. Om te verhinderen, dat er geene koude of wind van buiten indringe, heeft men daarteboven dubbele deuren, en, wanneer de huizen alleen en bloot staan, ook dubbele vengsters, tusschen welken omtrent zes duim afstands is. De vengsters zijn zoodanig gemaakt, dat zij, even gelijk vouwdeuren, aan hengfels hangen, en in de lengte in het midden opengaan, en, waar zij bijëenkoomen, in diepe groeven sluiten. Men heeft bevonden, dat vengsters van dit maakzel, wanneer zij gesloten zijn, veel beter de koude buiten keeren, dan gewoone schuifraamen; en, bij warm weder, zijn zij veel aangenaamer, dan eenige anderen, wijl zij, open zijnde, veel meer lugts inlaaten. Gelijk de *Canadiër* zijne woning tegens de nijpende koude weet te beveiligen, zoo draagt hij ook zorg voor zich zelve, wanneer hij uitgaat, en lijdt dus niets van het strenge jaargetijde. Nooit gaan zij uit, zonder zich alvorens, van het hoofd tot de voeten, in het bont te hebben ingewikkeld: met hunne bonte mutzen bedekken zij zich geheel de ooren, den nek, en het grootste gedeelte van het aangezicht, zoo dat

er niets te zien is, dan de oogen en de neus, en met hunne wijde en dikke mantels bewaaren zij hun ligchaam, terwijl zij nog daarteboven bonte handschoenen, moffen en schoenen draagen.

Het is te verwonderen, hoe gehard de *Canadische* paarden zijn tegens de grootste koude. Na dat zij verscheidene uren agter elkanderen in de opene lugt gestaan hebben, in eene koude, die zelfs de sterke dranken doet bevriezen, loopen zij, wanneer men afrijdt, met eene leevendigheid en snelheid, als ware het midden in den zomer. De *Fransche Canadiër* maakt geheel geene zwaarigheid, om zijne paarden aan de deur van een huis, zonder eenig dekzel, en in de selfste koude, te laten staan, terwijl hij zelve naar binnen gaat, om zijn vermaak te neemen. Geenen der andere huislijke en tamme dieren zijn zoo bestand tegens de koude, als de paarden. Gedurende den winter worden alle de huisdieren, het gevogelte zelfs niet uitgezonderd, in een ruim hok bijeen gezet, om elkanderen te verwarmen; maar, ten einde de onkosten, om zoo veel gedier te, den geheelen winter door, te voeden, voortekoomen, slagten zij gewoonlijk, zoo ras de vorst begint, zoo veel vee en gevogelte, als

als zij oordeelen, tot den volgenden voortijd, te zullen noodig hebben. Deze geflagte dieren graaven zij in een gat in den grond, en dekken dezelve met eenen hoop sneeuw; en, wanneer zij die noodig hebben, haalen zij ze daarönder van daan. Op dezelfde wijze bewaaren zij hunne groenten, en dezen blijven den geheelen winter zeer goed. De markten in de fteden zijn, geduurende dit jaargetijde, altijd het best voorzien, en de eerwaaren het beste koop, wyl de Landlieden als dan niets anders te doen, en eenen grooten voorraad vleesch en andere dingen hebbende, die niets lijden door dezelve naar de markt te brengen, in grooten getale, met hunne *Carioles*, die altijd wel voorzien zijn, naar de Steden fnellen.

De winter duurt gewoonlijk tot in het laatst van April, en zomwijlen tot in Maij, wanneer de dooi zeer fchielijk invalt. De sneeuw verdwijnt fpoedig; maar het loopt eenen geruimen tijd aan, eer de ontzagchlijke ligchaamen van ijs in de Rivier gefmolten zijn. Het tooneel, dat zich, in dit jaargetijde, op de Rivier de *St. Lawrence* vertoont, is, in de daad, alleröntzettendst. Het ijs begint eerst, van den eenen oever tot den anderen, te kraa-

ken, met een geraas en geluid, als dat van een stuk kanon; vervolgens, na dat het water in de rivier, door het smelten van de sneeuw, hooger wordt, breekt het in stukken, en drijft, met eene verbaazende snelheid, den stroom af. Nier zelden worden egter deze af-drijvende stukken, in derzelver vaart, gestuit, door de Eilanden, en engten in de riviere: eerst raakt een of ander groot stuk vast; andere stukken volgen hetzelfde, en drijven er tegen aan, en eindelijk stapelt zich eene ontzaglijke meenigte op elkanderen, op zommige plaatzen verscheidene *yards* boven het waterpas der riviere uitsteekende. Zomwijlen raaken deze bergen van ijs, door den wind, los van de eilanden en rotzen, waar tegen zij zich hadden vastgezet, en drijven, in één ligchaam, de rivier af, naar zee, maakende, wanneer zij, in hunnen loop, bij geval langs de rotzen aan den oever heenschuiven, een verschrikkelijk geraas; maar op andere tijden blijven zij, ter plaatze, waar zij zich verzamelden, liggen, en verhinderen de scheepvaart op de rivier, zelfs verscheidene weeken lang, na dat reeds alle spoooren van vorst en koude op het land geheel zijn uitgewischt. Daarteboven strekken deze ijsgevaarten zich dikwils, in zom-
mi-

mige plaatzen van de rivier, zoo ver uit, en zijn te gelijk zoo vast, hegt, en veilig, dat het volk, bij het vaaren van den eenen oever naar den anderen, in plaats van zich de moeite te geeven, om dezelve omtevaaren, integendeel lijnregt op het ijs aanhoudt, uit hunne vaartuigen op hetzelfde stapt, hunne *Bateaux* of *Cano's* over hetzelfde sleept, en, aan de andere zijde, weder in het water laat. Zoo lang het ijs in de rivier de *St. Lawrence* blijft, waagt geen schip het, dezelve op- of aftevaaren, wijl deze groote ijsklompen even zoo gevaarlijk zijn, als de rotzen.

De snelheid van den groei in *Canada*, zoo ras de winter slegts voorbij is, gaat alle denkbeeld te boven, en is hoogst te bewonderen. Nauwlijks is de Lente daar, of het schijnt reeds zomer. In weinige dagen zijn de velden bedekt met het schoonste en rijkste groen, en de boomen met bladen. De onderscheidene tuingroenten volgen elkanderen met de grootste snelheid, en het zaad, dat in Maïj gezaaid wordt, levert, reeds in het laatste gedeelte van Julij, den rijksten oogst op. Dit gedeelte van het jaar, waarin de Lente en zomer zoo gelukkig zich verëenigen, is bo-

ven alle beschrijving aangenaam, en vervrolijkende: de Natuur kleedt zich in haar schoonst en blijdst gewaad, en de hitte is nooit drukkende. Het is zeer zeldzaam, dat de kwik, in dit tijdsgedeelte, in den Thermometer van FAHRENHEIT, boven de 84° rijst; maar in Julij en Augustus wordt het weder zoms warmer, en koomen er dikwils eenige weinige dagen tusschen beide, dat de hitte onverdraagelijk is: geduurende deze maanden rijst de kwik wel eens tot de hoogte van 96° . Het weder in dit saizoen is egter alle jaaren niet hetzelfde, maar zeer verschillende. Geduurende den geheelen tijd, dien ik in dit Land doorbragt, heb ik den Thermometer nooit hooger gezien, dan 88° : het grootste gedeelte van de maanden Julij en Augustus was dezelve niet hooger dan 80° ; en, verscheidene dagen agter den anderen, rees dezelve, tusschen *Quebec* en *Montreal*, niet boven de 56° .

De Herfst is, in *Canada*, niet minder aangenaam, dan de zomer.

Men heeft opgemerkt, dat er, in het algemeen, een verschil van omtrent drie weken, ten aanzien der lengte van den winter, en
ge-

gevolglijk der overige jaargetijden, tusfchen *Montreal* en *Quebec*, plaats heeft. Toen de groene Erwtjens, Aardbeziën, enz., te *Montreal* reeds geheel gedaan hadden, vonden wij dezelve nog in vollen overvloed te *Quebec*.

ZEVEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

Ingezetenen van Neder-Canada. — Voorwaarden, op welken de gronden worden uitgegeeven, niet bevoorderlijk voor den bloei en welvaart des Lands. — Aanmerkingen daaröver. — Vergelijking tusfchen de voordeelen van zich in Canada, of in den Vereenigden Staat nedertezetten. — Waaröm de verhuizingen naar het laafte Land meer algemeen zijn. — Beschrijving van eene reis naar Stoneham, aigt bij Quebec. — De Rivier St. Charles. — Het Meir St. Charles. — Stoneham.

Quebec.

Omtrent vijf zesden der Inwoonërs van *Neder-Canada* zijn *Franschen* van afkoomst, van welken het grootfte aantal boeren zijn, en op de goederen van Heeren wonen. Onder de *Engelfche* Ingezetenen, die zich op den akkerbouw toelleggen, vindt men egter flegts eenen
en-

enkelen, die het land van den eenen of anderen Heer in gebruik heeft, offchoon veelen der heerlijke goederen in de handen van *Engelfchen* gevallen zijn. Verre de meesten bezitten het land, dat zij beärbeiden, uit kracht van eenen Giftbrief van den Gouverneur; en deze menschen houden, voor het grootste aantal, hun verblijf in de Westlijke deelen der Provincie, grenzende aan het boven gedeelte van de Rivier de *St. Lawrence*.

De Heeren der Landgoederen, zoo wel *Franfchen*, als *Engelfchen*, leeven zeer eenvoudig en maatig, wijl de meeste Heerlijkheden, offchoon dezelve, in het algemeen, zeer groot en uitgestrekt zijn, egter flegts een zeer gering inkommen aan den Eigenaar opleveren.

De inkomsten dezer Heerlijkheden bestaan, in zekere lasten, *lots* en *vents* (schot en lot) genoemd, welken door den Vafal moeten betaald worden, wanneer het uitgegeevene eigendom in andere handen overgaat, het zij dat hij hetzelfde, geheel of ten deele, geduurende zijn leven, onder zijne zoonen verdeelt, of dat een ander, dan de onmiddellijke aftammeling, bij zijn sterven, in zijne plaats treedt, enz.; — in gelden, die de Landman moet opbrengen, wanneer hem nieuwe landerijën, door den

Ei.

Eigenaar, worden toegestaan; — en in het voordeel der Molens, die een eigendom zijn van den Heer, naar welken de Vafal verplicht is, al zijn koorn te zenden, om het daar te doen maalen.

Dit laatste is zomwijlen, wanneer er op eene groote, en uitgestrekte Heerlijkheid slegts één zoodanige Molen is, voor den Landbewooner zeer lastig en onāangenaan; want, offchoon zulk een Molen tien mijlen van zijn huis verwijderd is, en hij zijn koorn veel beter, digt bij zijne deur, kan gemaalen krijgen, mag hij egter, onder eene zwaare boete, naar geenen anderen gaan, dan naar dien van zijnen Landsheer.

De uitgestrektheid der Heerlijkheidsrechten in *Canada*, voorāl betrekkelijk het heffen der *lots* en *vents*, schijnt geheel niet duidelijk bepaald te zijn, zoo dat, wanneer de Eigenaar van een gierig en inhaalend character is, de Vafal niet zelden gedwongen wordt, tot het betaalen van lasten, welken hem, naar strenge rechtvaardigheid, niet zouden kunnen worden afgevorderd. In de eerste bijëengeroepene Vergadering der Provincie kwam deze zaak in overwēging. De *Engelsche* leden van dezelve, die groote bezittingen hadden, drongen
zeer

zeer sterk aan op de billijkheid en het staatkundige, om aan de magt der Heeren zekere paalen te stellen, en de belastingen en dienften, welken dezen van hunne Vassallen zouden kunnen vorderen, nauwkeurig te bestemmen, en algemeen bekend te maaken; maar de *Fransche* leden, die, voor het grootste gedeelte, zelve Heeren van zulke Heerlijkheden waren, zeer gehegt zijnde aan de oude gewoonten, en oordeelende, het van hun belang te zijn, dat hun gezag onbeperkt bleef, verzetteden zich hevig tegens dezen maatregel, zoo dat het voorstel vrugteloos afliep.

Bijna alle de gedeelten van *Canada*, die bewoond waren, toen het Land nog onder *Fransche* heerschappij stond, als mede alle de onbebouwde landerijën, die, geduurende dien tijd, aan bijzondere perzoonen zijn toegeftaan, zijn thands begreepen onder verscheidene Heerlijkheden; en dezen zijn, benevends alle de voorrechten en gebruiken, die, in vroegere tijden, aan dezelve gehegt waren, aan de Eigenaars bevestigd, door *the Quebec Bill*, die, in *Maij zeventien honderd vijf en zeventig*, in werking gesteld wierd; zoo dat deze landen thands, onder eenen onbetwistbaaren titel, bezeten worden. Maar zoo is het niet met de

on-

onbebouwde landen der Kroon, die, na het in bezit neemen van dit land, zijn uitgedeeltd. — Dezen zijn alleen vergund bij eene enkele verklaring van bezitting, of eene vrijheid door den Gouverneur verleend, bij welken hun, die voor deze landen geschikt zijn, wordt toegestaan, zich op dezelve nedertezetten: geene giftbrieven, een daadlijk bezit verzekerende, wierden er tot nog toe verleend; zoo dat zij, die dezelve gebruiken, ze alleen bij vergunning bezitten, en derzelver recht en aanspraak terstond zouden vervallen, wanneer de een of ander Gouverneur goedvond, die, ten voordeele der Kroon, terug te eischen, waartoe hij slegts een enkel woord zou behoeven te spreken. Het gevolg hier van is, dat, offchoon veelen dezer bezitters groote zommen gelds hebben aangewend, tot het verkrijgen, en verbeteren dezer goederen (*Townships*) (*), thands egter niemand in de mogelijkheid is, om, ter goedmaakinge van deze kosten, eene enkele *acre* gronds te verkopen, of ten minste het gerust bezit van het gene hij ten verkoope aanbiedt, te verzekeren,

(*) Een stuk onbebouwd lands, gewoonlijk tien mijlen in het vierkant. *Aanmerk. van den Schrijver.*

ten, zoo dat het dus niet waarschijnlijk is, dat er gereedlijk koopers voor zulke eigendommen zullen gevonden worden. Het is waar, dat de onderscheidene Eigenäars, van wegens de Kroon, de belofte ontvangen hebben, dat hun giftbrieven zullen verleend worden, en zij ten volle verzekerd zijn, die, ten eenigen tijde, te zullen hebben; maar het is niet minder waar, dat zij, reeds drie jaaren, te vergeefs daar op gewagt hebben, en er nog angstvallig op wagten (*).

Men

(*) Ik ontving van iemand in *Canada*, die een dergelijk landgoed bezit, eenen brief, geschreeven in het begin van het jaar 1796, waarin de volgende periode voorkomt: „ voor het tegenwoordige blijft dit stuk „ geheel onbeslist en onafgedaan, offchoon ik alles „ heb aangewend, wat in mijn vermogen was, om de „ afdoening daarvan te verhaasten. Het Octrooi van „ den Heere D—, dat als een ontwerp of model was „ overgezonden, is nog niet terug. Ik ontving onlangs „ eenen brief van den Secretaris R—, waarin hij mij „ berigt, dat de Heer G—, weder het ambt van Op- „ zigter aanvaard heeft; en hij verzekert mij, dat hij, „ in verëeniging met dezen, alles zal doen, wat mogelijk is, om te bezorgen, dat ik een octrooi verkrij- „ ge. De Gouverneur, zegt hij, meent, dat de zaak, „ betrekkelijk de landen voortgang zal hebben. *Aanmerking van den Schrijver*

II. DEEL.

L

Men schrijft dit gedrag van het *Brüsche* Gouvernement aan onderscheidene beweeggoorzaaken toe.

Zommige beweerden, dat men deze giftbrieven terughoudt, om daar door te verhinderen, dat de speculatie, en het op hazard verkoopen der landerijën niet, in *Canada*, tot die zelfde hoogte stijgen, tot welke zij in den Verëenigden Staat geklommen zijn.

Het is buiten tegenspraak, dat de Agiötage ten aanzien van landerijën, in den Verëenigden Staat, aanleiding gegeven heeft tot eene meenigte allerfchandelijkste listen, waarvan reeds zeer veel de slagtoffers geweest zijn, en eene nog grootere meenigte, in het vervolg, de slagtoffers moeten worden. Eenige weinige daar bij belang hebbenden, die zich, op de eene of de andere wijze, in het bezit van verbaazende uitgestrekte strecken lands hadden weten te stellen, wisten, door hunne geheime listen, eene sterke, offchoon versierde, vraag naar land te verwekken: hier door steeg gevolglijk deszelfs prijs ver boven de innerlijke en wezenlijke waarde; en deze gelegenheid namen zij waar, om 't gene zij hadden, met een ontzettend voordeel, te verkoopen. De rijkdommen, van welken eenige bij-

zon-

zondere perzoonen in den Verëenigden Staat zich; op deze wijze, hebben meester gemaakt, zijn groot; en eene meenigte anderen, die getuigen waren van dezen hunnen voorſpoed, wierden daar door gaande gemaakt, om hunne landerijën te ſmaldeelen, hoopende dus, op dezelfde wijze, door het verkoopen van kleine gedeelten tot eenen hoogen prijs, hun fortuin te maaken (*). Dit is de oorzaak, dat de prijs van het onbebouwde land in den Vereenigden Staat zoo ſpoedig geſteegen is. Uitgeſtrekte ſtreeken lands, die, voor tien jaaren, voor eenige weinige ſtuivers de *acre* verkogt wierden, hebben onlangs, bij onderscheidene verkoopingën, eenige Dollars de *acre* gegolden; eene verhooging van prijs, die, op geenerleië wijze, aan de Volksvermeerdering kan worden toegescreeven. Landgoederen gingen, eer zij ooit gebruikt of bebouwd wierden, even gelijk koopmanſchappen, door de handen van een dozijn menſchen, welken miſchien

(*) Er zijn verſcheidene voorbeelden geweest in den Vereenigden Staat, dat een bijzonder perzoon meer dan drie millioenen *acres* te gelijk bezat; en men heeft enkele Individu's gekend, die op eenmaal het dubbel van dit getal bezaten. *Aanmerk. van den Schrijver.*

fchien nooit, tot op vijfhonderd mijlen na, bij dezelveu geweest waren, en daar deze allen, elk op hun beurt, bij dit koopen en verkoo- pen hun voordeel deden, moest gevolglijk de landbouwer of gebruiker, het kleene gedeelte, dat hij kocht, dikwils tot eenen verbaazenden prijs betaalen (*).

Het speculeeren op landerijën, tot zulk eene hoogte gedreeven, kan niet anders dan hoogst scha-

(*) In het begin van het jaar 1796 was deze handel in land tot den hoogsten top geteegen. De Generaal WASHINGTON, zoo beroemd wegens zijne voorzigtigheid en zijn vooruitzigt, oordeelende, dat de prijs der Landerijën zeer ver boven derzelver weezenlijke waarde geklommen was, en dat deze, in verscheidene jaaren, niet hooger rijzen konde, stelde, ten dezen tijde, alle zijne Landgoederen te koop, uitgezonderd die van *Mount Vernon*. De uitkoomst toonde, hoe juist hij geoordeeld had. Voor het einde van het jaar was een van de voornaamsten dezer Landägiöteurs, zich in zijne berekeningen en uitzigten bedroogen vindende, genoodzaakt, zich schuil te houden; de handel in land kreeg eenen gevoeligen schok; de bankbreuken verspreidden zich, even gelijk wildvuur, van de eene groote Stad naar de andere; en zij, die begonnen hadden paleizen te bouwen, hadden openlijk, voor eenen tijd, geene betere wooningen, dan de gemeene gevangenis. *Aanmerk. van den Schrijver.*

schadelijk voor eene Maatschappij geoordeeld worden; en, te verhinderen, dat dit zich niet ook in *Canada* uitbreide, en aldaar in gebruik raake, schijnt zeker eene zaak wel waardig de aandacht van het Gouvernement; maar het schijnt te gelijk onnoodig, om tot dit einde de toevlugt te neemen tot den hoogst wreakbaaren maatregel van, aan de landerijën, door de kroon uitgegeeven, behoorlijke giftbrieven te onthouden; een maatregel, die den landgebruiker buiten staat stelt, om het noodige te doen ter verbetering van zijn land; aanleiding geeft tot wantrouwen en agterdogt, en, in het bijzonder, den toeneemenden voorspoed en het welvaaren van een Land verhindert.

Het koomt mij egter voor, dat deze handel in landerijën nimmer in *Canada* tot zulk eene hoogte zou kunnen klimmen, dat zij die zelfde onheilen zou voortbrengen, welken de Verëenigde Staaten daar van reeds gevoeld hebben, of de zoodanigen, door welken dat Land, voor het toekomende, nog gedreigd wordt. Om dit te verhinderen, zou het, naar mijn inzien, genoeg zijn, wanneer de Kroon aan één bijzonder perzoon niet meer dan eene uitgestrektheid gronds van tien duizend *acres* toekend; of, indien men oordeelde, dat het

vergunning van zulk eenen grooten grond ook nog een te wijd veld zou openen voor dergelijke speculatiën, zou men hem, aan wien dezelve wierd toegestaan, onder zekere verplichtingen kunnen brengen. Men zou hem, door eene bepaaling in den giftbrief, kunnen verbinden, om zijnen grond te doen bebouwen, en hem het verkoopen van meer dan een vierde of vijfde gedeelte van hetzelfde, anders dan aan de zulken, die zich op hetzelfde goed daadlijk nederzetten, verhinderen, tot dat er een bepaald getal perzoonen zich aldaar gevestigd hadden (*). Zulk eene bepaaling zou buiten twijfel het kwaad beletten en voorkoomen, daar het verleenen van uitgestrekte onbebouwde

(*) Het plan, om elk, aan wien zulk een stuk gronds wordt toegestaan, te verplichten, om hetzelfde te bebouwen, en te zorgen, dat zich een bepaald getal menschen op hetzelfde nederzetten, is niet geheel aan de aandacht van het Gouvernement ontsnapt. Bij het verleenen van vrijheid tot het in bezit neemen van onbebouwde landen, wordt bepaald, dat hij, aan wien dit vergund wordt, verplicht is, te zorgen, dat zich *veertig* perzoonen op zijnen grond nederzetten; maar, daar er geen tijd bepaald is, binnen welken dit gebeuren moet, doet deze bepaaling niets af. *Aanmerking van den Schrijver.*

de gronden aan bijzondere perzoonen, zonder dat dezen, op eenigerlei wijze, verplicht worden, om die te bebouwen, de eenige aanleidende oorzaak is tot dezen verderflijken handel.

Anderen zijn van oordeel, dat het terughouden van voldoende brieven van eigendom moet worden aangemerkt als een maatregel, welken het Gouvernement heeft aangenomen, alleen om, daar door, de volksvermindering, en landverhuizingen te beletten.

Niet alleen zijn er zulke uitgestrekte landgoederen, maar ook eene ontelbaare meenigte kleine stukken lands van honderd *acres* en daarboven, door het Gouvernement, bij zoodanige verklaaringen van bezit, bijzonder in *Oppeer-Canada*, aan Koningsgezinden en anderen, die, van tijd tot tijd, den Verëenigden Staat verlieten, uitgedeeld. Deze menschen hebben allen de onderscheidene, hun vergunde, gronden aanmerkelijk verbeterd en beërbaid, en zijn dus, door het terughouden van eenen meer voldoende titel dan een Certificaat, volstrekt aan hunnen grond verbonden, ten zij zij besluiten wilden, denzelven, en te gelijk de vrugten van zoo veele jaaren arbeids geheel aftestaan, en te verlaten, zonder daar voor

eenige hoegenaamde vergoeding, of belooning te genieten.

Het is evenwel niet waarschijnlijk, dat deze menschen, al hadden zij een volkoomen recht van eigendom op hun land, immer weder naar de Verëenigde Staaten zouden terugkeeren. De Koningsgezinden, die, door de flegte behandeling der andere Ingezetenen, uit het Land verdreeven zijn, zouden dit zeker niet doen; en van de overigen, die vrijwillig hun Land verlieten, is dit even zoo min te verwagten, daar het eigenbelang, dat hen allereerst aanzettede, om naar *Canada* te gaan, hen aanspoort, om aldaar te blijven. De bedoeling, om, op voordeelige voorwaarden, in het bezit te koomen van landerijën, was de eenige drijfveer, die hen gaande maakte, om zich uit hun Land te begeeven; nog tegenwoordig is het land veel beter koop in *Canada*, dan in den Verëenigden Staat, en, daar er, naar maate van het getal der Ingezetenen, in het eerste veel meer onbebouwde gronden gevonden worden, dan in het laatste, is het hoogst waarschijnlijk, dat dit nog verscheidene jaaren zoo zal blijven. In den Verëenigden Staat is het onmogelijk, een duim breed lands te bekoomen, zonder dien met geld te betaalen,

len, en, in zommige oorden van het Land, waar de grond vrugtbaar is, en er reeds volkplantingen zijn aangelegd, kan men een stuk lands, groot genoeg tot eene maatige boerderij, nauwlijks onder eenige honderden Dollars koopen. In *Canada*, daarëntegen, behoeft men zich alleen aan het Gouvernement te wenden, en den eed van gehoorzaamheid te doen, en onmiddlenlijk krijgt men honderd *acres* uitneemend onbebouwd land in de nabijheid van andere Volkplantingen, voor niet; en, indien men in staat is, om dezen terstond te ontginnen, en te bebouwen, kan men zelfs een grooter getal krijgen. In het bijzonder verdient het onze aandacht, en doet alle vermoeden, omtrent eene Volksvermindering, door het verhuizen naar de Verëenigde Staaten, geheel verdwijnen, dat, zelfs tegenswoordig, jaarlijks een groot aantal Volks uit den Verëenigden Staat naar *Canada* koomt, terwijl integendeel geen één dier *Canadiërs*, die de magt hebben, om over hunne eigendommen te beschikken, naar den Verëenigden Staat vertrekt, eenige weinigen alleen uitgezonderd, die hun verblijf hielden in de Steden.

Volgens het gevoelen van een derden, moet

men het niet verleenen van een duidelijk recht van eigendom, op de landen door de Kroon uitgegeeven, niet aan eene dezer beide reeds genoemde redenen toefschrijven, maar alleen daar aan, dat men, langs dezen weg, het Volk van elke Provincie, en, in het bijzonder, de *Amerikaanen*, die, eerst onlangs, uit den Verëenigden Staat zijn overgekoomen, en die, niertegenstaande zij den eed van gehoorzaamheid aan de Kroon gedaan hebben, egter door veelen, met een oog van verdenking, beschouwd worden, tot gehoorzaamheid en goede orde tragt te verplichten. Het is egter zeer onbillijk, te vermoeden, dat deze menschen, wanneer zij meer vrijheids verkreegen, en onafhanklijker wierden, dan zij nu zijn, ten tweeden maale tegens *Groot-Brittaniën* zouden opstaan, alleen om dat zij dit bij eene andere gelegenheid deden, toen hunne vrijheden en rechten als menschen, en als onderdaanen van het *Britsche* Rijk, zoo schandelijk verächt en vertrapt wierden: integendeel, indien er daadlijke titels van eigendom, met de landen door de Kroon uitgegeeven, aan hun, en de overige onderdaanen der Provincie wierden toegestaan, is er alle reden, om te denken, dat dit, in plaats van aanleiding

ding te geeven tot misnoegdheid, hen veel eer des te getrouwer maaken, en aan het *Britsch* Bewind verbinden zou, daar er als dan geen haatlijk onderscheid zou plaats hebben tusschen den toestand der Landgebruikers in den Verëenigden Staat, en die in *Canada*. De weezenlijke voorrechten en vrijheden van het Volk zouden dan volkoomen, in het eene Land, zoo groot zijn, als in het andere; en, daar er, bij eenen opstand, geen daadlijk voordeel zou te behaalen zijn, is het niet waarschijnlijk, dat de *Amerikaanen*, van alle Volkeren der Waereld, het meest aan hun eigenbelang verknogt, zich zelve en hunne bezittingen aan zulk eene onderneeming zouden waagen.

Maar genomen, dat de *Amerikaanen* uit den Verëenigden Staat een Volk waren, dat van zoodanige gunstbewijzen der Kroon misbruik wilde maaken, waaröm heeft men hetzelfde dan in de Provincie toegelaaten? Het Gouvernement had hen gemaklijk kunnen weeren, door hun het vergunnen van landerijën te weigeren. Of oordeelde men het, in zekeren zin, nuttig, hen toetelaaten, en waren er zulke maatregelen noodig, om hen in gehoorzaamheid te houden, dan schijnt het evenwel zeer hard en
on-

onbillijk, dat men deze zelfde maatregelen gebruikt omtrent die vroegere Inwooners der Provincie, die aan het *Britsche* Gouvernement zijn getrouw gebleeven, zelfs in eenen tijd, toen het overige Volk van alle de deelen van het Vasteland tegens hetzelfde opstond.

Dan, wat ook de reden zij, waaröm men dit staatkundig stelsel, om geene ontegenzeggelijke rechten van eigendom te verleenen, omtrent de Landen, die door de Kroon vrijwillig aan haare getrouwe onderdaanen worden uitgedeeld, heeft aangenomen, dit is zeker, dat hetzelfde den bloei, en de verbetering van beide de Provinciën, ten aanzien van den Landbouw, zeer vertraagd heeft, en zij beide, zoo lang dit stelsel stand houdt, in de daad, in vergelijking met alle de haar omringende Staaten, zeer ver zullen ten agtere blijven. Nam men, integendeel, een ander stelsel aan, en wierden de gronden uitgegeeven, alleen onder zulke bepalingen, als men volstrekt noodig zou oordeelen, om den schadelijken handel met de landerijën voortekoomen, spoedig zou men de gelukkigste gevolgen van zulk eenen maatregel duidelijk zien: de uitwendige gedaante van het Land zou schielijk een beter voortekoomen hebben, en hoogstwaarschijnlijk zou

er,

er, binnen weinige jaaren, geen gedeelte van *Noord-Amerika* zijn, dat zich op eenen spoedigeren bloei en toeneeming zou kunnen beroemen.

Het is zeer zeker, dat, indien de onbebouwde gronden, op deze wijze, wierden uitgegeeven, er jaarlijks eene veel grootere menigte menschen uit den Verëenigden Staat naar *Canada* zou overkoomen, dan thands gebeurt. Elk jaar ziet men een aantal volks in het Land koomen, die zich daar zoeken te vestigen, maar die weder terugkeeren, alleen wijl zij geene zekerheid van eigendom op het land, dat zij aanvaarden, krijgen kunnen. Menigmaal heb ik verscheidenen van deze menschen in *Opper-Canada* ontmoet, die mij het grootste leedweezen betuigden, dat zij niet in staat waren, om, zelfs voor geld, op die wijze, in het bezit van land te koomen; en, in den Verëenigden Staat, hoorde ik er veelen, na dat zij in *Canada* geweest waren, even zoo hieröver spreekten. Ook is het daarteboven ten hoogste waarschijnlijk, dat de meesten van de genen, die thands uit *Groot-Brittaniën* en *Ierland*, naar *Amerika* gaan, daar door, aangezet zouden worden, om zich, in plaats van in den Verëenigden Staat, in *Canada* nedertezet-

ten,

ten, en het *Britsche* Rijk dus niet, zoo als nu het geval is, duizenden van zijne beste onderdaanen zou verliezen.

Hier zou men mogen vraagen, welken de voornaamste redenen zijn, die het Volk aanzetten, om *Groot-Brittaniën* te verlaaten, en naar *Amerika* te trekken. Deze redenen zijn opgegeeven door den Heere COOPER (*), in zijne Brieven over het verhuizen naar *Amerika*, uitgegeeven ten jaare *zeventien honderd vier en negentig*; en wij kunnen ons, *over het geheel*, op geen beter gezag beroepen. Zie hier, hoe hij zich uitlaat.

„ Naar mijn inzien, is de eerste en voor-
 „ naamste reden, die iemand beweegt, om
 „ *Engeland* te verlaaten, en naar *Amerika* te
 „ gaan, *het volkoomen ophouden van alle vrees*,
 „ *omtrent het toekomend lot van zijne fami-*
 „ *lie*. Men vindt in het Bestuur van *Ameri-*
 „ *ka*, dat is van den Verëenigden Staat, slegts
 „ zeer

(*) De Heer COOPER, die onlangs, met zijne geheele familie, van *Manchester* naar *Amerika* vertrok, en wiens gezag en oordeel, vrij algemeen, wordt bijgebracht: door alle de *Amerikaanen*, die, na dien tijd, over dat onderwerp geschreeven hebben. *Aanmerking van den Schrijver.*

„ zeer weinige gebreken, zoo wel ten aan-
 „ ziene van de grondbeginzels, als met be-
 „ trekking tot de uitoëffening. Er zijn zeer
 „ weinig lasten te betaalen, en, die er zijn,
 „ worden algemeen als noodzaaklijk erkend,
 „ en zijn zeer gemaatigd. Er heerscht geen
 „ drift noch haat ten aanziene van iemands
 „ godsdienstige gevoelens, en men doet daar-
 „ omtrent zelden eenige vraagen. Men vindt
 „ aldaar weinig aanzienlijke Staatslieden of
 „ staatkundige maatregelen, en de geestdrift,
 „ en onëenigheden omtrent het Staatkundige,
 „ welken thands in *Groot-Britaniën* de over-
 „ hand hebben, zijn daar geheel onbekend.
 „ Het Gouvernement is het Gouvernement van
 „ het Volk, en voor het Volk. Men heft er
 „ geene Tienden, er hebben geene wetten plaats
 „ omtrent de Jagt, en die der Accijnzen zien
 „ alleen op de sterke dranken, en zijn, in
 „ vergelijking met die van *Engeland*, waar-
 „ lijk niet noemenswaardig. Men vindt er
 „ geene menschen van hoogen rang, en slegts
 „ weinigen, die groote rijkdommen bezitten;
 „ en de Rijke heeft het vermogen niet, om
 „ den minder bezittenden te onderdrukken,
 „ wijl de armoede meestäl onbekend is, zoo
 „ dat men er nauwlijks één Bedelaar aantreft.
 „ Het

„ Het afzigtelijk en onāangenaam contrast van
 „ ondeugd en flordigheid, vuil gewaad en
 „ godloosheid, in den omtrek en de nabijheid
 „ der schandelijkste buitenspoorigheid en nut-
 „ looste en overdaadigste pragt, dat in *Euro-*
 „ *pa* zoo algemeen is, wordt hier niet gevon-
 „ den, ook is het gemeene Volk hier niet
 „ zoo bedorven en zedenloos als in *Groot-*
 „ *Brittaniën*. Zelden ziet men er krakcelen,
 „ en het oog van den voorbijganger wordt,
 „ op de straaten, niet beleedigd door vegtpar-
 „ tijën. Er zijn geene Soldaaten, om het
 „ volk in toom te houden, en spaarzaam hoort
 „ men van dieverijën. Dit alles zijn wezen-
 „ lijke voordeelen; maar hoe groot zij ook
 „ zijn, koomen zij egter, bij mij, niet in ver-
 „ gelijking met dat voordeel, waarvan ik eerst
 „ melding maakte.”

Hij, die de Verëenigde Staaten van *Ame-*
rika, in het algemeen, bezogt en doorreisd
 heeft, zal zeker moeten erkennen, dat de Heer
 COOPER hier met zeer veel partijdigheids
 spreekt, en dat het gene hij, ten aanziene van
 de zedenlijkheid en goede orde, die bij het
 Volk heerfchen, van allen zegt, alleen waar
 is van, en toepasfelijk op die, welken in de
 meest verbeterde en beschaafde gedeelten van
 het

het Land wonen. Daarteboven is hij zeer onnauwkeurig in het Volk van den Verëenigden Staat afteschetzen, als geheel vrij van allen geestdrift en partijdigheid omtrent Staatkundige zaaken, daar er integendeel mogelijk geen Land op de geheele aarde is, waar de partijzugt hooger stijgt, waar staatkundige onderwerpen meer algemeen het voornaame gesprek, in de gezelschappen van alle clasfen van menschen, uitmaaken, en waar deze onderwerpen algemeen de oorzaak zijn van hevige twisten, en aanhoudende verschillen onder het Volk. Meenigmaal was ik in Steden, waar de eene helft der Inwooners zich nauwlijks verwaardigde, om tegen de andere helft te spreken, alleen uit hoofde van verschil in staatkundige begrippen, en het is bijna onmogelijk, in eenig gedeelte van het Land, eenige weinige uren in een gemengd gezelschap doortebrengen, zonder getuige te zijn van een of ander bits verschil over dit onderwerp.

Dan, wat hier van zij, laat ons de redenen, welken hij zegt, dat iemand beweegen kunnen, om *Engeland* te verlaten, en naar *Amerika*, dat is, naar den Verëenigden Staat, te gaan, vergelijken met die, die hem zouden moeten overhaalen, om zich in *Canada* neder

te zetten, verönderfeld zijnde, dat de gronden daar wierden uitgegeeven met een onbetwistbaar recht van eigendom.

Daar er in *Canada* zeer veel lands, en het zelve gevolglijk op eenen laagen prijs is, en zeker in waarde moet en zal toeneemen, terwijl hetzelfde integendeel in den Verëenigden Staat tot eene buitenmaatige hoogte gesteegeen is, boven welke het waarschijnlijk, in eenen geruimen tijd, niet klimmen zal, is het ontegenzeggelijk, dat iemand van een maatig vermogen, in zoo ver hij zijn bestaan zoekt uit landgoederen, zijne familie veel gemaklijker in *Canada*, dan in den Verëenigden Staat verzorgen kan.

In *Canada* is er daarteboven veel meer gelegenheid voor jonge lieden, die met een of ander beroep of handwerk, dat zij in *Amerika* oeffenen kunnen, bekend zijn, dan in den Verëenigden Staat. De kosten, om zich nedertezetten, zouden ook in *Canada* ongelijk minder zijn, dan in een der Staaten, daar de noodwendigheden en gemakken des levens, in het eerste Land, zeer goedkoop zijn, terwijl die integendeel, in het ander, veel duurër betaald worden dan in *Engeland* zelve. Men zou deshalven, omtrent het toekoomend lot eener
fa-

familie, niet meer vrees behoeven te hebben in *Canada*, dan in den Verëenigden Staat, en *het wegneemen van deze vrees is*, volgens de gedagten van den Heere COOPER, *de voornaamste beweegreden, om zich in de Staaten nedertezetten, eene beweegreden, die bij hem van veel meer gewigts is, dan alle anderen te zamen genomen.*

Wat de belastingen in *Neder-Canada* betreft; dezen hebben wij reeds opgegeeven: zij zijn van eene erkende noodzaaklijkheid, en veel minder, ten aanziene van derzelver be-
 loop en aantal, dan die in de Verëenigde Staaten.

Er heerscht geene partijdigheid omtrent den Godsdienst in *Canada*. Alle menschen, van welke Godsdienstige begrippen zij ook zijn, staan met elkanderen volkoomen gelijk, uitgezonderd die *Protestantsche Dissenters*, welken op zoodanige gronden wonen, die, ten tijde van het *Fransche* Bestuur, onderworpen waren aan Tienden: dezen moeten aan de *Engelsche Episcopaale* Geestlijkheid hunne Tienden betaalen; maar mogelijk is er, in de geheele Provincie, geen één Dissenter, die op zoodanig land woont. De landerijën, die, na de bezitmeeming, zijn uitgegeeven, zijn vrij van

Tienden. De Geestlijkheid der *Engelsche* Kerk wordt door de Kroon onderhouden uit de onbebouwde landen; en de *Disfenters* zijn alleen gehouden, hunne eigene Geestlijken te betaalen.

Er zijn geene wetten noch bepalingen omtrent de Jagt, of de Accijnfen in *Canada*. En wat betreft de aanmerking van den Heere COOPER, ten aanzien van krijgsvolk, deze is waarlijk te gering, dan dat dezelve eenige aandacht zou verdienen. Indien egter een soldaat eene oorzaak van vrees en beängstiging is, dan zal de schrik- en vreesächtige niet meer genoeg en rust vinden in den Verëenigden Staat, dan in *Engeland*. Overäl ontmoet hij in denzelven krijgsvolk: te *New-York*, op *Governor's-Island*, op het Fort *Mifflin* bij *Philadelphia*, in de Forten op de *Noord-Rivier*, te *Niagara*, te *Detroit*, te *Oswego* enz., en op alle de Posten langs de Meiren, en door het geheele Westlijke gedeelte des Lands, die door den Generaal WAJNE zijn aangelegd.

't Gene de Heer COOPER voor het overige zegt, ten aanzien van de Verëenigde Staaten, is, in allen opzichte, waar omtrent *Canada*; zelfs zal elk onbevooroordeeld Reiziger, die beide Landen bezogt heeft, moeten erkennen, dat
be-

beschaafdheid en goede orde veel meer onder de *Canadiërs* van allerlei rang, dan bij het Volk van den Verëenigden Staat plaats hebben: dronkenschap, zugt tot het spel, en onderlinge twisten zijn ontegenzeggelijk bij hen veel minder heerschende.

Dan, behalven alle deze beweegredenen, om zich in *Canada* nedertezetten, is er nog eene omstandigheid, welke, volgens het oordeel van den Heere COOPER zelven, van veel gewigts moet zijn bij eenen *Engelschman*, die naar *Amerika* verhuist. Na zijnen vrienden geraaden te hebben, om naar eene plaats te gaan, waar het land goedkoop en vrugbaar is, en waar men reeds eenige voorderingen in den landbouw gemaakt heeft, beveelt hij hun, om, indien het mogelijk is, eenen oord te verkiezen in de nabijheid van eenige *Engelschen*, welker gezelschap, ook in *Amerika*, van zeer veel aanbelangs is voor eenen *Engelschen* Colonist, die niet geheel verloren heeft de *memoria temporis acti*, dat is, — zoo als hij, op eene andere plaats, bijzonder zegt, — hij zal meer genoegen en vermaak vinden in derzelver zeden en gezelschap, dan in die der *Amerikaanen*, daar hij, meestäl in hun gezelschap zijnde, niet zoo geduurig zal

gekweld worden door de onāangenaame herīn-
nering, dat hij zijn Vaderland, en de genen,
die hem daar boven alles dierbaar waren, niet
slegts verlaaten, maar volstrekt verzaakt heeft,
en zich, in plaats van dit alles, verēenigd met
een Volk, welks ijdele snorkerijēn en dwaaze
vooroordeelen hij, hoe verveelende en walge-
lijk die ook zijn mogen, zonder morren moet
aanhooren.

Nu in *Canada*, voorāl in *Neder-Canada*,
in den omtrek van *Quebec* en *Montreal*, zal
een *Engelsch* Colonist zich omringd vinden
door zijne Landslieden, en, offchoon zijne be-
krompene omstandigheden hem verplichtten, om
Engeland te verlaaten, zal hij niet verōntrust
worden door het treurige denkbeeld, dat hij
zijn Vaderland geheel verzaakt, en aan eene
vreemde Natie trouw gezwooren heeft: met
het streelendst genoegē zal hij zich kunnen
voorstellen, dat hij leeft onder de bescherming
van dat Land, waarin hij het eerste levenslicht
aanschouwde, en dat, terwijl hij zijn eigen ge-
luk bevoordert, hij te gelijk aan den voorspoed
en welvaart van veelen zijner Landslieden dienst-
baar is.

Na eene behoorlijke overweeging van alle
deze, te vooren genoemde, redenen, schijnt het
mij

mij overtuigende, dat geen gedeelte van *Amerika* zoo gevoeglijk is voor een *Engelsch* of *Iersch* Colonist, als de omtrek van *Montreal* of *Quebec* in *Canada*; en, binnen de twintig mijlen van elke dezer beide Steden, is er nog ruimte en plaats genoeg voor duizenden nieuwe Ingezetenen.

Ik moet niet verzuimen, hier eenig berigt te geeven van eene nieuwe Volkplanting in de nabijheid van *Quebec*, welke ik met mijne reisgenooten, in het gezelschap van eenige nabuurige Ingezetenen, bezogt, daar dit, in zommige opzigten, strekken kan, ter bevestiginge van 't gene ik reeds gezegd heb, ten aanziene van het onstaatkundige, om aan de bezitters van gronden, onlangs door de Kroon uitgegeeven, behoorlijke titels van eigendom te weigeren, en om te gelijk te doen zien, hoe veele geschikte plaatzen, tot het aanleggen van nieuwe Plantagiën, er in den omtrek van deze Stad te vinden zijn.

Wij vertrokken van *Quebec* in *Calashes*, en, volgende, alleen met eene geringe afwijking, de Rivier de *St. Charles*, kwamen wij aan den oever van het Meir van denzelfden naam, omtrent twaalf mijlen afftands van *Quebec*.

De Rivier de *St. Charles* neemt haaren

oorsprong in dit Meir, en loopt van daar tot in den Inham bij *Quebec*. Aan derzelver ingang is zij omstreeks dertig *yards* breed; maar, uit hoofde van de veele rotzen en watervallen, voer geene boots bevaarbaar, dan alleen tot op eenige weinige mijlen van derzelver mond. In het voorjaar, wanneer het water, door de vlooden, hoog is, heeft men vlotten, de geheele rivier af, van het Meir tot aan *Quebec* gebragt; maar dit geschiedt niet dan met zeer groote moeite, veel gevaars, en een aanmerkelijk verlies van tijd in het pasfeeren der talrijke droogtens. Daar de afstand tuschen het Meir en *Quebec* zoo kort is, moet men altijd het transport van goederen te land, boven dat te water langs de rivier, verkiezen, uitgezonderd alleen ten aanzien van hout.

De loop van de *St. Charles* is zeer ongeregeld en verschillende; op zommige plaatsen schijnt het water bijna stil te staan, terwijl het op andere, met eene hevige snelheid, over een diep bed van rotzen stroomt. De gezigten op deze Rivier zijn zeer romanesk, vooral in den omtrek van *Lorette*, een dorp van de *Heren Indiëanen*, waar dezelve, na, over eenen rand van rotzen neerstortende, den schoonsten waterval aan het oog van den beschou-

fchouwer verroond te hebben, kronkelende door een diep dal voordvloeit, dat aan beide zijden, door majestueuse boomen bedekt, en overschaduwd wordt.

Het voorkoomen van het land tusfchen *Quebec* en het Meir, is ongemeen vermaaklijk, en, in den omtrek der Stad, waar de Plantagiën ontelbaar zijn, zeer wel bebouwd; maar, naar maate men zich van hetzelfde verwijderd, worden deze Plantagiën minder talrijk, en krijgt het land gevolgljk een woester aanzien. Van den top van eenen heuvel, omtrent eene halve mijl van het Meir gelegen, en een uifteekend uitzigt hebbende over hetzelfde en het omliggende land, ziet men niet meer, dan vijf of zes huizen; en agter dezen vindt men geene eene Plantagie, dan die te *Stoneham*, waar van ik zal fpreken.

Bij onze aankoomst aan het Meir vonden wij twee *Cano's*, die op ons wagtten, en in welken wij infapten.

Het Meir *St. Charles* heeft omtrent vier mijlen en eene halve in de longte, en is, doorëen gerekend, omtrent drie vierde eener mijle breed. Hetzelfde beftaat uit twee deelen, of plasfen, bijna van dezelfde uitgetrekt- heid, welken met elkänderen gemeenfchap heb-

ben door eene nauwe opening, door welke het water, met eene hevige snelheid, naar de zijde van *Quebec* stroomt. Het gezicht langs het benedenste gedeelte van het Meir is weinig belangrijk, maar langs het bovenste gedeelte, en bijzonder bij den ingang der engte, is hetzelfde schilderächtig, en betooverende. Hier is het Meir bezaaid met groote rotzen, die zich, aan de eene zijde, tot dicht aan het water, en zoo ver het oog kan reiken, op de treffelijkste wijze, met de boomen schijnen te vermengen, en de schoonste groepen aan het oog vertoonen. De oevers zijn, aan beide zijden, trotsch en mild versierd met hangende boschen; en, daar het einde van het Meir, door verscheidene kleene uithoeken en voor-gebergten, voor het gezicht verborgen is, doet dit den Aanschouwer zich verbeelden, dat het zelve veel grooter en uitgestrekter zij, dan het in de daad is. Naar het bovenste gedeelte naderende, wordt het gezicht beperkt door eene reeks van blauwe heuvels, die, op eenen afstand, boven de toppen der staatige boomen, met welken de oevers bedekt zijn, schijnen uittefteeken. Wanneer men op de boorden van dit Meir, die nog geheel in dien staat zijn, in welken de Natuur dezelve heeft voordgebracht,

bragt, eenige weinige Plantagiën aanlegde, zou dit, in de daad, het aangenaamste verblijf opleveren, dat men zich zou kunnen voorstellen, en een oord zijn, welks wedergade nauwelijks zou gevonden worden.

De diepte van dit Meir is omtrent agt voet; op de eene plaats meer, op de andere minder. Het water is zeer helder, en, daar er eene meenigte kleene stroomen in hetzelfde vallen, en weder aanvullen 't gene, door de Rivier de *St. Charles*, wordt afgeleid, in eene geduurige beweeging. Met dit alles is het egter geheel niet aangenaam van smaak, dat men vermoedelijk moet toeschrijven aan het onkruid, met welk de bodem, op veele plaatsen, overdekt is. Dat er evenwel in den omtrek verscheidene bronnen van goed en zuiver water zijn moeten, kan men duidelijk bespeuren aan de groote meenigte kikvorschen, die men op de oevers aantreft, en van welken men weet, dat zij zich niet ophouden, dan op zulke plaatsen, waar het water van eene goede hoedanigheid is.

Wij stapten aan het bovenste gedeelte van het Meir aan land, en, na omtrent eene halve mijl, over eenen laagten, en, door de jaarlijksche, bij het smelten der sneeuw, plaatsheb-

hebbende overstromingen, van houtgewas ontblooten grond, te zijn voorgewandeld, traden wij in de bosfchen. Hier vonden wij eenen onlangs nieuw aangelegden weg, en dezen, een paar mijlen, gevolgd zijnde, ontdekten wij eindelijk, door eene onverwagte opening tusfchen de boomen, het kleene, maar aangenaame en verrukkende verblijf.

De voornaamfte wooning, — zijnde een klein zindelijk huis van planken, wit geverwd, — en de wooningen, daar bij behoorende, zijn gelegen op eene kleene hoogte. Aan den voet van deze hoogte, ter rechterzijde, vindt men de fchuur, de grootfte van geheel *Canada*, en een open plein, juist in den *Engelfchen* fmaak. Agter deze fchuur is een nette en fraaië tuin aangelegd, aan welks einde een ruisfchend beekjen van het zuiverfte water, over een bed van grof zand, ftoomt, dat diep genoeg is, uitgezonderd in het droogeaargetijde, om, met eene *Cano*, van de grootfte zoort, bevaaren te worden. Een klein groen fluk lands, verfierd met Pijnboomen, ligt vlak voor het huis, en, in deszelfs omtrek, omtrent zestig *acres* zeer wel bebouwd den grond.

De gewoone wijze, welke men in *Ameri-*
ka

ka volgt, om een stuk onbebouwd lands gereed te maaken en te zuiveren, bestaat eenvoudig in het uitrooiën van al het kreupelhout en jeugdig houtgewas, en het, omtrent twee voet boven den grond, omhakken der oude en zwaare boomen. De in den grond blijvende stomp en wortelëinden verrotten binnen den tijd van zes tot tien jaar, naar maate van den aart en de vastigheid van het hout; en, geduurende dezen tijd, ploegt men, op de best mogelijke wijze, tusfchen dezelve door, of moet men wel eens, wanneer er te veel zijn, en zij te dicht op een staan, de spade en den hak gebruiken, om den grond te keeren. Op de Landhoeve, van welke ik thands spreek, had men egter geenszins deze gewoonte gevolgd, maar integendeel alle de boomen geheel en met den wortel uitgerooid, en dus den grond op eenmaal gezuiverd. Deze manier van zuivering is zeer kostbaar, en kan dus, uit hoofde van gebrek aan de noodige geldmiddelen daartoe, door weinigen, die zich, hier en daar, nederzetten, worden nagevolgd; ook is het geenszins bewezen, dat dezelve voordeeliger is: alles, wat men er van zeggen kan, is, dat het land, op deze wijze gereed gemaakt, een veel fraaiër voorkoomen heeft,

heeft, dan dat, 't welk op de gewoone wijze behandeld is.

Nog in een ander opzigt is de Eigenaar van dezen grond, bij het in gereedheid brengen van denzelven, van de gewoone wijze¹ der *Amerikaanen* afgegaan, en eene veel betere gevolgd. In den omtrek van het huis heeft hij groote groepen boomen laten staan, en elk bijzonder stuk lands met houtgewas omringd, zoo dat, daar door, de oogst merkelyk beveiligd is tegens de gevaaren van den wind en andere onheilen. Men kan zich, in de daad, niets schooners voorstellen, dan zulk een stuk bebouwd land in het midden van, en omringd door zwaare boschen: om daar van overtuigd te zijn, behoort men hetzelfde gezien te hebben.

De huishouding op deze kleene Landhoeve beëndwoordt juist, en is geëvenredigd aan derzelve schoonheid. De velden zeer net omheind, en voorzien van de noodige gemaklyke toegangen, zijn beërbeid volgens de regels der landbouwkunde te *Norfolk* in gebruik, en tot zulk eene gesteldheid gebragt, dat zij, jaarlyks, den rijksten oogst van allerleië zoort van koorn opleveren; — het voorplein is vervuld met zulk schoon vee, als men in eenig Land
aan-

aantreft, — en de melkerij levert uitnemende boter, en eenen overvloed van zeer goede kaas uit.

Behalven het woonhuis van den Eigenaar, waarvan ik zoo even sprak, zijn er nog verscheidene houtene hutten op verschillende plaatsen dezer Landhoeve, welken geschikt zijn tot verblijf voor het Volk, dat op dezelve werkt. Deze menschen scheenen allen zeer vergenoegd met de gelegenheid, en zelfs zij, die eerst onlangs uit *Engeland* waren overgekoomen, klaagden geheel niet over de lugtgesteldheid: zij verklaarden mij eenpaarig, dat zij, zedert het oogenblik hunner landing, eene volmaakte gezondheid genooten hadden, en geheel geen ongemak gevoelden van de buitengewoone koude, die in den winter zoo streng is, en veelen eene onverwinnelijke zwaarigheid schijnt, om zich in *Canada* nedertezetten.

Deze Landhoeve, te gelijk met het District, in het welke zij ligt, is het eigendom van eenen Geestlijken, die te vooren zijn verblijf had te *Quebec*. Het District heeft tien mijlen in het vierkant, beginnende waar de afgelegenste der oude Heerlijkheden eindigt; dat is, binnen de agtien mijlen van de Stad
Que-

Quebec. Dan, niettegenstaande deze nabijheid bij eene groote en volkrijke Stad, was hetzelfde bijna geheel onbekend, tot voor nu omtrent vijf of zes jaaren, wanneer de tegenwoordige Eigenaar, met eene partij *Indiäanen*, en eenige weinige vrienden, op reis ging, om het land te bezigtigen. De grond schein vrugbaar, het hout weelig, en het voorkoomen van het land en den omtrek vermaaklijk, vervuld met heuvels en dalen, bezaaid met schoone meiren, en in allerleië rigtingen doorsneden met rivieren, en stroomen, geschikt tot het aanleggen van molens; — daarteboven gelegen binnen den afstand van zes mijlen van de oude Volkplantingen, in welken men gevestigde en gebaande wegen heeft, zeer geschikt om naar de hoofdplaats van *Canada*, en de markt aldaar te koomen; en binnen het bereik van een gezellig verkeer en eenen omgang met menschen, ten minste zoo aangenaam, indien niet aangenaamer, dan men ergends in *Amerika* aantreft. Niets schein er dus te ontbreken, om dezen grond tot het aanleggen van eene nieuwe Plantagie te verkiezen: de Eigenaar wendde zich gevolglijk aan het Bestuur, het land wierd afgemeeten, het District bepaald, en hem toegewezen,

eg-

egter alleen op een Certificaat van bezitting.

Verscheidene andere perzoonen, bekoord door de uitneemende hoedanigheid van den grond, en de schoone gelegenheid in dit gedeelte van het Land, hebben ook dergelijke Districten in den omtrek gevraagd en bekoomen; maar geen van dezelve heeft nog iets gedaan, om die te ontginnen, en het is niet waarschijnlijk, dat iemand dit doen zal, zoo lang de Eigenaars geene betere en gevestigde titels van eigendom hebben. Veelen in de Provincie hebben zich, in de daad, ten hoogste verwonderd, dat iemand het heeft durven waagen, om zoodanig eene Plantagie, als waar van ik sprak, aan te leggen, en zoo veele kosten te maaken op eenen grond, van welks bezit hij niet meer verzekerd is.

Het is zeer te wenschen, dat er aan deze landen spoedig voldoende en onbetwistbare titels van eigendom mogen verleend worden; want, wanneer dit gebeurt, hebben wij alle redenen, om te verwagten, dat deze schoone Provinciën, die, zoo langen tijd, bijna geheel onbekend gebleeven zijn, in algemeen aanzien zullen koomen, en wij dezelve, met den meesten spoed, in volkrijkheid zullen zien

toeneemen, en, met verhaaste schreden, dien trap van welvaart en grootheid bereiken, op welken derzelver grond, lugtsgefeldheid, en zoo veele andere voordeelen, door de Natuur aan haar verleend, heur, boven alle andere Landen, eene zoo gegronde aanspraak geeven. En buiten tegenspraak zou het Rijk zelve, bij zulk eene aanmerkelijke verandering in den toestand van *Canada*, het grootste voordeel hebben. Immers, indien het Land volkrijker wierd, zou hetzelfde te gelijk in rijkdom toeneemen; de waaren van *Engeland* zouden dus, naar evenredigheid, meer gezogt worden, er zou grooter koophandel plaats hebben tusschen *Canada* en de *West-Indiën*, dan er tegenwoordig plaats heeft, zeker tot voordeel van beide de Gewesten (*), en er zouden gevolg-

(*) Alle de *Amerikaansche* voordbrengzels, welken thands in de *West-Indiën* gezogt worden, zou men veel beter in *Canada*, dan in den Verëenigden Staat kunnen bekoomen; en, indien de *Canadische* Kooplieden een genoegzaam toereikend Capitaal hadden, om hunnen handel uittebreiden, is er nauwlijks aan te twijfelen, of het Volk van de *Britsche West-Indische* Eilanden zou veel eerder hunne noodwendigheden uit *Canada*, dan uit eenig ander gedeelte van *Amerika* ontbieden. De weinige laadingen, welken thands van *Canada* verzonden

volglijk veel meer *Britsche* schepen noodig zijn, tot het voeren van den handel, dan er thands gebruikt worden.

Voeg hier bij, dat, wanneer *Canada* in rijkdom en voorspoed toenam, zij in staat zou zijn, om de kosten van haare regcering zelve te kunnen goedmaaken, en het volk van *Engeland* gevolglijk verlost worden van eenen last, die het thands zoo zeer drukt. Men werpe niet tegen, noch verönruste zich door de vrees, dat *Canada*, eenmaal dien trap van voorspoed bereikt hebbende, op welken wij haar gaarne zouden zien, zich van *Groot-Brittanië* zou willen afscheuren. Neen! zoo lang *Engeland* die magt behoudt, welke zij tegenwoordig bezit, en voordgaat, *Canada* met zagtheid en voorzigtigheid te bestuuren, zullen de *Canadiërs* niet gereedlijk aan eene scheuring of eenen opstand denken. Zij behoeven slegts het oog te vestigen op de Verëenigde Staaten, om ten volle overtuigd te zijn, dat de meesten van hun in het bezit zijn van eenen veel
groo-

den worden, hebben altijd, op de *West-Indische* markten, den voorrang boven die, welken uit eenig gedeelte der Verëenigde Staaten worden afgescheept. *Aanmerking van den Schrijver.*

grooteren voorſpoed, en veel meer vrijheids, dan er bij de Ingezetenen der nabuurige Landen gevonden worden, en dat, wat zij ook waagen door zich bloottetſtellen aan de verſchrikkelikheden van een bloedig oorlog, zij geen wezenlijk of onmiddlenlijk voordeel behaalen kunnen door zich onafhankelijk te verklaren, en hunne onafhankelijkheid te willen bewerken.

AGT EN TWINTIGSTE BRIEF.

Vertrek van Quebec. — Gemaklijk reizen tusschen deze Stad en Montreal. — Posthuizen. — Calashes. — Voerlieden. — Groote geschiktheid der Canadische paarden. — Pligtpleegingen bij het aankoomen aan onderscheidene Posthuizen. — Schoone gezigten langs den weg op den top der oevers van de St. Lawrence. — Boerinnen. — Wijze van Landbouw in Canada. — Merkelijke verbeteringen daarin zedert eenigen tijd. — Traagheid der Canadiërs in het ontginnen van meer lands. — Contrast tusschen hun character en dat van het Volk van den Verëenigden Staat. — Aankoomst van den Schrijver te Trois Rivieres. — Beschrijving van die Stad, en derzelve omtrek. — Bezoek in het Klooster van St. Ursule. — Manufactuuren van de schors van Berkenboomen. — Cano's van dezen bast gemaakt. — Vertrek van Trois Rivieres, en aankoomst te Montreal.

Montreal, Augustus.

Na zoo lang te *Quebec*, en in derzelver omtrek vertoeft te hebben, als eenigzins beftaanbaar was met ons plan, om de Watervallen van *Niagara* te gaan bezigtigen, en, voor het aankoomen van den winter, weder in de Vereenigde Staaten te zijn, vertrokken wij, te land, naar *Montreal*.

In geen gedeelte van *Noord-Amerika* kan men zo gemakkelijk, geregeld en spoedig reizen, als tufchen *Quebec* en *Montreal*. Langs dezen geheelen weg, en op eenen behoorlijken afstand van elkanderen, treft men onderfcheidene Posthuizen aan, in welken men altijd, naar maate van het faifoen, *Calashes* of *Carioles* in gereedheid vindt. Elke Postmeester is verpligt vier *Calashes*, en een gelijk getal *Carioles* te houden, en, behalven dezen, zijn er, op elke pleisterplaats, nog verfcheidene anderen, hier *Aids-de-poste* (Posthelpers) genoemd, die eenige zulke rijdtuigen hebben, van welken de Postmeester gebruik maakt, wanneer zijne eigenen op reis zijn. Het is deze laafte, die, op elke rustplaats, het uifluitend recht heeft, om de Reizigers van rijdtuigen te voorzien, maar ook, onder eene bepaal-

paalde boete, verplicht is, te zorgen, dat dezelven, bij dag, binnen een kwartier uurs, en, in den nagt, binnen een half uur, na dat men die geëischt heeft, gereed zijn, terwijl de Postiljons gehouden zijn, om, elk uur, zes *Engelsche* mijlen afteleggen. De prijs voor eene *Calash* met één paard is ééne *Engelsche* schelling (*Hallifax*) (*) in het uur; en drinkgeld verwacht de Voerman niet.

De *Post-Calashes* zijn zeer lomp en zwaar gemaakt; maar, over het geheel, vonden wij dezelve gemaklijk en aangenaam: althands zij zijn ver te verkiezen boven de *Amerikaansche* Postwagens, in welken, elk Reiziger, wil hij eenig gemak hebben, zich, voor zijn vertrek, van

(*) Naar de waarde der *Hallifax*, zijnde de gevestigde waarde van het geld in *Neder-Canada*, gerekend, gaat de *Dollar* voor vijf schellingen.

Het zilvergeld, dat in *Canada* in omloop is, zijn *Dollars*, halve, vierde, agtste, en zestiende *Dollars*, *Pistareens*, een *Spaansch* geld, iets minder in waarde, dan een *quart-Dollar*, en *Franfsche* en *Engelsche* Kroonen en halve Kroonen. Goudgeld gaat alleen, als ongemunt goud, bij het gewigt. Het *Engelsche* en *Portugeesche* goud wordt het meest geächt, daaröp volgt het *Spaansche*, en dan het *Franfsche*. *Aanmerk. van den Schrijver.*

van kussens behoort te voorzien, daar hij, zonder dit, niet anders verwagten kan, dan zich, voor hij ter plaatze zijner bestemminge is, jammerlijk over zijne heupen en ellebogen te zullen moeten beklagen.

De paarden van *Canada* zijn meestäl klein en zwaar, maar zeer goed en onvermoeid, zoo als blijkt uit die, welken men voor de Post-rijdtuigen gebruikt, en die, in het algemeen, niettegenstaande het slegte voeder, dat zij krijgen, en de kwaade behandeling, die zij ondergaan, zeer vet, en ongemeen vlug en snel op den weg zijn. Zeer zeldzaam worden zij geroskamd, maar, zoo ras zij van de reis koomen, jaagt men hen in de weide, waar zij blijven, tot dat er een ander Reiziger koomt, of men hen op den akker, en tot den landbouw noodig heeft. Dit is geheel strijdig met het reglement voor de posten, volgens welk de paarden op stal moeten staan, en volkoomen gereed zijn, wanneer er een Reiziger koomt. Met dit alles kan ik mij egter niet herinneren, dat wij ergends ooit veel meer dan den bepaalden tijd hebben behoeven te wagten, offchoon de paarden dikwils, meer dan eene mijl ver, van den akker moesten gehaald worden, waar zij aan het werk waren.

Wan

Wanneer dit gebeurt, koomen zij, om alle klagten te ontgaan, op eenen vollen galop aanjaagen, spannen de paarden oogenbliklijk in, en rijden zoo sterk, dat zij negen of tien mijlen in één uur afleggen. Een weinig gelds zet den Voerman gewoonlijk aan, om het reglement te boven te gaan, en sterker te rijden, dan hij, volgens hetzelfde, verplicht is. Altijd gaat dit egrer niet door; maar, wanneer men slegts hunne ijdelheid en trotschheid vleien wil, kan men verzekerd zijn, dat zij zoo veel wegs zullen afleggen, en zoo veel spoeds maaken, als men zelve begeert, wijl zij mogelijk de ijdellste en verwaandste schepzels zijn, die er onder de zon gevonden worden. Roem alleen hunne groote bekwaamheid in het rijden, en de uitmuntendheid der paarden van *Canada*, en zelden zal het misfen, of gij zult, ten minste, twee of drie mijlen in het uur daar bij winnen: wilt gij, dat zij in eenen vollen ren zullen jaagen, zeg dan alleen tegen uwen Reisgenoot, maar zoo, dat de Voerman het hoore, dat de *Canadische* rijdthuigen de slegsten zijn, die men op den geheelen aardbodem kan vinden, en de paarden zoo gebrekkig, dat gij gelooft, de Voerlieden bevrcesd zijn, dat zij zouden neder-

vallen, en den hals breeken, indien zij hen aanzetteden om zoo sterk te loopen, als in andere landen: vooräl vergeet niet de Rijdtuigen en Voerlieden in den Verëenigden Staat te prijzen: eene enkele aanmerking van dezen aart zet den geestdrift des Voermans in volle vlam, en een aantal slagen op, en het driftig voordjaagen van zijne paarden is er een ontwijfelbaar gevolg van.

Om hunne paarden aantefpooren, gebruiken zij drie uitdrukkingen, in eene geregelde orde opklimmende. De eerste, „*Marche*,” wordt uitgesproken in den gewoonen toon, zoo als men spreekt; — *Marche-donc*, de tweede, gaat meer haastig en luider; — en, is het paard dwaas genoeg, om de beteekening van dit woord niet te begrijpen, dan kooft de derde, — *Marche-donc*, — vergezeld met een van STERNE's geheimkunftige woorden; en eene meenigte zweepslagen volgen onmiddlenlijk. Van het veelvuldig gebruik, dat de Voerlieden van deze woorden maaken, hebben de *Calashes* den schandnaam gekreegen van *Marche-donc*.

Het eerste posthuis is negen mijlen van *Quebec*, welken onze Voerman, vrijwillig, in één uur overreed. Nauwlijks waren wij in het gezigt gekoomen, of de Postmeester, deszelfs

zelfs vrouw, met haare enge *Franfche* muts, en het geheele huisgezin liep uit, om ons te ontfangen. De voorfte Postiljon, een lang mager man van omtrent zes voet hoog, en met eenen ftaart in het haar, gebonden met een aalsvel, dat hem, den geheelen weg over, langs zijnen rug gehangen had, klapte oogenbliklijk met zijne zweep, fprong onmiddennlijk, na dat hij de *Calash* voor de deur gebragt had, met eene trotsche houding van het rijdtuig, boog zich, op eenen afitand, eerbiedig voor de vrouw van het huis, naderde haar vervolgens met den hoed in de hand, en kuste haar, na eenige pligtpleegingen, beurtlings op beide de wangen, welken zij hem met niet weinig deftigheids aanbod. Gewoonlijk worden er dus, aan elk pothuis, eenige minuten doorgebragt met wederzijdsche complimenten over het geluk van zich onderling te ontmoeten, eer men er aan denkt, om de Reizigers ander versch rijdtuig te bezorgen.

De weg tufchen *Quebec* en *Montreal* loopt, voor het grootfte gedeelte, digt langs den oever van de Rivier de *St. Lawrence*, door die kleene bekoorlijke Steden en Dorpen, welken zulk eene verrukkende vertooning maaken, wanneer men dezelve van het water be-
 ziet,

ziet, en de gezigten, die zich hier aan het oog van den Reiziger voordoen, zijn, indien het mogelijk is, nog schooner dan die, welken men heeft, wanneer men de Rivier afvaart.

Geduurende de eerste dertig of veertig mijlen van *Quebec*, zijn deze gezigten, in het bijzonder, zeer grootsch en fraai. De verbaazend breede Rivier de *St. Lawrence*, meer gelijkende aan een Meir, beslooten tusfchen eene reeks van bergen, dan aan eene Rivier, schijnt, aan de eene zijde, onder uwe voeten langs te loopen, terwijl, wanneer men van de verhevene oevers, op welken men zich bevindt, nederziet, de grootste Koopvaardijfchepen het voorkoomen hebben, van niet meer dan kleene Visfchers-boots te zijn. Aan de overzijde vertoonen zich op eenen afstand, en in het verschiet, steile bergen, omringd met bosfchen, tusfchen welken het oog een rijk en vrugtbaar land ontdekt, fierlijk doorzaaid met wit geverwde huizen, glinsterende spitzen, kleene boschjens van boomen, en bebouwde landen, doorsneden door een eindeloos aantal kleene beekjens en stroomen, op welken het Landvolk, toen wij aldaar pasfeerden, bezig was, den oogst, die nog niet geheel voor-
bij

bij was, intezamenen, dat aan het geheel een voorkoomen gaf van leevendigheid en vrolijkheid, en niet weinig toebragt, om het tooneel te verāangenaamen.

De *Fransche* vrouwen op het land zijn, in het algemeen, geduurende heure jeugd, zeer fraai, en derzelver eenvoudige zindelijke kleding, die, in den zomer, meestal bestaat, uit een blauw of scharlaaken korset zonder mouwen, een rok van eene andere koleur, en een hoed van stroo, zet heur niet weinig bevaligheids bij. Even gelijk de *Indiānen* verliezen zij egter zeer vroeg heure schoonheid; en dit moet men aan dezelfde oorzaak toeschrijven, te wecten, heuren zwaaren arbeid, en de lugt, aan welke zij zoo zeer zijn blootgesteld, daar de ongevoeligheid der mannen haar verplicht, om aan den zwaarsten veldārbeid een voornaam deel te neemen.

De Landbouw heeft, tot dus verre, over het algemeen, bij de *Fransche Canadiērs* weinig voordering gemaakt, en wordt zeer flordig waargenomen. Zeer zelden gebruiken zij eenige mest, ploegen hun land slegts zeer luggtig om, en zaaiēn zoo, zonder eenige verdere toebereiding, hun zaad. Meer dan de helft van hunne akkers laten zij ongeheind, en geheel

heel blootgesteld aan het vee, dat daarop groote verwoestingen maakt. Thands egter beginnen zij arbeidzaamer te worden, zich meer op den landbouw toeteleggen, en betere Boeren te zijn, dat men moet toeschrijven, en aan de meerdere vraag naar koorn om te verzenden, en aan den raad der *Engelsche* Kooplieden te *Quebec* en *Montreal*, die jaarlijks hunne Agenten, bij de Landlieden op het land, rondzenden, om al het koorn op te koopen, dat dezen misfen kunnen. De Boeren zijn verplicht, hun koorn, op eenen bepaalden dag, aan de oevers van de *St. Lawrence* te brengen, waar het dan door *Bateaux*, die de Kooplieden tot dat einde zenden, wordt afgehaald, en vervoerd naar de haven, in welke het verder ter verzendinge wordt ingescheept.

Alle de Landhoeven in *Neder-Canada* liggen dicht aan den oever van de Rivier de *St. Lawrence*, nergends misfchien verder dan tien of twaalf mijlen van dezelve, uitgezonderd alleen langs de Rivier de *St. Jean*, de Rivier des *Prairies*, en eenige andere bevaarbaare stroomen, die in de *St. Lawrence* vallen. Dit is een gevolg van de neiging der *Fransche Canadiërs*, die, even gelijk de *Duitschers*, er zeer opgesteld zijn, om dicht bij elkanderen

te

te woonen, en dit gaat zoō ver, dat, zoo lang de Landhoeve van den Vader in staat is, om verdeeld te kunnen worden, er altijd een stuk van dezelve aan de Zoons gegeven wordt, wanneer dezen volwasfen zijn: nimmer, dan wanneer de Hoeve te klein, of de famielie te talrijk is, denken zij er aan, om een nieuw onbebouwd stuk lands van den Eigenaar te vraagen, en te ontginnen.

In dit opzigt heeft er een aanmerkelijk onderscheid plaats tusfchen het gedrag der *Canadiërs*, en dat van het jonge volk van den Verëenigden Staat, bijzonder dat van *New-England*, die, zoo ras zij volwasfen zijn, het vaderlijke huis verlaaten, en zich in de bosfchen begraaven, zoms vijf en zes honderd mijlen ver van alle hunne bloedverwanten. Men moet egter niet denken, dat de *Canadiër* geheel ontbloot is van allen geest van onderneeming. Wanneer de gelegenheid zich aan hem aanbiedt, is hij terftond gereed, en zelfs drijftig, om de ontzettende Meiren in het Westelijk gedeelte des Lands overtefteeken: hij lagcht met de verschrikkelijkste stormen, die op deze uitgestrektheden waters zoo dikwils plaats hebben, werkt, met eene onvermoeibaare standvastigheid, om, wanneer het noodig is, tegens
de

de geweldige froomen opteroeiën, en klaagt nooit over de guurheid van het weder, of de ongemakken van den honger, wanneer het gebeurt, dat hij, op deze reizen, daaraan is blootgesteld. De geestdrift van den *Canadiër* wordt alleen door verwaandheid en eerzugt gaande gemaakt: niets vermaakt hem meer, dan zijnen vrienden en bekenden zijne reizen te verhaalen; en hij is trotsch op de gevaaren, die hij daarbij heeft uitgestaan: boomen omtehakken, en het land te beërbeiden voldoen niet aan zijne eerzugt; hij beschouwt dit, als 't ware, beneden hem, acht het volstrekt eene min gewigtige bezigheid, en begeeft er zich niet toe, dan met tegenzin. Eigenbelang is, daarentegen, de eenige en groote drijfveer, die den Ingezetenen van den Staat in werking brengt, en hem gevolgtijk spoedig, naar een of ander afgelegen gedeelte des Lands, doet verhuizen, waar hij oordeelt, dat het land in bloei toeneemt, en hij hoop heeft, om, binnen weinig tijds, te zullen kunnen voldoen, aan eene neiging, aan welke hij gewillig alle banden van bloedverwantschap, en alles, wat iemand kan dierbaar zijn, opoffert.

Op den tweeden dag van onze reis van
Que-

Quebec naar *Montreal*, bereiken wij *Trois Rivieres*, liggende ten naastenbij halfweg tusschen deze beide plaatzen. Deze Stad is gelegen aan den oever van de *St. Lawrence*, digt aan den mond van de Rivier de *St. Maurice*, de grootste en breedste van meer dan dertig rivieren, die, alleen ten Noord-Westen, tusschen *Quebec* en *Montreal*, zich in dezelve ontlasten. Deze laatste wordt, eer zij zich in de *St. Lawrence* werpt, door twee Eilanden, in drie onderscheidene stroomen verdeeld, zoo dat iemand, derzelver ingang voorbijvaarende, zou oordeelen, dat het drie rivieren waren, en het is van daar, dat deze Stad den naam gekreegen heeft van *Trois Rivieres*.

De *St. Maurice* is geheel niet bevaarbaar voor groote schepen, en zelfs voor sloepen niet verder dan tot eenige weinige mijlen boven derzelver ingang; maar met *Bateaux* en *Cano's* kan men dezelve opvaaren tot bijna aan haaren oorsprong, van waar, zo men aan het zeggen der *Indiëanen* geloof kan geeven, de afstand niet groot is tot aan dien van verscheidene bevaarbaare stroomen, die zich in de *Hudson's* Baai ontlasten. Indien dit zoo is, dan zal de *St. Maurice*, ten eenigen tijde, wanneer immer de verschrikkelijke en onbewoon-

de wildernis, door welke zij loopt, eene andere en betere gedaante zal hebben aangenomen, dan zij thands heeft, en, in plaats van het verblijf te zijn van wilde dieren, de wooning van menschen geworden is, ten aanzien van den koophandel, eene der voornaamste rivieren zijn. Voor het tegenwoordige vindt men, van derzelver ingang tot aan de ijzerfabriek, die omtrent negen mijlen van *Trois Rivières* is, slegts eenige weinige Plantagies aan beide zijden, en verder op is het Land bijna geheel onbekend, dan alleen aan de *Indiënen*.

De Stad *Trois Rivières* bevat omtrent twee honderd en vijftig, of drie honderd huizen, en is, in grootte en volkrijkheid, de derde in rang onder de Steden der Provincie. Zij is een van de oudste Volkplantingen in het Land, en derzelver Stichter, zegt men, oordeelde, dat zij, binnen weinig tijds, eene plaats zou worden van de grootste uitgestrektheid. Tot dus verre heeft dezelve egter zeer langzaam toegenomen, en er is geene reden, om te denken, dat zij, in het toekomstige, spoediger zal aanwasfen, ten minste niet, zoo lang het land, aan de oevers der *St. Maurice* grenzende, niet bewoond wordt, en dit kan
nog

nog zeer lang duuren. De ijzermijn in der-
 zelve omtrek, welke men oordeelde, dat de
 bron zijn zou van haaren voorspoed en luis-
 ter, is thands bijna uitgeput; en, naar het ons
 voorkwam, heeft deze nooit meer ijzerstof op-
 geleverd dan genoeg was, om éenen kleenen
 oven, en éene kleene gieterij, bij tuschen-
 poozen, te voorzien. De handel in bonten,
 van welken men zoo veel voordeels te gemoet
 zag, is daarteboven thands bijna geheel be-
 paald aan *Quebec* en *Montreal*, alleen die wei-
 nige pelterijën, welken, langs de Rivier de
St. Maurice, en eenigen van de Noordlijke
 stroomen, die in de *St. Lawrence*, digter bij
 deze Stad, dan bij de zoo evengenoemde Ste-
 den, vallen, worden afgevoerd, scheept men,
 hier in. Dezen worden gelaaden in schepen,
 die van *Montreal* koomen, en zich, bij het
 afvaaren der Riviere, ten dien einde, voor
 deze Stad eenigen tijd ophouden.

Het land in den omtrek van *Trois Rivie-
 res* is, door zommige *Fransche* Reizigers, be-
 schreeven, als ten hoogste vrugtbaar, en eene
 van de aangenaamste strecken van *Canada*; en
 intuschen heeft juist het tegendeel plaats.
 Hetzelve is zeer vlak en dor, en de grond zoo
 zandig, dat men, in zommige straaten van de

Stad, en op de wegen in de nabuurschap, tot over de enkels in het zand treedt; en dit zand is witächtig en fijn. Daarteboven wordt de lugt beneveld door eene dikke wolk van *Musquitoes*; een zeker bewijs van de laage, dampige en ongezonde ligging der plaatze. In geene der andere bewoonde plaatzen van *Canada*, uitgezonderd alleen in den omtrek van het Meir *St. Charles*, wierden wij ooit door dit lastig ongedierte gekweld; en te *Quebec* en *Montreal* ziet men hetzelfde zeer zeldzaam.

De straaten te *Trois Rivieres* zijn nauw, en de huizen, in het algemeen, klein en van weinig aanbelang: veelen zijn van hout getimmerd. Er zijn twee Kerken in de Stad, waar van de eene behoort aan de *Engelsche Episcopalen*, en de andere eene groote *Roomsch-Catholieke* Parochie-Kerk is, die eertijds bediend wierd door de *Recolletten*, of *Franciskaaner*-Broeders; maar deze Orden is tegenwoordig te *Trois Rivieres* geheel vernietigd. Het oude Klooster van deze Geestlijken, een groot steenen gebouw, is thands geheel verlaaten, en veele huizen in deszelfs omtrek, staan geheel ledig, dat aan dit gedeelte der Stad een zeer treurig en somber voorkoomen geeft. Het Collegie of Klooster der *Jesuiten*, ook een

een groot oud gebouw van steen in denzelfden omtrek, wordt tot eene gevangenis gebruikt.

De eenige Geestlijke Orden, die voor het tegenwoordige in de Stad nog bestaat, is die van ST. URSULE, welker Zusterschap zoo talrijk is, als derzelver omstandigheden en inkomsten toelaaten. Het Klooster van deze Zusters werd gesticht, ten jaare *zestienhonderd zeven en zeventig*, door de ST. VALLIER, Bischof van *Quebec*, en is een groot gebouw, staande dicht bij het Convent, eertijds aan de *Recolletten* behoorende. Onder één dak met hetzelfde is een Hospitaal, waarin de zieken, door deze Nonnen, worden opgepast. Wij werden gebragt, en ingeleid bij den Prediker van deze Orden, zijnde een ongelukkig *Fransch* gevlugt Priester, een eerwaardig, en, naar het uitwendig voorkoomen, beminnelijk man; en, onder zijn geleide, kreegen wij vrijheid, om het Klooster te bezien.

Het eerste waar wij inkwamen was de Kapel, welker deuren, onder eene gaanderij, gemeenschap hebben met de straat. Dezelve is hoog van verdieping, maar heeft weinig ruimte. Het Altaar, dat zeer groot, en rijk versierd is, staat, ten naasten bij, tegen over den

ingang. Aan beide zijden van hetzelfde ziet men een hout traliwerk, waar van het ééne gemeenschap heeft met een vertrek, geschikt voor de zieke Nonnen, en het andere met het Choor der Kapelle. Op het geluid van een kleen belletjen, wierd er een gordijn, aan de binnenzijde van het laatste traliwerk, weggeschooven, en zagen wij een vertrek, iets ruimer dan de Kapel, in de rondte bezet met stoelen, en voorzien van eenen Altaar, aan welks voet twee van de Zusterschap zaten, elk een boek in de handen houdende, en bezig zijnde in haare Godsdienstoeffening. De schoone *Ursuline*, die aan de traliën kwam, scheen eene te zijn van die ongelukkige vrouwen, die eindelijk begonnen hebben, alle de verschrikkelijkheden van haaren toestand te zien, en het onbedagtzaame van eene gelofte bejammeren, die haar voor altijd aan de Waereld ontrukkt, en berooft van de gelegenheid, om deel te neemen aan die onschuldige vermaaken, welken de weldaadige Bestuurër der Waereld, met de beste en hoogst wijze oogmerken, gewild heeft, dat zijne schepzelen genieten zouden. Bij het openen der gordijne kon zij niet nalaaten, door het traliwerk, voor een oogenblik, eenen van die blikken op ons
ons

ons te werpen, die zoo veel beteekenen, en meer deelneeming en belangstelling verwekken, dan men met woorden kan uitdrukken: vervolgens vertrok zij weder stilzwijgende, en zette zich, op eene bank, in eenen afgelegen hoek van het Choor neder. De zagte melancholie en droefheid, die op haar gelaat, en in haare verhevene houding, te leezen waren, namen op eens zelfs het ongevoeligst hart voor haar in, zoo dat het onmogelijk was, haar te zien, zonder op het leevendigst getroffen te zijn over haare neerslagtigheid, en eenen afkeer te gevoelen van eene wreede gewoonte, die een jong, onbedreeven, en geene ondervinding hebbend mensch toelaat, en van eenen kwaalijk begrepenen Godsdienstijver, die hem aanspoort, om eene Waceld te verzaaken, op welke hij, mischien, tot eene gelukkige rol bestemd was, en een zeer nuttig lid der Maatschappij zijn kon, en dat, om zijne dagen doortebrengen in eene nutlooze eenzaamheid en afzondering, en eene geduurige boete voor zonden, welken hij nooit bedreef.

Het Hospitaal, dat aan de Kapel vast is, bestaat uit twee ruime vertrekken, waarin ontrent twaalf of veertien bedden zijn. Deze

vertrekken zijn zeer lugtig, en de bedden ongemeen zuiver en goed. Elk bed is aan eenen bijzonderen Heiligen gewijd, en heeft, aan het voeten einde, eene inscriptie met groote letters, behelzende eene aanroeping van den Beschermheiligen; zoo als, *St. Jaques priez pour moi!* — *St. Jean priez pour moi!* enz. De Lijders worden door een bepaald getal Zusters, die daar toe bestemd zijn, opgepast. Toen wij dit Hospitaal bezogten, was er maar één perzoon in het zelve, zijnde een oud Priester, die nabij zijn einde scheen. Hij zat in eenen gemaklijken stoel, en was omringd door verscheidenen van de Zusterschap, die hem, met de zorgvuldigste oplettendheid, bedienden en oppasten.

De kleeding der *Ursulines* bestaat uit eenen tabberd van zwarte stof; eenen halsdoek van wit linnen, met eene koord onder de kin vastgemaakt, en hangende over de schouders en de borst, zijnde de hoeken rond gefneeden; een hulzel mede van wit linnen, dat de helft van het voorhoofd, de slaapen van het hoofd, en de ooren bedekt, en, aan beide zijden, aan den halsdoek is vastgemaakt; eene zwarte gaaze sluiër, die, wanneer dezelve nederhangt, de helft van het aangezicht bedekt, en los over
de

de schouders slingert; en een groot eenvoud-
 wig zilveren kruis, dat haar op de borst hangt.
 Deze kleeding is geheel niet vleiënde, maar
 integendeel zeer wanvoegelijk, daar het haar
 geheel bedekt, en het aangezicht volkoomen
 misvormd wordt, door de sluitende witte hul-
 zels.

Uit het Hospitaal wierden wij geleid, door
 eenen langen gang, in eene aangename lug-
 tige spreekkamer, welker vengsters het uitzigt
 hadden op den tuin van het Klooster. Dit
 was het vertrek van de *Superieure*, die ter-
 stond bij ons kwam, vergezeld door eene mee-
 nigte jonge Zusters. Het onderhoud met de
 oude Dame, en haare kweekelingen was zeer
 leevendig en aangenaam: men deed ons dui-
 zenden vraagen met betrekking tot het begin
 onzer reize, en onze verdere bestemming; en
 het scheen heur niet on aangenaam te zijn, eenige
 vreemdlingen, van eene andere sexe, dan haa-
 re eigene, binnen de muuren van haare woo-
 ning te zien. Zij maakten ons een aantal ver-
 schooningen, dat zij niet in de mogelijkheid
 waren, om ons in het binnenste (*l'interieure*)
 van het Klooster toetelaaten, wijl het volstrekt
 verboden was, dit aan eenigen vreemdling te
 vergunnen, zonder uitdrukkelijk verlot van

den Bisfchop, en zij fcheenen zeer aangedaan, dat wij, bij ons vertrek van *Quebec*, zulk een verlot niet gevraagd hadden. Na eenigen tijd in gefprek te hebben doorgebracht, kwamen er eene meenigte fraaijgheden, het werk der Zusterschap, voor den dag, welke men ons liet zien, wijl men altijd verwacht, dat de vreemdlingen daarvan iets koopen zullen, zijnde de Orden, in de daad, arm. Wij zогten eenige weinige dingen, die ons de belangrijkste fcheenen, uit, en, na dezelve, zeer net in houtene doosjens, daar toe gefchikt, ingepakt, ontfangen, en beloofd te hebben, dat wij die bewaaren zouden tot eene gedagtenis van de fchoone *Urfulines*, die ons dezelve ter hand ftelden, namen wij ons affcheid van de *Superieure*, en keerden naar ons Logement terug.

De Zusters van dit Klooster zijn, in het bijzonder, zeer beroemd, wegens het fraaië werk, dat zij van den bast van boomen vervaardigen. Gewoonlijk gebruiken zij daar toe de fchors van Berkenboomen, en daar van maaken zij Bricventasfen, werk-mandjens, toilet-doozen, enz. welken zij borduuren met Elands-haair, dat met de leevendigfte koleuren ge-verwd is. Ook maaken zij modèlen van *Indiāanfche Cano's*, en verfcheidene krijgsgereedschap-

schappen, van welken de *Indiäanen* zich bedienen.

Bijna alle de *Cano's* van den bast van Berkenboom gemaakt, welken men op de Rivieren de *St. Lawrence*, en *Utawa*, en de bijliggende Meiren gebruikt, worden door de *Indiäanen*, te *Trois Rivieres*, en in derzelver nabuurschap, vervaardigd. De Berkenboom wordt in meenigte in den omtrek der Stad gevonden, maar het grootste gedeelte van dezelve, waarvan de *Cano's* gemaakt worden, koomt uit het meer Noordlijk gedeelte des Lands, waar hij tot eene aanmerkelijke zwaarte wast. De bast van dezen boom schijnt eenigzins gelijk aan dien van den Kurkboom; maar is van eenen meer fijnen endigten draad, en veel buigzaamer, kunnende, even gelijk een stuk laken, worden opgerold. De *Indiäanen* uit deze streken neemen altijd, wanneer zij op de jagt uitgaan, groote rollen van denzelven in hunne *Cano's* mede, om daar van, tot het opslaan van hutten, gebruik te maaken. Ten dien einde spreiden zij deze schors, over korte dikke staaken, boven hunne hoofden uit, en maaken dezelve, met strooken van den bast van Olmboomen, die ongemeen taai is, aan paalen vast, waar door zij, in een oogenblik, hut-

hutten hebben, die hen van boven en aan alle zijden dekken.

De *Cano's* van den bast van Berkenboomen worden, op de volgende wijze, gemaakt. Eerst worden de inhouten, bestaande in dikke raaië houten, aan elkanderen gehegt; vervolgens wordt de Berkenbast, in zulke groote stukken, als eenigzins mogelijk is, daaröver genaaid, en eindelijk de naaden, tusfchen deze stukken, met een dik bekleedzel van pik gevuld en overdekt. Om te verhinderen, dat de laading geen nadeel doet aan den bast, en om de *Cano* fterker te maaken, wordt de binnenzijde bekleed met twee lagen dunne planken, in eene tegengestelde rigting op elkanderen gelegd. Eene *Cano*, op deze wijze gemaakt, en groot genoeg, om zes perzoonen te vervoeren, is zoo ligt, dat twee menschen die gemaklijk op hunne schouders kunnen draagen.

De *Berken-Cano's*, die te *Trois Rivieres* gemaakt worden, zijn zeer net en sierlijk gemaakt, en hebben, op het water, een fraai voorkoomen. Dezelfen zijn van verschillende grootte, kunnende van één tot in de twintig man voeren. Het is zonderling te zien, met welk eene snelheid eenige weinige ervaarene *Indiëanen*, met roeischoppen voorzien, eene

van

van deze *Cano's*, van eene aan hun getal geëvenredigde grootte, doen voordgaan. In weinige minuuten zouden zij den besten boot, bestuurd door een gelijk aantal menschen met riemen, ver agter zich laten, en voorbijvaaren. Geene dan wel geëffende perzoonen moeten het egter waagen, met dezelveu zich op het water te begeeven, wjl zij zoo ligt zijn, dat zij, bij de minste verkeerde beweeging van hun, die in dezelveu zijn, gevaar loopen van omtelslaan.

Daags na dat wij *Trois Rivieres* verlaaten hadden, kwamen wij voor de tweedemaal te *Montreal*. De Dorpen tusfchen deze beide plaatsen zijn zeer taltijk, en het voorkoomen van het Land is overäl zeer verrukkelijk, zoo dat het oog van den Reiziger aanhoudende, bij het pasfeeren van dezelveu, verrascht en bekoord wordt, maar er is, in dit gedeelte van het Land, niets, dat verdient bijzonder gemeld te worden.

NEGEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

*Het Gezelschap maakt de gewoone toebereid-
zelen, om de St. Lawrence optevaaren. —
Vellen van Buffels. — Hoe gebruikt bij de
Reizigers. — Moeiëlijkheid, om, anders
dan te water, naar het Meir Ontario te
koomen. — Snelheid van den stroom boven
Montreal. — Het Dorp la Chine. —
Koninglijke Magazijnen aldaar. — Indi-
aansche Dorpen aan de overzijde van de
Rivier. — Overëenkoomst tuschen de Fran-
sche Canadiërs en de Indiëanen, ten aan-
ziene van hun perzoon en gemoedsgestel. —
Dit is de oorzaak van het gezag der Fran-
schen over de Indiëanen. — Beknopte be-
schouwing der Indiëanen in Neder-Can-
da. — Het gezelschap gaat te la Chine
scheep in eene Bateau. — Wijze om met
de Bateau tegens eenen sterken stroom opte-
vaaren. — Groote arbeid, die daar aan
vast is. — De Canadiërs zijn zeer ver-
slaafd aan het rooken van tobak. — Ge-*

woon-

woonte, om den afstand der plaatzen van elkanderen aantetuiden. — Beschrijving van het Meir St. Louis. — Meenigte van Insecten boven de plaatzen met riet bewassen. — Nagtverblijf van het gezelschap op het Eiland Perot. — Pasage van de Watervallen, genoemd les Cascades. — Derzelver verschrikkelijk voorkoomen. — Beschrijving van het Dorp op den Heuvel Cedar. — Watervallen du Coteau du Lac St. Francois. — Verbaazende snelheid van den stroom. — Nagtverblijf van het Gezelschap. — Het Meir St. Francis. — Point au Baudet. — Isle aux Raisins. — Eilanden in de Rivier, tot nog toe het eigendom der Indiëanen. — Het is tot dus verre nog niet bepaald, of dezelve tot het Britsche grondgebied, of tot dat der Vereenigde Staaten behooren. — Derde nacht der reize. — Storm. — Onaangenaame toestand van het Gezelschap. — Verder vertrek. — Bericht van meer snelle stroomen. — Kanaalen op verscheidene plaatzen van de St. Lawrence. — Ontzettende vlieten duiven. — Verhuizing der Eekhorntijens en Beeren. — Beschrijving van de Rivier Oswegatchee en het Fort la Galette.

te. — Voordeelige ligging van het laatste. — De stroom is boven hetzelfde zagt en langzaam. — Bateaux zeilen den geheelen nacht. — Gezangen der Canadiërs. — Musicaal gehoor van dezelve. — Het Meir van Thousand Isles. — Aankoomst te Kingston aan het Meir Ontario. — Aanmerkingen over de vaart op de Rivier de St. Lawrence. — Vergelijking van de Mississippi met de St. Lawrence. — Beschouwing van de onderscheidene Rivieren, die eene gemeenschap openen te water, tusschen de groote Meiren en de Atlantische Zee. — Meerderheid van de St. Lawrence boven alle de overigen. — Handel op de Meiren.

Kingston, September.

Bij onze aankoomst te *Montreal*, was het onze eerste bezigheid, en zorg, ons te voorzien van eene ruime reis-tent, eenige veld-equipage, vellen van Buffels (*), en den noodi-

(*) In de Westlijke gedeelten van *Neder-Canada*, en door geheel *Oppor-Canada*, waar de gewoonte medebrengt, dat de Reizigers op weg hun eigen beddegoed bij

noodigen voorraad van gedroogde eetwaaren, brandewijn, wijn, enz.; met één woord, om de gewoone en noodzaaklijke toebereidzelen te maaken voor onze reis, de Rivier de *St. Lawrence* op.

Eenige weinige dagen daarna vertrokken wij naar *Kingston*, in een *Bateau*, die, nevens twaalf anderen, door den Commisfaris wierd afgezonden, om het kanon, en de krijgsmagazijnen van de posten aan de Meiren, die, vol-

bij zich hebben, worden deze vellen vrij algemeen gebruikt, om op te liggen, en te slaapen. Meer dan twee maanden lang hadden wij nauwlijks eene enkele reis een ander bed, dan een van deze vellen op den grond uitgespreid, en ééne deken voor elk perzoon.

De *Indiäanen* bereiden deze vellen met het haar er op, en maaken dezelve, door eene zekere toebereiding, zoo zegt, dat zij, even gelijk laaken, kunnen gevouwen worden. Wanneer de Buffel in het begin van den winter gedood wordt, op welken tijd hij, tegens de koude gedekt is, dan heeft het haar zeer veel overëenkoomst met dat vanden Zwartten Beer: hetzelfde is als dan lang, regt, en van eene zwarte koleur; maar wordt hij in den zomer gevangen, dan is hetzelfde kort, gekruld, en van eene licht bruine verw, dat men aan de brandende straalen der zonné moet toefchrijven, waar door hetzelfde, als 't ware, gezengd wordt. *Aanmerk. van den Schrijver.*

volgens verdrag, aan de *Amerikaanen* moesten worden overgeleverd, de Rivier af, naar *Quebec* te vervoeren.

Aan de Noord-Westzijde van de *St. Lawrence*, uitgezonderd omtrent vijftig mijlen, heeft men, van *Montreal* tot aan *Kingston* toe, dat aan het Oostlijk uiterste van het Meir *Ontario* gelegen is, overal gebaande wegen, en, hier en daar, eenige woningen, die op geenen grooten afstand van elkanderen liggen. Met dit allés denkt men er egter nooit aan, om deze reis te land te doen, uit hoofde van de tallooze moeiëlijkheden, met welken dezelve zou vergezeld gaan; en, in de daad, het bezwaar, om de paarden zoo veele diepe en snelle stroomen, als er, tusfchen deze beide plaatzen, in de Rivier de *St. Lawrence* vallen, te doen pasfeeren, zou, al waren er geene anderen, alleen genoeg zijn, om de Reizigers van eene landreis naar *Kingston* geheel aftefchrikken. Het reizen te water is dus veel verkieslijker; en, alleen uitgezonderd tusfchen *Quebec* en *Montreal*, in alle de deelen van het Land, algemeen in gebruik; te weeten, wanneer men den loop der stroomen, in welker omtrek de Volkplantingen alleen gevonden worden, volgen wil.

De

De snelheid van den stroom in de Rivier de *St. Lawrence* is, even boven *Montreal*, zoo geweldig, dat de *Bateaux* nooit voor de Stad gelaaden, maar altijd ledig tot aan het Dorp *la Chine*, negen mijlen hooger op, op het Eiland *Montreal*, gezonden worden, waarwaards men de goederen, uit *Montreal* zelve, op karren brengt.

Het Dorp *la Chine* is gebouwd op eenen zandigen uithoek, bij den mond van eene kleine Baai, aan het benedenëinde van het Meir *St. Louis*, dat een zeer breed gedeelte is van de Rivier de *St. Lawrence*. Het Meir levert eenen kleenen stroom uit, en deze veroorzaakt, dat er gewoonlijk eene aanmerkelijke beweging op het water, digt aan den oever, plaats heeft, welke, te gelijk met de boots en *Cano's*, die aanhoudende heen en weder vaaren, aan deze plaats eene groote levendigheid geeft. De ligging van dit Dorp is, in de daad, zeer aangenaam, en, van zommigen der pakhuizen, heeft men een uitneemend gezigt op het Meir, en het land aan de overzijde van hetzelfde. Er zijn zeer groote Magazijnen op hetzelfde, behoorende, deels aan den Koning, deels aan de Kooplieden van *Montreal*. In de eersten worden de geschenken voor de

Indiäanen, zoo ras dezelve uit *Engeland* aankoomen, opgeslagen, en, eer men die landwaardsin verzendt, nagezien en onderzocht, door den bevelhebbenden Officier van de bezetting van *Montreal*, en eenige Kooplieden, die verplicht zijn, aan het Gouvernement een getrouw berigt te geeven, of de geschenken in de daad aan de voorwaarden voldoen, en zoo goed zijn, als men die, tot dien prijs, hebben kan.

In het gezigt van *la Chine*, aan de overzijde van de *St. Lawrence*, ligt het Dorp der *Cachenonaga Indiäanen*, van welken ik reeds gelegenheid gehad heb, u te melden. Dit Dorp bestaat uit omtrent vijftig huizen van hout, en eene *Roomsch-Catholieke* kerk, gebouwd in den *Canadischen* smaak, en versierd met schilderijën, lichten, enz., zoo als meest geschikt is, om het oog ten sterkste te voldoen, en bezig te houden. De uiterlijke plegtigheden van den *Roomsch-Catholicken* Godsdienst zijn bijzonder overëenstemmende met, en geschikt voor de vatbaarheid der *Indiäanen*; en, daar hun zeer weinige bezwaaren en plichten door de Zendelingen worden opgelegd, gaan er veel meer tot dezen Godsdienst, dan tot eenigen anderen over. Den eerdienst der
Hei-

Heilige Maagd vieren zij vooräl met eenen bijzonderen geestdrift, en zingen derzelver lof met den diepsten eerbied.

In dit, en in alle de andere Dorpen der *Indiäanen*, in het gecultiveerde gedeelte van *Neder-Canada*, ontdekt men, in het gelaat der Ingezetenen, eene aanmerkelijke vermenging van het bloed der Blanken met dat der oorspronkelijke Inboorlingen van het Land. Daarteboven woonen er een aantal *Fransche Canadiërs* in deze Dorpen, die met *Inaiäansche* vrouwen getrouwd, en door de onderscheidene Natiën, bij welken zij hun verblijf houden, aangenomen zijn. Veelen van dezen hebben, door hunne donkere koleur, zwarte oogen, en lang zwart haar, zulk eene nauwe gelijkheid met de *Indiäanen*, dat, wanneer zij even gelijk gekleed waren, men zeer nauwkeurig met het gelaat der laatsten zou moeten bekend zijn, om het eene geslacht van het andere te kunnen onderscheiden. Behalven dit stemmen de neigingen der beide Volkeren, op eene bijzondere wijze, overeen. Beide hebben zij een afkeer van eene bepaalde woonplaats te houden; beide leiden een omzwervend leven, en zoeken veel liever hun onderhoud in de Jagt, dan door het bebouwen en beärbeiden van den

akker: de Natuur schijnt in hunne harten eene wederkeerige neiging voor elkanderen te hebben ingelegd; zij verëenigen zich te zamen, en leeven op de vriendlijkste wijze; en het is aan deze omstandigheid, meer dan aan eenige andere oorzaak, dat men het vermogen moet toeschrijven, het welk, zoo als bekend is, de *Franschen* altijd, zoo lang zij van *Canada* meester waren, op de *Indiëanen* gehad en geëffend hebben. Het is, in de daad, zonderling, dat in het Bovenland, niettegenstaande er geduurig aanmerkelijke geschenken, door de *Engelsche* Ingezetenen, onder de *Indiëanen* uitgedeeld, en derzelver natuurlijke rechten door deze *Engelschen*, op alle mogelijke wijze, geëerbiedigd worden, een *Indiëaan* egter, nog op den huidigen dag, ongelijk liever zijn verblijf zal nemen in het huis van eenen armen *Franschman*, dan in dat van eenen *Engelschman*.

Het getal der *Cachenonaga Indiëanen*, in het Dorp bij *la Chine*, wordt begroot op honderd en vijftig perzoonen. De andere *Indiëansche* Dorpen in het beschaaft gedeelte van *Neder-Canada*, zijn dat der *Canasudogas*, aan den mond der Riviere de *Utawa*, dat der kleine *Algonquins* bij *Trois Rivières*, en dat
der

der *Hurons* bij *Quebec*; maar geen dezer Dorpen is zoo groot als dat der *Cachenonagas*. De meenigte der *Indiäanen* is in de Beneden-Provincie, geduurende de laatste Jaaren, veel schielijker verminderd, dan in eenig ander gedeelte van het Vasteland, waar het getal der Blanke Ingezetenen is toegenomen: in geheel *Neder-Canada* meent men, dat thands niet meer, dan twaalf honderd, van dezelve gevonden worden. Veelen van hun zwerven aanhoudende in de groote Steden om, bij de Inwooners om brood en sterken drank, waaröp zij zeer verzot zijn, bedelende. Meer dan twee honderd, die zeer ver met hunne *Cano's* van beneden op de Rivier de *St. Lawrence* gekoomen waren, lagen, toen wij te *Quebec* waren, op *Point Levi* gecampeerd. Deze menschen, die ten hoogsten vuil en flordig er uitzagen, en dagelijks, in groote benden, bedelende door de Stad liepen, leverden een treurig tafreel der menschheid op; en, in de daad, wanneer een Reiziger nooit geenen der *Noord-Amerikaansche Indiäanen*, maar alleen zulken, die de gewoonte hebben, om de groote Steden van *Neder-Canada* te bezoeken, al ware het zelfs de geschiktsten onder dezen, gezien heeft, dan zal hij voorzeker zich geen

gunstig denkbeeld van dezelve kunnen vormen. Hoe verder men landwaardsin koomt, en de *Indiëanen* nader bij hunnen oorspronlijken staat, in welken zij waren, eer hunne zeden, door den omgang met de Blanken, bedorven wierden, leert kennen, hoe meer men in hun character en gedrag reden vindt, om hen te achten, en te beminnen.

Den *agt en twintigsten* Augustus kwamen wij te *la Chine*; en den volgenden dag was de *Brigade* van *Bateaux*, zoo als men deze hier noemt, gereed, met welke wij des agtermiddags vertrokken. Drie man zijn genoeg, om, met een *Bateau* van omtrent twee ton, de *St. Lawrence* optevaaren, te weeten, wanneer dezelve ledig is; maar is hij gelaaden, dan wordt er meer Volk verëischt. Bij dit opvaaren bedienen zij zich van boomen, riemen, en zeilen. Waar de stroom zeer sterk is, gebruiken zij de eersten, houdende het, zoo veel mogelijk, dicht langs den oever, ten einde den stroom te ontwijken, en minder diepte van water te hebben, om te kunnen boomen. Zij zetten hunne boomen allen te gelijk aan ééne zijde van het vaartuig uit, terwijl de Stuurman den zijnen, nu eens aan den eenen, dan weder aan den anderen kant, gebruikt, om

om daar door den *Bateau* regt te houden en te stuuren. Deze boomen zijn gewoonlijk agt voet lang, ongemeen ligt, en aan het einde met ijzer beflaagen. Wanneer zij aan eene diepe baai of inham koomen, leggen zij dezelve binnen boord, neemen de riemen, en rociën, is het mogelijk, dwars voorbij den ingang van dezelve; maar, op veele plaatzen, is de stroom zoo sterk, dat het onmogelijk is, er met de riemen tegens optekoomen, en, in zulk een geval, zijn zij verpligt de boomen te gebruiken, en de geheele baai om te vaaren. Wanneer de wind nu en dan gunstig is, zetten zij de zeilen bij; maar dit kunnen zij alleen doen aan het boven gedeelte der Riviere, boven de sterke stroomen, of bij de Meiren, en op de breedste plaatzen, waar de drift van het water minder sterk is: elders zijn de zeilen alleen niet genoeg, om hen te doen voordgaan.

De arbeid, die er aan vast is, om, met behulp van boomen en riemen, tegens het geweld van den stroom optewerken, is zoo groot, dat het Volk, van tijd tot tijd, verpligt is, optenouden, om adem te scheppen. Deze rustplaatzen zijn geregeld bekend, en bepaald: zommigen van dezelve, waar de drift zeer sterk is, lig-

gen niet meer dan eene halve mijl, anderen eene of twee, maar geenen meer dan vier mijlen van elkanderen. Elk van deze plaatzen noemen de schippers, die gewoonlijk *Fransche Canadiërs* zijn, *une pipe*, wijl zij gewoon zijn, aldaar stilhoudende, eene pijp te stoppen. De *Fransche Canadiër* is bijna nooit zonder pijp in den mond, om het even, of hij agter den ploeg loopt, of aan den riem zit; of hij te voet gaat, of te paard rijdt; ja dit Volk is zoo zeer verslaafd aan het rooken van tobak, dat zij dit, als eene zekere maat, gebruiken, om daar mede den afstand van de eene plaats tot de andere te bepaalen, en aantekenen. Die of die plaats, dat of dat Dorp, zeggen zij, ligt drie, vier, enz. pijpen van die plaats, dat is, het is zoo ver van elkanderen, dat gij derwaards gaande, drie, vier, enz. pijpen tobak kunt rooken. Een pijp schijnt, in de meest algemeene beteekening van het woord, omtrent drie vierde eener mijle te zijn.

Het Meir *St. Louis*, beginnende, of liever eindigende bij *la Chine*, wijl dit Dorp aan het beneden einde van hetzelfde gelegen is, heeft twaalf mijlen in de lengte, en vier in de breedte. Aan deszelfs bovenste gedeelte ontfangt
het

het in zijnen boezem eenen wijden tak van de *Utawa*, en aan de Zuid-Westlijke zijde eenen arm van de Rivier de *St. Lawrence*, die, door zommige Aardrijkskundige en Landbeschrijvers, de Rivier de *Cadaraqui*, en door anderen de Rivier de *Iroquois* genoemd wordt: in het Land zelf is egter, in den gewoonen omgang, de geheele Rivier, loopende van het Meir *Ontario*, tot in de Golf van de *St. Lawrence*, alleen bekend onder den gemeenen naam van de *St. Lawrence*.

Aan het opperëinde van het Meir *St. Louis* is het water zeer ondiep, dat veroorzaakt wordt door de modder- en zandbanken, welken de beide Rivieren opwerpen. Deze uitgestrekte banken zijn geheel bedekt met rietgewas, zoo dat, wanneer een vaartuig over dezelve pasfeert, het, op eenen kleenen afstand, schijnt, als of het over het drooge voer. Langs dit gedeelte van het Meir vaarende, wierden wij overdekt en omsingeld door geheele wolken van kleene Insecten, onderscheiden van alle anderen, welken ik ooit, voor, of na dien tijd, in dat Land gezien heb; egter zeide men ons, dat dezelve, op verscheidene plaatsen van de Rivier de *St. Lawrence*, zeer gemeen zijn. Zij waren een weinig grooter

ter dan de gewoone muggen, volkoomen wit van koleur, en zoo ongemeen teder, dat zij, bij de minste aanraaking, terstond stierven, en als in stof veranderden. In het bijzonder zijn zij zeer gesteld op witte voorwerpen, en, wanneer zij zich eenmaal op dezen gezet hebben, kan men hen niet dan met moeite er van afkrijgen. De bladen van een boek, dat ik juist in de hand had, waren, in eenige weinige oogenblikken, zoodanig door 'dit gedierde bedekt, dat het onmogelijk was, eenen enkelen letter te kunnen onderscheiden, en nauwelijks had ik den eenen zwerm weggejaagd, of oogenbliklijk was er een ander in deszelfs plaats. Deze diertjens hebben, naar maate van de grootte van hun ligchaam, zeer breede vleugels, en vliegen zeer moeiëlijk, zoo dat zij niet ten voorschijne kunnen koomen, dan alleen wanneer het buitengewoon stil is.

Omtrent zonnenöndergang, den eersten avond van onze reis, kwamen wij aan het Eiland *Perot*, gelegen aan den mond van de Rivier, de *Utawa*. Dit Eiland heeft omtrent veertien mijlen in den omtrek, is zeer vrugtbaar, en wordt buitengemeen wel bebouwd. Er zijn twee aanzienlijke Dorpen op hetzelfde, omtrent in het midden; maar, naar den kant van *St. Clair*,

Clair, aan het benedenste uiterste, ziet men
 flechts hier en daar, eene enkele woo-
 ning. Wij landden op den hoek van dit
 Eiland, en sloegen onze tent op in eene wei-
 de, die digt aan het water lag. De *Bateaux*
 wierden hier op den oever getrokken, en, na
 dat men dezelve nauwkeurig bezorgd had,
 verdeelde zich het Volk der vaartuigen, die
 met elkanderen boven de vijftig perzoonen
 sterk waren, in kleene hoopen, en flaaken,
 langs het strand, verscheidene vuuren aan, om
 hunne spijs, tegens den volgenden dag, te
 bereiden, en zich, gedurende den nacht, te
 verwarmen. Dit soort van Volk, dat zich in
Canada met de scheepvaart op de Rivieren en
 Meiren met *Bateaux* bezig houdt, is, zoo als
 ik u reeds te vooren geschreeven heb, zeer
 robuust en tegens het weder gehard. Wan-
 neer dit droog en fraai is, slaapen zij des
 nagts op het gras, zonder eenig ander dek-
 zel, dan eene korte deken, die hun nauwlijks
 tot aan de knieën reikt: is het integendeel nat en
 regenachtig, dan is een zeil of deken, welke
 zij, aan dien kant, van waar de wind kooft,
 over eenige paalen, schuins in den grond ge-
 stoken, hangen, de eenige beschutting, die
 zij oordeelen noodig te hebben. Bij het ver-
 trek

trek voorziet elk van hun zich van eenen zekeren voorraad gezouten spek, beschuit, erwten, en brandewijn. De erwten en beschuit kookten zij met eenig spek tot eene soep, en eenen grooten bak, met dezelve gevuld, hebben zij gewoonlijk voor op het vaartuig gereed staan, om daarvan te eeten, wanneer zij, gedurende den dag, stil liggen, en rusten. Deze soep, of anders koud vet gezouten spek met komkommers, maakt het voornaamste gedeelte van hun voedsel uit. De komkommers zijn eene vrugt, van welke de laagere Clasis van *Franfche Canadiërs* zeer veel werks maakt; egter gebruiken zij die niet, dan wanneer dezelven op zijn slegtst zijn, daar zij ze nooit plukken, dan wanneer zij hunnen vollen wasdom bereikt hebben, geel, en vol zaads zijn. Komkommers dus rijp, ongeschild in kleine stukjens gekapt, en vervolgens met zuuren room gemengd, is een van hunne meest geliefde gerechten.

Bij het aanbreeken van den dag, den tweeden morgen van onze reis, verlieten wij het Eiland *Poret*, en vocren de Rivier de *Utawa* dwars voorbij, ten einde den mond, of den Zuid-Westlijken arm van de *St. Lawrence* te bereiken. Het is hier, dat een verschrikkelijk

too-

tooneel zich voor het oog vertoont. De beide Rivieren storten, over ontzettende rotzen, in het Meir, met eene hevigheid en snelheid, waaraan niets, naar het schijnt, zou kunnen tegenstaan; de golven gaan zoo hoog, als gewoonlijk, bij eenen zwaaren storm, in het *Britsche* kanaal, en de brandingen zijn zoo talrijk en zoo gevaarlijk, dat men zou oordeelen, het onmogelijk te zijn, dat een *Bateau* dezelve zou kunnen pasfeeren; en, in de daad, offchoon de onze bestuurd wierd door menschen, die met deze plaats nauwkeurig bekend, en zeer bedreeven waren, ging dit egter vergezeld met het grootste gevaar van vol waters te raaken. Terwijl wij door deze brandingen voeren, sloeg het water verscheidene reizen, aan beide zijden over de boorden van ons vaartuig. Dan hoe verschrikkelijk en gevaarlijk de stroom, ter dezer plaats, ook zijn moge, hij is het egter hier ongelijk minder, dan hooger op de Rivier de *St. Lawrence*.

Het water van de *Utawa* is ongemeen helder en zuiver, en heeft eene licht groene koleur: dat van de *St. Lawrence* is, daarentegen, zeer modderig, wyl het eenige mijlen ver, eer het in het Meir *St. Louis* valt, over een bed van vuil en mergel loopt. Tot op eenen

eenen aanmerkelijken afstand op het Meir, kwamen het water der beide Rivieren zeer duidelijk onderscheiden.

De Val van water, onmiddlenlijk bij den ingang van den Zuid-Westlijken arm der *St. Lawrence*, wordt genoemd, *Les Cascades*, of *Le Saut de Trou*. Met belaadene *Bateaux* is het niet moeiëlijk denzelven aftekoomen, maar het is onmogelijk, om, zelfs met ledige vaartuigen, er tegens op te werken. Ten einde dus het bezwaar voortekoomen, om dezelve langs den oever tot boven dezen stroom te voeren, zoo als men te vooren gewoon was, heeft men hier, met groote kosten, een Kanaal gemaakt, met dubbele openingen. Dit Kanaal strekt zich egter niet ver uit; mischien niet meer dan slegts vijftig *yards*. Hooger op, boven hetzelfde, worden deze stroomen en Watervallen veel talrijker. De eerste van dezelve, genoemd *Le Saut de Buisson*, uit hoofde van de digtheid der boschen langs den oever aan beide zijden, is zoo sterk, dat, om denzelven te boven te koomen, het volstrekt noodzaaklijk is, de vaartuigen aanmerkelijk te ligten. Wanneer de laadingen groot zijn, losfen zij die geheel uit, en zenden dezelve verder op, op karren, tot op den

den afstand van anderhalve mijl boven alle deze stroomen, en het Volk is altijd verplicht hier uit hunne *Bateaux* te gaan, en dezelve, met touwen, voorttrekken, wijl het ondoenlijk is, om, met de boomen, tegens den sterken drift van het water opte arbeiden.

Het pasfeeren van deze geweldige stroomen gaat zoo langzaam voort, en is zoo verveelende, dat wij hier uit het vaarttuig gingen, onze snaphaanen namen, en onzen weg te voet vervolgden, tot aan *Le Coteau des Cedres*, of den Heuvel der Ceders, omtrent negen mijlen verder de Rivier op. Op den weg derwaards verlooren wij de weinige, in den omtrek van *Les Cascades* verstrooid staande, huizen uit het oog, en kwamen in een verbaazend zwaar bosch, door welks belommerende takken de zon nooit haare verkwikkende stralen op het aardrijk schoot. Het sombere van dit woud, het luid geruisch van het water op eenigen afstand, en het woest voorkoomen van alle de ons omringende voorwerpen vervullen de ziel met eene soort van vrolijken en genoeglijken angst. Wanneer men *Le Coteau des Cedres* meer nadert, krijgt het Land eene aangenaamere gedaante: bebouwde akkers, en nette boerenwoningen vertoonen zich weder

op eenmaal aan het oog van den Wandelaar, en de Rivier, wel ver van hem door derzelver verbaazende snelheid en stroomen te beängstigen, loopt hier, met eenen majestueusen en deftigen gang, zagtkens tusschen de hooge oevers door.

Het Dorp van *Le Coteau des Cedres* bevat omtrent dertig huizen, onder welken wij, met eene ons aangename bevreemding, eene zeer zindelijke en uitneemende Herberg aantroffen, die door eene *Engelsche* Vrouw gehouden wierd. Wij bleeven hier tot drie uren in den agtermiddag, wanneer wij weder vertrokken, en wel te voet, om het genoeg te hebben, deels van de veele schoone en voortreffelijke gezigten, die zich, wanneer men op de hoogte dezer steile oevers is, aan het oog vertoonen, te beschouwen, deels om, van tijd tot tijd, met de leevendige en jeugdige *Fransche* meisjes, die, in dit aangenaame jaargetijde, met geheele troepen voor de deur der hutten zitten te spinnen, te kunnen praten. Omtrent vijf uren wierden wij door de *Bateaux* ingehaald, maar, slegts omtrent twee mijlen met dezelve voordegevaaren zijnde, waren wij weder verplicht aan land te stappen, wilden wij het verveelende, van tegens nieuwe stroomen
op-

Optewerken, vermijden. Deze stroomen worden genoemd de Vallen van *du Coteau du Lac St. Francois*. Dezelven strekken zich verscheidene mijlen ver uit, en, offchoon zij geen zins de gevaarlijksten zijn, hebben zij egter een veel verschrikkelijker voorkoomen, dan één op de geheele Rivier. Derzelver witte brandingen kan men, op den afstand van vier mijlen, duidelijk zien, en zommige Reizigers zijn zelfs zoo ver gegaan, van dezelve aftefchetzen als voor het oog veel ontzagchlijker, dan de Watervallen van *Niagara*; doch dit is zeer overdreeven. De Boots, die den stroom afvaaren, leggen hier, volgens het getuigenis der *Canadische* schippers en eenige anderen, omtrent twintig, maar, naar de beste en geloofwaardigste berigten, die ik heb kunnen krijgen, veertien of vijftien mijlen in het uur af. Bij zommigen der andere Watervallingen hooger op de Rivier, is de stroom nog ongelijk veel sneller, dan ter dezer plaatze.

Den stroom afvaarende houden de schippers het door de brandingen en midden in de Rivier, maar, tegens denzelven op moettende, verkiezen zij, zoo veel mogelijk, den oever te houden, waar zij; beschermd door eene groote meeningte Eilanden, die het geweld van den stroom bree-

ken, en door behulp van een kort kanaal met twee openingen, deze Vallen met minder moeite pasfeeren dan de *Cascades*. Een van deze Eilanden, verder van den oever verwijderd, dan de overigen, wordt genoemd *Prifoner's Island* (het Eiland der Gevangenen), wyl hetzelfde, gedurende het laatste oorlog, bestemd was tot een verblijf voor zommige *Amerikaanfche* Krijgsgevangenen. Op dien tijd waren er eenige woningen op hetzelfde, maar zedert is het geheel verlaaten, uit hoofde van de groote moeiëlijkheid en het gevaar, om, door de brandingen, aan het zelve te koomen. Een Officier, die, staande het Oorlog, eenige *Canadiërs*, niettegenstaande alle hunne vertoogen daartegen, gedwongen had, in een zeer ongeschikt jaargetijde, te beproeven, om hem aan het zelve te brengen, had het ongeluk van, met het meeste gedeelte van het Volk, bij deze dwaaze en dolzinnige onderneeming, omtekoomen, ontsnappende slegts één perzoon van den geheelen hoop leevende het gevaar. De *St. Lawrence* is hier omtrent twee mijlen breed.

Dezen avond, den tweeden dag van onze reis, wierden de *Bateaux*, even gelijk den eerften nacht, op den oever getrokken aan het
be-

benedenëinde van *Le Coteau du Lac*, den Heuvel van het Meir, waar wij onze tent opfloegen aan den rand van een bosch, op eenen korten afstand van de Rivier. Den volgenden morgen vervoorderden wij weder onze reis, te voet, tot aan eene herberg, twee mijlen van daar, waar wij de vaartuigen inwagttten. Het Volk van deze herberg waren *Engelschen*, zoo als men ook, van hier verder opwaards, zeer weinig *Franschen* ontmoet.

Ter dezer plaatze wierden wij genoodzaakt meer dan eenen halven dag te vertoeven, om eenen anderen schipper te zoeken, in de plaats van eenen der onzen, die door eene tusfschenpoozende koorts was aangetast. Na veel moeite vonden wij er eenen in een huis, niet ver van daar gelegen, en met dezen vervolgden wij onze reis. Nu kwamen wij op het Meir *St. Francois*, dat omtrent vijf en twintig mijlen lang, en vijf mijlen breed is; maar, de wind ons zeer ongunstig zijnde, wierden wij verhinderd, verder te koomen, dan tot *Point au Baudet*, waar de Grensline begint, die *Opper- en Neder-Canada* van een scheidt. Wanneer de wind uit het Zuid-Westen kooft, wordt het ontzettend ligchaam van water in het Meir met geweld op dezen uithoek aangedreeven, en de

golven slaan zoo sterk tegens den oever, als men ooit aan de zeekusten ziet. Er was slegts één enkel huis op deze plaats, en dit was, tot ons geluk, eene herberg, waar wij een aangenaam avondmaal van wild, en een zeer goed nagtverblijf vonden.

Den volgenden dag was de wind niet voordeeliger, maar egter aanmerkelijk minder hevig, zoo dat wij in staat waren, onze reis te vervoorderen, houdende het langs den oever van het Meir. Dit was een zeer moeielijke en hoogst verveelende arbeid, uit hoofde van de meenigte baaiën en inhammen, welken wij allen moesten rondvaaren, wijl de wind nog te sterk was, om dwars voorbij derzelver ingangen te kunnen pasfeeren. Niettegenstaande alle deze tegenheden, met welken wij te worstelen hadden, legden wij egter dezen dag omtrent vijf en twintig mijlen af.

Wij landden, aan het bovenste gedeelte van het Meir *Sz. Francois*, op een klein Eiland, genoemd *Isle aux Raisins*, uit hoofde van de meenigte wilde wijnstokken en druiven, die op hetzelfde wasfen. Het scheepsvolk verzamelde eene groote meenigte van deze druiven, met welken de wijnstokken overlaaden waren, en eene aanzienlijke hoeveelheid pruimen, welken zij allen
gree-

greetig inzwolgen. Geene dezer beide vrugten had egter iets verleidends of aangenaams voor iemand, wiens gehemelte gewoon is aan den smaak onzer tuinvrugten: de druiven waren zuur en niet grooter dan erwten, en de pruimen, offchoon veel grooter, verschilden egter, in smaak, niet veel van wilde pruimen.

Boven *Isle aux Raisins*, in het nauwe gedeelte der Riviere, vindt men nog verscheide ne Eilanden, van welken het grootste genoemd wordt *l'Isle St. Regis*, dat bijna tien mijlen lang is. Alle deze Eilanden zijn, tot dus verre, in het bezit der *Indiëanen*; en, veelen van dezelve, zoo na mogelijk, in het midden van de Rivier, die hier de scheiding maakt tusschen het *Britsche* grondgebied, en dat der Verëenigde Staaten, gelegen zijnde, is het, tot nog toe, niet beslist, tot welk dezer beide dezelve behoonen. Het is zeer te wenschen, dat dit stuk, in tijds, en op eene vriendlijke wijze, moge worden afgedaan, wijl er reeds een zeer ernstig verschil heeft plaats gehad, omtrent een Eiland op dezelfde wijze gelegen in de Rivier *de Detroit*, waarvan ik, in het vervolg, u meer zal schrijven. De *Indiëanen* zijn in het bezit, niet alleen van deze onderscheidene Eilanden, maar ook van den geheelen Zuid-

Oostlijken oever van de *St. Lawrence*, gelegen binnen de grenzen van den Verëenigden Staat, als mede van gene aanmerkelijke streck lands aan de overzijde dezer Riviere, en digt aan dezelve, behoorende tot het *Britsche* grondgebied, welke zij aan zich gehouden hebben, om te kuunen jaagen. De *Iroquois Indiäanen* hebben een Dorp op het Eiland *St. Regis*, en een ander op het Vasteland, aan den Zuid-Oostlijken oever. Wanneer wij aldaar voorbijvoeren, kwamen er veelen van de Ingezetenen dezer plaatzen, met hunne *Cano's*, bij ons, en verruïden, met ons scheepsvolk, nog groene onrijpe airen van *Indiäansch* koorn (*) tegen brood; ook bragten zij ons eenige zeer schoone wilde Eendvogels en Visch, welken wij voor eenen maatigen prijs van hun kogten.

Den vierden nacht na ons vertrek sloegen wij ons, als naar gewoonte, neder op het Vasteland, tegen over het Eiland *St. Regis*; en, het

(*) De airen van *Indiäansch* koorn worden, wanneer zij nog groen en onrijp zijn, voor eene groote lekernij gehouden. De algemeene wijze, om die gereed te maaken, is, dezelve eerst half gaar te kookken, en dan te braaden. *Aanmerk. van den Schrijver.*

het uitmuntend vleesch, dat wij van de *Indiënen* gekogt hadden, gekookt hebbende, zetteden wij ons neder, om ons avondmaal te houden, bij een groot vuur, waartoe de brandstoffen, in een zoo boschachtig Land, in overvloed gevonden worden. De avond was ongemeen schoon, en wij wierden uitgelokt, om, tot laat in den nacht, voor onze tent te blijven zitten, praatende met elkanderen over de verschillende voorwerpen, die wij dien dag gezien, en de ontmoetingen, die wij gehad hadden; maar nauwlijks hadden wij ons ter ruste begeeven, of de lugt betrok, er brak een geweldige storm op, en den volgenden morgen, bij het aanbreeken van den dag, bevonden wij ons zelven, en alle onze goederen doornat van den regen. Onze toestand was, in deze oogenblikken, verre van aangenaam: aanhoudende plasregens overstroomden ons; noch onze tent, noch het bosch gaven ons eenige beschutting, en, daar de wind zeer sterk en zoo ongunstig was, als zij eenigzins zijn kon, was er geheel geen vooruitzicht, om spoedig uit dezen staat verlost te zullen worden, of een beter verblijf te zullen kunnen bereiken. Wij hadden eenen zeer geruimen tijd in dezen ongelukkigen stand doorgebracht, wanneer wij

iemand van ons Volk, die uit geweest was, om te zien, in welk eenen omtrek wij waren, zagen terugkoomen, met de aangenaame tijding, dat hij, op eenen kleenen afstand van ons, een huis ontdekt had, welks Eigenaar ons op de vriendlijkste wijze deed noodigen, om bij hem intekeeren. Het was de woning van een oud Provinciaal Officier, aan wien het Bewind, ter belooninge van zijne beweezene diensten, een stuk onbebouwd lands in dezen oord had toegeestaan. Zeer verheugd gingen wij derwaards, en wierden hartlijk verwelkoomd door den Kapitein en deszelfs schoone dogters, die een ruim ontbijt voor ons gereed gemaakt hadden, en geene moeite spaarden, om ons het verblijf bij hen zoo aangenaam te maaken, als eenigzins mogelijk was. Wij maakten reeds rekening, en verblijdden ons in het vooruitzicht, dat wij het overige van den dag, in gezelschap van dit waardige en herbergzaame huisgezin, zouden kunnen doorbrengen; maar, helaas! wij hadden ons een verkeerd denkbeeld gevormd van het weder: op eenmaal veranderde de wind, de zon kwam van agter de donkere wolken ten voorschijne, de stuurman gaf bevel om te verrekken, en, binnen weinige minuten, bevonden wij ons weder in onze *Bateau*.

Van

Van hier opwaards, tot op den afstand van veertig mijlen, is de stroom van de Rivier zeer geweldig en sterk, en men heeft hier te strijden met eene meenigte Watervallen, die, offchoon geen zoo beängstigend voorkoomen hebbende, als die bij *Les Cascades*, en *Le Coteau du Lac*, egter veel gevaarlijker, en moeiëlijker zijn, om te boven te koomen, dan dezen. Het grootste gevaar heeft men, niet bij het opvaaren, maar bij het afkoomen der Riviere, uit hoofde van de ondiepte van het water, en de groote meenigte van scherpe rotzen, tusfchen welken de vaartuigen met zulk een verschrikkelijk geweld, door den stroom, worden voordgestuwd, dat, indien dezelve ongelukkig in een verkeerd kanaal geraakten, zij onfaalbaar, in weinige oogenblikken, zouden verbrijzeld zijn. Het Volk, dat gewoonlijk op deze vaart gebruikt wordt, is egter zoo volkoomen, en zoo nauwkeurig met alle deze kanaalen en doortogten bekend, dat dit toeval maar zeer zelden plaats heeft, en men bijna nooit van dergelijke ongelukken hoort.

Le long Saut, de lange Waterval of Stroom, gelegen omtrent dertig mijlen boven het Meir *St. Francois*, is de gevaarlijkste van allen, die
op

op de Rivier zijn, en zoo moeiëlijk om te boven te koomen, dat er niet minder dan zes man op den oever noodig is, om eene enkele *Bateau* tegens den stroom optetrekken. Op deze plaats is er een derde Verlaat, 't welk men gemaakt heeft, ten einde eenen uithoek te vermijden, welken het, zonder dit, volstrekt onmogelijk zou zijn, op de gewoone wijze te boven te koomen. Alle deze Kanaalen en Verlaaten zijn aangelegd op kosten van het Gouvernement, en het voordeel dat van de tollën koomt, welken alle *Bateaux*, die door dezelve pasfeeren, betalen moeten, wordt in de algemeene schatkist geworpen. Bij deze Watervallen, en bij verscheidenen der anderen vindt men groote koorn- en houtzaagmolens.

Den vijfden nagt kwamen wij aan eene kleene landhoeve aan het bovenste gedeelte van *Long Saut*, van het hoofd tot de voeten doornat zijnde, door dien wij, uit hoofde van den stroom, te voet hadden moeten gaan, door de boschen en het kreupelhout, dat nog geheel nat was en droop van den zwaaren regen, dien wij des morgens gehad hadden. De boschen zijn, in dezen omtrek, veel majestueuser dan op eenige andere plaats van de

St.

St. Lawrence; vooräl zijn de Pijnboomen ongemeen hoog, zoo dat derzelver kruinen zich in de wolken schijnen te verliezen. In *Canada* groeit deze boom op den vrugtbaarsten grond, terwijl hij integendeel in den Verëenigden Staat meestäl in de schraalste en onvrugtbaarste strecken gevonden wordt, zoo dat men daar een lap gronds, geheel met Pijnboomen bedekt, uit hoofde van deszelfs dorheid, gewoonlijk een *Pine barren* — een dor Pijnboomenveld — noemt.

Geduurende een groot gedeelte van den volgenden dag gingen wij te voet, om de langwijlige en dus verveelende pasfage van de *Rapide Plat*, en van eenige andere Watervallingen in dit gedeelte van de Rivier te vermijden. Op dezen weg vermaakten wij ons buitengemeen met het schieten van wilde duiven, waarvan ons, in de bosfchen, geheele vlugten ontmoetten. De wilde duiven van *Canada* zijn niet ongelijk aan de gewoone *Engelfche* Bosch-duiven, dan alleen dat zij wat kleiner zijn; en derzelver vleesch is zeer aangenaam van fmaak. In zommige jaaren koomen deze Vogels in zulk. eene meenigte uit de Noordlijke deelen over, dat het nauwlijks geloofbaar fchijnt. Een Inwooner van *Niagara* verhaalde

de mij als eene wezenlijke waarheid, dat hij eens te ſcheep gaande, om naar *Toronto* te vaaren, eene vlugt van dezelveu gewaar wierd, koomende uit die ſtreeken; dat hij, geduurende de geheele vaart over het Meir *Ontario* tot aan *Toronto*, zijnde veertig mijlen afſtands van *Niagara*, aanhoudende duiven boven zijn hoofd zag vliegen, welken hun te gemoet kwamen, en denzelfden weg volgden, en dat, toen hij op de plaats was aangekoomen, hij dezelveu nog in zulke groote troepen zag vliegen, koomende uit het Noorden, als hij die, geduurende den geheelen overtocht, gezien had. Verönderſfeld deſhalven, dat dit ge vogelte niet ſneller vloog dan het ſchip zeilde, moet deze vlugt egter, volgens het zeggen van dezen man, meer dan tagtig mijlen uitgeſtrektheids beſlagen hebben. Dit moge veelen geheel ongelooſlijk voorkoomen, maar ik voor mij ſtaa geen oogenblik in twijfel, om dit gezegde voor waarheid aanteneemen, daar ik ten volle van de geloofwaardigheid van dezen man, en de nauwkeurigheid zijner waarneemingen overtuigd ben. Wanneer deze Vogels in zulk eene verbaazende meenigte vliegen, liggen zij dikwils aan de oevers der Rivieren en Meiren, en in den omtrek der Landhoeven, en zijn
zoo

zoo lomp, vermoeid en mak, dat iemand de-
 zelveu gemakkelijk, met eenen korten stok, bij
 honderden kan doodslaan. Het gebeurt egter
 zelden meer dan om de zeven of agt jaar, dat
 men zulke groote vlugten van deze duiven
 ziet, en deze jaaren noemt men hier te Land
Duiven-jaaren.

Behalven dezen heeft men ook *Beer-* en
Eekhoortjens-jaaren; en het tegenwoordige was
 te gelijk zoo wel het eene, als het andere.
 De eersten kwamen, even gelijk de Duiven, uit
 de Noordlijke streeken, en waren het talrijkst in
 den omtrek van de Meiren *Ontario* en *Erie*, en
 langs het opperste gedeelte van de Rivier de *St.*
Lawrence. Wanneer zij aan den oever dezer Mei-
 ren of der Riviere koomen, gaan zij, wanneer ze
 de overzijde zien kunnen, gewoonlijk te water,
 en trachten, die, zwemmende, te bereiken. Vee-
 len van dezelveu wierden er dit jaar, wanneer
 zij, op deze wijze, de *St. Lawrence* over-
 trokken, gedood door de *Indiäanen*, die langs
 den geheelen oever, van het Eiland *St. Regis*
 tot aan het Meir *Ontario*, aan beide zijden,
 op eenen korten afstand van elkanderen, kleene
 jagthutten hadden opgeslagen. Een Beer van
 eene verbaazende grootte, wierp zich stout,
 in het gezigt van onze vaartuigen, in het wa-
 ter,

ter, en wierd door cenigen van ons Volk gedood, terwijl hij van het Vasteland naar een der Eilanden zwom. Zeer zelden gebeurt het, dat deze Beeren iemand in het Bosch zullen aanranden; maar men verhaalde ons verscheidene voorbeelden onlangs voorgevallen, dat zij, zwemmende, een enkel perzoon in eene *Cano* ontmoetende, denzelven hadden aangestast; en dit dier is, in het water, zoo stout en sterk, dat een ongewapend mensch nauwelijks kans heeft, om hetzelfde leevende te ontkoomen.

De Eekhoorentjens kwamen dit jaar, in tegenstelling van de Beeren, uit het Zuiden, uit het grondgebied van den Verëenigden Staat over. Even gelijk de laatsten gingen zij te water, wanneer zij aan hetzelfde kwamen; maar, als kenden zij hun onvermogen, om eene wijde plas of eenen breeden stroom overtezwemmen, neemen zij hunne rigting naar de Rivier *Niagara* boven de Watervallen, en pasfeeren deze, om op het *Britsche* grondgebied te koomen, op zoodanige plaatsen, waar dezelve het nauwst en stilst is. Men berekende, dat er, binnen den tijd van twee of drie dagen, meer dan vijftien duizend van deze dieren over de Rivier getrokken waren,
die,

die, bij hunne aankoomst aan de overzijde, zulk eene geweldige verwoesting op de bouwlanden en in het koorn aanrigten, dat, in een gedeelte van het Land, de Landhoevenaars blijde waren, en zich gelukkig achtten, wanneer zij een derde van hunnen oogst konden inzamelen. Deze Eekhorentjens hadden allen eene zwarte koleur, 't welk men zegt bijzonder aan die van het Vasteland van *Amerika* eigen te zijn: dezelve zijn in grootte gelijk aan de gewoone grijze Eekhorentjens, en weegen van één tot twee en een half pond elk. Zommige schrijvers hebben beweerd, dat deze diertjens niet zwemmen kunnen, maar dat, wanneer zij, op hunne togten, aan een of ander water koomen, elk zich van een stuk houts of schors van boomen voorziet, waarop zij, wanneer de wind hun gunstig is, zich nederzetten, hunne dikke staarten uitspreiden, om denzelven te vangen, en dus naar de overzijde gevoerd worden. Of dit gezegde waarheid is, en deze beesten, nu en dan, op zoodanig eene wijze de Rivieren overtrekken, durf ik niet bepaalen; maar veilig kan ik verzeeren, dat zij dit niet altijd doen, daar ik, meer dan eens, dezelve geschooten heb, terwijl zij zwommen. Geene dieren zwemmen beter dan

dezen; en, wanneer zij vervolgd worden, be-
geeven zij zich, zo er gelegenheid is, terstond
te water. Zwemmende dient hun gewoonlijk
hun staart tot een roer, welken zij, met eene
grootte behendigheid, weeten te gebruiken; en
daar deze, uit hoofde van deszelfs lightheid en
dikte, voor het grootste gedeelte op het water
drijft, brengt dit zeer veel toe, om het dier
boven te houden. — Het verhuizen van eene
of andere soort dezer beesten in zulk eene
grootte meenigte, houdt men voor een onsaal-
baar voorteeken van eenen strengen winter (*).

Den zesden avond van onze reis lagen wij
stil ten naastenbij tegen over *Point aux Iro-
quois*, zoo genoemd uit hoofde, dat, in de
eerste jaaren der Volkplantinge, aldaar eene
Franfche familie door de *Iroquois Indiäanen*,
wreedlijk vermoord wierd. De grond nog zeer
nat zijnde van den zwaaren regen, die er den
voorigen dag gevallen was, hadden wij weinig
lust, om den nacht in onze tent doortebrengen,
en egter scheen er geen ander vooruitzigt voor
ons te zijn, daar het eenige huis, dat wij za-
gen

(*) In het tegenwoordig geval was dit, in de daad,
zoo, daar de volgende winter de strengste was, die
men, in verscheidene jaaren, in *Noord-Amerika* gehad had.
Aanmerk. van den Schrijver.

gen, vol volks was, en geheel niet geschikt, om ons eenig gemak te bezorgen. Gelukkig egter kreeg iemand van het Gezelschap, terwijl wij bezig waren, eene drooge plaats uittezoeken, om onze tent opteslaan, op eenen kleenen afstand van ons, eene schuur in het oog, behoorende aan den Eewooner van het naastgelegene huis, van wien wij de sleutel kreegen. Wij vonden dezelve wel voorzien van stroo, waarop wij klommen, ons nederlegden, en zeer gerust sliepen tot den volgenden morgen, wanneer wij wierden wakker gemaakt, door het gekraai van eenige haanen, die op de balken boven ons hoofd zaten.

Zeer vroeg in den morgenstond vervolgden wij onze reis, en, voor den middag, pasceerden wij den laatsten Waterval, omtrent drie mijlen beneden den mond van de Rivier de *Oswegatchee*, de voornaamste van alle de Rivieren van den Verëenigden Staat, die zich in de *St. Lawrence* ontlasten. Dezelve bestaat uit drie takken, die zich met elkanderen verëenigen, omtrent vijftien mijlen boven derzelver ingang. De Westlijkste van deze armen neemt zijnen oorsprong uit een Meir, twintig mijlen lang, en agt mijlen breed; en een andere ontspruit uit een kleen Meir of staande water, slechts

vier mijlen afftands van den Westlijken arm der *Hudson's* Rivier, die voorbij *New-York* loopt.

Beide, de *Hudson* en de *Oswegatchee*, zegt men, dat voor ligte *Bateaux* bevaarbaar zouden te maaken zijn tot aan dezen oord, waar zij zoo dicht bij elkanderen koomen, uitgezonderd in eenige weinige plaarzen, zoo dat de moeite van het overvoeren derzelver zeer gering zou zijn. Dit is egter, voor het tegenwoordige, niets meer dan een louter vermoeden, daar de Rivier de *Oswegatchee* zeer weinig bekend, en het land, waar door dezelve loopt, geheel onbewoond is. Indien het egter, in het vervolg, daadlijk blijken mogt, dat dezelve zoo ver landwaardsin kan bevaarbaar gemaakt worden, dan is het zeer waarschijnlijk, dat het grootste gedeelte van den handelschen *New-York* en het land, grenzende aan het Meir *Ontario*, langs dezen weg zal gevoerd worden. Voor het tegenwoordige oogeblik geschiedt dit langs de *Hudson's* Rivier tot aan *Albanij*, en van daar verder langs de Rivier de *Mohawks*, de Kreek *Wood*, het Meir *Oneida*; en de Rivier *Oswego*, die zich in het Meir *Ontario* ontlast. De Haven aan den mond van de Rivier de *Oswego* is zeer slecht,
uit-

uithoofde van de zandbanken, zoo dat geene dan platbodemde vaartuigen dezelve veilig, digter dan op den afstand van twee mijlen, kunnen naderen; ook is er geene eene goede Haven aan de Zuidzijde van het Meir *Ontario*, in den omtrek van eene of andere groote Rivier. Schepen van kielen voorzien, en van eene aanmerkelijke grootte kunnen egter veilig tot aan den mond van de *Oswegatchee* komen. *The Seneca*, een *Britsch* Oorlogschip van zes en twintig stukken kanon, wierd eertijds aanhoudende gebruikt, om, tusschen het Fort *la Galette*, gelegen aan den ingang van die Rivier, en het Fort aan de *Niagara*, heen en weder te vaaren, en de *Engelsche* schepen, die, tot den handel in Bonten, op de Meiren gebezigd worden, bragten en losten ook aldaar hunne laadingen, welken zij uit de hooger gelegene deelen des Lands haalden. Daar deshalven de Haven aan den mond van de *Oswegatchee* zoo veel beter is, dan die aan den ingang van de Rivier de *Oswego*, en dezelve omtrent even ver van *New-York* zijn, is er alle reden, om te onderstellen, dat, wanneer de vaart op beide de Rivieren even goed zal zijn, de handel tusschen de Meiren en *New-York*, voor het grootste gedeelte, zo niet

geheel, langs de Rivier de *Oswegatchee*, en niet langs de *Oswego* zal gevoerd worden. Met eenen voorspoedigen wind doet men de reis, van de eerste Rivier naar *Niagara*, in twee dagen, zijnde dus slechts één dag meer dan men, met eenen gelijken gunstigen wind, noodig heeft van *Oswego* tot aan de laatst genoemde plaats.

Het Fort *La Galette* wierd door de *Franfchen* aangelegd, en offchoon het eerst lang na het Fort *Cataraguis*, of *Frontignac*, nu *Kingston*, gebouwd is, houdt men het egter voor den sterkften en aangelegenftên post op de geheele Rivier de *St. Lawrence*, uit hoofde dat het, zelfs voor boots, onmogelijk is, hetzelfde te pasfeeren zonder gezien te worden, terwyl dezen daarëntegen zeer gemaklijk agter de meenigte Eilanden, die tegenöver *Kingston* liggen, kunnen ontfnappen, zonder dat men dezelve gewaar wordt. Zedert het eindigen van het *Amerikaanfche* Oorlog, is het Fort *La Galette* geheel ontmanteld, wyl het op het Grondgebied van den Verëenigden Staat ligt, en deszelfs behoud geheel van geen nut kon zijn, daar wij van hetzelfde nooit cenig voordeel trokken, dan alleen, als Handel-post; en ten dezen aanziene is *Kingston*, op
ons

ons eigen gebied liggende, in alle opzigten veel beter en voordeeliger, wijl hetzelfde eene veiligere en gemaklijke Haven heeft, en de Schepen, die met Bonten van *Niagara* koomen, daar aanleggende, bevrijd zijn van eene reis van zestig mijlen de Rivier de *St. Lawrence* op en af, welke reis men dikwils bevonden heeft meer tijds wegteneemen, dan die van *Niagara* tot aan *Kingston*.

In den omtrek van *La Galette*, aan de Rivier de *Oswegatchee*, hebben de *Indiënen* van dien naam een Dorp, welks Inwoonërs gerekend worden honderd strijdbare mannen sterk te zijn.

De stroom van de *St. Lawrence* is, boven de *Oswegatchee*, veel minder sterk, dan ergends tusfchen *Montreal* en het Meir *Ontario*, uitgezonderd alleen op die plaatzen, waar de Rivier zeer breed is, zoo als bij de Meiren *St. Louis* en *St. Francois*. Met dit alles vorderden wij egter dezen dag niet meer dan vijf en twintig mijlen uit hoofde dat wij zoo dikwils ftill lagen, en ons ophielden, meer om ons te vermaaken, dan wel uit noodzaaklijkheid. De avond was ongemeen fchoon, en, bij het ondergaan der zonne, kwam er eene frifche koelte op, zoo dat de fchipper be-

floot, den geheelen nacht doortevaaren, ten einde den tijd, welken wij op den dag verzuimd hadden, weder intehaalen; en, offchoon de wind, omftreeks middennagt, ging liggen, bleef hij egter in zijn voorneemen volharden. Het Volk zettede zich aan de riemen, en, niettegenftaande zij den voorigen dag fterk gewerkt en geene rust genooten hadden, roci-den zij egter den geheelen nacht, tot aan den morgenftond, door, zonder eenige tufchenpoozing, dan alleen geduurende één uur, in welken tijd zij hun eeten gereed maakten. Wanneer de ftroom niet fterk is, zoo als in dit gedeelte van de Rivier, dan zullen de *Canadiërs* verfcheidene uren agter elkanderen aan hunne riemen zitten, zonder eens te rusten: en het fchijnt hun niet bezwaarlijk of lastig te zijn, eenen geheelen nacht door te roeiën; integendeel, zij doen dit zoo fterk, als of zij eerst zoo even afvocren, meestäl aanhoudend onder hunnen arbeid zingende. De *Fransche Canadiërs* hebben, in het algemeen, een zeer goed Muficaal gehoor, en zingen vrij nauwkeurig een *Duo*. Zij hebben in het bijzonder een' geliefden *Duo*, onder zich, dien zij *the rowing Duët*, — den Duoder Roeiërs — noemen, en, wanneer zij dezen zingen, ftaan zij de maat met

met de streeken van hunne riemen; en dit doen zij gewoonlijk bij alle hunne airtjens, wanneer zij in stil water zijn, en zelfs met vrij veel nauwkeurigheds.

Omtrent ten agt uure in den volgenden morgen, den agtsten van onze reis, kwamen wij eindelijk in het laatste Meir eer men aan dat van *Ontario* kooft, genoemd het Meir van *Thousand Islands*, uit hoofde van de meenigte Eilanden, die in hetzelfde gelegen zijn. Veelen van deze Eilanden zijn nauwelijks grooter dan eene *Bateau*, en geen van dezelve, uitgezonderd die aan het Boven- en Benedeinde van het Meir, scheen mij meer dan vijftien *Engelsche acres* uitgestrektheids te hebben. Dezelve zijn allen, zelfs de kleinsten, met houtgewas en boschen bedekt. Op de laatste zijn de boomen scheef en krom gewassen, maar op de grooteren vindt men zulk goed timmerhout, als men ergens aan de vaste kust van dit Meir aantreft. Veelen van deze Eilanden liggen zoo na aan elkanderen, dat men gemaklijk eenen steen van het eene op het andere zou kunnen werpen; en, niettegenstaande dit, is de vaart tuschen dezelve volkoomen veilig en gemaklijk voor eene *Bateau*; ja, in zommigen dezer enge doorgangen,

heeft men zelfs diepte genoeg voor een Fre-gat. Het water is ongemeen klaar, zoo als het overal is op de Rivier boven het Meir *St. Francis*, maar tusschen dit Meir, en de Rivier de *Utawa* naar beneden, is het, zoo als ik te vooren heb aangemerkt, wankoleurig en troebel, wijl het over een bed van mergel of vette klei stroomt. De oevers van alle deze Eilanden, van welken wij hier spreken, zijn zeer klipachtig: de meesten van deze klippen verheffen zich zeer trotsch, en zommigen vertoonen aan het oog eene massa van perpendiculaire rotzen, die meer dan twintig voet boven het water uitsteeken; maar niets evenaart aan de schoonheid en grootschheid der gezigten, welken men heeft, wanneer men tusschen deze rotzen doorvaart. Nu eens vindt men zich, na het pasfeeren van zoodanig eene nauwe engte, in eene kom, die van alle zijden in het land schijnt ingeslooten, en geene andere gemeenschap met het Meir te hebben, dan de engte, door welke men gekoomen is; en, terwijl men, naar eene opening rondziende, eindelijk eene dergelijke engte meent te bespeuren, groot genoeg voor eene *Bateau*, ziet men onverwagt eene vlakte van water voor zijne oogen, van welke men geene andere grens-

grenscheiding ontdekt dan den gezigtsëinder. Eenige weinige minuten daar na ziet men zich weder geheel met land omringd, terwijl zich ook weder, even onverwagt, eene ruime doorvaart aan het oog vertoont. Op een ander oogenblik, vindt men zich in eene soortgelijke kom, omsingeld door eene reeks van Eilanden, terwijl eene meenigte onderscheidene kanaalen zich, als zoo veele rivieren van den eersten rang, allen even onverwagt aan het gezigt vertoonen; en, naar maate men voordgaat, schijnen deze Eilanden, aan beide zijden, geregeld te wijken, tot dat zij eindelijk geheel in het verschiet verdwijnen. Elk oogenblik, gedurende de vaart over dit Meir, verändert het tooneel, en heeft men geheel andere gezigten; en dit geheel wordt zeer veel verfraaid door de ontelbaare jagtverblijven, welken de *Indiäanen* op deze Eilanden hebben, en uit welken de rook zich majestueus boven de toppen der boomen verhief.

Het Meir van *Thousand Islands* is twintig mijlen in de lengte, en omtrent zes in de breedte. Van deszelfs bovenste gedeelte tot aan *Kingston*, waar wij vroeg in den avond aankwamen, is de afstand vijftien mijlen.

Gewoonlijk besteed men, om de Rivier de
St.

St. Lawrence optevaaren, van *Montreal* tot aan *Kingston*, omtrent zeven dagen: wanneer de wind zeer goed en sterk is, wordt er iets minder tijds gevorderd; maar is dezelve integendeel hard en ongunstig, dan duurt de reis wat langer. Zelden maakt egter een gunstige of ongunstige wind een verschil van meer dan drie dagen bij het opvaaren der Riviere, wyl men, in beide gevallen, genoodzaakt is, het grootste gedeelte van den weg, met haaken en boomen, tegens den stroom optewerken. De reis naar beneden de Rivier af doet men, naar maate van den wind, in twee of drie dagen; en de stroom is zoo sterk, dat een tegenwind zelden meer dan eenen dag verandering maakt in dezen tijd.

De *Mississippi*, is de eenige Rivier van *Noord-Amerika*, die, ten aanzien van derzelver grootte en geschiktheid voor de scheepvaart, met de *St. Lawrence*, of met die Rivier, die uit het Meer *Ontario* naar den Oceaan loopt, kan vergeleken worden. Indien wij egter de uitgestrekte massa van water, die uit het Meer *Winnipeg*, door het Meer *the Woods*, het Meer *Superior* enz., naar zee stroomt, als eenen enkelen stroom, en een gedeelte van de Rivier de *St. Lawrence* aanmer-

merken, dan is het zeker, dat deze, in alle opzigten, de *Mississippi* zeer verre overtreft; en deze geheele uitgestrektheid waters mogen wij, met even zoo veel gronds, als één stroom aanmerken, als wij de Rivier, die uit het Meir *Ontario* naar zee loopt, ook voor ééne houden, wijl ook deze in haaren loop, eer zij in den Oceaan valt, verscheidene Meiren passeert, die, offchoon zij in grootte niet vergeleken kunnen worden met de Meiren *Erie* en *Superior*, egter, zoo wel als een van de anderen, van de Rivier geheel onderscheiden zijn. De *Mississippi* is vooräl aanmerkelijk en van belang, uit hoofde van de gemaatigdheid van den stroom op dezelve, en dat zij tot op eenen verren afstand, zonder eenige verandering, bevaarbaar is voor *Bateaux* van de eerste grootte; maar in verscheidene opzigten is zij veel minder te achten dan de Rivier de *St. Lawrence*. Aan haaren ingang is zij geene twintig mijlen breed, en zoo belemmerd door banken en zandplaten, dat een schip, meer dan twaalf voet diep gaande, niet, dan met het grootste gevaar, dezelve kan inloopen. Deze zandplaten en banken aan derzelver ingang, of ingangen, wijl zij, door eene meenigte Eilanden, in verscheidene takken verdeeld is,

wor-

worden veroorzaakt, door eene meenigte van zwaare boomen, die, uit de bovendeelen des lands, de Rivier afdrijvende, en hier of daar vast raakende, zeer schielijk zich samenhegten door de slijk, die het water van de Rivier, welke ongemeen vuil en modderig is, tuschen de takken en wortels van dezelve laat hangen. Jaarlijks ontstaan er zulke nieuwe banken, of worden de ouden grooter en uitgestrekter; en men gelooft, dat, niettegenstaande de moeite, die men zig gegeven heeft, om voortekoomen, dat de jaarlijks, ten tijde der overstrominge, afdrijvende boomen vastraaken, de scheepvaart egter, binnen weinige jaaren, nog veel meer belemmerd zal zijn, dan dezelve tegenwoordig is. Het is zeker, dat er, zedert dat deze Rivier is ontdekt geworden, verscheidene Eilanden en Uithoeken, nabij derzelver ingang, ontstaan zijn, en de onderscheidene kanaalen, ten aanzien van derzelver loop en diepte, eene aanmerkelijke, voor den koophandel nadeelige, verandering ondergaan hebben. De Rivier de *St. Lawrence* is integendeel, aan derzelver ingang, niet minder dan negentig mijlen breed, en bevaarbaar voor schepen van linie tot aan *Quebec*, een afstand van vierhonderd mijlen van zee.

Daar-

Daarboven is derzelver bedding, wel ver van door den tijd verërgerd te zijn, thands veel beter voor de scheepvaart, dan toen de Rivier eerst ontdekt wierd; en het is hoogst waarschijnlijk, dat dit, van tijd tot tijd, nog meer zal toeneemen, daar het heldere water uit het Meir *Ontario*, geduurende de overstromingen in het voorjaar, met zulk eene hevigheid naar zee stroomt, dat hetzelfde dikwils de zandbanken en losse steenen in zijnen loop medeneemt, en, daar door, het bed der Riviere verdiept. Het kanaal aan de Noordzijde van het Eiland *Orléans*, onmiddlenlijk beneden *Quebec*, dat, volgens het getuigenis van Pater DE CHARLEVOIX, ten jaare *zeventien honderd twintig*, niet diep genoeg was voor eene Chaloup van de minste grootte, uitgezonderd alleen bij hooge vloed, is thands diep genoeg voor de grootste schepen, en wordt het meest gebruikt.

De volgende tafel toont ons, voor welke schepen de *St. Lawrence*, op onderscheidene plaatsen, bevaarbaar is, als mede derzelver breedte van den ingang af tot aan het Meir *Ontario*.

Naa-

<i>Naamen</i> <i>der</i> PLAATZEN.	<i>Afstand in</i> <i>Mijlen, de Rivier</i> <i>opvaarende.</i>	<i>Breedte</i> <i>in</i> <i>Mijlen.</i>
Aan derzelver ingang	. .	90
Bij Kaap <i>Cat</i>	. 140	. 30
Bij de Rivier <i>Saguenaij</i>	120 .	18
Bij het benedenëinde van het Eiland <i>Or-</i> <i>leäns</i> (*)	. 110 .	15
Bij de Baai tusfchen het Eiland <i>Orleäns</i> en <i>Quebec</i> (†)	. 30 .	5
Van <i>Quebec</i> tot aan het Meir <i>St. Pierre</i>	. 90	
Het Meir <i>St. Pierre</i>	. 30 .	14
Het Meir <i>Falterie</i>	. 10 .	1
Te <i>Montreal</i> (§)	. 30 .	2 tot 4
		Tot

(*) Dit Eiland heeft vijf en twintig mijlen in de lengte en 6 mijlen in de breedte, en aan beide zijden is de Rivier omtrent twee mijlen breed. *Aanmerk. van den Schrijver.*

(†) Tot hier toe, vier honderd mijlen van derzelver ingang, kan zij veilig door fchepen van linie bevaaren worden. *Aanmerk. van den Schrijver.*

(§) Tot aan deze plaats, vijf honderd en zestig mijlen ver, is zij, met de volkoomenfte zekerheid, be-
vaar-

NOORD-AMERIKA. 263

<i>Naamen der PLAATZEN.</i>	<i>Affstand in Mijlèn, de Rivier opvaarende.</i>	<i>Breedte in Mijlen.</i>
Tot het Meir <i>St Louis</i>	6	$\frac{3}{4}$
Het Meir <i>St. Louis</i>	12	4
Tot het Meir <i>St. Francis</i>	25	$\frac{1}{2}$ tot 2
Het Meir <i>St. Francis</i>	20	5
Tot het Meir <i>Thousand Islands</i>	90	$\frac{1}{4}$ tot 1
Het Meir <i>Thousand Islands</i>	25	6
Tot <i>Kingston</i> aan het Meir <i>Ontario</i>	15	$2\frac{1}{2}$ tot 6
		743

De *St. Lawrence* is, haairen geheelen loop langs, overäl bevaarbaar voor *Bateaux* van twee ton last, uitgezonderd alleen bij de Vallen boven *Montreal*, bij de Vallen van *The Thicket*, en bij den langen Waterval (*The Long Fall*), waar, zoo als ik reeds gemeld heb, het noodig

vaarbaar voor schepen, die veertien voet diep gaan. Veel grooter schepen zijn tot verscheidene mijlen boven *Quebec* gezeild, maar dit kanaal is zeer moeielijk en gevaarlijk. *Aanmerk. van den Schrijver.*

II. DEEL.

S

dig is, de vaartuigen te ligten, wanneer zij zwaar gelaaden zijn. Op elke van deze plaatsen is er egter mogelijkheid, om, ten einde de ongemakken en het bezwaar van het lossen van eenig gedeelte der ladinge voortekoomen, voor deze *Bateaux* kanaalen te maaken, en er is geen twijfel aan, of dit zal ook, in het toekomende, wanneer het Land in welvaaren toeneemt, en rijker wordt, daadlijk gebeuren.

Offchoon de Meiren geene onmiddellijke gemeenschap hebben met de *Atlantische* zee langs eene andere Rivier, dan de *St. Lawrence*, zijn er egter verscheidene stroomen, die in deze zee vallen, en die, op zommige plaatsen, zoo na aan andere Rivieren zijn, welken gemeenschap hebben met de Meiren, dat men door dezen, zonder veel bezwaar, eenen handel tusfchen die Meiren en de zee zou kunnen openen. De voornaamste kanaalen voor den handel tusfchen den Oceaan en de Meiren zijn vier in getal: het eerste langs de *Mississippi* en de *Ohio*, en van daar op de *Wabash*, *Miami*, *Mashingen*, of de Rivieren van *Alleghany*, van welker oorsprong er, tot aan andere Rivieren, die in het Meir *Erie* vallen, landēgtens zijn van een tot agtien mij-

mijlen afftands; — het tweede langs de Rivier de *Patowmac*, die voorbij *Washington* ftroomt, en van daar langs de Rivier de *Chesat*, de *Monongahela* en *Alleghany* Rivieren, en *French Creek* tot aan *Presqu' Isle*, aan het Meir *Erie*; — het derde langs de *Hudson's* Rivier, die, te *New-York*, zich in de *Atlantfche* zee ontaft, en vervolgens langs de Rivier *Mohawk*, *Wood-Creek*, het Meir *Oneida*, en de Rivier *Oswego*, welke laafte in het Meir *Ontario* valt; — en het laafte langs de *St. Lawrence*

Het volgende is eene opgaave van de geheele lengte van elken dezer vier wegen, en van de der landēngtens, welken men op denzelven ontmoet, gerekend, van de uiterfte zeehaven van elke Rivier, die gefchikt is tot het ontfangen van fchepen, groot genoeg om den Oceaan te bevaaren, tot aan het Meir *Erie*, welk het beste middenpunt is van alle de Meiren, ten aanziene van deze vier wegen.

<i>Lengte van</i>	<i>Breedte van</i>
<i>den afftand</i>	<i>de Landēng-</i>
<i>in mijlen.</i>	<i>ten.</i>

Van <i>Montreal</i>	. . 440 . . . 22	
	S 2	Van

Van <i>Washington</i>	.	450	.	.	.	80 (*)
Van <i>New-York</i>	.	500	.	.	.	30
Van <i>New-Orleäns</i>		1,800	.	.		1 tot 18 (†)

Volgens deze opgaave blijkt het duidelijk niet alleen, dat de *St. Lawrence* eenen korteren weg opent naar de Meiren, dan eenigen van de andere Rivieren, maar dat ook de Landëngten daarteboven merklijk korter zijn, dan langs de andere wegen. Ook moet men in overweeging neemen, dat deze Landëngten veel minder zijn, en de goederen, den geheelen weg langs, in dezelfde vaartuigen van *Montreal* tot aan de Meiren kunnen vervoerd worden, terwijl men integendeel, bij het vervoeren van laadingen derwaards, het zij van *Washington* of van *New-York*, genoodzaakt is, op elke Rivier andere vaartuigen en volk te gebruiken, of anders de boots zelve over deze Landëngten, op wagens, van de eene Rivier tot de andere te vervoeren.

Op

(*) Wanneer de vaart geöpend is, zal dit, zegt men, verminderd worden op vijftig mijlen. *Aanmerk. van den Schrijver.*

(†) Indien men den weg volgt van de *Ohio* tot aan het Meir. *Aanmerk. van den Schrijver.*

Op deze vaarten is het altijd van zeer veel aanbelangs, zoo veel mogelijk, de Landēngten te vermijden, wjl dezelve de onkosten van het transport aanmerkelijk verzwaaen, en de goederen veel meer aan het gevaar van gestoolen te worden zijn blootgesteld, naar maate zij door handen van meer menschen gaan. Behalven dit alles heeft de *St. Lawrence* nog een ander voordeel boven alle andere Rivieren, dat den handel tusschen de Meiren en den Oceaan gemaklijker maakt, en noodwendig voor denzelven aan haar den voorrang geeft, te weeten, dat zij, geduurig voorzien van water uit het Meir *Ontario*, nooit zoo laag is, zelfs niet in het droogste jaargetijde, of zij kan door gelaadene *Bateaux* bevaaren worden, terwijl integendeel de kleene stroomen, die de Meiren met de Rivieren de *Hudson*, de *Patowmac* en de *Misissipp*i verēenigen, in den zomer dikwils zoo uitgedroogd zijn, dat het nauwlijks mogelijk is, die met *Cano's* te pasfcren. In den zomer van *zeventien honderd zes en negentig* was de Rivier de *Mohawk*, geduurende vier maanden, zoo laag, dat het volstrekt ondoenlijk was, eenige koopgoederen langs derzelver grootste gedeelte te vervoeren, en de Kooplleden van het Binneland,

eenen geruimen tijd te vergeefs gewagt hebbende op de goederen, die zij noodig hadden, eindelijk genoodzaakt waren, dezelve over land te doen koomen. De vaart op deze Rivier wordt, naar men zegt, jaarlijks moeilijker en slegter, en, ten zij men verscheidene lange kanaalen laat graaven, zal men eindelijk genoodzaakt zijn, van alle gemeenschap te watter tusfchen *New-York* en het Meir *Ontario*, langs dezen weg, aftezien. De Rivier de *Alleghany* en de *French Creek*, die het Meir *Erie* met de *Patowmac* verbinden, zijn even zeer onderworpen aan uitdroogen, en het is, in de daad, alleen ten tijde der vloedén, veroorzaakt door het smelten van den sneeuw, of zwaare regens, dat men, langs den eenen of anderen dezer wegen, de goederen met gemak vervoeren kan.

Ver het grootste gedeelte van den handel op de Meiren is, voor het tegenwoordige, alleen bepaald tot *Montreal*, wyl de *Britsche* Kooplieden, niet slechts hunne goederen van daar naar dezelve kunnen verzenden met een derde kosten minder, dan die van *New-York* dit kunnen doen, maar dezelve ook veel beter koop, uit de eerste hand, verkoopen kunnen, dan die van den Verëenigden Staat. De
las-

lasten, die wegens den invoer van gerafneerde zuiker, dranken, wijnen en koffij in *Canada* betaald worden, zijn aanmerkelijk minder dan die, welken daar voor in den Verëenigden Staat gevorderd worden; en het *Engelsche* ijzerwerk, en alle drooge goederen in het algemeen, worden vrij van alle belastingen in *Canada* ingevoerd, terwijl dezelveu integendeel, wanneer zij uit *Europa* worden ingebragt, in de Verëenigde Staaten aan eene belasting van vijftien percent van derzelver waarde onderworpen zijn. Het zou eene vergeefsche en nutlooze onderneeming zijn, de vreemde Manufactuuren, die uit *Canada* in den Verëenigden Staat worden ingebragt, aan zekere lasten te willen onderwerpen, daar de grenzen dezer beide Landen zoo uitgestrekt en zoo digt aan elkanderen zijn, dat het altijd zeer gemakkelijk zou vallen, dezelveu in het geheel intevoeren, en deze belastingen te ontgaan.

De handel van *Montreal* op de Meiren is, voor het tegenwoordige, zeer aanmerkelijk en neemt jaarlijks toe. Er zijn reeds uitgestrekte Etablifementen aan de *Britsche* zijde van het Meir *Ontario*, te *Niagara*, te *Toronto*, aan de Baai van *Canti*, en te *Kingston*, dat omtrent

twintig duizend Inwoonërs bevat; en aan de andere zijde breiden de Ingezetenen van den Verëenigden Staat hunne Volkplantingen met geweld uit. Ook neemden dezen aan het Meir *Erie*, en langs de Rivier *Detroit*, met eene verbaazende snelheid, zoo wel aan de eene als aan de andere zijde, toe.

Het gewigt van den Binnenlandschen handel, — en deze bestaat in de daad in den handel op de Meiren, — heb ik reeds aangetoond, en daar bij doen zien, dat elke zeeftad in den Verëenigden Staat in grootte en welvaaren is toegenomen, naar maate van het aandeel, dat zij in dezen handel heeft, en dat die Steden, welken daar toe het best gelegen zijn, ook het voor naamste van denzelven aan zich getrokken hebben. Wanneer deshalven de Oevers van het Meir in volkrijkheid toeneemen, en de vraag naar *Europefche* goederen onder de Ingezetenen sterker wordt, dan mögen wij verwagten, dat *Montreal*, dat van alle de zeehavens van *Noord-Amerika* het best gelegen is, om dezelve van zoodanige goederen te voorzien, naar evenredigheid in grootte zal aanwasfen; en, daar de uitgestrektheid van het Binnenland, waarmede zij, te water, gemeenschap heeft, zoo groot, en hetzelfde daarteboven zoo vrugtbaar is, als dat

dat van eenig ander, waaröp de groote Steden van den Verëenigden Staat handelen, is het niet onwaarschijnlijk, dat *Montreal*, ten eenigen tijde, met de grootste Steden van het Vasteland van *Noord-Amerika*, ten aanziene van volkrijkheid en weelde, om den voorrang zal wedijveren.

 DERTIGSTE BRIEF.

Beschrijving van de Stad Kingston, certijs genoemd het Fort Cadaraqua. — Uitgebreidheid van derzelver koophandel. — Aart van denzelven. — Herbergzaamheid van de Ingezetenen. — Havens aan het Meir Ontario. — Oorlogschepen op dit Meir. — Koopvaardijfchepen. — Zee-Officieren. — De kosten van het bouwen en onderhouden der schepen zijn zeer groot. — Redenen daarvan. — Er zijn nog geene IJermijnen in het Land geöpend. — Koper kan men gemaklijker vinden dan ijzer. — Wordt in eene groote meenigte gevonden aan de oevers van het Meir Superior. — De Schrijver gaat aan boord van een Koopvaardijfchip, op het Meir Ontario. — Beschrijving van dat Meir. — Aanmerkingen over eene zevenjarige afwisseling der hoogte van het water, welke men zegt, dat hier wordt waargenomen, als ook eene Eb en Vloed om de twee uren. — De vaart over dit Meir
 is

is gelijk aan eene Zeereis. — Koomst in het gezigt van het Fort Niagara. — Land aan Misisaguis Punt. — Misisaguis Indiïanen. — Een van hunne Hoofden in een oproer omgebracht. — Hoe behandeld door het Britsche Gouvernement. — Derzelver geneigtheid tot wraak. — De Misisaguis zijn goede Jaagers. — Wijze om de Zalm te dooden. — Verscheidenheid van Visch in de Meiren en Rivieren van Canada. — Zeewolven. — Zeekoeiën. — Beschrijving van de Stad Niagara, of Newark. — De tegenwoordige zetel van het Gouvernement. — Ontwerp om denzelven naar elders te verplaatsen. — Ongezondheid der Stad Niagara, en het omliggende land. — Navy-Hats. — Het Fort Niagara ingevolge het verdrag overgegeeven. — Beschrijving van hetzelfde. — Beschrijving van de andere Forten, overgegeeven aan de Ingezetenen van den Verëenigden Staat. — Dezelfen schijnen niet zoo voordeelig voor hun te zijn, als men verwacht had. — Voordeelige ligging der nieuw aangelegde Britsche posten.

Niagara, September.

De Stad *Kingston* is gelegen aan den mond van eene diepe Baai aan het Noord-Oostlijk uiterste van het Meir *Ontario*. Dezelve bevat een Fort en Barakken, eene *Engelsche Episcopaale* kerk, en omtrent honderd huizen, van welken de meesten eerst onlangs gebouwd zijn, en thands bewoond worden door dezulken, die, na het eindigen van het *Amerikaansche* oorlog, uit den Verëenigten Staat zijn overgekoomen. Eenige weinigen van deze huizen zijn gebouwd van steen en klinkers, maar ver het grootste gedeelte is van hout. Het Fort is van steen, en bestaat uit een vierkant van vier Bastions voorzien. Het zelve werd aangelegd door den Graaf DE FRONTINAC, voor het jaar *zestien honderd twee en zeventig*, en werd eenigen tijd naar deszelfs naam genoemd; naderhand kreeg het dien van *Cadaraqui*, den naam van eene kreek, die in de Baai valt. Deze naam bleef, tot voor weinige jaaren, gemeen aan het Fort en de Stad, wanneer dezelve veränderd werd in dien van *Kingston*. Gewoonlijk bestaat de Bezetting uit een getal van zestig tot honderd man, die in de Barakken worden ingekwartierd.

King-

Kingston is eene plaats van aanmerkelijken koophandel, en is deshalven zeer snel in grootte toegenomen. Alle de goederen, die de *St. Lawrence* worden opgevoerd, om het Bovenland te voorzien, worden hier in pakhuizen opgeflagen, tot dat dezelve kunnen worden gelaaden aan boord van schepen, geschikt tot de vaart op de Meiren: ook worden de Bonten, die van de verscheidene Posten aan de nader bij gelegene Meiren worden aangebragt, hier bij een gezameld, om in *Bateaux* ingelaaden, en de *St. Lawrence* afgezonden te worden. Zommigen van deze Pelterijën worden door de *Indiëanen*, die in het omliggende land, en aan de bovenste gedeelten van de *St. Lawrence* jaagen, onmiddlenlijk in de Stad gebragt; doch dezen maaken slegts een zeer klein gedeelte uit. De voornaamste Kooplieden, die te *Kingston* hun verblijf houden, zijn deelgenooten van oude gevestigde huizen te *Montreal* en *Quebec*. Een Vreemdling, en vooräl een *Britsch* Onderdaan is zeker van, wanneer hij aldaar pasfeert, een zeer vriendlijk en aangenaam onthaal bij hen te zullen vinden.

Geduurende den Herfst lijden de Ingezeten van *Kingston* zeer veel door tusfchenpoozende koortzen, die aan deze Stad zeer eigen

eigen zijn, door dien dezelve in eenen laagen grond, en dicht bij een uitgestrekt moeras gelegen is.

De Baai bij *Kingston* levert eenen goeden ankergrond op, en is de veiligste en gemaklijkste van alle de Havens aan het Meir *Ontario*. De Baai van *Great Sodus* aan de Zuid-, en die van *Toronto* aan de Noordzijde van het Meir gelegen, bijna onder dezelfde middagslijn met *Niagara*, worden gezegd de besten te zijn na die van *Kingston*, maar het inkoomen van beide dezelven is belemmerd door zandbanken, welken men, bij ongunstig weder, met schepen, die meer dan vijf of zes voet diep gaan, niet dan met het grootste gevaar kan pasfeeren. Aan de oevers van de Baai te *Kingston*, heeft men twee scheepstimmerwerven, waar van de eene behoort aan den Koning, en de andere een eigendom is van bijzondere perzoonen, en op welken de meeste *Engelsche* schepen, die tot de vaart op het Meir *Ontario* bestemd zijn, gebouwd worden.

Toen wij dit Meir *Ontario* pasfeerden, vonden wij op hetzelfde drie schepen van omtrent twee honderd ton, voorzien van agt tot twaalf stukken geschut, behalven nog verscheidene kanoneerboots, die egter niet in dienst, maar
in

in de Rivier de *Niagara* opgelegd waren. Kortens tijd egter na dat wij *Kingslon* verlieten, wierd er, ingevolge de ratificatie van het tractaat van vriendschap en koophandel tusschen den Verëenigden Staat, en zijne *Britsche* Majesteit, order gegeven, tot het ontwapenen en opleggen van alle de schepen van Oorlog, alleen één uitgezonderd (*). Voor één Konings schip is er zeker op het Meir altijd werks genoeg, zoo met het overbrengen der geschenken voor de *Indiëanen* naar het Bovenland, en van den voorraad voor de troepen, als met het vervoeren van de laatste, wanneer dezen van bezetting veranderen, en dus van de eene plaats naar de andere moeten gebragt worden. Elk Land-Officier, op de Buitenposten, heeft de vrijheid, om, naar maate van den rang, dien hij bekleedt, een zeker gedeelte koopgoederen in des Konings schepen te laaden en te vervoeren, zonder dat hij daar voor eenige kosten behoeft te betaalen; ook hebben die van de Marine het recht, om, wanneer zij van de

(*) Men zegt, dat er in den zomer van 1797 nadere bevelen gegeven zijn, om weder een of meer van deze schepen in dienst te stellen, en te wapenen. *Aann. van den Schrijver.*

de eene Haven naar de andere vaaren, en hunne schepen geene andere bestemming hebben, dezelve met Koopmanschappen te laaden, waarvan de vrachtloonen ten hunnen voordeele koomen, als mede, om, tot eenen vastgestelden prijs, Reizigers, over het Meir, van de eene plaats naar de andere te brengen, waar van zij een standvastig gebruik maaken. De Commandant van des Konings schepen op het Meir *Ontario* is een *Fransch Canadiër*, en van dezen Landäart zijn meest alle de Officieren, die onder hem dienen. Derzelver uniform is blauw en wit, met groote geele knopen, waaröp een Bever, en het woord *Canada* gedrukt is. De Zee-Officiers staan onder de orde van den gezagvoerenden Officier der Posten, waar zij aankoomen, en mogen nooit, zonder zijne toestemming, het anker ligten, om verder landwaardsin te vaaren.

Behalven verscheidene overdekte Koopvaardij-schepen, Schooners en Sloepen, van vijftig tot honderd ton elk, worden er nog eene ontelbaare meenigte groote *Zeil-Bateaux* aanhoudende op het Meir *Ontario* gebezigd. Geene schepen worden egter geschikt geoordeeld tot de vaart op deze Meiren, dan alleen volkoomene Zeeboots, of andere platbodem-

demde vaartuigen, zoo als *Cano's* en *Bateaux*, die, bij eenen opkoomenden storm, veilig aan den oever kunnen loopen. Voor het tegenwoordige gebruikt het Volk van den Verëenigden Staat, op het Meir, niet dan *Bateaux*; en, al oordeelden zij het noodig, zich van grootere schepen te bedienen, zouden zij egter tot dus verre, uit hoofde van de slegte gesteldheid der havens, daarvan moeten afzien. De groote *Britsche* schepen vaaren meestäl alleen tusschen *Kingston* en *Niagara*, en zeer zelden ziet men dezelve op eenige andere plaats.

De onkosten, tot het bouwen en uitrusten der schepen op het Meir *Ontario*, zijn zeer aanmerkelijk, maar nog ongelijk grooter op de meer afgelegene Meiren, wijk het voornaamste gedeelte van het ijzer, en al het touwwerk, dat men daartoe noodig heeft, uit *Engeland*, door het midden van de Beneden-Provincie, moet worden ingevoerd. Er is egter geen twijfel aan, of, wanneer het Land volkrijker wordt, zal men zich zeer gemakkelijk van een groot deel dezer noodzaaklijke goederen, op de plaats zelve, kunnen voorzien, wijk de grond in de Boven-Provincie zeer geschikt is tot het teelen van hennip, en men,

in verscheidene deelen van het Land, ijzermijnen ontdekt heeft. Men begint reeds, in eene kleene hoeveelheid, hennip te kweken; maar, daar het Gouvernement er zich, tot hier toe, op heeft toegelegd, om de aandacht van het Volk meer tot den Landbouw, dan tot eenig ander onderwerp te bepaalen, zijn er, dus verre, nog geene ijzermijnen, die, even gelijk alle andere mijnen, welken reeds ontdekt zijn, of, in het vervolg, mogen ontdekt worden, tot het uitsluitend eigendom der Kroon behooren, ontgonnen of geöpend. Het Volk van den Verëenigden Staat, geduurig er op uit zijnde, om zijn voordeel te doen, heeft egter reeds eenige perzoonen uitgezonden, om, in dat gedeelte van hun grondgebied, dat het dichtst aan de Meiren gelegen is, ijzermijnen optespooren. Deze naspooringen zijn zeer gelukkig uitgevallen; en, daar men buiten twijfel spoedig, in deze streken, werkplaatzen zal aanleggen tot het smelten en vervaardigen van ijzer, en zij dit tot eenen veel minderen prijs zullen kunnen verkoopen, dan 't gene geheel uit *Neder-Canada* moet worden aangebragt, is het zeer waarschijnlijk, dat het Gouvernement het openen van ijzermijnen op zijn eigen Gebied zal aanmoedigen, liever dan

te gedoogen, dat de Ingezetenen van den Vereenigden Staat het voordeel genieten van zulk eenen belangrijken tak van koophandel, die noodzaaklijk in hunne handen moet vallen, wanneer dit Gouvernement bij die zelfde grondregelen blijft volharden, welken het dus ver volgde.

In de verder afgelegene deelen van *Oppercanada* vindt men ongelijk meer koper dan ijzer; en, daar men dit met aanmerkelijk minder moeite uit de Aarde kan haalen, dan ijzer, dat men tot dus verre ontdekt heeft, is er alle reden, om te vermoeden, dat men, in vervolg van tijd, tot alles, waar toe dit eenigzins geschikt is, zich veel meer van koper dan van ijzer bedienen zal. Aan de oevers van eene Rivier, die, aan den Zuid-Westlijken kant, in het Meir *Superior* valt, vindt men ruuw koper in meenigte, ook wordt dit in overvloed gevonden op de Eilanden aan de Oostzijde. Op den grond van iemand te *Niagara*, zag ik een stuk van dit koper, verscheidene oncen zwaar, en op het oog zoo zuiver als of het in het vuur geweest was, dat, zoo als men mij onderrigte, met eenen beitel gehakt was van een ander, even zoo zuiver stuk, dat op een dezer Eilanden groeide, en ten minste

veertig pond gewoogen heeft. Rijke koperaderen ziet men in meest alle de Rotzen op deze Eilanden bij de Oevers; en digt bij het water vindt men, in diepe beddingen, eene meenigte koperërts, gelijkende naar koperrood. In eenige weinige uren zou men hier *Bataaux* met dezen erts kunnen laaden, en, in minder dan drie dagen, naar de Straat van *St. Marij* brengen, na welke gepasfeerd te zijn, men denzelven in grootere schepen zou kunnen overlaaden, en, zonder eenige verdere verhin-dering, te water, tot aan de Rivier de *Niagara* vervoeren. De Landēngte aan de Straat van *St. Marij* kan men in weinige uren pas-seeren, en, met eenen gunstigen wind, kunnen schepen, bekwaam, om de Meiren *Huron* en *Erie* te bevaaren, de reis tot aan de Oostlijke uitersten van het laatste Meir, in zes dagen, doen.

Niet alleen gaan het bouwen en uitrusten van schepen, tot de vaart op de Meiren, vergezeld met zwaare kosten, maar die van het onderhoud dezer schepen, zijn ook zeer groot: voor eerst, wijl dezelve veel spoediger versleeten zijn, dan die, welken op den Oceaan gebruikt worden; eene omstandigheid, die, naar het gevoelen der Zeelieden, moet worden toege-
schree-

schreeven aan de verschheid van het water: ten anderen, wijl men het Volk op dezelve, tot eenen zeer hoogen prijs, moet aanneemen, en, ook gedurende de vijf maanden, dat de schepen, uit hoofde van het ijs, stil liggen, ten volle betalen, daar men anders dezelve niet op het oogenblik, dat men hen noodig heeft, kan krijgen. Deze Matroozen koomen, voor het grootste gedeelte, alleen een enkele uitgezonderd, uit de Zeehavens, wijl het volstrekt noodig is, op deze Meiren, op welken de vaart aan veel meer gevaaren onderhevig is dan op den Oceaan, bekwaame en geoeffende Zeelieden te hebben. Het Meir *Ontario* is nooit tot op eenen verderen afstand van den Oever, dan het gezigt reiken kan, bevroozen, maar deszelfs Rivieren en Havens worden geregeld door het ijs gestopt.

Daags na onze aankoomst te *Kingston*, bepaalden wij onze reis naar *Niagara* aan boord van een schip van honderd en tagtig ton, dat aan de Koopmanskaai gereed lag, om te vertrekken, en alleen op eenen gunstigen wind wagtte. De vastgestelde prijs der vracht voor de vaart over dit Meir is, in de Kajuit, twee Guinées, en op het dek eene Guiné voor elk perzoon. Dit is geheel niet duur, wanneer

men in aanmerking neemt, dat de Kapitein, voor dit geld, voor elke soort van Pasfagiers eene bijzondere tafel houdt. De tafel in de kajuit, op dit vaartuig, was bijzonder wel, en er was overvloed van Port-, en Sherrij-wijn, en allerleië soorten van sterke dranken, ten gebruike van de Reizigers in dezelve. De vracht voor de goederen is, naar evenredigheid, duurër, zijnde zes en dertig schellingen *Engelsch* per ton, dat ten naastenbij zoo veel is, als 't gene men, voor het tegenwoordige Oorlog, betaalde voor het transport van goederen over de *Atlantische* zee. Men kan dit egter niet buitengemeen hoog noemen, wanneer men de kosten van het bouwen en onderhouden der schepen, de zwaare gagie der Matroozen, enz. in overweeging neemt.

Op den *zeventen* September, in den agtermiddag, wierd de wind gunstig, om het Meir overtesteeken: de Pasfagiers, die in verscheidene deelen der Stad verspreid waren, wierden dus gewaarschuwd, om zich gereed te maaken, en aan boord te koomen; het schip ligtte de ankers, en eene zagte koelte bragt ons, in weinige minuten, in het Meir. De eerste anderhalve mijl van *Kingston* af, is het gezigt zeer bepaald door de groote meeninge
Ei-

Eilanden, die men aan de flinker zijde heeft; maar, ten einde van dezen afstand, den hoek van een dezer Eilanden te boven zeilende, hadden wij onverwagt een zeer uitgestrekt uitzigt over het Meir, dat, bij eenen stillen helderen avondstond, terwijl de zon zich agter de majestueuse boschen, die de Oevers versieren, verborg, een zeer grootsch en verrukkend tooneel opleverde.

Het Meir *Ontario* is het Oostlijkste der vier groote Meiren, door welken de grenslinie loopt, die de Verëenigde Staaten van de Provincie van *Oppor-Canada* scheidt. Hetzelve heeft in de lengte, van het Oosten naar het Westen, honderd en twintig mijlen, en, op de breedste plaatzen, zeventig mijlen in de breedte, beslaande, naar berekening, eene oppervlakte van omtrent twee millioen drie maal honderd en negentig duizend *acres* lands. Dit Meir is veel minder onderheevig aan het geweld der winden en stormen, dan eenig ander; en, wanneer men het oog vestigt op deszelfs groote uitgestrektheid, moet men verbaasd staan, over de zonderlinge stilte, die, in het algemeen, op het water in hetzelve heerscht. Den eersten avond van onze reis zagen wij geene de minste golven op deszelfs

oppervlakte, die alleen bewoogen wierd door eene zagte dijing, en, geduurende het overige van onzen overtocht, gingen de golven niet eenmaal zoo hoog, noch was de beweeging zoo sterk, dat zij de geringste ongesteldheid aan iemand der Pasfagiers veroorzaakten. Het water is hier, in het algemeen, zeer diep, en zelfs, op zommige plaatsen, zoodanig, dat men met het dieplood geen' grond kan peilen. Wanneer men, over de zijden van het schip, in hetzelfde ziet, schijnt het, uit hoofde van deszelfs diepte, eenigzins zwart, maar is egter zeer helder en klaar, zoo dat, wanneer men iets, dat wit is, in hetzelfde werpt, men het tot verscheidene vademmen beneden de oppervlakte van het water zien kan. Het is egter op verre na niet zoo klaar en doorschijnende, als dat van eenige andere Meiren. De Heer CARVER, van het Meer *Superior* spreekende, zegt: —

„ wanneer het stil was, en de zon helder
 „ scheen, kon ik, in mijne *Cano* zittende,
 „ ter plaatze, waar het water meer dan zes
 „ vademmen diep was, duidelijk op den grond
 „ groote hoopen steenen zien van onderschei-
 „ dene grootte, waarvan zommigen scheenen
 „ beärbeid te zijn. Het water was, op dezen
 „ tijd, zoo helder en doorschijnende als de
 „ lucht.

„ lugt, zoo dat ik mij verbeelden moest, dat mijne
 „ *Cano* in deze hoofdstof hong en zich bewoog.
 „ Het was onmogelijk, door dit klaar *medium*,
 „ met eene gevestigde aandacht, op de rot-
 „ zen beneden zich te zien, zonder, binnen
 „ weinige minuten, eene aanmerkelijke dui-
 „ zeling te ontwaaren, en genoodzaakt te zijn,
 „ zijne oogen van dit bedwelvende tafreel
 „ aftetrekken.” — Het water van het Meir
Ontario, is zeer goed van smaak, en het eeni-
 ge, dat de Zeelieden, aan boord der schepen
 op hetzelfde, gebruiken,

Het is een algemeen en sterk aangenomen
 denkbeeld, niet alleen bij de *Indiëanen*, maar
 ook bij een voornaam gedeelte der Blanken,
 die aan de oevers van het Meir *Ontario* woo-
 nen, dat het water van dit Meir, alle zeven
 jaar, beurtlings rijst en valt. Anderen inte-
 gendeel ontkennen dit; en, in de daad, dit
 verschilt zoo zeer van alles, wat men elders,
 in welk gedeelte der Aarde ook, in eenig
 groot water heeft waargenomen, dat ik voor
 mij zeer genegen zou zijn, om te gelooven,
 dat dit geheele verhaal eene loutere inbeelding
 is. Wanneer men evenwel in aanmerking
 neemt, dat de oudste Ingezetenen des Lands
 dit periodiek wassen en vallen van het water

bevestigen, en het tegendeel nooit duidelijk beweezen is, dan zijn wij verplicht, ons oordeel over dit stuk opteschorten. Een Inwooner, die zijn verblijf hield zeer nabij de Oevers van het Meir, niet ver van *Kingston*, en die, uit hoofde van zijne bezigheden, meer tijds had, om op dergelijke dingen acht te geeven, dan in het gemeen de groote troep van het Landvolk, verhaalde mij, dat hij, gedurende bijna veertien jaar, die hij alhier gewoond had, den toestand van het Meir aandachtig had gadegeflaagen, en van oordeel was, dat het water aan geene periodieke wasfing of valling onderworpen; — dat hij egter niet ontkennen kon, dat het zeer aanmerkelijk was, en de aandacht verdiende, dat verscheidenen van de oudste Blanke Ingezetenen uit dezen omtrek hem, met betrekking tot het wasfen des waters op het Meir, vooräf gezegd hadden, dat het Jaar *zeventien honderd vijf en negentig* het hooge Jaar zoude zijn, en dat, in de daad, in den zomer van dat Jaar, het Meir tot eene ongewoone hoogte fleeg. Hij voegde er egter bij, dat hij meende redenen te hebben, om deze ongewoone wasfing en hoogte van het water, in dit geval, aan toevallige oorzaaken, en niet aan eene geregelde en bepaalde

paalde wet der Natuure toeteschrijven, en dat hij ten volle overtuigd was, dat, al ware het, dat het Meir niet zoo hoog gereezen was, als het in de daad deed, het Volk zich egter ontwijfelbaar zou verbeeld hebben, dat het nu hooger was dan gewoonlijk, zoo als hij vermoedde, dat zij zich dit, bij andere voorige gelegenheden, waarlijk alleen hadden ingebeeld. Deze zijne gedagte, zeide hij, gegrond te zijn op de volgende omstandigheid. Toen, ten jaare *zeventien honderd vijf en negentig*, het water in het Meir tot zulk eene buitengewoone hoogte gereezen was, had hij met verscheidene van de oudste Ingezetenen over dit onderwerp gesproken, en hun, in het bijzonder, ondervraagd naar de vergelijking der hoogte van het water bij deze, en in voorige gelegenheden. Allen verklaarden hem, dat het water thands niet hooger was, dan gewoonlijk ten tijde van deszelfs periödieke hoogte, en dat zij zelden het te vooren even zoo hoog gezien hadden. Nu had hij, aan het einde van zijnen tuin, een klein boschjen van boomen, die, ten minste, dertig jaar oud waren: dit boschjen was, door het water in dit jaar, geheel overstroomd, zoo dat alle de boomen gestorven waren; en hier uit maakte hij nu
 dit

dit besluit op, dat, indien het water, in vorige jaaren, even zoo hoog geweest ware, deze boomen niet zoo oud zouden geworden, maar reeds vroeger door hetzelfde vernield geweest zijn. Deze omstandigheid strijdt zeker tegens 't gene men aangaande de hoogte van het water in het algemeen geloofde; maar bewijst egter alleen, dat hetzelfde nu in dit jaar hooger gereezen was, dan in de vorige dertig jaaren: het toont niet, dat hetzelfde niet, gedurende dien tijd, periödiek boven deszelfs gewoone hoogte rees.

't Gene de Heer CARVER over dit stuk zegt, schijnt veelëer het algemeen gevoelen, dat het water in het Meir rijst en valt, te bevestigen.

„ Ik had, — zegt hij, — bijna vergeeten,
 „ eene zeer ongewoone omstandigheid betrek-
 „ kelijk deze Engte — de Straat van *Michil-*
 „ *limakinack*, tusfchen de Meiren *Michigan*,
 „ en *Huron* — te verhaalen. Volgens de
 „ waarneemingen, die de *Franschen*, geduu-
 „ rende den tijd, dat zij van het Fort aldaar
 „ meester waren, gemaakt hebben, blijkt het,
 „ dat, offchoon er geen dagelijksche Eb en
 „ Vloed in deze wateren bespeurd worden, men
 „ egter, bij eene nauwkeurige oplettendheid op
 „ derzelver hoogte, daarin eene periödieke
 „ ver-

„ verandering ontdekt. Men heeft opgemerkt,
 „ dat dezelve trapswijze, maar bijna onmerk-
 „ baar, rijzen, tot dat zij, de hoogte van drie
 „ voet bereikt hebben, waar toe zeven en een
 „ half jaar noodig zijn; en dat zij in even zoo
 „ veel tijds, weder tot hetzelfde peil zakken,
 „ zoo dat zij deze zonderlinge verandering,
 „ waarvan men de reden nog niet heeft kunnen
 „ ontdekken, in vijftien jaaren volvoeren. Toen
 „ ik aldaar was, kon ik van de *Engelschen*
 „ dienāangaande geen voldoende bericht of be-
 „ vestiging krijgen, wijl zij nog maar weinige
 „ jaaren in het bezit van het Fort geweest wa-
 „ ren; egter stemden zij eenpaarig daarin over-
 „ een, dat men eenige verandering zag aan de
 „ Oevers van deze Engte.” Het is zeer te be-
 „ klaagen, dat de volgende jaaren niet meer lights
 „ verspreid hebben over dit onderwerp, daar er,
 „ na dat het Fort in onze magt geweest is, nie-
 „ mand, geschikt, om de gegrondheid of onge-
 „ grondheid van waarneemingen van dezen aart te
 „ beslissen, lang genoeg ter dezer plaatze geweest
 „ is, om de zaak te onderzoeken, en van dezelve
 „ overtuigd te zijn.

Er is eene lange reeks van nauwkeurige
 waarneemingen noodig, om met zekerheid te
 bepaalen, of het water in dit Meir al of niet

pe-

periödiek rijst en valt. Het is, bij voorbeeld, bekend, dat, in natte jaaren, het water zeer veel boven deszelfs gewoone peil stijgt, en integendeel, in zeer drooge jaargetijden, ver beneden hetzelfde daalt: men zou deshalven zeer nauwkeurig moeten letten op de hoeveelheid van water, die er bij den regen valt, en de uitdamping die er plaats heeft en met dezelfde nauwkeurigheid moeten weten, welke verandering dit in de hoogte van het water te wege brengt. Zonder dit is het, wanneer het gebeurt, dat het Meir om het zevende jaar hooger of laager is, onmogelijk, om met zekerheid te beslissen, of dit alleen aan de gesteldheid van het weder, dan wel aan eene bepaalde wet der Natuure, die ons tot nog toe onbekend is, moet worden toegeschreeven. Daarboven zou men op de gesteldheid der winden, zoo ten aanzien van derzelver rigting als sterkte, moeten letten, daar dezen op de hoogte van het water in alle de Meiren eenen merkeliijken invloed hebben. Bij het Fort *Erie*, gelegen aan het Oostlijk uiterste van het Meir van dien zelfden naam, zag ik eens, dat het water, in den loop van weinige uren, volkoomen drie voet viel, en wel ten gevolge van eene schielijke verandering van den wind,
die

die onverwagt naar het Westen liep, en verscheidene dagen agter den anderen uit dien hoek bleef waaiën. En eindelijk zou men deze waarneemingen moeten doen, niet op ééne, maar te gelijktijdig op verscheidene plaatzen van de oevers van alle deze Meiren, wjl men weet, offchoon de eigenlijke oorzaak daarvan töt nog toe onbekend is, dat het water aan de kusten, op zommige plaatzen, trapswijze aanzienlijk is toegenomen, terwijl het op anderen aanmerkelijk verminderd is. Bij voorbeeld, tusschen de Wagthuizen aan het Fort *Niagara*, en het Meir, is de afstand thands niet meer dan tien *yards* of daarömfrees, offchoon er, toen dezelve eerst gebouwd wierden, een aanzienlijke uitgestrekte tuin tusschen dezelve lag; en een waterbatterij, die, zedert het begin des regenwoordigen Oorlogs, op den Oever, buiten de wallen der Vestinge, werd aangelegd, is, in den tijd van twee jaaren, zoo geheel weggespoeld, dat er thands nauwliks eenige spooren meer van ontdekt worden. Het is te vermoeden, dat er, in het vervolg van tijd, wanneer het Land volkrijker wordt, en de weelde meer toeneemt, menschen gevonden zullen worden, die lust en tijd hebben, om de noodige waarneemingen te maaken, en met

ze-

zekerheid te bepaalen, wat er van deze periödieke verändering der hoogte van het water te gelooven is: voor het tegenwoordige zijn de Bewooners dezer Oevers te zeer ingewikkeld in den Koophandel en den Landbouw, dan dat zij zich zouden bezig houden met onderwerpen van enkele bespiegeling, die, hoe zeer zij den Wijsgeer genoegten mogen geeven, egter aan het grootste gedeelte der Ingezetenen des Lands geen wezenlijk voordeel aanbrengen.

Er zijn veelen, die meenen, dat het water in het Meir *Ontario* niet alleen periödiek alle zeven jaaren wast en weder valt, maar ook onderheevig is aan eenen geregelden Vloed en Ebbe, die verscheidene maalen in de vier en twintig uren zouden plaats hebben. Aan boord van het vaartuig, waarmede ik het Meir overvoer, sprak ik eenige Perzoonen van het Land, welken mij verzekerden, dat men in de Baai van *Canti* geregeld zulk eenen Eb en Vloed gewaar wierd. Om zich zelve hier omtrent te voldoen — zeiden zij mij — hadden zij, meer dan eens, zich verscheidene uren opgehouden aan den kant van eenen molen in het binnenste der Baaië, en daar gezien, dat het water, elke vier uren, geregeld ebde en vloeide, ter hoogte van veertien duim. Er is
eg-

egter geheel niet aan te twijfelen, of deze dikwilsche verandering der hoogte van het water ter dezer plaatze, moet alleen aan den wind worden toegeschreeven, wijl men deze verandering geheel niet bespeurt noch te *Niagara*, noch te *Kingston*, noch aan de opene en vlakke oevers van het Meir. Daarteboven is de gesteldheid der Baaië van *Canti* zoodanig, dat de minste verandering van wind noodwendig ook eene verandering in de hoogte van het water moet maaken. De Baai van *Canti* is een lange kromme en bogtige Inham, die, aan het bovenste gedeelte, nauwer wordt, even gelijk een tregter. De verandering van wind, naar maate dezelve de Baai in of uitwaait, moet dus natuurlijk het water aan het boven-einde doen wasfen of vallen; ook moet, daar het zelve, hier ter plaatze, als het ware, binnen eenen kleenen omtrek is ingeslooten, deze zelfde verandering bespeurd worden, naar dat de wind, offchoon in dezelfde rigting waaiende, den eenen tijd van den dag sterker en heviger is, dan den anderen tijd; en hoe zeldzaam gebeurt het, dat deze, gedurende eenig gedeelte van den dag of den nacht, twee uren agter elkanderen, juist even zoo hard waait, als de beide voorige uren: meest al-

rijd moet men deshalven, wanneer er slegts eenige wind is, zoo iets in het binnenste van deze Baai gewaar worden, dat het voorkoomen heeft van Ebben en Vloeiën. 't Gene mij te meer in dit gevoelen bevestigt, is, dat niemand mij zeggen kon, dat deze zelfde verandering ooit was waargenomen, wanneer het volkoomen stil was; en bij zulk eene gelegenheid zou men egter, indien er in de daad zulk een Eb en Vloed plaats hebben, dezen het duidelijkst en nauwkeurigst bespeuren moeten.

Dan, keeren wij tot de reis terug. . Eenige weinige uren, na dat wij *Kingston* verlaaten hadden, op den *zevendén* van September, ging de wind liggen, en, gedurende dezen geheelen nagt, voorderden wij slegts zeer weinig; maar, vroeg in den morgenstond van den *agtsten*, kreegen wij eene frische koelte, en, voor den middag, verlooren wij het land uit het gezigt. Onze reis verschilde nu in niets van eenen togt over den Oceaan: wij stuurden op het compas; van tijd tot tijd wierd de loglijn geregeld uitgeworpen, en de vaart en voortgang van het schip in het Logboek aangeeteekend, en een behoorelijk journaal gehouden van alles, wat aan boord voorviel. Tot den avond van den *negenden*, zeilden wij geheel

heel buiten het gezigt van eenig land, wanneer wij de Blauwe Heuvels in den omtrek van *Toronto*, aan de Noordzijde van het Meir ontdekten, die wij egter, uit hoofde van den naderenden nagt, weder spoedig uit het oog verlooren. Overal, uitgezonderd ter dezer plaatze, zijn de Oevers van dit Meir vlak en zandig, en dit is de oorzaak, dat men, in het algemeen, bij het pasfeeren van hetzelfde, het land, in weinige uren, uit het gezigt verliest.

Met het aanbreeken van den dag, op den *tienden*, zagen wij het Fort en de Stad *Niagara* aan lij voor ons, en, daar de wind ons gunstig was, hadden wij alle hoop, om, binnen eenige uren, de stad te zullen bereiken, dan, nauwlijks waren wij tot aan de bank, voor den mond van de Rivier de *Niagara*, genaderd, of de wind veränderde eensklaps, en, na dat wij, eenigen tijd, te vergeefs getragt hadden, dit, met laveeren, te boven te koomen, waren wij eindelijk genoodzaakt, op den afstand van omtrent twee mijlen van het Fort, het anker te werpen. Dit Fort vertoont zich, aan de waterzijde, zeer wel, maar de Stad, parallel met den loop der Riviere gebouwd zijnde, zoo dat men, van de zijde van het Meir, niets dan

eenige weinige armoedige huizen aan dat gedeelte te zien krijgt, heeft een zeer gering voorkoomen. Na dat wij ontbeeten, en onze reisklederen verwisfeld hadden, met een gewaad, geschikt om in de Hoofdstad van *Oppercanada*, en in den kring der *Beaumonde* van de Provincie te verschijnen, liet men de Jol uit, en wierden wij, te gelijk met alle de overige Reizigers, die genegen waren, aan wal te gaan, aan land gezet aan de *Misissaguis Punt*, van waar men eenen aangenaamen weg heeft van eene mijl, gedeeltelijk door bosschen, tot aan de Stad *Niagara*.

Deze Punt ontleent haaren naam van de *Misissaguis-Indiënen*, die gewoonlijk, in eene groote meenigte, zich op dezelve ophouden. Deze Natie of Stam bewoont de oevers van het Meir *Ontario*, en is een van de talrijksten in dit gedeelte van het land. De mansperzoonen zijn, in het algemeen, zeer sterk, en worden voor de beste Jaagers en Vischers gehouden, maar niet zoo strijdbaar geacht, als eenigen van de nabuurige stammen. Zij hebben eene veel donkerer kleur, dan eenig ander *Indiëan*, dien ik ooit zag, en sommigen van hun zijn bijna zoo zwart, als de Negers. Derzelver voorkoomen is zeer vuil en morfig,
en

en in dit opzigt zijn de vrouwen nog veel erger dan de mans: de stank, welken de meenigte van vuil vet en traan, waarmede deze vrouwen heur haar, nek en aangezicht rijklijk besmeeren, van zich geeft, vooräl bij warm weder, is zoo onverdraagelijk en walgelijk, dat het hoogst onäangenaam is, haar, zelfs tot op den afstand van eenige *yards*, te naderen. Bij onze aankoomst te *Niagara*, vonden wij eene groote meenigte van deze *Indiäanen*, in troepen, in onderscheidene deelen der Stad verspreid, en, naar het schein, zeer aangedaan en bezorgd over het verlies van een hunner geliefde en ervaarene Opperhoofden. Deze man, die *Wompakangon* genoemd wierd, bleek door eenen Blanken te zijn omgebragt, in een gevegt, dat te *Toronto*, in welker omtrek de Natie der *Misissaguis* haar voornaamste Dorp heeft, voorviel. Oogenbliklijk na dat dit gebeurd was, verzamelden de overige Opperhoofden hun Volk, en begaven zich op weg naar *Niagara*, om hunne klagten bij het *Britsche* Gouvernement intebrengeu. Ten einde hen tot bedaaren te brengen, en hunne geveeligheld te stillen, deed de bevelhebbende Officier der Bezettinge eene groote meenigte geschenken onder hen uitdeelen, bijzonder van

Rum en anderen voorraad, waaröp zij zich, den dag voor onze aankoomst in de Stad, als naar gewoonte, vergast hadden; maar, toen de drank ten einde was, scheenen zij weder even sterk het verlies van hunnen ongelukkigen WOMPAKANON te gevoelen. Buiten twijfel zouden zij, bij deze gelegenheid, eene openlijke wraak genomen hebben, indien zij niet, door de vrees voor het *Engelsche* Bestuur, waren teruggehouden; egter verzekerde mij iemand van het Departement der *Indiïansche* zaken, die volkoomen met de geneigdheid van dit Volk bekend was, dat, daar, naar hun oordeel, niets dan bloed voldoende is, om het aandenken aan den moord van een geliefd Opperhoofd uit hun geheugen te wischen, zij zeker, zoo ras zij daartoe eene gunstige en geheime gelegenheid aantreffen, al ware het ook na verloop van twintig jaar, uit weêrwraak, eenen of anderen Blanken, mogelijk eenen volmaakt onschuldigen, zouden ombrengen.

De *Misfisfaguis* voorzien de Ingezetenen van *Kingston*, *Niagara*, en de andere Steden aan het Meir in overvloed van visch en wild, welker waarde zij berekenen in fleschen rum, en ponden brood. Een heer, bij wien ik te *King-*

ston het middagmaal hield, onthaalde ons op eenen Rheeboot van eene aanmerkelijke grootte, en eenen Zalm, weegende ten minste vijftien pond, welken hij van eenen dezer *Indiëanen* gekogt had voor eene flesch rum, en een brood, beide waarschijnlijk niet meer waardig dan een halve Dollar; en, bij nader onderzoek, bevond ik, dat de *Indiëan* zich buitengemeen wel betaald oordeelde, en zich verheugde, zulk eenen goeden koop geflooten te hebben.

Zie hier hoe deze *Indiëanen* in het vangen van Zalm en andere groote vischen te werk gaan. Met hun beide voegen zij zich, des nachts, in eene *Cano*; de een plaatst zich in het agterste gedeelte van het vaartuig, en doet hetzelfde door zijne pagaij voordgaan, terwijl de andere op de voorsteven staat, voorzien van eene speer, en eene flambouw bij zich. De visch, door het licht uitgelokt, kooft in meenigte rondöm de *Cano*, en als dan neemt hij, die de speer in handen heeft, zijn' kans waar, om denzelven daarmede te dooden. Zij zijn hier in zoo behendig en bedreeven, dat zij zeer zelden hun doel misfen.

Het Meir *Ontario*, en alle de Rivieren, die zich in hetzelfde ontlasten, zijn ongemeen rijk

in uitmuntenden Zalm, en eene meenigte onderscheidene soorten van Zeevisch, die de Rivier de *St. Lawrence* opkooft; ook zijn dezelve overvloedig in eene groote verscheidenheid van versche visch, van welke men wil, dat veele soorten, tot nog toe, niet met naam bekend zijn. Op meest alle plaatsen van de Rivier de *St. Lawrence*, vindt men overvloed van visch; en veelen zijn van oordeel, dat, wanneer er op de vischerijën, vooral op de Zalmvischerij, behoorlijk wierd acht gegeven, het Land daarvan meer voordeel zou trekken, dan van den handel in Bonten. Men zegt, dat er in het Meir *Ontario* Zeewolven en Zeekoeiën gevonden worden, halfslachtige dieren, weegende van een tot twee duizend pond; doch sommigen twijfelen aan de waarheid hiervan: zeker is het egter, dat men, bij het passeeren van dit Meir, dikwils dieren van eene verbaazende grootte op de oppervlakte van het water ziet speelen. Onder de groote soort van vischen, vindt men meest den Steur, en dezen vindt men, niet alleen op het Meir *Ontario*, maar ook in de andere Meiren, die geene onmiddellijke gemeenschap hebben met de zee. De Steur, dien men op de Meiren vangt, wordt geacht om deszelfs olie, maar heeft eenen

eeenen flegten fmaak, en, in de daad, al de Steur dien men, ten Noorden van de Rivier de *James*, in *Virginia* vindt, is, in het algemeen, zeer flegt, en wordt zeer zelden geeteen.

De Rivier de *Niagara* loopt, ten naastenbij, in eene Zuidlijke rigting, en valt, aan de Zuidzijde van het Meir *Ontario*, in hetzelfde, omftreek dertig mijlen ten Oosten van deszelfs Westlijk uiterfte. Dezelve is, aan haaren ingang, omtrent drie honderd *yards* breed, en verre weg de voornaamfte van allen, die zich in dit Meir ontlafen. Aan de Oostzijde van de Rivier ligt het Fort, dat thands in de magt is van het Volk der Verëenigde Staaten, en, aan de over- of- *Engelfche* zijde, de Stad, meestäl bekend onder den naam *Niagara*, of fchoon dezelve door het Bewind *Newark* genoemd is. De oorfpronglijke naam der Stad was *Niagara*, naderhand wierd zij genoemd *Lenox*, vervolgens *Nasfau*, en eindelijk *Newark*. Het is te beklagen, dat men ooit de fchoone en welluidende *Indiïanfche* naamen der Steden met anderen heeft willen verwifellen; *Newark*, *Kingfton*, *York* zijn armhartige veränderingen der fchoone oorfpronglijke

benaamingen dezer plaatzen, *Niagara*, *Cadaraqui*, *Toronto*.

De Stad *Niagara* was tot hiertoe, en is nog de Hoofdstad van de Provincie van *Oppercanada*: voor onze aankoomst aldaar, was er egter reeds bevel gegeven, om den zetel van het Gouvernement naar *Toronto* te verplaatzen, wyl men deze Stad geschikter oordeelde tot het bijeenkoomen der Wetgeevende Vergaderingen, als zijnde verder verwijderd van de grenzen van den Verëenigden Staat. Deze voorgenomene verändering is het Volk, in het algemeen, geheel niet aangenaam, wyl *Niagara*, voor de meeste van hun, veel geleger is, dan *Toronto*; en, daár de Gouverneur, die den voorslag daartoe gedaan had, is teruggeroepen, meent men, dat de gegeevene bevelen niet zullen worden uitgevoerd. Het verplaatzen van den zetel des Bestuurs van *Niagara* naar *Toronto*, overëenkomstig het ontworpen plan, was eigenlijk niets anders, dan een voorbereidende stap tot eene andere en grootere verändering: het oogmerk was, naamlijk, aan de Rivier, eertijds genoemd *La Frenche*, maar naderhand *The Thames*, eene Rivier loopende in het Meir *St. Clair*, eene nieuwe Stad

aan-

aanteleggen, aan welke men den naam *London* wilde geven, en deze eindelijk tot den vasten zetel van het Gouvernement te bepalen. Men kan niet ontkennen, dat de plaats, uitgekoozen tot het bouwen dezer nieuwe Stad, zeer veele locale voordeelen heeft. Dezelve is gelegen in eenen gezonden en vrugtbaren oord des Lands, aan eene schoone bevaarbare Rivier, in het midden van de Provincie, en hebbende men van daar eene uitgestrekte gemeenschap te water naar alle zijden. Ook heeft men op de Oevers der Riviere reeds eenige etablissementen aangelegd, en de stroom der verhuizinge loopt zeer sterk naar dien kant, zoo dat het geheel niet onwaarschijnlijk is, dat deze plaats, in het toekomende, zal geoordeeld worden, zeer geschikt te zijn tot de Hoofdstad der Provincie. Maar, om onmiddlenlijk het Gouvernement te willen verleggen naar eene plaats, weinig beter dan eene wildernis, en zoo ver verwijderd van de volkrijkste deelen der Provincie, zou eene onderneeming zijn, die met ontelbare bezwaaren voor het Algemeen zou gepaard gaan, en waarschijnlijk geen een wezenlijk voordeel opleveren.

De Stad *Niagara* bevat omtrent zeventig huizen, een Gerechtshof, eene Gevangenis,
 en.

en een Gebouw geschikt tot het bijeenkoomen der Wetgeevende Vergaderingen. De huizen zijn, eenige weinigen uitgezonderd, van hout, en aan den kant naar het Meir eer slegt; maar in het bovenste gedeelte der Stad heeft men verscheidene zeer schoone gebouwen, die door de voornaamste perzoonen van het Bestuur bewoond worden.

De meeste Ambtenaaren van het Gouvernement in *Oppeer-Canada* zijn *Engelschen* van Opvoeding, en dit moet den omgang in de Hoofdstad, waar dezelve ook geplaatst worde, aangenaam maaken. Weinige plaatsen van *Noord-Amerika* kunnen op eenen zoo spoedigen bloei en toenemen roemen, als die van *Niagara*. Bijna alle de huizen in dezelve zijn, zedert de laatste vijf jaaren, gebouwd, en zij neemt nog aanhoudende toe in grootte, dat men moet toeschrijven, deels aan den aanwas van den Binnenlandfchen Koophandel langs de oevers van de Bovenmeiren, die geheel door deze plaats gaat; deels aan de aanmerkelijke landverhuizinge van het Volk van den Vereenigden Staat naar dezen omtrek. In éenen vorigen heb ik u de redenen, die deze laatste tot zulk eene landverlaating aanzetten, reeds opgegeven. De toevloed van menschen naar;

naar deze Stad en derzelver omtrek is zoo schielijk en zoo groot geweest, en nog, dat de grond, de paarden, mondbehoefden en andere noodwendigheden des levens, zedert de laatste drie jaaren, bijna vijftig ten honderd in prijs gesteegeen zijn.

De Oevers van de Rivier de *Niagara* zijn zeer steil en verheven, maar op derzelver top heeft men, aan beide zijden, uitgestrekte vlakten. De Stad ligt op de hoogte van den Westlijken oever, omtrent vijftig *yards* van den rand van het water. Dezelve heeft een zeer schoon uitzigt op het Meir en de afgelegene oevers van het zelve, en derzelver ligging is, in alle opzigten, zeer aangenaam voor het oog. Uit deze gesteldheid en ligging der plaatze, zoo ver verheven boven het water, zou men vermoeden, dat dezelve zeer gezond ware; maar ongelukkig heeft, in de daad, juist het tegendeel plaats. Bij onze aankoomst in de Stad waren wij genoodzaakt, in niet minder dan vier herbergen ons te vervoegen, eer wij er eene vonden, waar men ons kon huisvesten. In de eerste was het Volk zoo zeer door de koorts aangetast, dat zij ons niet konden inneemen, en, bij nader onderzoek, bleek het, dat er in de geheele Stad niet een huis was,

waar-

waarin niet een of meer perzoonen deze onangename ziekte hadden. In zommigen van deze wooningen lag het geheele huisgezin ziek te bed; en, op het Fort aan de overzijde van de Rivier, was het geheele nieuwe Garnizoen, uitgezonderd een Corporaal en negen man, buiten staat, om dienst te doen. Elk van ons was dus verplicht de nauwkeurigste zorg te draagen voor zijne eigene gezondheid, in eene plaats, waar de ziekte zoo algemeen was; egter verzekerde men ons, dat het gevaar, om dezelve te krijgen, thands voorbij was; dat allen, die zich nu nog ziek bevonden, dit reeds eenige weken te vooren waren geworden, en dat, zedert veertien dagen, niemand door dezelve was aangetast, die niet reeds in het vorig gedeelte van het jaargetijde over ongesteldheid geklaagd had. Wij verzuimden evenwel niet, als een behoedmiddel, des morgens nugteren een glas brandewijn te gebruiken, waarin wij een theelepel van den koortsbast (*Cort. peruv.*) deden. Dezen koortsbast met brandewijn oordeelt men, in het Land, een van de beste behoedmiddelen te zijn tegens deze ongesteldheid, en slegts weinigen van de genen, die hetzelfde, in tijds, geregeld gebruiken, en zich in acht neemen tegens de
avond-

avondlugt, worden door dezelve aangetast.

Niet alleen zijn de Stad *Niagara*, en derzelver omtrek zoo ongezond, maar dit zijn ook meest alle de strecken van *Opper-Canada*, en het gebied van den Verëenigden Staat grenzende aan de Meiren. Het koorts- en ziektesaizoen begint omtrent het midden van Julij, en eindigt omstreeks de eerste week van September, zoo ras de nagten koud worden. Tusschenpoozende koortzen zijn de meest algemeene ziekte; maar, in zommige gedeelten van het Land, lijden de Ingezetenen ook veel door aanhoudende koortzen, van welken er verscheidene soorten zijn, die tot bijzondere strecken zich schijnen te bepaalen. In het land, bij voorbeeld, grenzende aan de Rivier de *Genesee*, die, aan den Zuidkant, in het Meir *Ontario* valt, heerscht er, onder de Ingezetenen, eene koorts van eenen zeer kwaaden aart, die gewoonlijk de *Genesee*-koorts genoemd wordt, en aan welke jaarlijks veele menschen sterven; en in dat aan de Rivier de *Miami*, die zich, binnen de Noordwestlijke grenzen van den Verëenigden Staat, in het Meir *Erie* ontlust, is weder eene geheel andere algemeen. Het schijnt niet, dat men ooit den waaren aart dezer verschillende koortzen

nauw-

nauwkeurig onderzocht en bepaald heeft. In het algemeen vindt men, in het Binnenland van *Amerika*, zeer weinig Artzen, en, in de daad, al waren er dezelve veel meer, zouden zij egter van zeer weinig dienst kunnen zijn, uit hoofde dat de Etablisfementen zoo ver verspreid en van elkanderen verwijderd liggen.

Het is zeer opmerkelijk, dat, niettegenstaande de moeiëlijkheid en bijna onmogelijkheid, om in het Binnenland, in geval van ziekte, de hulp van eenen Arts te kunnen krijgen, de *Amerikaanen* egter, wanneer zij van verblijf veranderen, bijna nooit in overweeging nemen, of dat gedeelte van het Land, werwaards zij zich begeeven willen, gezond of ongezond is, ten minste daar door geheel niet in hunne keuze bestuurd of bepaald worden. Wanneer het land in de eene streek slegts vrugtbaar en beter is dan in de andere, indien het in den omrek van eene bevaarbare rivier, of dicht bij eene goede markt gelegen is, zo het slegts goedkoop is, en in waarde toeneemt, dan zal de *Amerikaan* gerust en geredlijk derwaards trekken, de lugtsgesteldheid zij, voor het overige, zoo ongunstig voor het menschlijk ligchaam, als zij zijn kan; dit kooft bij hem in geene aanmerking. Er gaat geen jaar voorbij,

bij, dat niet eene groote meenigte volks de verrukkelijke en gezonde oevers van de *Susquehannah* verlaat, om zich in de Provincie van *Genesee* nedertezetten, waar geregeld, gedurende den herfst, negen van de tien Ingezetenen door kwaadäärtige koortzen worden aangetast; maar het land, grenzende aan de *Susquehannah* is, in het algemeen, arm, terwijl integendeel dat aan de *Genesee*, op verscheidene plaatzen, zoo vrugtbaar is, dat, niet tegenstaande het door geduurige oogsten van *Indiüansch* koorn is uitgeput, de tarw egter, — om het gewoon spreekwoord te gebruiken, — geheel tot stroo wast: waar men deze ten eerste zaaide, heeft men dikwils bevonden, dat de stengzels veertien en vijftien voet hoog wiesfen, en twee derde van het koorn plat op den grond ging liggen.

Op den oever van de Rivier de *Niagara*, omtrent drie vierde eener mijle van de Stad, staat een gebouw, genaamd *Navy Hall*, en gesticht voor de Scheeps-Officiers, die op het Meir vaaren, om, gedurende den tijd, dat de vaart gestremd is, en de schepen opgelegd worden, in hetzelfde hun verblijf te houden. Tegen over hetzelfde is eene groote kaai, ten einde de schepen des winters tegens het ijs te

beveiligen, en, wanneer de vaart open is, het laaden der goederen gemaklijker te maaken. Alle de koopmanschappen, die langs het Meir aangebragt worden, en naar *Niagara* bestemd zijn, worden hier gelost. Digt bij deze kaai heeft men zeer groote pakhuizen, behoorende, deels aan de Kroon, deels aan bijzondere perzoonen. *Navy Hall* wordt thands gebruikt voor de troepen, wijl het Fort aan de andere zijde der riviere, ingevolge het laatste verdrag tusfchen zijne Majesteit en de Verëenigde Staa-ten, aan de laatsten is overgegeeven; eger zullen deze troepen hier alleen zoo lang blijven, tot er voor dezelve een Blokhuis, op de hoogte van den oever, zal gebouwd zijn. Met het bouwen van dit huis heeft men reeds een begin gemaakt, en de Ingenieur vlijt zich, dat het zelve, binnen weinige maanden, zal voltooid zijn.

Het Fort *Niagara* ligt onmiddlenlijk aan den ingang der Riviere, op eenen uithoek lands, zoo dat het, aan de eene zijde, door het water der Riviere, en, aan den anderen kant, door dat van het Meir besproeid wordt. Aan de waterzijde is het versterkt door palisfaden, en agter deze palisfaden door eenen aarden wal, voorzien van schietgaten, om kanon te plaatsen,

zen; en aan de landzijde wordt het verdedigd door verscheidene batterijen, redouten, en borstweeringen van schanskorven. Aan de poorten, en op andere plaatzen heeft men sterke Blokhuizen aangelegd, en, naar den kant van het Meir, binnen de palisfaden, een groot, versterkt steenen huis gebouwd. Het Fort en de buitenwerken zijn omtrent vijf *acres* in den omtrek groot, en vorderen eene bezetting van vijf honderd man, en, ten minste, dertig tot veertig stukken kanon, om dezelve behoorlijk te verdedigen. De Verëenigde Staaten houden egter in het zelve niet meer dan vijftig man; en al het kanon, dat men er ziet, bestaat in vier kleene veldstukken, die op de vier hoeken van het Fort geplaatst zijn. Deze vesting wierd door de *Franfchen* aangelegd, en maakte eene schakel uit van die uitgestrekte keten van posten, welken zij langs de Meiren en de Westlijke wateren hadden. Den aanvang maakte men met het bouwen van het steenen huis, waarvan ik zoo even melding deed, en wel ingevolge eene plegtige belofte door de *Indiäanen* aan hun gedaan, om het werkvolk in dezen hunnen arbeid niet te zullen stooren. De *Indiäanen* hadden dit gereedlijk toegestemd en beloofd, daar het, naar hunne

begripen, hoogst onbescheiden en onherbergzaam zijn zou, aan eenige weinige reizigers te verhinderen, een huis op hun grondgebied te bouwen, om zich, tegens de ruuwheid en het on aangenaame van het weder, te beveiligen; maar zij stonden niet weinig verbaasd, toen zij een gebouw zagen, zoo geheel verschillende van alles, wat zij te vooren gezien, of waarvan zij eenig denkbeeld gehad hadden: zij begonnen te vermoeden, dat deze vreemdlingen ontwerpen vormden, strijdig met hunne belangen, en wenschten zeer, van dezelve ontslagen te zijn, en hen uit hun nieuw verblijf te doen verhuizen; maar nu was het te laat: in het binnenste van het gebouw had men eenen put gegraven, om altijd water te kunnen hebben, en zich, voor het overige, van genoegzaamen en ruimen voorraad voorzien, om eene belegering te kunnen uithouden, zoo dat, de deuren eenmaal gesloten zijnde, zij zich zeer weinig bekommerden, of bevreesd behoefden te zijn, wat ook de *Indiëanen* tegens hen zouden willen ondernemen. Van tijd tot tijd wierden er nieuwe werken ter versterking van dit huis aangelegd, en, ten jaare *zeventien honderd negen en vijftig*, was het reeds in zulk eenen staat, dat het zich, eenigen tijd, tegens de

de magt onder de bevelen van den Heere WILLIAM JOHNSTON verdedigde, en het uithield; en, na dat het in de handen der *Engelschen* gekoomen is, heeft men er aanzienlijke verbeteringen bijgevoegd, en de vestingwerken aanmerkelijk vermeerderd.

Het steenen huis is een zeer ruim en groot gebouw, en thands, even gelijk te vooren, ingerigt tot een verblijf voor de voornaamste Officieren van het Garnizoen. In het agtergedeelte heeft men een zeer groot vertrek, hebbende een verrukkend uitzigt op het Meir, en de afgelegene heuvels van *Toronto*. Dit vertrek was eertijds de eetzaal der Officieren, en een voorbeeld van zindelijkheid; maar thands, daar die der bezettinge van den Vereenigden Staat verkoozen hebben, in eene der keukens te eeten, is deze schoone zaal geheel vervallen: over het geheel levert thands dit Fort, in de daad, een tafreel op van de grootste flordigheid en verwaarloozing, en het voorkoomen der Soldaaten is, even gelijk dat hunner kwartieren, ontbloot van alle netheid. Niet-regenstaande het zondag morgen was, toen wij het Fort bezogten, een dag, waarop de Soldaaten in *Amerika* gewoon zijn, zich netter en beter te kleeden, dan op andere dagen,

zag het grootste gedeelte van het Volk er zoo ongezond en vuil uit, als of zij eene geheele week zonder ophouden in de loopgraven gewerkt hadden: hunne lange baarden deden ons zien, dat er in verscheidene dagen geen scheermes op hunne aangezichten geweest was; hunne haaren hadden het voorkoomen van, in even zoo veel tijds, niet uitgekamd te zijn; hun linnen was zeer vuil, hunne geweeren waren verroest, en hunne klederen gescheurd. Het is egter geenszins te verwonderen, dat hunne klederen en wapenen niet beter, en in zulk eenen ellendigen staat zijn, wanneer men aanmerkt, hoe slecht de Westlijke Armée der Verëenigde Staaten, in alle opzigten, onderhouden wordt; maar het is vreemd en onverschoonbaar, dat de Officiers geen meer acht geeven op de zuiverheid van hun Volk. Ook heeft men opgemerkt, dat de Garnizoenen der Verëenigde Staaten op de grenzen, in het algemeen, veel meer geleden hebben en lijden door ziekten, dan die der *Engelschen*, dat men, naar mijn inzien, alleen, of ten minste grootendeels, moet toeschrijven aan hunne morfigheid, daar dit Volk even zoo robuust en sterk is, als mogelijk eenig ander op de geheele Waereld. De Westlijke Armée is,

ze-

zedert haare oprigting, op de schandelijkste wijze verwaarloosd. Te *Philadelphiä* verhaalde mij de Generaal WAIJNE, destijds Opperbevelhebber, dat, kort na zij op marsch gegaan waren, meer dan een derde van zijn volk, in de boschen, te gelijktijdig door eenen hevigen loop waren aangetast geworden; dat niemand der Chirurgijs van eene enkele medicijnkist voorzien was, en dat hij ontwijfelbaar het grootste gedeelte van zijne troepen zou verlooren hebben, indien niet, na dat men reeds te vergeefs verscheidene dingen beproefd had, een jong Chirurgijn, bij toeval, ontdekt had, dat de bast der wortel van eene bijzondere soort van geele Populierboom een zeer krachtig middel was tegens deze ziekte. Meenigmaal, — zeide hij verder, — was zijne Armée, in haar eigen land, in gevaar geweest van gebrek en honger, en dat alleen door de achteloosheid der Commisfarissen. Ja zoo slegt wierd de Armée, zelfs in de laatste tijden, van voorraad verzorgd, dat, toen de *Britsche* Officieren aan den Generaal der Verëenigde Staaten kennis gaven, dat zij bevel gekreegen hadden, om, ingevolge van het verdrag, hunne onderscheidene posten aan hem overteleveren, en zij gereed waren, om daaraan te voldoen, wan-

neer hij bezit van dezelve wilde koomen neemen, deze hun ten andwoorde gaf, dat het hem onmogelijk was, om nog in verscheidene weeken op marsch te gaan, ten zij men zijne Armée, bij derzelver aankoomst aan de Meiren, van eene groote meenigte levensmiddelen konde voorzien. De *Engelschen* voldeeden edelmoelig aan dit verzoek, en verzorgden aan het *Amerikaansche* Leger vijftig vaten spek, zijnde zoo veel als zij met mogelijkheid konden misfen, en, niettegenstaande dezen onderftand, verscheen hetzelve egter niet dan eenen geruimen tijd na den dag, die tot de overgaave der posten bepaald was. De foederaale Armée bestaat bijna geheel uit *Ieren* en *Duitschers*, die naar *Amerika* overgevoerd, en, zoo ras zij aan land zijn, ingeschreeven worden, eer zij gelegenheid hebben, om te verneemen, welke zwaare loonen er aan de arbeiders en werklieden in den Verëenigden Staat gegeven worden. De Inboorlingen van het Land zijn te zeer op geld gezet, dan dat zij zich met de geringe gagie van soldaat vergenoegen zouden.

Voor de bevestiging van het laatste Vredetractaat, waren de *Amerikaansche* nieuwspapieren opgevuld met de lompfte beschuldigingen

gen en bezwaaren tegens het *Britsche* Gouvernement, om dat dit het Fort *Niagara* en de andere Militaire Posten aan de Meiren in bezit hield, na dat de Onafhankelijkheid der Vereenigde Staaten erkend, en de Vrede geslooten waren. Men heeft nooit in aanmerking genomen, dat, wanneer de *Engelfchen* hunne troepen, terftond na het teekenen van het Definitive Tractaat, op eenmaal hadden doen vertrekken, en deze posten verlaaten, de werken hoogst waarfchijnlijk door de *Indiäanen*, op welker grondgebied dezelve lagen, zouden zijn verwoest geworden, lang voor dat het leger der Vereenigde Staaten daarvan bezit kon neemen, wyl zij geen gedeelte hunner Armée binnen honderden mijlen afftands van deze Posten hadden, en het land, door het welk dit leger moest pafceeren, om bij dezelve te koomen, eene volmaakte wildernis was; en dat, wanneer zij deze Posten al in bezit hadden kunnen neemen, de Vereenigde Staaten, onmiddlenlijk na het eindigen van het oorlog, niet magtig waren, om eene bezetting in dezelve te houden, fterk genoeg, om die tegens de vijändlikheden der *Indiäanen* te verdedigen, zoo dat zij, allerwaarfchijnlijkst, dezelve fpoedig zouden hebben moeten verlaa-

ten. Het bezetten dezer Posten, tot op het tegenwoordig oogenblik, was dus, in de daad, niettegenstaande het geschreeuw, dat men daar over tegens de *Engelschen* aanhief, eene omstandigheid ten hoogste voordeelig voor de belangen der Verëenigde Staaten, daar dezelve zich thands in het bezit vinden van uitgestrekte werken op hunne grenzen, die in eenen goeden stand zijn, zonder dat zij dezelve hebben behoeven te bekostigen, of, geduurende een tijdvak van tien jaaren, daarin, ten hunnen koste, eenige bezetting te houden, terwijl zij, geduurende dien zelfden tijd, daarvan geen geëvenredigd voordeel zóuden hebben kunnen trekken. Het is egter niet waarschijnlijk, dat het *Britsch* Gouvernement, door dezen maatregel, eene bijzondere gunst aan zijne voormalige Colonisten heeft willen bewijzen: het wist zeer wel, dat het Volk van dezen nieuwen staat, vroeg of laat, zou genegen zijn, zich in het bezit te stellen van Forten binnen hunne grenzen, en bezet door vreemden; en, daar er in het vredesverdrag eenige dingen waren, aan welken zommigen der Staaten niet genegen scheenen, gereedlijk te zullen voldoen, hield men deze Posten, als een waarborg voor derzelver vervulling van de zijde
der

der Staaten. In het laatste verdrag van Vrede en Koophandel zijn alle deze verschillen, tot genoegen van *Groot-Brittaniën*, afgedaan, en wierden deze Vestingen, ingevolge daar van, overgeleverd. Bij deze overgaave deed men den *Engelschen* Officiëren, in de *Amerikaansche* Nieuwspapieren, door het geheele Land, een aantal verëerende en vleiënde dankbetuigingen, over de vriendlijke en beleefde wijze, waaröp zij zich, bij deze omstandigheid gedroegen: de tuinen der Officiërs had men zorgvuldig en in den besten staat onderhouden, en wierden zoodanig aan de nieuwe bezetting overgegeeven, men ook liet alle die kleene gerieflijkheden agter, welken het verblijf der *Amerikaansche* troepen veräangenaamen konden.

Het grootste gedeelte van het Volk van den Verëenigden Staat was in het vaste denkbeeld, dat het bezit van deze plaatzen voor hun de grootste en onmiddlenlijkste voordeelen zou opleveren; vooräl vleiden zij zich zeer sterk, dat zij, daar door, geheel meester zouden worden van den handel op de Meiren, en, voor ten minste drie vierde, van dien in Bonten, welken zij zeiden, dat de *Engelschen*, tot groot nadeel der *Amerikaanen*, zich, tot hier toe, zeer onrechtvaardig hadden aange-
maa-

maatigd. Thands zijn zij in het bezit van dezelven, en de ondervinding doet hen zien, dat zij zich met eene ongegronde hoop vermaakt hebben, en de uitkoomst geheel niet aan hunne verwagting beëndwoordt.

De overgeleverde Vestingen zijn vier in getal, te weeten, het Fort *Oswego*, aan den mond van de Rivier van dien naam, die, aan de Zuidzijde in het Meir *Ontario* valt; het Fort *Niagara*, aan den ingang van de Rivier *Niagara*; het Fort *Detroit*, aan den Westlijken oever der Riviere *Detroit*; en het Fort *Michillimachinack*, aan de straat van dien naam, tusschen het Meir *Machigan* en het Meir *Huron*. Het eerste, te weeten *Oswego*, bragt den *Engelschen* volstrekt geen het geringste voordeel aan: het omliggende land, verscheidene mijlen in den omtrek, is niets anders dan een enkel bosch, dat door eenige weinige *Indiëanen* bewoond wordt, welken hunne bonten naar *Cadaragui* of *Kingston* brengen, waar zij voor dezelven meer bedingen dan te *Oswego*, wijl aldaar meer kooplieden gevonden worden en er een zekere naarijver plaats heeft; ook stond de Rivier, aan welker ingang deze sterkte ligt, altijd open voor de Ingezetenenen der Verëenigde Staaten, die langs dezelve eenen klee-

kleenen koophandel dreeven tusfchen *New-York* en het Meir *Ontario*, welke handel nooit door de Bezetting van het Fort gestremd of verönrust is. Bij de overgaave van deze plaats wonnen de *Amerikaanen* dus niets, noch kreegen eenige nieuwe voordeelen, welken zij niet reeds te vooren bezaten, en het *Engelsch* Bestuur wierd bevrijd van de onkosten, om hier een nutloos Garnizoen van vijftig man te onderhouden.

De meenigte van bonten, die te *Niagara* worden aangebragt is zeer aanzienlijk, en, daar het omliggende Land zeer volkrijk is, wordt hier geen geringen handel gedreeven; maar, daar de Stad, in welke deze handel gevoerd wordt, aan de *Britsche* zijde der grensfcheidinge gelegen is, zijn de meeste Kooplieden, die aan de zijde en op het grondgebied van het Fort woonden, zoo ras zij hoorden, dat hetzelfde zou worden overgegeeven, naar den anderen kant op het *Engelsche* gebied getrokken. Bij het bezit van een eenzaam en verlaaten Fort, hebben dus de Ingezetenen der Verëenigde Staaten niet het minst van dezen handel op het Meir gewonnen, en het is niet waarschijnlijk, dat iemand het van zijn belang zal rekenen, om zich in den omtrek van
het

hetzelve nedertezetten, om handel te drijven, wijl het reeds gebleeken is, dat de *Britsche* kooplieden aan de overzijde, de goederen, die de Rivier de *St. Lawrence* worden opgevoerd, tot eenen veel minderen prijs kunnen verkoopen, dan die, welken van *New-York* worden aangebragt; en, wat de bonten betreft, is het niet te denken, dat de *Indiëanen*, die zulk eenen ingekankerden haat hebben tegens het Volk der Verëenigde Staaten, en zoo zeer aan de *Engelfchen* gehegt zijn, en wier character niet toelaat, dat zij hunne oude vrienden gereedlijk verlaaten, hunne bonten naar hunne vijanden zullen brengen, en hunne verbindtenissen breeken met hun, met welken zij gewoon zijn te handelen, en die in staat zijn, om hun veel meer en beter te betaalen, dan de kooplieden aan de andere zijde.

Van alle de overgeleverde Sterkten is *Detroit* de voornaamste en belangrijkste, wijl dit eene Stad is, die ten minste twaalf honderd Ingezetenen bevat. Zedert dezelve is overgegeeven heeft men egter eene nieuwe aangelegd aan de overzijde der riviere, agttiën mijlen laager, en reeds zijn verscheidene kooplieden derwaards verhuisd. De meesten van dezelve zijn wel nog te *Detroit*, maar weinigen
of

of geenen van dezen zijn daarom nog burgers van den Verëenigden Staat geworden, of zullen het denklijk, ten minsten nog in eenen geruimen tijd, worden. In het laatste verdrag, was er, ten hunnen opzigte, eene bijzondere bepaling gemaakt, welke inhield, dat zij aldaar een geheel jaar verblijven konden, zonder gehouden te zijn, hun gevoelen te verklaaren, en, wanneer zij, ten einde van dezen tijd, verkoozen, *Britsche* Onderdaanen te blijven, zouden zij op geenerleië wijze, mogen gehinderd of verönrust worden (*), maar volkoom-

me-

(*) Dit gedeelte van het laatste verdrag is geheel niet nauwkeurig van de zijde der Verëenigde Staaten gehouden noch volbragt. De Officiers van de *Amerikaansche* Armée hebben zich, zonder daartoe vrijheid te vraagen, en zelfs tegens den wil van verscheidene aldaar terug gebleevenc *Britsche* Ingezetenen, meester gemaakt van de huizen en pakhuizen der genen, die naar de nieuwe Stad vertrokken, en verklaard hadden, geene Burgers van den Verëenigden Staat te willen worden, en dezelve tot hun eigen gebruik ingerigt; en verscheidenen der Ingezetenen heeft men tot den krijgdsdienst opgeroepen, en genoodzaakt tot het betalen van lasten, welken zij, als *Britsche* Onderdaanen, volgens den inhoud van het laatste verdrag, niet verschuldigd zijn. Toen wij te *Detroit* waren, kwamen de *Britsche* Ingezetenen bijeen, om eene memorie, bevat-

ten-

men vrijheid hebben, om hunnen handel, even gelijk te voeren, zonder eenige bepaa-ling te drijven. Het gedeelte van den handel in bonten, dat wij, bij het overgeeven van deze plaats, verliezen zullen, zal deshalven zeer weinig te beduiden hebben.

De vierde Post, *Michillimachinack*, is eene kleene sterkte, omringd van palisfaden, en gelegen op een Eiland. De Agenten der Noordwestlijke compagnie van kooplieden te *Montreal*, en eenige weinige op zich zelven handelende kooplieden, hadden hun verblijf binnen de limieten van dit Fort, en ruilden hunne goederen tegen bonten, die aldaar door onderscheidene stammen van *Indiëanen*, de eenige Ingezetenenvan het omliggende Land, wierden aangebragt. Bij het verlaaten van dezen Post heeft men terstond eenen anderen aangelegd, niet ver van den eersten, op het Eiland *St. Joseph*, in de straat van *St. Marij*, tusschen de Meiren *Superior* en *Huron*, waar men eene geringe bezetting gelaaten heeft, die
na-

tende hunne bezwaaren, optestellen, welke men aan ons aanbeval, en die wij gevolglijk, bij onze aankoomst te *Philadelphïä*, aan den *Engelschen* Minister aldaar ter hand stelden. *Aanmerk. van den Schrijver.*

naderhand vermeerderd is tot boven de vijftig man. Verscheidene kooplieden uit de Ver-eenigde Staaten, hebben zich te *Michillimackinack* nedergezet; maar, daar de *Engelfchen* hunnen nieuwen Post zoo na aan den ouden hebben aangelegd, is het, uit hoofde van de straks reeds gemelde redenen, bijna zeker, dat de *Indiäanen*, in hunnen handel, den voor-rang zullen geeven aan hunne oude vrienden.

Uit dit een en ander blijkt het duidelijk, dat de Ingezetenen der Verëenigde Staaten, bij deze hunne nieuwe bezittingen, slegts een ge-deelte van eenen tak des bonthandels hebben aangewonnen, te weeten, van dien op een der nader bij gelegene Meiren. De bonten, die, uit de afgelegenste oorden naar het Noord-Westen, tot aan de groote landëngte, en van daar, in *Cano's*, langs de Rivier de *Utawa*, naar *Montreal* gebragt worden, maaken, zoo ten aanzien van de hoeveelheid, als ten op-zigte van de deugd, het voornaamste deel uit van het gene uit *Montreal* verder verzonden wordt. Het is dus zeer ongegrond en tegen-strijdig, wanneer de *Amerikaanen* voorwen-den, dat zij, bij de overgaave dezer Posten, in het bezit gekoomen zijn van drie vierde van den handel in bonten; ook is het geheel niet

waarschijnlijk, dat zij immer eenig aanmerkelijk deel zullen krijgen, in den handel op de Meiren in het algemeen, welken, zoo als ik reeds heb aangetoond, de *Engelsche* kooplieden van *Montreal* en *Quebec*, met zoo veel meer voordeels, langs de *Sr. Lawrence* kunnen voeren.

Het verdient onze aandacht, dat alle de naderhand door de *Engelschen* aangelegde Posten, als Militaire Posten beschouwd, ten aanzien van derzelver ligging, ver boven de overgegeevenen uitmunten.

De grond, op welken het nieuwe Blokhuis aan de *Britsche* zijde van de Rivier de *Niagara* is aangelegd, is negen voet hooger dan het hoogste van het steenen gebouw in het *Amerikaansche* Fort, en bestrijkt elk gedeelte van het zelve. De voornaamste sterkte van het oude Fort is aan de landzijde: naar den kant van het water zijn de werken zeer zwak, en een enkele twaalfponder, aan den *Engelschen* oever behoorelijk geplant, zou genoeg zijn om dezelve geheel te vernielen. Tot dus verre schijnt het *Britsche* Bestuur niet voorneemens te zijn, aan zijnen kant, eenige andere werken dan dit Blokhuis te maaken; maar, wanneer men, in het vervolg, tot het aanleggen van

van

van eene of andere Sterkte beflout, zou men daar toe *Misfisfaguis* Punt verkiezen, als zijnde nog veel voordeeliger gelegen, dan de plaats, waar thands het Blokhuis staat, en volkoomen den geheelen ingang der riviere bestrijkende.

De nieuwe Post aan de Rivier de *Detroit*, verdedigt het geheele kanaal met veel meer krachts dan het oude Fort in de Stad *Detroit*, daar er geene fchepen de Rivier kunnen op of afkoomen, zonder het zelve, binnen den afstand van eenige weinige *yards*, te moeten pafceeren. Het is, in de daad, aanmerkelyk, dat de *Franfchen*, toen zij allerëerst in dit gedeelte van het Land doordrongen, zich tot de plaats, waar men nu deze nieuwe fterkte heeft aangelegd, bepaalde, en derzelver den voorrang gaven boven die, waar thands *Detroit* staat; ook hadden zij reeds met het bouwen der Stad en Vestinge een begin gemaakt, wanneer de geheele partij ongelukkig door de *Indiäanen* wierd afgefnceden.

Het Eiland *St. Jofeph* is eindelyk veel beter gelegen, en verkiezelijker tot eenen Militairen Post voor de *Engelfchen*, dan *Michillimakinack*, daar het zelve den ingang van het Meir *Superior* bestrijkt, terwijl *Michillimakinack* alleen verdedigt den ingang van het Meir *Michigan*,

dat geheel binnen het grondgebied der Ver-
eenigde Staaten ligt.

Het is egter zeer ernstig te wenschen, dat
Groot-Brittaniën, en de Verëenigde Staaten
aanhoudende in vriendschap mogen blijven, en
wij nimmer gelegenheid mogen hebben, om de-
ze Posten op de grenzen in een ander licht te
beschouwen, dan als geschikte plaatsen voor
den koophandel.

EEN EN DERTIGSTE BRIEF.

Beschrijving van de Rivier en de Watervallen van Niagara, en het land grenzende aan het bevaarbaar gedeelte dezer Riviere, beneden de Watervallen.

Fort Chippeway, September.

Op den afstand van agttien mijlen van de Stad *Niagara*, of *Newark*, ontmoet men den beroemden Waterval op de Rivier van dien naam, welke, met recht, onder de voornaamste zeldzaamheden der Natuure in de bekende Waereld mag gerekend worden. Wanneer men den weg van het Meir *Ontario* naar het Meir *Erie*, passeert, blijft men slegts eenige weinige honderd *yards* van denzelven af. Deze weg, die tot het *Britsche* grondgebied behoort, loopt over den top der hooge oevers van de rivier, en, een aanmerkelijk eind ver, zeer dicht langs het water, zoo dat het oog van den Reiziger aanhoudende vermaakt en als betoverd

wordt, door de grootſche en verrukkende taſſeelen, die zich hier in meenigte aan hetzelfde aanbieden. De Rivier wordt, hoe verder men dezelve opkoomt, in plaats van zich te vernauwen, integendeel aanmerkelyk wyder: op den aſtand van negen of tien mijlen breidt zij zich uit ter breedte van eene mijl, en neemt hier de gedaante van een Meir aan, zijnde naar het ſchijnt aan alle zijde, door hooge heuvels ingeflooten, en de ſtroom, uit hoofde van de verbaazende diepte van het water, zoo zagt, dat dezelve van den top der oevers bijna onmerkbaar is. Omtrent twee mijlen ver behoudt zij deze breedte, wanneer zij ſchielyk tuſſchen de hooge heuvels aan beide zijden wordt ingeflooten; en van hier verder opwaards tot aan de Watervallen is de ſtroom ongemeen ſnel en ongeregeld. Aan het bovenëinde van dit breede gedeelte der Riviere, en bijna aan den voet des oevers ligt een klein Dorp, dat *Queenstown* genoemd wordt, maar in den omtrek meest, en best bekend is onder den naam *The Landing*. De Koopvaardſchepen, die op het Meir gebruikt worden, kunnen veilig de Rivier opvaaren tot aan dit Dorp; en gewoonlijk doen zij dit, om de goederen, welken beſtemd zijn om hooger op in het

het

het land verzonden te worden, aldaar in de Pakhuizen te losfen, en daarëntegen de Bonten, enz. te laaden, die op de onderscheidene posten aan de Meiren *Huron* en *Erie* bijëengebragt en herwaards gezonden zijn, om, over het Meir *Ontario*, naar *Kingston* vervoerd te worden. De afstand van hier, tot de naaste bevaarbaare plaats op de Rivier de *Niagara* boven de Watervallen, is negen mijlen.

Omtrent ter helfte van de hoogte van den oever, eenige honderd *yards* van *Queenstown* ziet men eene uitgestrekte rei houten Barakken, die zich, op eenigen afstand, zeer wel aan het oog voordoen. Deze Barakken staan thands geheel ledig, en het is niet waarschijnlijk, dat dezelve immer zullen gebruikt worden, zoo lang de lugtsgesteldheid hier, voor de gezondheid, niet beter is. De eerste troepen, die in dezelve hun verblijf hielden, wierden kort na hunne aankoomst ziek: veel van dezelve stierven, en, indien men geene zorg gedraagen had, om hen, op raad der Geneesheeren, spoedig van daar naar elders te verplaatzen, zou waarschijnlijk de geheele Bezetting, door de ongezondheid der lugtslreek, zijn omgekoomen.

Van de Stad *Niagara* tot aan *Queenstown*

is het Land in den omtrek der Riviere zeer vlak en effen, maar hier neemt hetzelfde eene geheel andere gedaante aan: eene verwarde reeks van heuvels, bedekt met eiken van eene verbaazende hoogte, vertoont zich op eenmaal aan het oog, en de weg, die kronkelende langs derzeiver zijde en schuinsche afhelling loopt, is zoo steil en ongelijk, dat de Reiziger volbreke genoodzaakt is, het rijdtuig te verlaten, en tot aan den top te voet te gaan. Wanneer men deze heuvels gepasseerd is, komt men weder in eene onbebouwde effene vlakte, maar welker grond zeer veel verschilt van dien aan de andere zijde, bestaande uit eene vrugtbare donkere aarde, doormengd met klei, en zeer steenachtig, terwijl die aan de zijde naar het Meir *Ontario* integendeel geelachtig is, op sommige plaatsen zeer zandig, en op anderen vermengd met kizelgruis.

Van den top van een' dezer heuvels, aan welker voet het kleine Dorp *Queenstown* gelegen is, heeft men een der schoonste gezigten, die de Natuur kan opleveren, of de leevendigste verbeelding zich voorstellen. Zich in het midden van eene meenigte zware eiken bevindende, en een weinig ter linkerzijde van den weg, door de takken der boomen, met wel-

welken de heuvel van boven tot aan den voet geheel bezet is, naar beneden ziende, ontdekt men de daken der huizen te *Queenstown*, en voor het Dorp de schepen, die in de Rivier ten anker liggen, welken men ten minste twee honderd voet beneden zich heeft, terwijl derzelver masten het voorkoomen hebben van dun riet, dat tusschen de digte bladeren, waarmede de takken der boomen bezet zijn, doorschijnt. Het oog verder gaan latende, volgt men met het gezigt den loop der Riviere in derzelver verschillende rigtingen, tot dat zij zich eindelijk verliest in het Meir *Ontario*, tusschen de Stad en het Fort, terwijl dit Meir het gezigt, aan dezen kant, geheel bepaalt, uitgezonderd in een gedeelte van den gezigteinder, waar men eene schemering ziet van de blauwe heuvels van *Toronto*. De oever van de Rivier, aan de rechte zijde, vertoont zich in zijnen natuurlijken staat, overäl met houtgewas en bosch bedekt; maar, aan den anderen kant, is het land, tot aan den rand van het water, als bezaaid met welbebouwde akkers, en nette landwooningen. De grond aan gene zijde der heuvels is veel minder gecultiveerd, dan die naar den kant van de Stad *Niagara*, aan het bevaarbaar gedeelte der Riviere.

Uit de schielijke verandering van de gedaante van het land in den omtrek van *Queens-town*, en de even zoo schielijke verandering der Riviere, ten aanzien van derzelver breedte, diepte en snelheid, heeft men vermoed, dat de groote Waterval eertijds en oorspronkelijk geweest is ter plaatze, waar het water zoo op eenmaal door de heuvels vernauwd en ingeslooten wordt; en, in de daad, dit vermoeden is zeer waarschijnlijk, daar het zeker is, dat deze Watervallen zedert den tijd, dat dezelve het eerst door de *Europeëanen* bezocht wierden, zeer veel van plaats veranderd zijn, en nog jaarlijks veranderen. Maar ik zal zoo aanstonds gelegenheid hebben, om hiervan in het bijzonder u te schrijven.

Vroeg in den morgenstond verlieten wij de Stad *Niagara* of *Newark*, vergezeld zijnde door den Procureur-Generaal, en een Officier van de *Engelsche* Ingenieurs, met oogmerk, om dezen verbaazenden Waterval te gaan bezichtigen. Bij elken stap, dien wij derwaards deden, werd ons verlangen en onze nieuwsgierigheid steeds grooter en vuriger: met onze oogen zогten wij onöphoudelijk de kolom van witte schuim, die door denzelven veröorzaakt wordt, en meer dan honderdmaal, ge-
loof

loof ik, stonden wij op onzen weg stil, telkens hoopende deszelfs donderend gedruisch te hooren; maar te vergeefs: wij zagen geen schuim noch wolk van water, noch hoorden eenig geraas, zoo min aan deze als aan geene zijde der heuvels. Deze omstandigheid stelde ons geheel te leur in onze verwagting; en wij konden niet nalaaten elkanderen onze twijfeling te kennen te geeven omtrent de waarheid der zonderlinge verhalen, welken wij zoo dikwils aangaande deze Watervallen gehoord hadden, en te vermoeden, dat dezen alleen inge-
 rigt waren, om ligt geloovige Reizigers uit afgelegene oorden te misleiden. Deze onze vermoedens waren bijna in zekerheid veranderd, wanneer wij bevonden, dat binnen eene halve mijl afftands van de plaats, de nevel niet dan zeer flauw te zien, en het geluid nauwelijks hoorbaar was. Het is met dit alles egter zeer zeker, dat het ontzettend geraas door dezen Waterval veröorzaakt, op zommige tijden, zeer onderscheiden en duidelijk tot op den afstand van veertig mijlen gehoord, en de wolk van zich verspreidend water nog veel verder (*) gezien wordt. Maar het is alleen
 wan-

(*) Eenigen tijd laater, aan boord van een Konings-
 schip,

wanneer de lugt zeer helder, en den hemel blauw is, iets dat in dit Land zeer dikwils plaats heeft, dat dit verschijnsel op zulk eenen verren afstand kan gezien worden; ook moet, om het geluid zoo ver hoorbaar te doen zijn, de Dampkring eene daartoe geschikte gesteldheid

schip, over het Meir *Erie* vaarende, zagen wij zelven deze witte wolk met het bloote oog op den afstand van niet minder dan vier en vijftig mijlen. Den dag, waarop wij dit zagen, was de lugt buitengewoon helder en het weder stil. Wij zaten op het agterste gedeelte van het schip, ons vermaakende met de beschouwing van het schoone tafreel, dat de Zuidlijke oever van het Meir aan ons oog vertoonde, wanneer de Kapitein, die naar boven geweest was, om eenige waarneemingen te doen, bij ons kwam, en, met den vinger op eene kleine witte wolk aan den gezichtsëinder wijzende, ons zeide, dat dit de nevel was bij den Waterval van *Niagara*. In het eerst dachten wij, dat dit een louter vermoeden was, maar een weinig meer opmerkzaamheids deed ons zien, dat het gezegde van den Kapitein waarheid was. Alle de andere kleine wolken verdweenen binnen weinige minuten, of veranderden van plaats, maar deze eene bleef bepaald op dezelfde hoogte; en door eenen verrelijker zienden, zagen wij duidelijk, dat de gedaante van deze wolk elk oogenblik veranderde, naar maate van de geduurig optijgende dampen van den Waterval beneden dezelve. *Aanmerking van den Schrijver.*

heid hebben. Men heeft opgemerkt, dat dit geluid het verst gehoord wordt, even voor eene sterke regenvlaag en wanneer de wind in eenen hoek is, gunstig voor het gehoor van den waarneemer. Geen van beide had intusschen plaats den dag, dat wij dezen Waterval bezogten: de lugt was dik, en de dampkring vol nevels.

Ter plaatze, waar de weg, leidende naar het Meir *Erie*, het digst bij den Waterval langs loopt, ontmoet men een klein Dorp, bestaande uit omtrent een half dozijn slegte geringe huizen. Hier hielden wij stil, en, onze paarden bezorgd, en eenen soberen maaltijd gedaan hebbende, ten einde gesterkt te zijn tegens de vermoeijenissen, die wij te wagten hadden, gingen wij, over eenige velden, naar eene plaats, die zeer diep is, omringd door zwaare boomen, en uit welker grond eene dikke witächtige damp opstijgt, zeer veel overëenkoomst hebbende met den rook van eenen grooten hoop onkruid, dat in brand gestoken is. Op den rand van deze diepte gekoomen zijnde, daalden wij, langs eene steile hoogte van omtrent vijftig *yards*, neder, en hier een eind wegs over een vogtig moerasig stuk gronds voorgewandeld zijnde, kwamen wij
ein-

eindelijk aan de Tafelrots, zoo genaamd van wege de effenheid van derzelver oppervlakte, en overëenkoomst, in zommige opzigten, met eene tafel. Deze Rots is gelegen bijna tegen over den grooten Waterval, en omtrent veertig voet boven denzelven. Het gezigt van hier is zeker uitsteekend schoon; maar, eer ik u daarvan eenige beschrijving geef, moeten wij vooraf het oog meer algemeen vestigen op de Rivier en de watervallen.

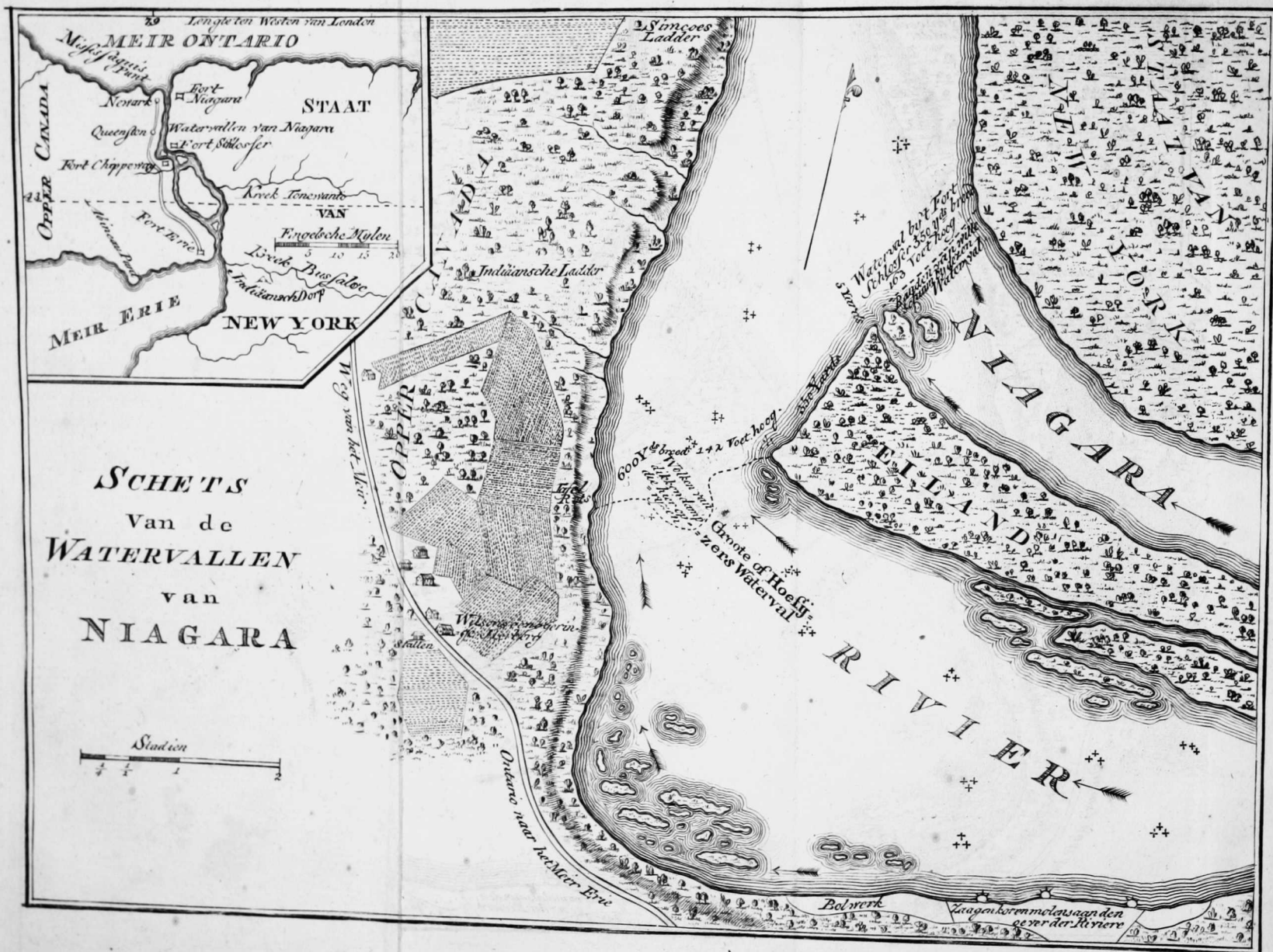
De Rivier de *Niagara* neemt haaren oorsprong in het oostlijk einde van het Meir *Erie*, en ontlast zich, na eenen weg van zes en dertig mijlen te hebben afgelegd, in het Meir *Ontario*, zoo als ik reeds te vooren gemeld heb. Gedurende eenige weinige mijlen van het Meir *Erie*, is de breedte der Riviere omtrent drie honderd *yards*, en is dezelve diep genoeg voor schepen, die negen of tien voet diep gaan; maar de stroom is zoo ongemeen snel, ongeregeld, en gevaarlijk, uit hoofde van de ontelbaare groote Rotzen, waarmede dezelve op onderscheidene plaatzen vervuld is, dat geene andere vaartuigen dan *Bateaux* het ooit waagden dezelve te bevaaren. Verder naar beneden wordt de Rivier wijder; men ziet geene Rotzen meer, noch aan de oevers, noch

in

in het vaarwater, en de stroom gaat zagtken en als onmerkbaar voort, offchoon dezelve niet ophoudt zeer geweldig te zijn. De Rivier loopt dus geregeld, en is veilig te bevaaren voor *Bateaux* tot aan het Fort *Chippewaij*, dat omtrent drie mijlen boven de Watervallen gelegen is; maar hier wordt derzelver bed weder rotsächtig, en is derzelver water, door de Watervallen, die hier elkanderen opvolgen, zoo beroerd en in beweging, dat, wanneer een boot, bij toeval, een weinig beneden het Fort *Chippewaij*, waar men gewoonlijk stilligt, verviel, dezelve onseilbaar zou verbrijzeld worden, eer zij aan de Watervallen kwam. Met zulk een ontzettend geweld breeken de golven op de Rotzen in deze Watervallen, dat het enkel gezigt daarvan voor hem, die dezelve van den top der oevers beschouwt, genoeg is, om hem te doen sidderen. Ik moet egter, ter dezer plaatze, opmerken, dat het alleen aan beide de oevers van de Rivier is, dat het water zoo geweldig is: in het midden is de stroom ook wel zeer snel, maar de golven en brandingén zijn niet zoo gevaarlijk, of men kan denzelven met boots, wanneer dezen wel bestuurd worden, afvaaren tot aan een Eiland, dat in de Rivier gelegen is bij de Water-

tervallen zelven. Om aan dit Eiland te koomen, moet men noodzaaklijk op eenigen afstand boven *Chippewaij*, waar de stroom effen is, afvaaren, en het zorgvuldig, den geheelen weg langs, in het midden der Riviere houden: wanneer men flegts eenigzins, hoe weinig het ook zij, aan den eenen of anderen kant, uit deze streek raakte, zou het volstrekt onmogelijk zijn, den stroom te stoppen of weder in de rechte vaart te koomen; onvermijdelijk zou men naar de Watervallen worden weggesleept, en hier eenen onfaalbaaren dood in den mond loopen. Om van dit Eiland weder terug te keeren, tegens den stroom op, wordt er veel meer arbeids gevorderd, en is het gevaar onbedenkelijk grooter, dan in het vaaren derwaards. Niettegenstaande dit alles, worden er veelen gevonden, die, door eene onbezonnene stoutheid aangezet, het waagen, om tot aan dit Eiland te vaaren, meestäl uit nieuwsgierigheid, om den Waterval ook van deze zijde te beschouwen, of om zich te kunnen beroemen, dat zij daar geweest zijn.

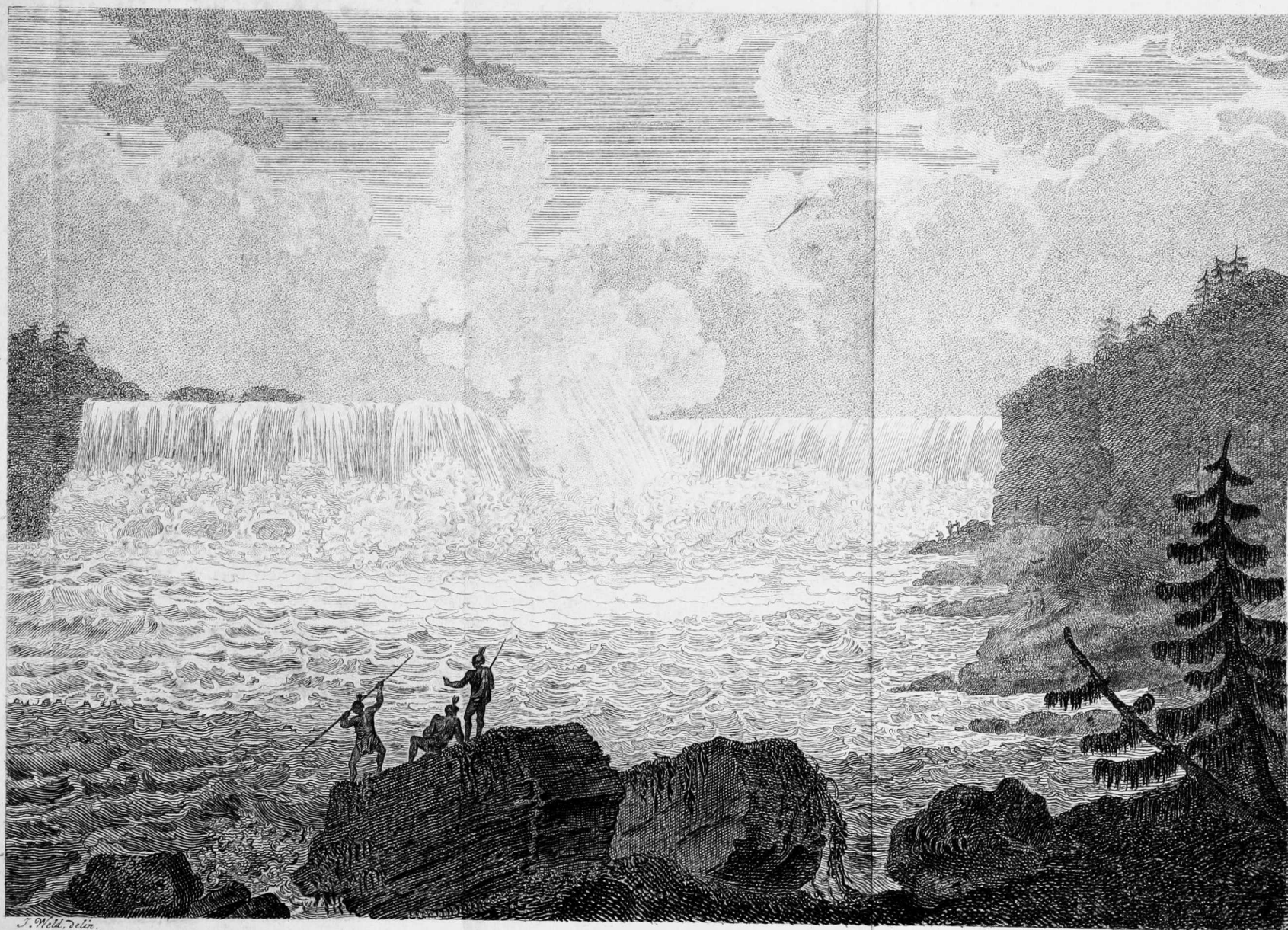
Naar maate de stroom den Waterval meer nadert, wordt deszelfs loop te midden der rozen heviger en sneller: eindelijk aan deszelfs rand koomende, stort hij over denzelven met
een

een verschrikkelijk geweld, in eens tot op den bodem, zonder in dezen val eenige rots te ontmoeten. Juist bij den Waterval heeft de Rivier eene aanmerkelijke kromte naar de rechtezijde, terwijl de eerste, in plaats van zich van den eenen oever tot den anderen, in den kortsten afstand, uittefstrekken, integendeel eene schuinsche rigting over de rivier heeft. De lengte van den Waterval is ongelijk grooter dan de breedte der Riviere, gemeeten op eenigen afstand beneden den eersten: dan de hier bijgevoegde teekening zal u een veel beter denkbeeld van deszelfs gesteldheid en rigting kunnen geeven, dan alle letterlijke beschrijving, hoedanig ook. Voor derzelver volstrekte nauwkeurigheid durf ik niet instaan, daar dezelve geheel op het oog gemaakt is: ik zend u die egter zoo als zij is, oordeelende het beter te zijn, dat gij eene eenigzins onvolkoomene, dan geheel geene schets daarvan hebt. Wanneer gij dezelve inziет, zult gij ontdekken, dat het water, niet in eene onafgebrokene linie over den rand des Watervals in de diepte nederstort, maar, door Eilanden, in drie onderscheidene Watervallen verdeeld wordt. De verbaazendste van dezelve is die aan de Noordwestlijke of *Britsche* zijde der riviere, gewoonlijk genoemd *de Groote of Hoefijzers val*.

val, uit hoofde dat dezelve eenige gelijkheid heeft met de gedaante van een Hoefijzer. De hoogte van dezen is slegts honderd twee en veertig voet, daar de anderen honderd en zestig voet hoog zijn; maar aan deze mindere hoogte is vooral deszelfs grootte toeteschrijven. De steilte, en gevolglijk het bed der riviere boven denzelven zoo veel laager zijnde aan de eene, dan aan de andere zijde, vindt het grootste gedeelte van het water zijnen weg aan de laagere zijde, en stort aldaar met veel meer gewelds naar beneden, dan wel elders, daar de vallen boven deze plaats verre weg het sterkste zijn. Het is uit het midden van dezen Waterval, het *Hoefijzer* genoemd, dat die ontzettende wolk van dampen opstijgt, welke men op zulk eenen afstand zien kan. De uitgestrektheid van dezen Waterval kan alleen op het oog bepaald worden, en het algemeen gevoelen van hun, die denzelven het meest bezogt hebben, is, dat hij ten wenigste zes honderd *yards* in den omtrek heeft. Het Eiland, dat dezen van den volgenden scheidt, wordt verondersteld ten minste drie honderd en vijftig *yards* breed te zijn; de volgende Waterval is vijf *yards* lang; het daarāan liggende Eiland omtrent dertig, en de derde Waterval, ge-

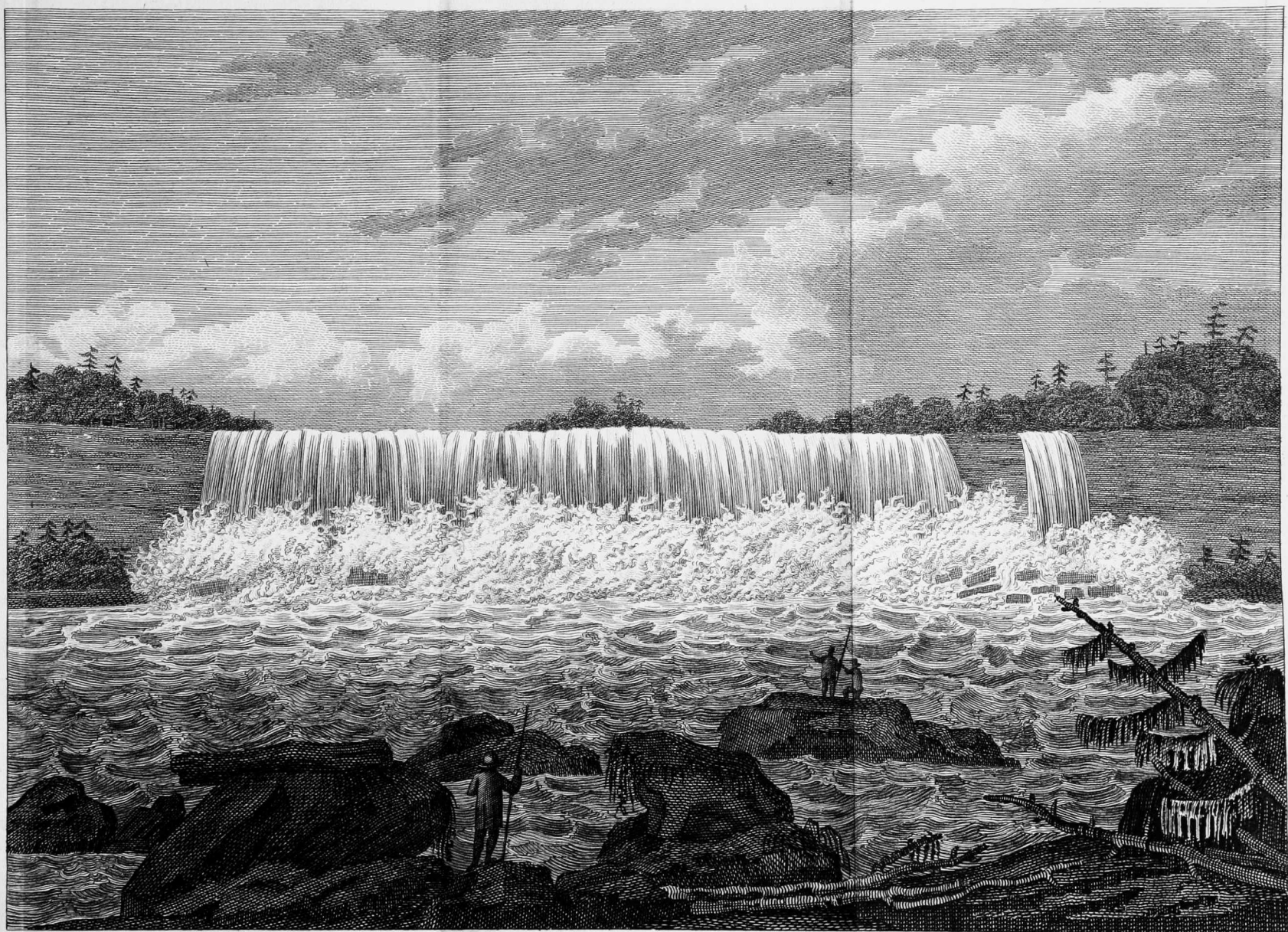
WOON-

J. W. H. T. del.

W. H. S. sculp.

Gezicht van den Hoefyzers-Waterval van Niagara.

Gezicht van den kleineren Waterval van Niagara.

woonlijk genoemd de Cascade van het Fort *Schlosser*, om dat dezelve aan die zijde van de rivier is, waarop dit Fort ligt, wordt gerekend ten wenigste zoo breed te zijn, als het groote Eiland. De geheele uitgestrektheid van dezen merkwaardigen Waterval zal dus, volgens deze berekening, de Eilanden mede ingeslooten, dertien honderd vijf en dertig *yards* bedraagen. Deze begrooting is zeker niet overdreeven, en veele Reizigers meenen, dat dit te weinig, en dezelve meer dan eene *Engelsche* mijl lengte heeft. De hoeveelheid waters, die van deze steilte in de diepte nederstort, is ontzettende, en meent men niet minder te zijn dan *zesmaal honderd en zeventig duizend, twee honderd vijf en vijftig* ton in elke minuut: eene begrooting, die op de volgende berekening gegrond is, en die men eenigzins als nauwkeurig en juist mag aanmerken, daar dezelve gemaakt is, door een ervaaren Schipper van een van 's Konings schepen op het Meer *Erie*, die met deze wateren, in alle opzigten, zeer bekend is. Aan het oostlijk uiterste van het Meer *Erie*, waar hetzelfde twee en eene halve mijl breed is, heeft het water eene diepte van zes voet, en de stroom eene snelheid van twee knoopen (*twee zeemijlen*) in

het uur. Tusschen dit gedeelte van het Meir en de Watervallen ontfangt de Rivier, de *Niagara*, verscheidene kreeken, die zich in dezelfde ontlasten, zoo dat de meenigte van water bij de Cascade veel grooter zijn moet, dan ter eerstgenoemde plaatze. Indien men dit nu in het oog houdt, dan zal het zeker niet te veel zijn, wanneer men zegt, dat de meenigte waters, die ter dezer plaatze neerstort, in elke minuut *zesmaal honderd twee en zeventig duizend* ton bedraagt.

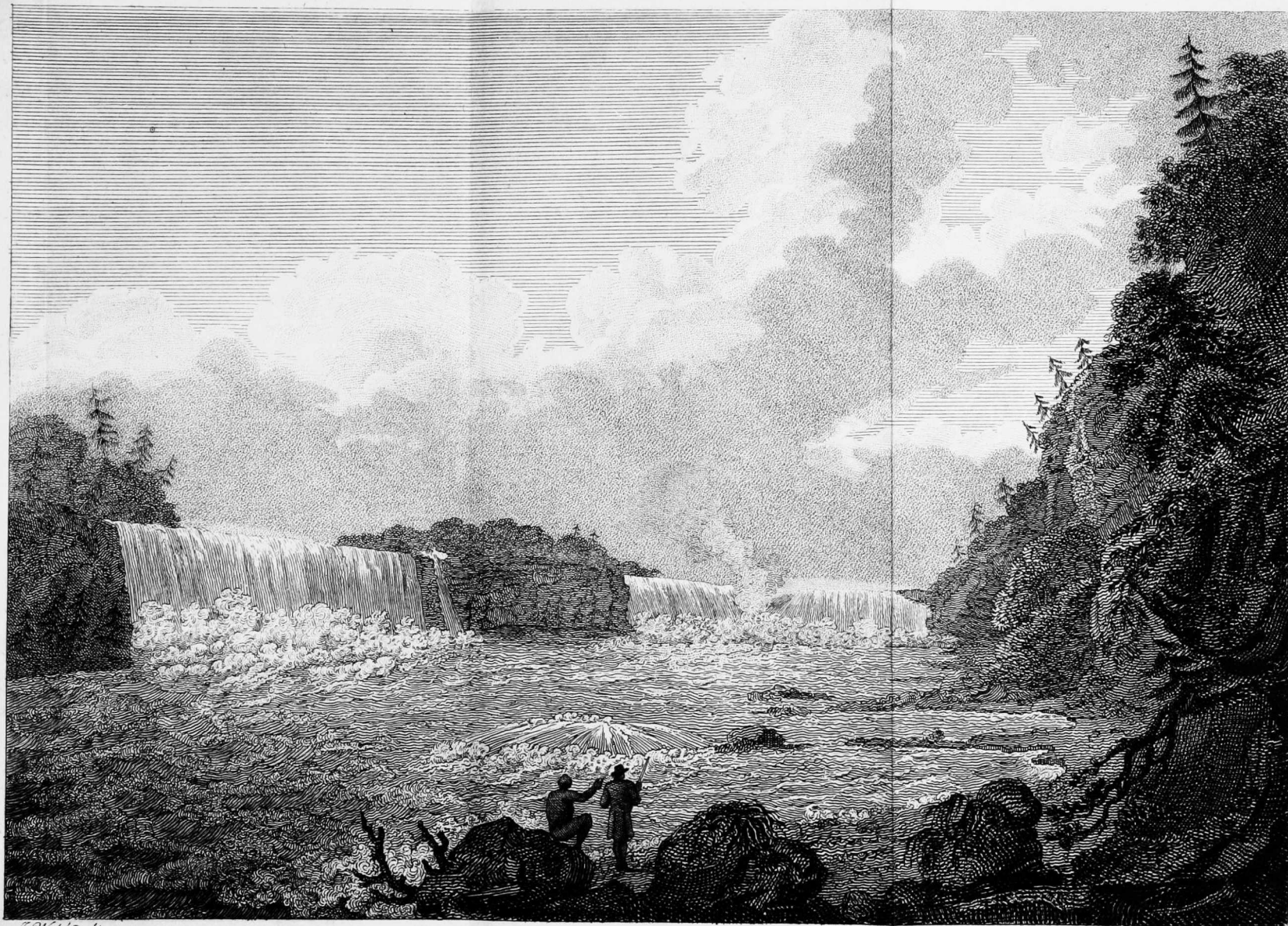
Koomen wij nu terug tot de Tafel-rots gelegen aan de *Britsche* zijde van de Rivier, en aan den rand van den Hoefijzers val. Hier heeft de Aanschouwer een geheel onbelemmerd uitzigt op het geheele tafreel, dat zoo schoon als uigestrekt is. Voor zich ziet hij de ontzettende snelle stroomen boven de Watervallen, en de omliggende oevers, aan alle zijden met zwaare boschen bedekt; een weinig beneden hem vertoont zich aan zijn oog de Hoefijzers-val; op eenigen afstand naar de linkerzijde ontmoet hij dien van het Fort *Schlosser*, en onder zich den verschrikkelijken afgrond, in welken hij, wanneer hij slegts stout genoeg is, om den rand der rotze te naderen, perpendiculair kan nederzien. De verbaazing, wel-

welke het zien van zoo veele onderscheidene en treffende voorwerpen, als men hier ontmoet, in het hart van den Aanschouwer te wege brengt, is, in de daad, zeer groot, en slegts zeer weinige menschen, die dit alles voor het eerst zien, zijn, eer zij zich eenige minuten hersteld hebben, in staat, om zich een enigzins draaglijk denkbeeld van dit ontzetting tooneel te vormen. Het is onmogelijk voor het oog, het geheel op eenmaal te overzien: men moet eerst stukswijze de bijzondere deelen van dit tafreel, die, elk op zich zelf, een voorwerp van bewondering zijn, beschouwen, en dit vordert zoo veel tijds, dat zij, die gelegenheid gehad hebben, om, jaaren lang, dit tafreel op hun gemak te beschouwen, telkens in elk bijzonder deel nieuwe schoonheden en meer stof van verwondering meenden te ontdekken, en erkenden, dat zij eerst de laatste reis, wanneer zij alles zagen, in staat waren, om al het grootſche en ſchoone van dezen Waterval te bezeffen.

Na eenen zeer geruimen tijd op deze Tafelrots te hebben doorgebracht, keerden wij, langs denzelfden weg, dien wij gekoomen waren, terug naar de velden, geduurig den Officier der Ingenieurs volgende, die de goed-

heid had, ons te vergezellen, en die volkoo-
men bekend was met elk gedeelte van den
Waterval en den omliggenden oord, en de
beste leidsman, dien wij, in het geheele land,
zouden hebben kunnen aantreffen. Wij zou-
den een groot eind wegs naar beneden heb-
ben kunnen voordgaan langs den rand der
steilte van de Tafel-rots, maar het kreupel-
hout is zoo digt en zwaar, en de grond zoo
ongelijk, dat deze onderneming ten uiterste
moeielijk en afmattende zou geweest zijn.

De naastvolgende plaats, van waar wij de
Watervallen beschouwden, was dat gedeelte
der steilte, dat, ten naastenbij, tegenover is
aan het einde van den Waterval van het Fort
Schlosser, die het digst aan het Eiland is;
en hier plaatsten wij ons op den rand der rot-
ze, agter eenig kreupelbosch, dat men van
boven had afgehakt, om een ruimer uitzigt te
kunnen hebben. Van hier heeft men dit veel
beter op den geheelen Waterval, en is men
veel meer in de gelegenheid, om een juist
denkbeeld van deszelfs gesteldheid te krijgen,
dan ergends elders. Het gezigt is ter dezer
plaatsze schooner, maar, zoo als het mij voor-
komt, minder trotsch en ontzettende dan op
andere andere plaats. De Officier, die ons
bij

Gezicht van de Watervallen van Niagara.

bij deze gelegenheid zoo vriendlijk begeleidde, was zoo ingenomen met, en verwonderd over de gezigten, die men hier heeft, dat hij eens eene houtene loots had doen timmeren, en door osfen herwaards naar beneden brengen, in welke hij zijn verblijf hield gedurende den tijd, dien hij doorbragt met het vervaardigen van eenige teekeningen van dezen Waterval. Eene van deze teekeningen, vertoonende den Waterval in het midden van den winter, wanneer deszelfs stand het zonderlingst en verwonderendst is, had hij de beleefdheid, ons te laten zien. In dit jaargetijde vormt zich het ijs op den bodem van de Cascade tot ontzettende klompen, en groote ijskegels, die zoo veele pilaaren van een groot gebouw schijnen, en, op veele plaatsen, van het bovenste van den rand tot bijna beneden op den grond nederhangen.

Deze plaats verlaten hebbende, keerden wij andermaal door de boschen, die den Waterval omringen, naar de opene vlakte terug, en gingen, langs een krom bogtig pad, omtrent eene mijl lang, naar eene plaats der rotze, van waar men tot den bodem des Watervals kan afdaalen. De Rivier is, tot op verscheidene mijlen beneden den Waterval, omzoomd met

hooge, en, op de meeste plaatzen, perpendiculaire steilten, bestaande uit aarde en rots, zoo dat het onmogelijk is, langs dezelve naar beneden afteklommen, dan alleen op twee plaatzen, waar groote stukken aarde en rots zijn afgebroken en naar beneden gevallen, en men, tot gerief der Reizigers, van de eene plaats tot de andere, ladders gemaakt heeft. De eerste dezer plaatzen, aan welke men, van den Waterval, het *Hoesijzer* genoemd, langs de rivier, naar beneden wandelende, komt, wordt genoemd de *Indiïanische Ladder*, om dat dezelve door de *Indiïanen* gemaakt zijn. Deze ladders, zoo als zij genoemd worden, van welken er verscheidenen zijn, de eene beneden de andere, bestaan eenvoudig uit lange Pijnboomen, in welken men kerven, of stappen gehakt heeft, om den voet op te kunnen zetten. Deze boomen moesten reeds, toen zij eerst aldaar geplaatst wierden, uit hoofde van derzelver lengte en dunte, zeer buigen en slijngen, wanneer men bij dezelve afklom, en de ouderdom heeft daar aan geene meerdere stevigheid gegeven, zoo dat zij tegenwoordig zeker niet zeer veilig kunnen geoordeeld worden, offchoon veelen thands nog gewoon zijn, daar bij afteklommen. Wij deden geene moeite,

om,

om, langs dezen weg, tot aan den voet der steilte afedaalen, maar gingen naar de tweede plaats, die meer naar beneden de rivier is, en genoemd wordt *de Ladder van Mevrouw SIMCOE*, om dat de Ladders, die aldaar zijn, eigenlijk gemaakt wierden tot gerief van de Echtgenooten van den laatsten Gouverneur der Provincie. Deze weg wordt veel meer gebruikt, dan de andere: de ladders, eigenlijk zoo genoemd, zijn sterk, wel vastgemaakt, en geenszins zoo lang, of eene Dame kan dezelve veilig en zonder eenige vrees op- en afklimmen. Met dit alles is het egter niet gemakkelijk over deze ruwe rotzen tot aan den voet der steilte afedaalen, en weinige Dames zouden, naar mijne gedagten, bestand zijn tegens de vermoeyingen van zulk eene onderneming.

Aan den voet der steilte koomende, bevindt men zich in het midden van groote hoopen wanstaltige rotzen, die van derzelver zijden met aarde en steen afgebroken, en naar beneden gevallen, en met Pijn- en Cederboomen overdekt zijn, welken boven het hoofd van den Aanschouwer hangen, en hem, als 't ware, elk oogenblik schijnen te zullen verpletteren. Veelen van deze zwaare boomen groeiën

met de kruinen naar beneden, hangende aan hunne wortels, die zich zoo vast in den grond aan den top der steilte gehegt hebben, dat, indien er een gedeelte van denzelven wegstorte, de boomen egter niet vallen zouden. De Rivier is, hier, iets meer dan een vierde eener mijle breed, en aan de overzijde, een weinig naar de rechtehand, ziet men den Waterval van het Fort *Schlosfer* in deszelfs grootste schoonheid. Het gene zich van dien van het Hoefijzer ter dezer plaatze aan het oog des aanschouwers ontdekt, vertoont zich ook in eenen zeer voordeeligen stand, maar bijna de helft daarvan is, door de steilte, aan welker voet men zich bevindt, voor het gezigt verborgen. Het benedenste gedeelte van dien van het Fort *Schlosfer* is omringd door eenen melkwitten schuim, die in groote masfa's uit het midden der rotzen opkooft; egter ziet men niet, dat dezelve zich als eene wolk van dampen boven den Waterval zelve verheft, zoo als dit het geval is bij dien, het Hoefijzer genoemd: dezelve is egter zoo sterk, dat hij, even gelijk regen, aan de andere zijde der riviere, aan den voet van den Ladder van SIMCOE nedervalt.

Den oever der riviere bereikt hebbende,
ver-

vervolgden wij onzen weg naar den Grooten Waterval langs het strand, dat voor een aanmerkelijk gedeelte bestaat uit horizontale beddingen van steenkalkrots, overdekt met grof keijzand, uitgezonderd op die plaatsen, waar groote stukken steen van de zijde der steilte afgebroken, en naar beneden gevallen zijn. Deze horizontale beddingen van rotzen strekken zich, hier en daar, zeer ver in de rivier uit, en vormen punten of uithoeken, die het geweld van den stroom breeken, en, op sommige plaatsen van den oever, sterke zuigingen en terugkeeringen van het water veroorzaaken. Ter dezer plaatze vindt men een groot aantal krengen van vischen, vossen, eekhoentjens en andere soorten van dieren, die, niet in staat, om den stroom boven den Waterval te stoppen, door denzelven weggesleept, in de diepte geworpen en dus omgekoomen zijn, en hier op den oever aanspoelen. Ook is het strand overdekt met boomen en zwaare stukken houts, die, bij de zaagmolens boven de Watervallen, zijn losgeraakt, en door het geweld van den stroom weggevoerd. In het algemeen schijnt het hout zeer veel geleeden te hebben, en de ligchaamen der groote dieren zeer geteisterd te zijn, door het geweld, waarmede het een en

an-

ander, van den rand des Watervals, naar beneden geworpen wordt. De meenigte van doode en verrottende dingen, aan den oever liggende, veröorzaaken eenen affchuwlijken ftank, en aanhoudende ziet men een onëindig aantal roofvogelen, die in dezen omtrek rondzwerven, en op deze doode krengen aazen.

Onder het groot getal verhaalen, die, betreffend dezen merkwaardigen Waterval, in het Land omloopen, is er een, betreffende het ongelukkig lot van eenen onnoozelen, armen *Indiään*, dat ik heb uitgekoozen, om u mede te deelen, wijl de waarheid daarvan buiten bedenking is. De rampspoedige Held van deze gefchiedenis, naar het fchijnt, door den drank bedwelmd, had zich te flaapen gelegd op den bodem van zijne *Cano*, die hij op den afstand van eenige mijlen boven den Waterval aan het ftand had vastgemaakt, terwijl zijne vrouw op den oever zat, om op hem te wachten, en een waakend oog op hem te houden. In deze gefteldheid ziet haar een der matroozen van een Oorlogsfchip, op de nabuurige Meiren vaarende, juist toevallig aldaar pafteerende, en wordt door de bekoorlijkheden van deze vrouw ingenomen en in drift ontftoken, befluitende oogenbliklijk zijne lusten met haar

te

te voldoen. Dan de braave vrouw, ongenegen, om zich naar zijne begeerte te schikken, en zich van hem willende ontslaan, loopt naar de *Cano*, om haaren man wakker te maaken; maar, ongelukkig, eer zij denzelven bereikt en haar oogmerk volvoert, snijdt de matroos het touw, waarmede de *Cano* was vastgemaakt, los, zoo dat deze aanstonds driftig wierd. Wel ras wierd het vaartuig, door den geweldigen stroom, van de ongelukkige plaats weggevoerd, en, binnen weinige minuten, in het midden van de rivier gesleept, waar hetzelve, door verscheidene perzoonen op den oever staande, wier opmerkzaamheid, door het vreemde gezigt van eene *Cano* op zulk eene plaats der riviere, was gaande gemaakt, duidelijk gezien wierd. De *Indiïan*, spoedig door het geraasch der golven wakker gemaakt, stond oogenblikkelijk op, zag met verwilderde oogen in het rond, en greep, het gevaar bespeurende, waarin hij was, zijne pagaij, alle zijne vermogens inspannende, en de ongelooflijkste poogingen doende, om zich zelven te redden. Dan, al ras gewaar wordende, dat al zijn arbeid te vergeefsch was, en hij met geene mogelijkheid het geweld van den stroom kon tegenstaan, wierp hij, met de grootste bedaardheid, zijne

zijne pagaij van zich af, wikkelde zich in zijne deken, en legde zich weder op den bodem zijner *Cano* neder, die, in weinige seconden, aan den rand des Watervals was, en van boven nederstortte, zonder dat men dezelve of den *Indiaan* immer heeft wedergezien. Men onderstelt in het algemeen, dat meer dan een derde der dingen, die door dezen Waterval naar beneden geworpen worden, nimmer weder ten voorschijne koomen.

Van den voet der *Simcoe's* ladder kan men, langs den oever, een aanmerkelijk eind wegs voordwandelen zonder eenig ongemak, maar, naar maate men den Hoefijzers-val nadert, wordt de weg moeiëlijker en onëvener. Op zommige plaatzen, waar er stukken van de steilte zijn afgevallen, vindt men groote hoop en aarde, rotzen en boomen, die zich tot aan den rand van het water uitstrekken, en den weg versperren, zoo dat het onmogelijk schijnt, dezelve te pasfeeren; en dit zou het, zonder gids, voor eenen Vreemdling, in de daad, ook zijn. Om dezelve voorbij te koomen, moet men eerst derzelver top beklimmen, en dan, op kniën en elboogen, door lange duistere holen kruipen, waar er, tusschen de van een gescheurde rotzen en de boomen, eenige open-

nin-

ningen gebleeven zijn. Na dat men deze beletzelen is te boven gekoomen, is men genoodzaakt, met het grootste gevaar, van de eene rots op de andere te klouteren, digt onder de steilte, wijl er tusfchen deze en de rivier flegts zeer weinig plaats is; en deze rotzen zijn zoo glad en slibberig, uit hoofde dat dezelve door de verspreiding van het water, dat hier zeer sterk neervalt, aanhoudende vogtig zijn, dat het, zelfs met de grootste omzigtigheid, nauwlijks mogelijk is, zich tegen het vallen te verhoeden. Op den afstand van een vierde eener mijle waren wij reeds zoo nat, als of wij allen door de rivier gesleept waren.

Wanneer men eenmaal zoo ver gekoomen is, ontmoet men verder geene verhinderingen, om tot aan den voet des grooten Watervals te naderen; ja men kan zelfs tot agter het verbaazend ligchaam van water, dat van den top van dezen ontzettenden Waterval in de diepte valt, gaan, niet alleen wijl de rots, over welks rand hetzelfde nederstort, aanmerkelijk vooruitsteekt, maar ook, wijl er door de geweldige beweeging van het water, aan den voet des Watervals, in de rotzen holen veroorzaakt zijn van eene aanmerkelijke grootte, die

die zich een eind wegs onder de bedding der riviere van het bovenste gedeelte des Watervals uitstrekken. Ik verstoutte mij om dezelve, tot omtrent zes *yards* van den rand des Vals agter denzelven, te naderen, juist ver genoeg, om in deze zonderlinge kelders intezien; maar hier meende ik ook mijn einde te vinden, door den verschrikkelijken dwarlwind, die aan den voet des Watervals plaats heeft, en veröorzaakt wordt door het onöphoudelijk geweldig slaan, en de ontzagchlijke beweging van zulk eene meenigte waters tegen de rotzen. Gaarne beken ik, dat ik geheel geene neiging gevoelde om verder te gaan, en er was geen van ons gezelschap, die het durfde onderneemen, om deze verschrikkelijke holen te doorsnuffelen, waar een onvermijdelijke dood schijnt te wagten op den stouten, die derzelver dreigende openingen durft binnentreeden. Geene woorden zijn in staat, om een juist denkbeeld te geeven van het ontzagchlijke van dit tafreel ter dezer plaatse. De geheele ziel wordt vervuld met eene huiverende aandoening bij het gezicht van de ontzettende massa van water, die men van den top dezer verbaazende hoogte, zoo raakende aan zijne voeten, ziet nederstorten, en het gehoor des donderenden geluids der baaren, die

die, op den bodem dezes Watervals, met zulk een ontroerend geweld, aan beide zijden tegens de wanden van rotzen aanslaan; en eene eerbiedige vrees overvalt den Aanschouwer; wanneer hij bezeft, in welk een gevaar hij zich bevindt, daar elke dwarlwind in staat is, om hem van de glibberige rotfen; waarop hij staat, afte rukken, en in den doodlijken afgrond, die aan zijne voeten is, neerteploffen, waar de vereenigde hulp van alle menschlijk vermogen niet genoeg zoude zijn, om hem te redden. Met eene Godsdienstige aandoening gevoelt men, welk een nietsbeduidend iets men is in de reeks der gefchapene dingen, en staat, met eenen heiligen eerbied, het nederig oog op de magt van dat verheven Wezen, dat ook aan de wateren zijne bevelen geeft, en hen dezen doet gehoorzaamen.

Na dat de Watervallen van *Niagara* het eerst ontdekt wierden, zijn dezelve aanmerkelyk van plaats veranderd, door het afbreeken der rotzen, die dezelve vormen. Eerst worden de rotzen aan den voet beneden, door de aanhoudende geweldige beweeging van het water tegen dezelve, los, en spoelen weg, en het bovenfte gedeelte, dus als ondermijnd, stort vervolgens, door het gewigt van het

water, dat over het zelve valt, neder, en verplaatst dus den val des waters. Geduurende den leeftijd van veele thans nog leevende Ingezetenen des Lands, zijn deze Watervallen verscheidene *yards* van plaats verschooven. De bevelhebbende Officier der Koningschepen op het Meir *Erie*, die alhier meer dan dertig jaaren verkeerd had, verhaalde ons, dat, toen hij eerst in het Land kwam, het onder het jong Volk zeer algemeen was, om naar het Eiland in het midden van den Waterval te gaan, en, wanneer zij aldaar gegeten hadden, elkanderen uitterarten, om door de Rivier te wandelen naar zekere groote rotzen, ook in het midden van deze Cascade, en bijna aan derzelve rand; en dat zij het zoms waagden, om nog verder en tot voorbij deze rotzen te gaan. Thands ziet men geheel niets meer van deze rotzen; en, indien iemand het waagde, om slegts twee *yards* ver van het Eiland in de rivier te gaan, zou hij onfaalbaar door den stroom worden weggerukt. Men gelooft in het algemeen, zoo als ik reeds te vooren gemeld heb, dat deze Watervallen op de *Niagara*, in het begin, te *Queenstown* geweest zijn; en, in de daad, hoe meer men den loop der riviere van de plaats, waar de Waterval thands

ge-

gevonden wordt, naar beneden in aanmerking neemt, hoe meer redenen men vindt, om aan dit vermoeden geloof te geeven. Van den Waterval af tot aan *Queenstown* is het bed der riviere overal bezaaid met groote rotzen en steenen, en zijn de oevers, aan beide zijden, zeer ongelijk en afgebroken: omstandigheden, welken duidelijk aantoonen, dat er, langs dit gedeelte der riviere, eene groote schuuring en beweging van het water heeft plaats gehad, en men behoeft hier omtrent geenszins te twifelen, daar deze agtergelaatene teekenen aan beide de kanten zeer duidelijk, en ver boven de tegenwoordige hoogte van het water in de riviere gezien worden. Nu heeft men nooit, zelfs niet ten tijde der hoogste Vloeden, ontdekt, dat het water zoo hoog tot aan deze teekenen rees, deshalven een duidelijk bewijs, dat derzelver bedding eenmaal veel hooger moet geweest zijn, en gelegen hebben, dan het thands ligt, terwijl men intuschen beneden *Queenstown* geene zoodanige overblijfselen aantreft, noch iets vindt, dat zou kunnen doen vermoeden, dat ook daar het bed der riviere hooger geweest is, dan het tegenwoordig is. Daarteboven schijnen de schielijke diepte van het water even beneden de heuvels van *Queenstown*, en

de verwijdering der riviere, ter zelfder plaatze niet duister te kennen te geeven, dat het water aldaar, geduurende eenen geruimen tijd, van den top der heuvels moet neergestort zijn, en dus die uitgestrekte diepe kom, even beneden het Dorp, gemaakt hebben. In de Rivier, eene mijl of twee boven *Queenstown*, vindt men eene ontzettende draaikolk, veroorzaakt door eene aanmerkelijke diepte op den bodem der riviere, op deze plaats. Ook deze diepte is waarschijnlijk haaren oorsprong schuldig aan het langduurig vallen van het water alhier, dat hier langer heeft aangehouden, uit hoofde dat de rotzen, die ter dezer plaatze den Waterval deden geboren worden, sterker waren, en langer tegenstand booden, dan wel elders op de rivier. De overlevering wil, dat de Groote Waterval, in vroegere tijden, geenszins, zoo als thands, de gedaante van een Hoefijzer had, maar integendeel in het midden eenigzins vooruit stak. Nu egter is dezelve reeds meer dan eene Eeuw zoodanig, als men denzelven tegenwoordig ziet; en, daar de schuuring en het geweld van het water aan den voet der Cascade in het midden veel sterker en grooter is, dan op eenige andere plaats, en de rots dus daar, door deeze gedu-

duu-

duurige beweging veel meer ondermijnd wordt, dan wel elders, is het niet onwaarschijnlijk, dat hij nog veele volgende Eeuwen ten naastenbij diezelfde gedaante behouden zal.

Aan den voet van den Hoefijzers Waterval vindt men eene zekere zamengegroeide of gestoide witte stof, bij het Volk van het Land bekend onder den naam *Spraij*, schuim. Zommigen meenen, dat dezelve voordkoomt van de aardächtige deelen van het water, welken, door hunne meerdere bijzondere zwaarte, sneller nedervallen dan de overige waterdeelen, zich aan de rotzen vasthegten, en daar zulk een soort van vast ligchaam maaken. Deze zamengegroeide zelfstandigheid heeft juist het voorkoomen van versteende schuim; en het is opmerkelijk, dat men dezelve juist aan die rotzen vindt, tegen welken de grootste meenigte schuims, die op het water drijft, door den stroom geworpen wordt.

Wij dagten er niet aan, om den gevaarlijken heuvel weder te beklimmen, voor dat het reeds laat in den avond was, en ware het mogelijk geweest, om onzen terugweg in het duister te vinden, zouden wij, geloof ik, hier gebleeven zijn, tot middennagt. Op het oogenblik, dat wij zouden vertrekken, kwam

de zon van agter de wolken ten voorschijne, en een van de schoonste en volmaaktste regenboogen, welken ik ooit zag, vertoonde zich voor het oog in de wolk van waterstof, die door deze Cascade veröorzaakt wordt. Het is alleen des morgens en des avonds, dat men dezen regenboog in zijnen geheel en luister en volkoomenheid zien kan, om dat, op het midden van den dag, de oevers der riviere, en de groote diepte de zon verhinderen haare stralen op deze wolk van water te werpen.

Op eenen grooten afstand van den voet der Ladder hielden wij halte, en zonden eenen van ons gezelschap af, om eene flesch met brandewijn en een paar glaazen te haalen, welk alles wij, op onzen weg naar den Grooten Waterval, onder eenige steenen aan den oever verborgen hadden, wijl het ten hoogste bezwaarlijk zou geweest zijn, hetzelfde met ons derwaards te neemen. Nat van het hoofd tot de voeten, en ten uiterste vermoeid, was er zeker niemand onder ons, die, op dat oogenblik voorneemens was, om van dezen brandewijn een danköffer te doen aan de Beschermgoden dezes Watervals, en er was, in de daad, weinig gronds, om te vermoeden, dat onze godsdienstigheid zou vermeerderd, of zich
dui-

duidelijker uitgelaaten hebben. Dan dezelve wierd niet op den toets gesteld: onze zending keerde, binnen weinig minuten, terug, met de on aangenaame tijding, dat de brandewijn en de glazen gestolen waren. Wij hadden niet noodig lang te gissen, wie de dieven waren. Digt bij de rotzen, op eenen kleenen afstand van ons, zat een paar van de Rivier-Nijmphen — geene Nijmphen met duinhelme kroonen, een onschuldig gelaad, en de aangenaame lonken der schuldlooze eenvoudigheid, — geene bedaarde, zagte Maagden — maar een paar inëengedrongene, dikke, onbeschaamde oude vrouwsperzoonen, die, de rokken opgeschort, de steilte afgeklouterd, en nu bezig waren, met den hengel te vischen. Aan derzelver luidrugtig gesnap konden wij genoegzaam bemerken, dat zij zich op onzen brandewijn aangenaam vergast hadden, en er voor ons weinig hoop over was, om denzelven terug te krijgen. Wij waren deshalven genoodzaakt, onzen dorst te leschen met eenen teug van het frische water uit de rivier; en, dit gedaan hebbende, vervolgden wij spoedig onzen weg, en bereikten, eer het volkoomen duister was, de woningen, van waar wij vertrokken waren.

Bij onze terugkoomst vonden wij eene wel voorziene tafel, in het voorportaal van het huis, voor ons gereed gemaukt. Na dat wij aan dezelve onzen honger, die niet weinig was, voldaan, en ons van de vermoeiënisfen van dien dag hersteld hadden, verlieten ons onze vriendlijke gidfen, na ons vooraf een genoegzaam onderrigt gegeven te hebben, om de Watervallen nauwkeuriger te beschouwen, en vertrokken, bij het maanlicht, naar *Niagara*. Wij voor ons keerden terug naar het Fort *Chippewaij*, drie mijlen boven de Watervallen, welke plaats wij verkoozen tot ons hoofdkwartier, zoo lang wij in dezen omtrek bleeven, wijl wij aldaar eene maagtig goede herberg vonden, en er in het Dorp bij de Watervallen geen een huis was, waarin geene zieken waren.

De toegangen tot de Watervallen van *Niagara* zijn thands ongelyk minder moeiëlijk, dan dezelve voor eenige jaaren waren. *CHARLEVOIX*, die dezelve, ten jaare *zeventien honderd en twintig*, bezogt, verhaalt ons, dat er slegts ééne plaats was, van waar men dezelve zien kon, en dan nog maar van ter zijde. Ware hij in staat geweest, om tot aan den voet des grooten Watervals afte daalen, dan
zou

zou hij daar met zijne eigene oogen gezien hebben de verbaazende holen onder het bovenbed der riviere, welker bestaan hij nu alleen vermoedde, en opmaakte, uit het hol en dof geluid van het nederstortend water, en de meenigte doode vischen, die hier, op verscheidene plaatzen van den oever, aanspoelen, en dus overtuigd geweest zijn van eene waarheid, welke hij nu volstrekt lochende, te weeten, dat de visch meenigmaal niet in staat is, om tegens het geweld van den stroom boven de Watervallen optezwemmen, maar door denzelven wordt weggesleept, en van deze hoogte in den afgrond nedergeworpen.

Het gunstigste jaargetijde, om de Watervallen te bezoeken, is omtrent het midden van September, op welken tijd ik aldaar was, wjl de boschen zich als dan in hunne grootste schoonheid vertoonen, aangenaam verfierd met de onderscheidene koleuren van den herfst, en men niet gekweld wordt door het ongedierte. In den zomer ontmoet men, op elken stap, ratelslangen; en de *Musquitoes* zwerven zoo dicht in elkänderen in de lugt om, dat, om een in het Land zeer algemeen en bekend spreekwoord te gebruiken,

men dezelve met een mes zou kunnen snijden, daar integendeel de koude nagten in het begin van September dit lastig ongedierte geheel doen verdwijnen.

TWEE EN DERTIGSTE BRIEF.

Beschrijving van het Fort Chippewaij. — Ontwerp tot het graaven van een kanaal, ten einde het transport bij de Watervallen van Niagara voortekoomen. — Vertrek van Chippewaij. — Verbaazende warmte van het weder. — Beschrijving van het Land grenzende aan de rivier de Niagara boven de Watervallen. — Waarneemingen omtrent de lugtgesteldheid van Opper-Canada. — Het Fort Erie. — Ellendig onthaal aldaar. — Eekhorentjens-jagt. — Seneka's Indiäanen. — Derzelver vaardigheid in het gebruiken van de Blaaspijp. — Beschrijving van deze Blaaspijp. — Uitslap naar het Dorp der Seneka's, waar al het Volk afweezende is. — Pasfage van eene zeer gevaarlijke zandbank aan den ingang van de kreek Buffalo. — Vertrek van het Fort Erie. — Zinkeren onder Punt Abineau. — Beschrijving van dezen Uitsloek. — Zonderlinge zandduinen aldaar. —
Bee-

Beeren-jagt. — Hoe dezelve gedreeven wordt. — Welke soort van honden men gebruikt. — Verandering van den wind. — De schepen lijden veel door den storm, terwijl zij ten anker liggen. — Vertrek van Punt Abineau. — Algemeene beschrijving van het Meir Erie. — Anecdote. — Aankoomst aan de Eilanden aan het westlijk uiterste van het Meir. — Ankeren aldaar. — Beschrijving van deze Eilanden. — Verscheidene soorten van slangen, die daar gevonden worden. — Ratelslangen. — Geneeskundig gebruik, dat men van dezelve maakt — Leugenüchtige verhalen van slangen. — Vertrek van de Eilanden. — Aankoomst te Malden. — De Rivier de Detroit.

Malden, October.

Het Fort Chippewaij, van waar ik u het laatst schreef, is een klein versterkt Fort, gelegen op den oever van eene kreek van denzelfden naam, omtrent twee honderd yards afstands van de Rivier de *Niagara*. Wanneer men hetzelfde onmiddellijk aan deze laatste gesicht had, zou deszelfs ligging ongelijk voordec-

deeliger geweest zijn, wijl het water uit de kreek zoo slecht is, dat het volstrekt niet kan gedronken worden, en het Garnizoen dus verplicht is, dagelijks het water, dat zij noodig hebben, aan de rivier te gaan haalen. Het Fort, dat slechts omtrent eene roede gronds in den omtrek bestaat, bestaat in een klein Blokhuis, omringd van palissaden van cederhout omtrent twaalf voet hoog, dat voldoende is, om de Bezetting te beveiligen tegens den schoot van kleengeveer. Digt bij het Fort ziet men zeven of agt Boerenwooningen, en eenige groote steenen pakhuizen, in welken de goederen bewaard worden, die bestemd zijn, om, de rivier op in *Bateaux*, of met wagens over land, naar *Queenstown* verzonden te worden. Men zegt, dat er, van hier tot aan *Queenstown*, eene vaart zal gegraven worden, ten einde dus de moeite en verbaazende kosten van het ontladen der *Bateaux* en het vervoeren der goederen op rijdtuigen voortekoomen. Het is zeker hoogst waarschijnlijk, dat dit graaven van zulk een kanaal, ten eenigen tijde, zal beproefd en ondernomen worden, maar er is zeer veel reden, om te gelooven, dat, wanneer dit gebeurt, men het zal doen aan die zijde der riviere, die aan *New-York* behoort; deels, wijl

de

de grond aan dien kant daar toe beter geschikt is; deels, wijl de Staat van *New-York* volkrijker is, en meer vermogen heeft, dan de Provincie van *Oppeer-Canada* thands bezit, of denkelijk bezitten zal, om de ontzettende kosten voorteschieten en goedtemaaken, die er zouden gevorderd worden, tot het graaven van eene vaart door zulk-eenen ongelijken grond, als die aan de oevers dezer riviere.

De Bezetting van het Fort *Chippewaij* bestaat gewoonlijk uit vijftien man onder de bevelen van eenen Lieutenant, welken meest gebruikt worden tot begeleiding van de krijg-behoeften voor de troepen in het Bovenland, en de geschenken voor de *Indiënen*, die van hier, in *Bateaux*, naar het Fort *Erie* verzonden worden.

Na dat wij onze nieuwsgierigheid voldaan hadden met het beschouwen der merkwaardigste voorwerpen in dezen omtrek, ten minste zoo veel onze tijd gedoogde, had de bevelhebbende Officier van het Fort *Chippewaij*, voor wien wij eenige brieven hadden medegebragt, de vriendelijkheid, ons eene *Bateau* te bezorgen, om ons naar het Fort *Erie* te brengen. Den morgen, tot ons vertek bepaald, gingen mijne Reisgenooten met onze
ba-

bagage ſcheep; maar ik voor mij, begeerig zijnde, om de Watervallen nog eens te zien, verkoos agter te blijven, en hen, geduurende den dag, te voet te volgen. Ingevolge dit mijn voorneemen verliet ik, even na het ontbijt, het Fort *Chippewaij*, en wandelde naar de Watervallen, waar ik een paar uren doorbragt, en toen naar het Fort terugkeerde. Mij hier een weinig tijds uitgerust, en hersteld hebbende, van de vermoeiëniſſen door het op- en afklimmen der ſteiltens veröorzaakt, vertrok ik naar het Fort *Erie*, vijftien mijlen van *Chippewaij*, vergezeld van mijnen getrouwen bedienden EDWARD, die mij de beſte dienſten beweezen heeft, zinds ik in *Amerika* was. De dag was niets minder dan gunſtig voor eene wandeling te voet: het weder was ontzettende heet, en wij waren nog niet ver gegaan, of wij waren genoodzaakt, onze rokken en vesten uittrekken en onze daſſen afte- doen, en, in een bundel gebonden, op den rug te draagen. Verſcheidene partijën *Indi- aanen*, die in hunne *Cano's* de rivier afvoeren, waren geheel naakt.

De oevers van de *Niagara*, tuſſchen *Chippewaij* en het Fort *Erie*, zijn zeer laag, en, op de meeste plaatzen, overdekt met heester-
ge-

gewasfen, onder welker fchaduw de afgemaakte reiziger, op het zandachtige ftrand, eene verkwikkelijke rustplaats vindt. Geduurende de eerfte mijlen, na dat men *Chippewawij* verlaaten heeft, ontmoet men nauwlijks één huis, maar, omtrent half wegs tufchen deze plaats en het Fort *Erie*, treft men dezelve in meenigte, langs de beide oevers der riviere, aan. De wooningen in dezen omtrek zijn ongemeen wel gebouwd, en fchijnen zeer net onderhouden en bewoond te worden: de meesten waren bedekt met planken, die men wit geleverd had. De gronden, die bij dezelve behoorren zijn zeer vrugtbaar, en wel beärbeid. De oogst van *Indiëfch* koorn ftond thands op het veld, en leverde aan het oog het fchoonft gezigte op: op de meeste akkers fcheenen de ftengels niet minder dan agt voet lang te zijn. Tufchen de reiën en vooren zaaiën zij Pompoenen, en Meloenen, van welke laaften alle zoorten, overäl in de bewoonde ftrecken van beide de Provinciën, in de opene lugt, den hoogften trap van volmaaktheid bereiken. Ook de Perfiken koomen in dit gedeelte des Lands, in de opene lugt, tot volkoomene rijpheid; maar in *Neder-Canáda* zijn de zomers te kort, dan dat zij het daar kunnen worden.

De

Dé winters zijn hier, zoo lang dezelve duren, zeer streng; maar zelden ligt de sneeuw langer dan drie maanden op den grond; en de zomers daarentegen zijn ontzettende heet, zoo dat de Thermometer van FAHRENHEIT dikwils tot 96° , en zoms tot boven de 100° rijst.

Op mijnen weg naar het Fort *Erie* doodde ik eene meenigte groote slangen van onderscheidene soorten, die zich in de zon lagen te koesteren. Onder alle de genen, die ik ombragt, vond ik niet eene ratelslang, offchoon men deze soort hier egter in meenigte aantreft; en, op den afstand van twintig of dertig mijlen van de rivier, landwaardsin, zegt men, zijn zij zoo talrijk, dat zij den landbouw en het beärbeiden van den akker hoogst gevaarlijk maaken. Het is zeer ten voordeele van *Neder-Canada*, dat de ratelslang aldaar geheel niet bekend is; en, in de daad, zelden vindt men dezelve ten Noorden van den *vijf en veertigsten* graad Noorderbreedte.

Het Fort *Erie* ligt aan het oostlijk uiterste van het Meir van dien naam. Dit is eene kleene gepalisfadeerde sterkte, eenigzins gelijk aan die van *Chippewaij*; en bij dezelve vindt men, even gelijk ter laatstgenoemde plaatze, groote uitgestrekte pakhuizen, en omtrent een

half dozijn kleene ellendige wooningen. Bij mijne aankoomst aldaar, had ik weinig moeite, om mijne reisgenooten te ontdekken: ik vond hen in een klein armoedig houten huisjen, uit een vertrek bestaande, en juist bezig aan het avondmaal, dat zij, door toedoen van een jong Heer in het Departement der *Indiïansche* zaaken, die hun van *Chippewaij* vergezelde, gekreegen hadden. Deze wooning was het eigendom van eene oude vrouw, die, in haare vroegere jaaren, het Leger gevolgd was, en nu haar bestaan vond, door ten haaren huize, zoo goed in haar vermogen was, de vreemdlingen te ontfangen, die het Fort *Erie* pasfeerden. Waarlijk een ellendig verblijf! de bouwvallige deur stond op het punt, om uit de hengzels te vallen, en in alle de drie vengsterraamen was er niet ééne ruit meer overig, hebbende een jong Heer van *Detroit*, die tot zijn verdriet hier eenigen tijd, door tegenwinden, wierd opgehouden, zich, even voor onze aankoomst, vermaakt, door dezelve met boog en pijlen uitteschieten; en het is niet waarschijnlijk, dat dezelve spoedig zullen hersteld worden, daar men, in dezen geheelen omtrek, geen Glazemaaker heeft, nader dan te *Newark*, zes en dertig mijlen
van

van daar. Op den grond, in onze pelfen ingewikkeld, liggende, wierden wij door nat van den regen, terwijl wij van alle zijden door den wind wierden aangetast. Dit was egter nog het minst, en slegts een voorbode onzer ellende. Den volgenden morgen vonden wij nauwlijks zoo veel, als genoeg was, om onzen honger te stillen: een middagmaal konden wij nog veel bezwaarlijker krijgen, dan het ontbijt; en het avondēeten was nog moeilijker. Eindelijk, vreezende, dat wij van honger zouden sterven, wanneer wij langer bij de oude Moeder PALMER bleeven, gingen wij aan boord van het Oorlogschip, waarmede wij voorneemens waren, het Meir overtesteecken. Hier, offchoon zoms van de eene zijde naar de andere gellingerd door de hevige tegenwinden, hadden wij egter een behoorlijk verblijf, en dagelijks genoegzaamen voorraad.

De schepen liggen tegen over het Fort *Erie*, op den afstand van omtrent honderd *yards* van den oever. Dezelfen zijn hier zeer blootgesteld aan het geweld van den westlijken wind; maar de ankergrond is uitnemende, en zij liggen, voor het overige, zeer veilig. Er lagen, toen wij aldaar waren, drie Oorlogschepen van omtrent twee honderd ton, en

voerende van agt tot twaalf stukken gefchut, behalven nog twee of drie Koopvaardijfchepen, zeilvaardig. Het kleene Fort, benevends de omliggende huizen aan den rotsächtigen oever; de fchepen voor het zelve ten anker liggende; de verbaazende bofchen; de heuvels aan de andere zijde der riviere in het verfchiet, en het uitgestrekte Meir zelve, dat zich in het verft gedeelte van den gezigtsëinder voor het oog verliest, dit alles levert een zoo belangrijk als treffend tooneel op.

Terwijl wij hier, door tegenwinden, wierden opgehouden, gingen wij dagelijks, zoo ras wij het ontbijt genomen hadden, aan wal, om ons met wandelen in de bofchen te vermaaken; en dikwils verlustigden wij ons bij verandering, door met honden, in het kreupelhout aan de oevers van het Meir, op Eekhorentjens te jaagen, van welke zoort van dieren wij er bij duizenden in den omtrek van het Fort aantroffen. De Eekhorentjens, door het gebas der honden beängftigd, fpringen van den eenen boom op den anderen met eene verbaazende fnelheid, terwijl men dezelve, aanhoudende, en zoo dicht bij mogelijk, vervolgt, geduurig de boomen fchuddende, en met lange ftokken tegens de takken ftaande.

de. Zoms duurt dit lang, en laten zij u een vierde eener mijle en verder hen agter na jaagen, maar, vroeg of laat, doen zij eenen valschcn sprong, en vallen op den grond, waar dan de honden, die gestaadig op hen loeren, de gelegenheid waarneemen, om hen te pakken, offchoon het egter dikwils gebeurt, dat zij aan derzelver tanden ontsnappen, en wederöm, eer men omziet, in eenen anderen boom zijn. Zelden bespeurde ik, dat zij zich bezerden, offchoon ik hen meenigmaal zag vallen van takken, die meer dan twintig voet hoog waren.

Op deze onze wandelingen in de boschen en langs het strand ontmoetten wij dikwils troepen van *Seneca's Indiäanen*, die van de andere zijde van het Meir kwamen, om zich te verlustigen met het jaagen en schieten van deze dieren. Meestäl bedienen zij zich daartoe van Boogen en Blaaspijpen, met welke laatsten zij buitengemeen behendig weeten omtegaan. De Blaaspijp, of het Blaasroer, is eene nauwe buis, gewoonlijk omtrent zes voet lang, gemaakt van rottingriet, of eenig ander hout, daar pit in is, door welken zij korte dunne pijlen blaazen. Deze pijlen zijn weinig dikker dan de basfnaar van zene Viool,

aan het eene einde voorzien van een klein driehoekig stukjen blik, en aan het ander einde zoodanig, ter lengte van twee duimen, met het dons van distels of eene andere soortgelijke stof omwonden, dat dezelve even in de buis gestoken, en met genoegzaame kracht er door geblaazen kunnen worden. Zulk eene pijl steekt men in de Blaaspijp aan dat einde in, dat men voor den mond houdt; de dons vangt den wind, met welken men blaast, en, met weinig moeite, vliegt de pijl tot op den afstand van vijftig *yards*. Meer dan eens volgde ik jonge *Seneka's Indiënen*, die op deze jacht uitwaren, uren agter elkanderen, en nooit zag ik hen, op den afstand van tien tot vijftien *yards*, hunne prooi missen, ofschoon zij op kleine roode Eekhorentjens schooten, die niet half zoo groot zijn, als eene rot; en dit doen zij met zulk eene kracht, dat de pijlen dikwils tot aan het dons, waarmede zij omwonden waren, door den kop der grootste zwarte Eekhorentjens gingen. De uitwerking van deze Blaaspijpen schijnt, in den eersten opslag, tooverachtig. Men brengt de pijp aan den mond, en, in minder dan één oogenblik, ziet men het Eekhorentjen, waar zij op mikken, dood op den grond vallen: men hoort geen

geen het minste geluid; en de pijl vliegt met zulk eene snelheid, dat het volstrekt onmogelijk is, denzelven te zien, eer hij in het ligchaam van het dier vast zit.

De *Seneka's* zijn eene van de zes Natiën, welken eertijds den algemeenen naam van *Iroquois Indiëanen* droegen. Derzelver voornaamste Dorp is gelegen aan de Kreek *Buffalo*, die zich, aan de zijde van *New-York*, in het Meir *Erie*, aan deszelfs westlijk uiterste, ontlast. Op een' morgen voeren wij met den scheepsboot derwaards, om hetzelfde te bezien, maar hadden het ongeluk van niemand aldaar te vinden: mans, vrouwen en kinderen, ten getale van meer dan zes honderd perzoonen, waren, vroeg in den morgenstond, naar het Fort *Niagara* vertrokken, om deel te neemen aan een feest, dat daar voor hun was gereed gemaakt. Wij wandelden eenigen tijd in het Dorp en den omtrek om, zetteden ons vervolgens in het gras neder, om eenigen kouden voorraad, dien wij hadden medegebragt, te eeten, en keerden eindelijk, tegen den avond, weder naar boord terug.

Tegen over den ingang van de *Buffalo* kreek ligt eene zeer gevaarlijke zandbank, welke het, op zommige tijden, volstrekt onmogelijk

is, te passeeren, anders dan in *Bateaux*. Wij von en het geheel niet gemakkelijk, om, toen wij naar land voeren, met onzen langen scheepsboot met vier riemen, over dezelve te koo men; maar, bij ons terugkeeren, was dit nog veel erger en hoogst gevaarlijk. De wind, die Westlijk was, en gevolglijk het water uit het Meir op den ingang der Kreeke aandreef, was aanmerkelijk toegenomen, terwijl wij aan wal ons ophielden, en de golven begonnen, met zulk een hevig geweld, tegens de bank en op dezelve te breeken, dat het enkel denkbeeld, om door dezelven te vaaren, niet kon nalaaten, ons met den grootsten angst en schrik te vervullen. De Bevelhebber van het Koningschip, die aan het roer was, wilde eger dien nacht aan boord zijn, en dus waren wij, de strengste stilte bevolen zijnde, op dat het volk zijne bevelen zou kunnen hooren, binnen weinige oogenblikken, midden in de branding. Nu wierden wij met den boot op de vreeslijkste wijze ginds en herwaards geslingerd: dan eens voerden ons de ontzagchlijke golven hoog in de lugt op, dan weder stortten wij in den afgrond neder en stieten, met een verdubbeld geweld, op de zandbank. Eindelijk raakten wij volkoomen in het zand vast,

zoo dat wij noch roer noch riemen gebruiken konden, en wij ons, geduurende een oogenblik, voor verlooren hielden: de golven rolden met een angstverwekkend geruisch op ons aan en over ons heen, en braken, aan alle zijden rondom ons, met een geweld als of het donderde; zoo dat wij, van oogenblik tot oogenblik, verwagttten, dat de eene of andere ons geheel zou overstelpen en bedelven. Ten laatsten kwam er egter gelukkig eene groote golf, die een weinig verder voordrolde, eer zij brak, ons ophief, en weder vlot deed worden. Op dit oogenblik spanden de matroozen alle hunne krachten in, en deden de sterkste poogingen, zoo dat wij weder in diep water kwamen; egter was het niet dan na verloop van verscheidene minuten, dat wij volkoomen veilig en buiten de verschrikkelijke branding waren. Een boot, alleen met twee riemen voorzien, die getragt had ons te volgen, wierd, in één oogenblik, door eene baar bedolven, die op denzelfden brak, terwijl het voor ons geheel onmogelijk was, om hun eenige hulp toetebrengen. Geduurende eenigen tijd folterde ons het treurig denkbeeld, dat het Volk uit dezen boot, mischien op eenen kleenen afstand van ons, met den dood worstelde;

maar, eer wij den oever uit het oog verlooren, hadden wij het genoeg van hen behouden te zien staan op het strand, dat zij zwemmende bereikt hadden.

Na dat wij omtrent zeven dagen, door tegenwinden, bij het Fort *Erie* waren opgehouden geweest, veränderte de wind eindelijk in ons voordeel: het zeinschot werd gegeven, om de Pasagiers te verwittigen van aan boord te koomen, en, een half uur voor zonnenöndergang, waren wij onder zeil. Het was even zulk een avondstond, als toen wij *Kingston* verlieten, en wij hadden weder bijna hetzelfde tafreel voor onze oogen: een uitgestrekt Meir, begrensd alleen door den gezigtseinder, en gloeiënde van de rijke schitterende kleuren, die door deszelfs stille en evene oppervlakte wierden teruggekaatst; toppen van hooge boschen, die den oever versieren, bij het ondergaan der zonne, als met goud omzoomd schijnende; dit was het gezicht, dat wij voor ons hadden. Geduurende den voornagt hadden wij flegts zeer weinig winds; maar, na middennagt, en in den morgenstond, stak er eene frische koelte op, zoo dat wij ons des voormiddags, omstreeks tien uren, reeds op veertig mijlen afftands van het Fort bevonden.

De-

Deze gunstige gelegenheid duurde egter niet lang: de lugt wierd dik; de golven begonnen zich met geweld te verheffen, en de Kapitein oordeelde het raadzaam, eene veilige schuilplaats te zoeken tegen den opkoomenden storm. Ons schip wierd terug gedreeven, en, niettegenstaande alle aangewende moeite, waren wij genoodzaakt, weder denzelfden weg terug te vaaren, welken wij, met zoo veel genoeg, hadden afgelegd. Wij keerden egter niet geheel weder naar het Fort *Erie* terug, maar liepen in eene kleene Baai aan dezelfde zijde van het Meir, omtrent tien mijlen van daar, en beveiligd door de Punt of Uithoek *Abineau*. Om drie uren lag het schip in behoudene haven, omtrent twee mijlen van het strand, en, dit bezorgd zijnde, gingen wij in de groote sloep, en voeren aan wal.

Punt *Abineau* is een lange smalle uithoek lands, welke, ten naastenbij, in eene zuidlijke rigting in het Meir uitsteekt, en aan welks beide zijden eene uitgestrekte Baai gevonden wordt, die eenen goeden ankergrond oplevert. Het einde van dezen Uithoek is bedekt met rotzen, die horizontaal in beddingen liggen, en zich een aanmerkelijk eind wegs, ten naastenbij gelijk met het water, in het Meir uitstrekken,

ken, zoo dat men flegts op eenige weinige plaatzen met boots aan den oever kan koomen. Deze rotzen hebben eene koleur als die van lei, maar hier en daar vermengd en gestreept met een vuil geel, en doorboord met kleene gaten, even als of zij aan het geweld van het vuur waren blootgesteld geweest. De binnenste oevers der Baaië zijn integendeel bedekt met wit zand; egter zou ik voor mij gelooven, dat, wanneer men flegts eenige weinige voeten diep groef, men, op de meeste plaatzen van den oever, dezelfde bedding van rotzen zou aantreffen, om dat, waar het zandachtig gedeelte der kust een begin neemt, het duidelij' blijkt, dat de rotzen, door de golven, die het zand aanvoerden, daar mede zijn bedekt geworden, en men, aan den noordlijken oever van het Meir, deze zelfde soort van rotzen in overvloed vindt.

Aan den westkant van Kaap *Abineau*, verschilt de oever geheel niets van dien van den Oceaan: dezelve is bedekt met eene meenigte schulpen van onderscheidene gedaante; een aantal meeuwen zwerven bij aanhoudendheid in den omtrek rond, en, wanneer de wind sterk uit het westen waait, breeken de golven tegens denzelfven met even zoo veel gewelds,
als

als men dit op ééne plaats aan de kusten van *Engeland* ziet. De duinen van zand, die aan deze Kaap zijn opgeworpen, zijn in de daad verwonderingswaardig. Op die, welken het digst aan het Meir, en door de stormen in de laatste jaaren veröorzaakt zijn, vindt men geheel geen spoor van eenig groen, maar de anderen, die agter dezen, meer naar het midden van den Uithoek liggen, schijnen even zoo oud als de waereld zelve, en zijn, van den voet tot aan den top, bewasfen met groote zwaare Eiken. In het algemeen zijn deze duinen zeer ongeregeld, maar, op zommige plaatsen, van eene verbaazende hoogte: dezelve zijn zoo gelijk en regt, dat men zich zou verbeelden, dat zij door kunst waren opgeworpen, en haar voor de overblijfselen van oude Vestingwerken aanzien. Deze geregelde heuvels strekken zich in allerleië rigtingen uit; meestäl egter van het Noorden naar het Zuiden, 't welk aantoot dat de Westlijke winden eertijds, in dit gedeelte van het Land, even zoo heerschende waren, als zij thands zijn. Zommigen van deze duinen onderstel ik, dat meer dan honderd voet boven de oppervlakte van het water in het Meir verheven zijn.

De

De grond aan de Oostlijke zijde van Kaap *Abineau* is niet zoo ongelijk, noch zandig, als die aan de andere zijde; ook zagen wij hier twee Landhoeven, en bij elk van dezelveu omtrent dertig *acres* wel bebouwd lands. In eene van deze beide kogten wij twee schaapen, cenig gevogelte, en eene meenigte aardappelen, wjl wij te gemoet zagen, dat onze reis niet van zoo korten duur zou zijn, als wij gehoopt hadden, en dus bevreesd waren, dat wij geen' genoegzaamen voorraad zouden hebben. Terwijl de man bezig was, om de laatsteu uit den grond te delven, dekte de oude vrouw haare kleene tafel, en bereidde ons het beste maal, dat haar verblijf en haare omstandigheden toelieten, ons voortezetten, te weten, grof brood, gebradene aardäppelen, en gezouten vleesch van een Beer, welk laatste wij geheel niet onsmakelijk vonden. De kop van eenen jongen Beer is een gerecht, dat zeer geächt is, en wij dikwils, in het Bovenland, op de beste tafels vonden: het zelve is zeer krachtig en vet, en egter zegt men, dat het nooit bezwaarende is, of de maag benadeelt. Tegen den avond keerden wij naar boord terug, en, daar de wind zeer was
gaan

gaan liggen, bragten wij eenen taamelijk goeden nacht door.

Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, nam ik de floep, en voer aan wal, om mij te voegen bij een gezelschap, dat, zoo als ik den voorigen avond onderrigt was, op de Beeren-jagt zou uitgaan. Aan land koomende vond ik hen en de honden gereed, en, onze geweeren gelaaden hebbende, gingen wij het bosch in. Het Volk in deze strecken offert, even gelijk dat van het Binnenland in de Verëenigde Staaten, een groot gedeelte van zijnen tijd op aan het jaagen, en zijn zeer ervaren in het vervolgen van allerlei wild. Meestäl schieten zij met busfen, waarin zij ongemeen bedreeven zijn, en die zij, voor het grootste gedeelte, uit *Engeland* doen koomen. De busfen, die het meest in achting zijn, draagen kogels van dertig in een pond. In den Verëenigden Staat bedienen de Jaagers zich, in het algemeen, van kleinere kogels, waarvan zestig niet meer dan één pond weegen; maar de *Canadiërs* zijn van oordeel, dat de zwaarëren, offchoon het moeiëljk is, die in de boschen medetevoeren, beter zijn, om dat dezelyen eene grootere wonde toebrengen, en het wild zeer zelden ontsnapt,

wan-

wanneer het eens gekwetst is. De honden; welken zij tot de Beeren-jagt gebruiken, zijn van het grootste soort; en onder dezen stellen zij den meesten prijs op een ras, tusfchen den Brak en den Dog. Deze honden volgen, even gelijk de meeste Jagthonden, den reuk en het fpoor van den Beer; maar meestäl dienen zij, om denzelven, wanneer hij gewond is, in het loopen tegentehouden, of hem te volgen, wanneer hij tragt te ontvlugten, terwijl de Jaager zijn geweer weder laadt. Zeer zelden of nooit zal de Beer zich verftouten, om een' mensch of hond aantevallen, wanneer hij kans ziet, om het te ontvlugten; maar, wanneer hij gewond is, of in het nauw gebragt wordt, vegt hij met hevigheid en geweldig. De jonge Beeren neemen gewoonlijk, wanneer zij een' hond zien, hunnen toevlugt tot eenen boom; maar de ouden, even als waren zij overtuigd van hunne kracht en gefchiktheid, om tegens een' hond te vegten, en als wisten zij, dat een boom hen niet beveiligen kan voor het fchot van den Jaager, doen dit geheel niet, ten zij zij iemand te paard op hen zien aankoomen, een gezigt, waar voor zij zeer bevreesd zijn.

De *Indiënen* gaan gewoonlijk in groote
par-

partijën op deze jagt uit, en, wanneer zij ter plaatze gekoomen zijn, waar zij onderstellen, dat zich Beeren ophouden, maaken zij eenen grooten kring, en gaan zoo voort, om dezelve op te jaagen. Het is zeer zeldzaam, dat de blanke Jaagers talrijk genoeg zijn, om zoo te kunnen doen, maar, wanneer dit gebeurt, verzuimen zij niet zich daarvan te bedienen, en het wild, op deze zelfde wijze, te vervolgen. Bij een zijnde, gingen wij naar de Punt *Abineau*, waar drie of vier jaagers genoeg zijn, om eenen Beer, tusfchen het water en het vasteland, in te sluiten. Deze plaats was dit jaar zeer voordeelig voor de Beeren-vangst, wijl deze dieren, genegen zijnde, om, gelijk ik u in eenen vorigen meldde, naar de zuidlijke deelen van het land te verhuizen, gewoonlijk, uit het Bovenland koomende, tot het uiterfte van deze Punt gaan, eer zij zich te water begeeven, ten einde, als 't ware, zoo veel nader te zijn aan de overzijde van het Meir; en zelden ging er één morgen voorbij, dat men er niet twee of drie op dezelve vond. Een geoeffend Jaager onderkent, op het oogenblik, het spoor van eenen Beer, van dat van een Hert, of eenig ander grof wild, in de bosfchen, en bepaalt, meestal met zeer veel juistheid, hoe

veel tijds te vooren het dier aldaar pasfeerde. Aan een lang dal, tusschen twee zandheuvels op dezen Uithoek, door 't welk de Beeren, naar het water gaande, in het algemeen hunnen weg namen, koomende, zeiden de Jaagers, bij welken ik mij gevoegd had, op het oogenblik, hoe veele Beeren er dien nacht uit het Bovenland gekoomen, en aldaar doorgetrokken waren, en hoe veele jongen er zich onder dezelve bevonden. Voor hem, die hierin niet bedreeven is, is het spoor van deze dieren, tusschen de bladen, volstrekt onkenbaar, en, in de daad, meer dan eens kon ik, bij de grootste oplettendheid, zelfs na dat men mij hetzelfde had aangewezen, nauwelijks de indrukzelen van derzelver voet ontdekken, daar deze Jaagers integendeel, wanneer zij op eene plaats kwamen, dit terstond, met een' opslag van het oog, zagen.

Na dat de Beer gedood is, is de eerste zorg der Jaagers denzelven de huid afestroopen. Dit werk is, binnen weinig minuuten, verrigt, wijl zij altijd mesfen bij zich hebben, die daartoe opzetlijk geschikt zijn; en, dit gedaan zijnde, deelen zij den romp in stukken, waar toe zij zich in het bijzonder van de *Tomahawk*, die zij steeds met zich voeren, bedienen.

nen. De beste stukken kiezen zij daaröp uit, om dezelve mede naar huis te neemen, en het overige laten zij in het bosch liggen. De *Indiäanen* houden de pooten van den Beer voor eene groote lekkernij: wanneer het dier gedood is, snijden zij die met een mes af, en droogen dezelve vervolgens in den rook over een vuur, wanneer zij die naderhand, gestoofd met jonge honden, op hunne grootste en voornaamste feesten, als iets uitsteekends, opdischen. De huid van dit beest wordt, in het Land, tot ontelbaare einden gebruikt, en de Landlieden stellen daaröp geenen geringen prijs. Gewoonlijk worden dezelve bereid, door die, regens eene muur, of tusfchen twee boomen, uittefpannen, en aan de zon bloot te stellen, in welken stand men dezelve vervolgens met een mes of een stuk ijzer dagelijks fchrabt, om er het vet en de olie uittekrijgen, die er in meenigte in is. Herten en Konijnen-vellen, enz. worden op dezelfde wijze roebereid. De *Indiäanen* hebben eene bijzondere manier, om deze huiden te bereiden, zonder het haar, dat er op is, te beschadigen; en dezelve zoo zagt te maaken als lakken: en deze bestaat voornaamlijk in die met de hand, boven den rook van een vuur van

C c 2

hour,

hout, sterk te wrijven, Tegen den middag, de jagt geëindigd zijnde, keerde het gezelschap naar de wooning aan den Uithoek terug, waar ik mijne reisgenooten aantrof, die juist aan land gekoomen waren, en, nog eenigen tijd in de boschen omgezworven hebbende, gingen wij allen aan boord, om het middagmaal te houden.

De lugt was, den geheelen dag, zeer bewolkt geweest, en wierd dit, tegen den avond, nog meer, zoo dat de Zeelieden ons voorspelden, dat wij, eer het morgen was, eenen zeer hevigen storm zouden hebben. Geen vriend ooit van de zee geweest zijnde, nam ik aanstonds het besluit, om den nagt aan land doortebrengen, en liet mij, na het middagmaal, vergezeld van mijnen bedienden, met de sloep naar den wal brengen, waar wij aan het einde der Baaië, aan de oostzijde van deze Punt aankwamen. Hier, geheel aan ons zelve overgelaaten, sloegen wij, bij het licht der Maan, onze tent op aan den voet van eenen der steile zandheuvels, en legden ons, een groot vuur aangestoken hebbende, neder, waar wij, niettegenstaande het geweldig geraasch van den wind in de boomen der ons omringende boschen, spoedig in slaap vielen.

Ge-

Geheel anders was het mijnen Reisgenooten gegaan, die mij des morgens zeer vroeg kwamen bezoeken, en zich hevig beklagden, dat zij niet met mij aan land gegaan waren. Het water in het Meir was, gedurende den geheelen nacht, ongemeen onstuimig geweest, en, daar de wind eenigzins naar het zuiden liep, zoo dat de Uithoek *Abineau* hun zeer weinig beschermings gaf, waren zij aan het geweldigst slingeren blootgesteld geweest, en had het schip, door het hevig werken, zeer veel geleden. Een van de kromhouten in den boeg was daar door gesprongen, zoo dat het water met geweld in het zelve indrong, er eene algemeene onsteltenis heerschte, en de matrozen, het grootste gedeelte van den nacht, druk bezig geweest waren, om het lek te stoppen. Daar het schip zeer oud en slegt was, zoo dat het zijne laatste reis deed, was men zeer bedugt geweest voor grootere onheilen, en, noch het Volk noch de Reizigers oordeelden zich veilig voor dat de dag aanbrak, en de storm be-
daarde.

Wij vermaakten ons dezen morgen in, met onze jagtgeweeren en vogelroers, in de bosschen, en langs den oever van het Meir rond te loopen, en te jaagen. Op den oever von-

den wij eene groote meenigte *Meeuwen*, en onderscheidene soorten van roofvogels, zoo als *Havikken*, *Kiekendieven* en dergelijken; ook zagen wij talrijke troepen *Zand-Leeuwerikken*, gelijk zij bij het Volk van het Land genoemd worden, in kleur, gang en levenswijze zeer veel overëenkoomst hebbende met de grijze *Kieviet*, zoo dat men, wanneer hij op den grond zit, hem voor dezen Vogel zou aanzien, indien hij slechts wat grooter ware, zijnde gemeenlijk niet veel grooter dan eene *Musch*.

In de boschen ontmoetten wij, voor het eerst, groote vlugten of troepen van fraaië *Patrijzen* of *Faisanten*, zoo als het Volk in den omtrek dezelve gewoonlijk noemt. In kleur hebben zij veel gelijkheids met de *Engelsche* *Patrijzen*, maar zijn veel grooter, en in smaak verschilt derzelver vleesch zeer weinig van de *Engelsche* *Faisanten*. Zij onderscheiden zich, in veele opzigten, zoo wel van de *Patrijzen* als van de *Faisanten*, die men in *Marijland*, 'en in de *Middenstaaten* aantrest; maar in geen opzigt meer, dan in hunne zonderlinge tamheid, of liever verregaande lomp- en- domheid. Eer de troep zich op de vlugt gaf, schoot ik er drie uit denzelfden boom, den eenen na den
an-

anderen; en, indien ik flegts bekend geweest ware met de wijze, waarop men deze Vogels vangen moet, is het zeer mogelijk, dat ik dezelven allen na elkanderen zou gefchooten hebben. Het fchijnt, dat men altijd eerst dien Vogel moet fchieten, die op den tak, het laagst aan den grond, zit, en zoo vervolgens opklimmen tot aan den hoogst zittenden, in welk geval de overigen, door het fchot, niet verontrust worden; dan, onkundig van dit geheim, fchoot ik een' der bovenften, die door het geraasch, dat hij, in de takken der boomen, op welken de meesten zaten, vallende, veroorzaakte, de overigen verfchrikte, en de vlugt deed neemen.

Van onze wandeling in de bosfchen aan het ftrand terug koomende, wierden wij aangenaam verrascht, door te zien, dat de wind volkoomen gunftig was, om onze reis voortzetten: weinige oogenblikken na onze aankoomst hoorden wij het feinfchot, en zagen de floep naar wal vaaren, om ons aftehaalen. Wij kwamen om eetenstijd aan boord, maar gingen niet eer onder zeil dan omftreeks middennagt, wjl het water in het Meir nog zoo onftuimig was, dat de Kapitein het onraadzaam en te gewaagd oordeelde, de Baai eerder te verlaaten. In den

morgenstond bevonden wij ons onder de schoone en vrugtbare zuidlijke oevers van het Meir: het water was kalm, de lugt ongemeen helder, en elk was ten hoogste vergenoegd en verheugd over het aangename van onze reis. Het was dezen dag, dat wij, zoo als ik u te vooren gemeld heb, de wolk boven de Water-vallen van *Niagara*, op den aanmerkelijken afstand van *vier en vijftig* mijlen, zagen.

Het Meir *Erie* heeft eene langwerpig of cironde gedaante, zijnde derzelver lengte omtrent drie honderd, en de breedte, op de wijdste plaatsen, negentig mijlen. De diepte van het water is niet meer dan twintig vadem; en bij stilte kunnen de schepen overal veilig ten anker gaan; maar, wanneer het stormt, is het niet voorzigtig, dit, in het open Meir, te doen, wijl de grond te week is, en de ankers dus niet houden kunnen, maar doorslippen. Wanneer er eene frische koelte waait, wordt het water terstond troebel, uit hoofde van de meenigte geel zand op den grond, dat als dan in beweging kooft; maar, wanneer het stil is, is hetzelfde zeer helder, en van eene donker groene koleur. De Noordlijke oever is zeer rotsachtig, even gelijk die der Eilanden, van welken er eene meenigte aan het westlijk
ein-

einde van het Meir gevonden wordt, maar langs het grootste gedeelte van den zuidlijken ziet men overal een aangenaam zandig strand. De hoogte van het land omstreeks het Meir is zeer ongelijk: op zommige plaatzen heeft men lange reeksen van hooge steile bergen, die uit het water oprijzen; op anderen is de oever zoo laag en vlak, dat, wanneer het water in het Meir een weinig boven zijne gewoone hoogte stijgt, en de wind wat hevig op den oever aanblaast, het Land, verscheidene mijlen ver, oversiroemd wordt.

Niet lang voor onze aankoomst alhier, was er een Jongeling, die met depeches naar de andere zijde van het Meir in een *Bateau* overvoer, bij gelegenheid van eene soortgelijke overstrooming, op eene laage plaats van den oever, met de meesten, die bij hem waren, jammerlijk omgekoomen. Eer ik dit ongelukkig geval verhaal, moet ik u doen opmerken, dat men gewoonlijk, wanneer men met een *Bateau* het Meir pasfeert, het zoo dicht mogelijk aan den oever houdt, om, wanneer er eenig gevaar is van storm, op het strand te kunnen loopen, 't gene men, uit hoofde van de volkoomen platte bodems dezer vaartuigen, veilig doen kan, en het is in dit geval, dat

men het groote nut van een *Bateau* boven een vaartuig met eene kiel, waar over ik u, in eenen voorigen, schreef, leert kennen. De Jongeling, van wien ik spreek, voer, op deze wijze, langs den oever, wanneer er onverwagt een hevige storm opstak: oogenbliklijk wendde men het naar den oever, maar, ongelukkig! bij het op strand loopen, had er een verkeerd bestuur plaats, en het vaartuig sloeg om. De golven begonnen reeds met een hevig geweld tegens den oever te slaan, de eene rolde steeds verder dan de andere, er kwam verwarring, de schrik nam de overhand, en, in plaats van alle poogingen aantewenden, die men ondersteld, dat zij aanwenden konden, om het vaartuig weder opterigten, nam elk het waardigste, dat hij bij zich had, en zocht zich door de vlugt te redden; maar, door het toeneemen van den storm, volgden de golven elk-anderen zoo snel, dat, eer zij zoo ver konden koomen, dat zij veilig waren, dezelve hen allen overstelpen, uitgezonderd twee, die tegenwoordigheid van geest en vlugheid genoeg hadden, om in eenen hoogen boom te klimmen. Het is aan de groote ongelijkheid der hoogte van het land aan beide de oevers, dat men de meenigvuldige stormen op het Meir

Eric

Erie moet toeschrijven: de stranden van het Meir *Ontario* zijn veel laager en gelijker dan die van eenig ander Meir, en dit Meir is ook het minst onstuimige van allen, waar van ik u reeds geschreeven heb.

Er is een groot gebrek aan goede havens langs de oevers van dit Meir. Aan deszelfs Noordzijde zijn er slegts twee plaatsen, die eenige beveiliging aanbieden aan schepen, meer dan zeven voet diep gaande, te weeten *Long Point*, en Punt *Abineau*; en dit nog niet altijd, daar, wanneer de wind zuidlijk loopt, de schepen, die hier ten anker liggen, zeer zijn blootgesteld aan het gevaar van op den rotsachtigen laageroever te vervallen. Aan den zuidlijken oever is de eerste haven, welke men, van het Fort *Erie* koomende, aantreft, die van *Presqu'Isle*. Schepen, die agt voet diep gaan, liggen daar volkoomen veilig ten anker; maar het inkoomen in dezelve is ten hoogste bezwaarlijk uit hoofde van eene groote zandbank, die zich dwars voor de haven en den ingang uitstrekt. *Presqu'Isle* ligt op den afstand van omtrent zestig mijlen van het Fort *Erie*. Verderop, bijna op de helft tusschen de oostlijke en westlijke uitersten van het Meir, vindt men eene tweede haven, geschikt voor

voor kleene vaartuigen, aan den ingang van de *Cayehaga* Rivier, en eene derde aan dien van de Rivier de *Sandusky*, die zich, op het Noordwestlijk grondgebied der Verëenigde Staaten, in het Meir ontlast. Het is zeer zeldzaam, dat de *Britsche* schepen gebruik maaken van eene of andere dezer havens: meestäl handelen zij alleen tusschen het Fort *Erie* en de Rivier de *Detroit*; en, gebeurt het, dat zij tegenwind krijgen, zoo dat zij niet voord kunnen, dan keeren zij gewoonlijk, wanneer zij naar de Rivier de *Detroit* vaaren, naar het Fort *Erie*, of, wanneer zij naar dit laatste op weg zijn, naar eene of andere Baai tusschen de reeks van Eilanden, die aan het westlijk uiterste des Meirs gelegen zijn, terug. In het opvaaren van het Meir, gebeurt het niet zelden, dat de schepen, reeds aan deze Eilanden genaderd, waar van het naaste niet minder dan *twee honderd en veertig* mijlen van het Fort *Erie* verwijderd is, weder, door storm, tot aan dit Fort worden teruggedreeven. Juist op het oogenblik, dat wij gered waren, om het anker uittewerpen aan het *Middle Island*, een van de naastbij gelegenen, wierden wij door eenen onverwagten storm overvallen, en het was niet dan met de grootste moeite, dat wij
op

op de plaats konden blijven: de Kapitein zei-
de ons naderhand, dat hij, in de daad, ge-
vreesd had, dat wij weder naar onze voorige
haven zouden zijn teruggedreeven.

Omstreeks twee uren op den derden dag,
na dat wij Punt *Abineau* verlaaten hadden,
bereikten wij het *Middle Island*. Wij blee-
ven hier ten anker liggen tot tegen den mor-
gen, wanneer de wind eenigzins in ons voor-
deel liep, zoo dat wij eenige mijlen verder
konden koomen, tot aan eene plaats, van alle
zijden beschut door Eilanden, waar wij veili-
ger lagen; maar waar wij door den ongunsti-
gen wind, drie dagen wierden opgehouden.
Het gebeurt zeer zelden, dat de schepen, die
van het Fort *Erie* naar eene of andere plaats
aan de Rivier de *Detroit* bestemd zijn, hunne
reis voltrekken, zonder genoodzaakt te zijn,
bij deze Eilanden zich optehouden, wijl de-
zelfde wind, die hun tot daartoe zeer voor-
deelig is, hen volstrekt verhindert de rivier
optekoomen, wijl deze eene bijna zuidwestlij-
ke rigting heeft, en deszelfs stroom zoo sterk
is, dat men, offchoon het ook eene frische
koelte waait, en de wind gunstig is, nauwlijks
eenigen voordgang kan maaken. De vaart op
het Meir *Erie* is, in het algemeen, zeer on-
ze-

zeker; en de reizigers, die hetzelfde in een van 's Konings schepen, of met een of ander, voornaam Koopvaardijfchip pasfeeren, zijn niet alleen verplicht, meer dan eens zoo veel vragts voor de reis te betaalen, dan op het Meir *Ontario*, maar men vordert ook nog van hun eenig ankergeld, dat is, eene zekere som per dag, zoo lang het fchip in de eene of andere haven, door tegenwind, wordt opgehouden, en ten anker ligt. Dit ankergeld bedraagt omtrent drie Dollars per dag voor elken *Pasfagier* in de kajuit.

De Eilanden aan het westlijk uiterfte van het Meir, welken zeer onderscheiden zijn in grootte, liggen zeer na aan elkanderen, en leveren een treffend gezigt op. Het grootste van dezelve heeft niet meer dan veertien mijlen in den omtrek, en veelen zijn, wanneer zij gemeeten wierden, nauwlijks zoo veele *yards* groot. Allen, zelfs de kleinsten, zijn bedekt met onderscheidene soorten van houtgewas. De grootsten leveren eene menigte fchoon timmerhout op, waarönder gevonden worden Eiken, en roode Ceders: de laatsten worden hier veel grooter en zwaarër dan in eenig ander gedeelte van het omliggende land, en worden naar de *Britsche* Etablisfementen
aan

aan de Rivier de *Detroit*, veertig mijlen ver, verzonden. Geenen van deze Eilanden verheffen zich ver boven het water in het Meir; ook ziet men op dezelve geene heuvels of hoogten: de meesten zijn zoo vlak, als of zij door het water overstroomd waren, en, in het midden van zommigen der grootsten, treft men uitgestrekte moerasen en poelen aan.

Het treffelijke timmerhout, dat deze Eilanden opleveren, doet ons zien, dat de grond op dezelve ongemeen vrugtbaar zijn moet. Men vindt hier, in de boschen, eene groote meenigte Eekhorentjens en Konijnen; ook vindt men er zomwijlen op zommige Eilanden, geduurende den winter, Beeren, die, wanneer het Meir bevrozen is, van het Vasteland overkoomen; maar dezen blijven hier niet bestendig, zoo als andere dieren. Alle deze Eilanden zijn verschrikkelijk vervuld met slangen; en, op zommigen van dezelve, zijn de Ratelslangen zoo talrijk, dat het, in het heetst van den zomer, in de daad, gevaarlijk is, aldaar aan land te gaan. Het was thands in het laatst van September, en egter waren wij geene drie minuten, op *Bass Island*, aan wal geweest, of wij zagen verscheidenen van dit gevaarlijk kruipende gedierte tusschen het
kreu-

kreupelhout, waarvan er een paar, van eene aanmerkelijke grootte, door het scheepsvolk gedood wierden.

Men ontmoet, in dit gedeelte van het Land, twee soorten van Ratelslangen, die, en in koleur, en in grootte, van elkanderen onderscheiden zijn. De eersten zijn donker bruin, met geele vlakken, en zelden langer dan dertig duim. Deze soort vindt men gewoonlijkst bij de moerasfen, en op laage gronden, waar zij groot nadeel doen aan het vee, 't welk zij meestäl in de lippen steeken, terwijl hetzelfde bezig is met graazen. De anderen zijn groenachtig geel, met bruine plekken, en bijna eens zoo groot dan de eersten. Dezen zijn gewoonlijk tusfchen de drie en vier voet lang, en zoo dik als het onderste van den arm van een zwaarlijvig mensch. De Ratelslang is, in evenredigheid tot deszelfs lengte, veel dikker dan andere slangen, en het dikst omtrent het midden van het ligchaam, dat aan denzelfden eene eenigzins driekantige gedaante geeft, zijnde de buik plat, en de ruggegraat zeer veel hooger, en zich meer verheffende dan eenig ander gedeelte van het dier. De ratel, met welchen deze slang voorzien is, zit aan het einde van deszelfs staart. Dezelve is gewoonlijk om-

omtrent eene halve duim breed, een vierde van een duim dik, en elk lid omtrent eene halve duim lang. Deze leden bestaan uit een aantal kleene kokertjens van eene drooge hoornachtige zelfstandigheid, sluitende het eene in het andere, zoodanig, dat niet alleen het uiterste van elk dezer kleene onderscheidene kokertjens met dat van het naaste ten nauwste verëenigd is, maar dat dezen, zelfs de allerkleefsten, aan de binnenzijde, door eene soort van band, verbonden zijn met het, daarmede in betrekking staande, kokertjen in het volgend lid des ratels. Deze kleene kokertjens of cellertjens sluiten niet vast in elkanderen, maar hebben eene ruime speeling; en het is het wrijven en stooten dezer drooge en harde schubben tegens elkanderen, waar door het geluid veroorzaakt wordt, dat dit dier met zijnen ratel maakt. Er wordt algemeen geloofd, dat deze ratel jaarlijks een lid grooter wordt; maar dit koomt mij zeer onwaarschijnlijk voor, daar men zeer dikwils vindt, dat de ratels der grootste slangen de minste leden hebben. Bij eenen Geneesheer in den omtrek van *Newmarket*, agter de Blauwe Bergen in *Virginia*, zag ik eenen ratel, dien hij bezit, bestaande uit niet minder dan twee en dertig leden, en egter was

de slang, waar van deze genomen was, nauwelijks vijf voet lang; en men heeft, in dit zelfde gedeelte van het Land, dikwils ratelslangen van dezelfde soort gevonden, van eene veel meerdere grootte, welker ratels egter uit niet meer dan tien leden waren zamengefeld. Een der slangen, die ik, op *Bäsf Island* in het Meir *Erie*, zag dooden, had niet meer dan vier leden aan derzelver ratel, offchoon zij bijna vier voet lang was.

Het vel van de Ratelslang vertoont, wanneer het dier gewond, of vertoornd is, eene meenigte der schoonste koleuren, welken buiten dit, en als het in rust is, niet gezien worden. Wanneer het zijnen vijand aanvalt en wondt, doet het dit, niet met zijne gewoone tanden, welken het in het algemeen tot andere einden gebruikt, maar met twee lange krom geboogene tanden, die in de bovenkaak geplaatst, en met de punten krom naar de keel en het binnenste van den bek gerigt zijn. Om dezen daar toe te gebruiken, en zijne prooi aantevallen, rigt hetzelve zich, zoo veel mogelijk, op, werpt het hoofd agterwaards, laat de onderste lip hangen, en tragt, op zijnen staart eenen sprong voorwaards doende, zich op zijnen vijand te hegten. Om zich op zij-

nen

nen staart opterigten, kronkelt het zich eerst in eene spiraale rigting met het hoofd in het midden. De verste sprong, dien het doet, is omtrent de helft der lengte van zijn eigen ligchaam.

Het vleesch van de Ratelslang is zoo blank als dat van den schoonsten en aangenaamsten visch, en wordt zeer geächt door hun, die het vooroordeel niet verhindert, om daarvan te eeten. De soep, die men van hetzelfde kookt, wordt gezegd uitmuntende van smaak, en ongemeen voedzaam te zijn.

Bij mijne wandelingen op deze Eilanden, onder welken wij ten anker lagen, vond ik verscheidene stukken van afgelegde of uitgetrokkene huiden van deze slangen, die, volgens het algemeen gevoelen van het Landvolk in *Opper-Canada*, een zeer krachtig geneesmiddel zijn ter herstellinge van zinkingen, wanneer men dezelve op de zieke plaats legt, en met een windzel daarop vasthoudt. Het lijf van de Ratelslang, boven het vuur, tot eene kool gedroogd, vervolgens zeer fijn gewreven, en in eene zekere hoeveelheid brandewijn gedaan, en ingenomen, wordt ook gezegd, een onfaalbaar middel te zijn tegens deze kwaal. Ik heb verscheidene perzoonen gesproken, die

van hetzelfde gebruik gemaakt hadden, en mij ten sterkste verzekerden, dat zij hun spoedig herstel alleen daaraan te danken hadden. Men gebruikt dezen dus gemengden brandewijn inwendig, neemende daarvan dagelijks omtrent driemaal een' vollen wijnroemer. Den eersten dag bespeurt men van dit gencesmiddel geene andere uitwerking dan van een glas gewoonen brandewijn, maar, op het einde van den tweeden dag, wordt de Lijder overdekt met een koud zweet, zijne gewrigten worden pijnlijk, en zijne leden zwak, zoo dat hij zich nauwelijks op de been kan houden: gedurende een paar dagen wordt hij van tijd tot tijd erger, en neemt dit alles toe, maar, wanneer hij slegts eenige weinige dagen met het gebruik van dit hulpmiddel aanhoudt, vermindert dit trapswijze; de pijnen houden eindelijk geheel op, en hij herkrijgt weder volkoomen zijne vorige gezondheid en krachten.

Behalven de Ratelslang vindt men nog verscheidene andere soorten van slangen op de Eilanden in het Meir *Erie*. Ik doodde er eene meenigte, geheel onderscheiden van alle anderen, welken ik ooit in eenig gedeelte van dit Land aantrof; en onder dit aantal eene, die men mij zeide buitengemeen vergiftig te zijn:

zijn: zij was iets meer dan drie voet lang, op den rug volkoomen zwart, en de buik van eene heldere orange koleur. Ik vond dezelve tusfchen de rotzen op *Middle Island*, en kwetfte haar in den ftaart; maar, zoo ras zij zich gewond voelde, keerde zij zich met eene groote hevigheid om, om zich met geweld te verdedigen. De Heer CARVER geeft ons een bericht van eene zoort van flangen, die aan deze Eilanden bijzonder zouden eigen zijn, genaamd de blaazende flang (*the hissing Snake*). „Dezelve is,” — dus laat hij er zich over uit, — „van de kleene gevlekte zoort, en „omtrent agttien duim lang. Wanneer men „haar nadert, ftrekt zij zich vlak op den „grond uit, en derzelver vlakken, die van „verfchillende koleuren zijn, worden zicht- „baar helderër door haare woede. Op het- „zelfde oogenblik blaast zij, met een hevig „geweld, eenen zeer fijnen wind uit haaren „bek, die, zegt men, eenen zeer onāange- „naamen reuk heeft, en, wanneer hij door „den, niet op zijne hoede zijnde, Reiziger, „wordt ingeādemd, onfaalbaar eene kwijnen- „de ziekte veōorzaakt, waarāan hij onvermij- „delijk, binnen weinige maanden, fterft, zijn- „de er, tot nog toe, geen middel uitgevon-

„den, om deszelfs schadelijke uitwerking tegen te gaan.” De Heer CARVER zegt ons niet, of hij zelve deze soort van slangen gezien heeft: ik zou dus bijna geneigd zijn te gelooven, dat hij door het verhaal van anderen misleid is, en dat alles, wat hij dienāangaande berigt, ongegrond en abusief is. Ik heb verscheidene reizen dezen en genen, die gewoon zijn, dikwils op deze Eilanden te koomen, omtrent het bestaan van dit dier ondervraagd, maar noch dezen, noch iemand, den ik in deze strecken ontmoette, hadden ooit van zulk eene soort van slangen iets gezien of gehoord, dan alleen in de reizen van den Heere CARVER. Indien een Reiziger alle de verhalen, die, in dit Land, omtrent de slangen omloopen, als waarheid zou willen aanneemen, dan zou hij ook moeten gelooven, dat er eene zweep-slang (*Whip-Snake*) bestaat, die — zoo als men verhaalt — het vee door de boschen en moerasen vervolgt, het zelve met zijnen staart slaande en voordrijvende, tot dat zij, door het geduurig loopen afgemat, magtloos op den grond vallen en hem ter prooiē strekken. Ook zou hij moeten gelooven, dat er eene hoepelslang is, die — naar het gewoone verhaal — het ver-

mo-

mogen heeft, om haaren staart in eene opening aan de zijde van den bek te steeken, en als dan, even gelijk een hoepel of rad, voortterollen, met zulk eene geweldige en verbaazende snelheid, dat noch mensch noch dier aan haare verflindende kaaken ontsnappen kan.

De poelen en moerasfen in de binnenste gedeelten dezer Eilanden zijn overdekt met Eendvogels en andere soorten van wild gevogelte, en derzelver boorden met geheele zwermen van Meeuwen. In de boschen vindt men eenige kleene vogeltjens, maar onder dezelve zag ik er niet een, dat eenige aanmerking verdient, noch ten aanzien van deszelfs zang, noch ten opzichte van deszelfs koleur.

Op den laatsten September, omstreeks het ondergaan der zonne, verlieten wij de Eilanden, en den volgenden morgen liepen wij de Rivier de *Detroit* in. Deze Rivier is, aan derzelver ingang, omtrent vijf mijlen breed, en houdt bijna deze zelfde breedte tot op eenen aanmerkelijken afstand. De oevers zijn aan beide zijden van eene gemaatigde hoogte, en zeer digt bedekt met boschen; maar leverden niets bijzonder belangrijks aan het oog op, voor dat wij, binnen de vier of vijf mijlen van

den nieuwen *Britschen* Post, genaderd waren. Hier zijn de oevers bezaaid met *Indiïaansche* Legerplaatzen en Dorpen; en, agter dezen, vertooncn zich de *Britsche* Etablisfementen op de voordeeligfte wijze. De rivier was overdekt met *Indiïaansche Cano's* en *Bateaux*, en, voor en agter ons, zagen wij verscheidene vaartuigen van vermaak, toebehoorende aan Officieren van het Garnizoen, en zommige kooplieden, die ons te gemoet kwamen, om ons te ontfangen. De beide Oorlogs- en de Koopvaardijfchepen, die wij aan het Fort *Erie* hadden agtergelaaten, haalden ons in, juist toen wij de rivier invoeren, en zeilden, in gezelschap van ons, met volle zeilen, de rivier op, alles bijzettende, wat mogelijk was. Het weder was ongemeen fraai, en het geheel leverde een vermaaklijk en belangrijk gezigt op.

De andere fchepen voeren tot aan den *Britschen* Post; maar wij, gelaaden zijnde met gefchenken voor de *Indiïaanen*, wierpen het anker tegen over de wooning van den Heer, die aan het hoofd was van het *Indiïaansche* Departement, van wien ik u te vooren meldde, en die in het District van *Malden* zijn verblijf hield. Hij verzogt ons vriendlijk, om, geduurende den tijd, dien wij in dit gedeel-

deelte van het Land zouden vertoeven, onzen intrek in, zijn huis te neemen, dat wij ons met blijdschap en dankzegging lieten welgevallen, en waarop wij gevolglijk met hem naar land voeren.

EINDE VAN HET TWEEDE DEEL.

